

Bundel - Algemeen Bestuur van 29 mei 2024

- 0 Opnemen filmpje verkiezingen 6 juni (S. Krosenbrink))
- 1 Opening en mededelingen
J. van Oostrum en M. van der Tas zijn afwezig.
Bijgevoegd is een binnengekomen brief van de provincie over de energyboard. De brief is 8 mei in de Board besproken en op 29 mei is er bestuurlijk overleg met de Achterhoekse bestuurders over het energievraagstuk. Onverwachte Hoek gaat dit jaar een samenwerking aan met de Feestfabriek. Tijdens de Zwarte Cross 2024 wordt Onverwachte Hoek op een onverwachte wijze geladen onder de naam 'Bestemming Onverwacht'. Naast de fysieke aanwezigheid met 'Bestemming Onverwacht' op de Zwarte Cross waar bezoekers kennis kunnen maken met Onverwachte Hoek worden data kunnen verzameld om ook na de Zwarte Cross in contact te blijven met onze potentiële nieuwe Achterhoekers.
Regiobrief GS Energyboard
- 2 Lobby
Kennisnemen van lobbymemo en brief aan de formateur.
Kennisnemen van memo uitwerking ACHTERHOEKS LENTEFESTIVAL 2024 -REGIOLAB.
Via de mail ontvangt u de uitnodiging en mogelijkheid voor aanmelding voor het lentefestival.
memo lobby 29 mei 2024
Formatiebrief Achterhoek 2024
Memo Achterhoeks Lentefestival - Regiolab
- 3 22e European Week of Regions & Cities 2024
1. Bespreken van het conceptprogramma (zie bijlage) en eventuele aanvullende wensen n.a.v. deelname 2023;
2. Bespreken welke Colleges al van plan zijn om deel te nemen en gebruik willen maken van het hotel;
3. Bespreken of we gezamenlijk reizen met een bus.
Voorstel EWRC
EWRC conceptprogramma Achterhoek 2024
- 4 Vaststellen 26ste wijziging samenwerkingsregeling (indien alle reacties van de raden binnen zijn)
1. Vaststellen van de 26ste wijziging van de Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek
2. De regeling bekend maken op de wijze overeenkomstig het bepaalde in artikel 26, eerste lid, van de Wet.
Voorstel 26ste wijziging samenwerkingsregeling
Geconsolideerde Samenwerkingsregeling 26ste wijziging - definitief
- 5 Voortgangsrapportages Gebiedsopgave/gebiedsagenda Achterhoek 2023
Voortgangsrapportages Gebiedsagenda 2023 vaststellen en voor 1 juli 2024 indienen bij provincie Gelderland.
Voorstel Voortgangsrapportages Gebiedsopgave/gebiedsagenda Achterhoek 2023
bijlage 1. Inhoudelijke rapportage Bulk 2 - 2023 - zaak 2019-008382
bijlage 2. Financiële rapportage Bulk 2 - 2023 - zaak 2019-008382
bijlage 3. Inhoudelijke rapportage Bulk 3 - 2023 - zaak 2021-001899
bijlage 4. Financiële rapportage Bulk 3 - 2023 - zaak 2021-001899
- 6 Portefeuilleverdeling dagelijks bestuur
Kennisnemen van de portefeuilleverdeling.
Portefeuilleverdeling dagelijks bestuur
- 7 Stand van zaken convenant Regio Deal
Bijgevoegd is -ter kennisname- het eindconcept dat 30 april verzonden is aan het Rijk en ook aan het algemeen bestuur.
Ter informatie is ook de oplegnotitie die in april voorlag in de thematafels toegevoegd.
Verder hebben we in april een nieuwsbericht geplaatst over het vervolg van de Regio Deal.
<https://8rhk.nl/tweede-regio-deal-achterhoek-hoe-verder/>
Vervolgproces is nu:
> *In mei verwachten we van de departementen een reactie op het concept, dit kan tot aanpassingen leiden*
> *In het AB van 29 mei hopen we hier een (mondelinge) terugkoppeling van te kunnen doen*
> *Begin juni verwerken we de reacties en stemmen die af met de Stuurgroep Regio Deal, die akkoord moet geven*
> *Op 19 juni in het Rijk-regio overleg stellen we het convenant vast*
> *Het Rijk haalt vervolgens de handtekeningen van de ministers op en geeft de beschikking af (planning: 1 september).*
CONCEPT convenant Regio Deal Achterhoek II 30 april 2024

Oplegnotitie Regio Deal voor thematafels april 2024

8 Verslag van de vergadering van 17 april 2024

Vaststellen van het verslag.

Verslag Algemeen Bestuur Agenda 17 april 2024

9 Rondvraag en belangrijke data

6 juni Verkiezingen Europees Parlement

19 juni Rijk-regio overleg Regio Deal, akkoord op convenant

19 juni Lentefestival (Nieuwspoord, Den Haag)

21 juni: Zomerborrel met Achterhoek Raad (zie uitnodiging, 17.00 rondleiding, 17.30 borrel bij van Raam in Varsseveld)

21 juni: Werkbezoek Tweede Kamerlid Eline Vedder (CDA) met betrekking tot experimenteerregio voor de Landbouw. Bestuurlijk is i.i.g. Wilko Pelgrom aangehaakt.

26 en 27 juni: dialoog tweede daagse Elke regio telt (ambtelijk)

Juli (datum ntb): Werkbezoek Thom van Campen (TK lid VVD) met betrekking tot landbouw

22 augustus (onder voorbehoud): werkbezoek Ans Mol en Helga Witjes (gedeputeerden Gelderland met betrekking tot Kunstmestvrije Achterhoek

11 september (10.30-11.30 uur) ontmoeting met Achterhoek Board (onderwerp: Impact Scan Publyon)

23 september Achterhoek Raad

September (datum ntb): Bestuurlijke terugkomdag dialoogsessie Elke Regio Telt!

September (datum ntb): Werkbezoek Statenfractie BBB

Uitnodiging Werksessie en Zomerborrel 21 juni 2024

Brief met adreslijst 04126895

Datum

16 april 2024

Zaaknummer

2022-016271

Onderwerp

Energyboard

Inlichtingen bij

Willem Huntink
026 359 95 44
post@gelderland.nl

Blad

1 van 3

Geacht bestuur,

Samen met de regio's werken we in Gelderland hard aan de realisatie van onze ambities op het gebied van duurzame energie, verstedelijkingsopgave, mobiliteit en ontwikkelen van werklocaties. We zijn daarvoor -in toenemende mate- afhankelijk van een niet meer toereikend elektriciteitsnet. We hebben de komende jaren te maken met netcongestie waardoor de uitvoering van plannen wordt belemmerd.

Op verzoek van de netbeheerders, VNG, Waterschappen en het rijk hebben de provincies, in IPO-verband, een regierol in de programmering en prioritering van de energie-infrastructuur. We pakken hiermee onze rol in de ruimte voor de middellange en lange termijn (energieplanologie). We zijn ons ervan bewust dat we met deze regierol op infra maar een deel van de huidige problematiek kunnen aanpakken. De provincie heeft bijvoorbeeld nog geen wettelijke bevoegdheid om te prioriteren in aansluitingen bij de huidige netcongestie. Het creëren van kaders voor het stellen van dat soort prioriteiten is aan het Rijk in samenwerking met netbeheerders en ACM. Vanzelfsprekend vindt hier wel landelijk en provinciaal overleg over plaats met Rijk, ACM en netbeheerders.

Programma GEIS

In Gelderland nemen we de regie met het programma 'Gelderse Energie-infrastructuur' (GEIS). Het programma GEIS is in 2022 van start gegaan en werkt langs drie sporen aan de energie-infrastructuur:

1. Sneller bouwen: activiteiten gericht op versnelde realisatie van nieuwe infrastructuur.
2. Regionaal integraal programmeren: via integrale planning stellen we een energievisie op gevolgd door een meerjarig investeringsprogramma voor netbeheerders (pMIEK)
3. Stimuleren slimme oplossingen: activiteiten gericht op het slimmer benutten van bestaande en nieuwe infrastructuur.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

≡ provincie
Gelderland

Datum
16 april 2024

Zaaknummer
2022-016271

Blad
2 van 2

Regionale vertegenwoordiging in de Energyboard

Het Programma GEIS is een samenwerking tussen provincie, netbeheerders (TenneT en Liander) en de regio's. Om regie te voeren op energie-infrastructuur is in bijna alle provincies een Energyboard opgericht. In de Energyboard vindt bestuurlijk overleg plaats tussen netbeheerders, het ministerie van EZK, de provincie en de regio's. De Energyboard is besluit *voorbereidend*. Er wordt vanuit gezamenlijkheid gezocht naar consensus, alle perspectieven meewegend. De Energyboard fungeert als scharnierpunt voor (individuele) besluitvorming bij deelnemers, maar heeft zelf geen wettelijke basis en beslissingsbevoegdheid. De agenda van de Energyboard wordt voorbereid door het ambtelijke kernteam GEIS.

Bij de start van het programma hebben we -pragmatisch- gekozen voor regionale ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordiging via de bestaande RES-lijn. De insteek RES lijkt logisch, maar GEIS is inmiddels veel breder dan duurzame opwek. Het gaat ook over een heel energiesysteem ten behoeve van woningbouw, duurzame mobiliteit en OV, verduurzaming industrie en bedrijventerreinen, warmtetransitie, etc. Vanwege de problemen op het stroomnet wordt de planning van energie-infrastructuur aan zowel de vraag- als aanbodkant steeds belangrijker. Bij alles dat we in onze schaarse ruimte ontwikkelen, bouwen of verbeteren moeten we onszelf ook steeds de vraag stellen: hoe past dit in een toekomst met veel, maar wisselend aanbod van elektriciteit? Het maken van deze regionale afwegingen stelt vragen aan de wijze waarop we het nu met elkaar hebben georganiseerd. Welke tafel is geschikt voor deze integrale weging en zitten de juiste mensen aan deze tafel? Met welke opdracht kan de afgevaardigde regiobestuurder in de Energyboard standpunten innemen en hoe bereiden we dit goed voor? Dit punt is door meerdere regiobestuurders aangekaart in de Energyboard en vraagt nu actie.

Het komende jaar zullen we -ieder vanuit de eigen rol en opdracht- met elkaar intensief spreken over onze provinciale energievisie, pMIEK en maatregelen netcongestie. De schaarste op het netwerk vraagt de komende tijd om een maatschappelijke prioritering van resterende transportcapaciteit. Daar zullen we samen keuzes in moeten maken. Dit vereist van ons slagkracht en korte lijnen. De Energyboard is hiervoor primair ons podium om via de regio met gemeenten te spreken. Wij realiseren ons dat dit extra eisen stelt aan de ambtelijke voorbereiding en integrale bestuurlijke overleggen in uw regio. Dit kan bijvoorbeeld door energie een prominentere plek te geven aan de integrerende tafels in de regio's. Wij vragen u hierover met elkaar in gesprek te gaan. Ook onze regiomanagers staan klaar om met u te bespreken hoe de slagkracht en de ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit de regio richting de provincie kan worden versterkt. Mede met het oog op de gezamenlijke integrale gebiedsprogrammering en het langjarig samenwerken aan de grote opgaven in uw regio en Gelderland.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Henri Lenferink
Commissaris van de Koning

Fredrik van Ardenne
secretaris

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.	: 29 mei 2024
Agendapunt	: 2
Onderwerp	: Lobby
Portefeuillehouder	: De heer J. Bengevoord

Voorstel:

Kennismemen van onderstaande lobby gerelateerde zaken en activiteiten.

Toelichting:

Brief formateur

Op het moment van aanleveren van deze lobbymemo (15 mei) onderhandelen de formerende partijen voor de laatste dag, om later vandaag naar alle waarschijnlijkheid met een akkoord op hoofdlijnen en een kandidaat minister-president en tevens formateur naar buiten te komen. Dat is ook het moment waarop wij onze brief aan de formateur zullen uitsturen.

De brief is als bijlage aan dit memo toegevoegd.

19 juni: Achterhoeks Lentefestival - Regiolab

Op woensdagavond 19 juni vindt het Lentefestival plaats in Nieuwspoord in Den Haag. Het overkoepelende thema, waarbij de lobby vooral is gericht op de middelen voor een langjarige investeringsagenda via Elke Regio Telt, wordt nu uitgewerkt onder de titel Regiolab. Donderdag 16 mei krijgen de Kamerleden die aanwezig zijn bij het commissiedebat en grensoverschrijdende samenwerking (waar Elke Regio Telt en ook de Rijkshubs op de agenda staan) een definitieve uitnodiging in stijl van het concept: een uitnodigingskaart vergezeld van een petrischaaltje met QR-code die de Kamerleden verwijst naar de aanmeldpagina. De niet aanwezige Kamerleden krijgen de uitnodiging in het postvak (en uiteraard wordt iedereen ook per mail en online benaderd). De teller staat momenteel op dertien aangemelde Tweede Kamerleden voor ons Lentefestival.

Daarnaast vindt op dit moment de uitwerking van de subthema's op het Lentefestival plaats en wordt aan de hand van deze thema's gewerkt aan de definitieve uitnodigingslijst van Achterhoekse deelnemers. Uiteraard zorgen we weer voor een mooie busreis naar en van Den Haag de 19^e. Zorg dus dat de tijden ruimschoots en goed in de agenda's staan: vertrek naar verwachting om 14:30 vanuit Doetinchem en 15:00 Arnhem. Vertrek 's avonds vanuit Den Haag om 22:00 uur.

Voortgang en proces Regio Deal en Elke Regio Telt

Het proces op weg naar ondertekening van het convenant voor de Regio Deal is volop gaande. Als mede de opstartfase voor de dialoogsessies rondom Elke Regio Telt. Doel voor de Regio Deal is om op 19 juni tijdens het Rijk-regio overleg voorafgaand aan het Lentefestival het convenant voor de Regio Deal ambtelijk vast te stellen, om hopelijk 1 september (met uitstel naar 1 november) de definitieve beschikking te krijgen.

Voor Elke Regio Telt staat op 26 en 27 juni de ambtelijke dialoogsessie met het Rijk ingepland. Als Achterhoek zijn we 1 van de 10 regio's die met het Rijk de dialoogsessies aangaan voor het vervolgtraject Elke Regio Telt, met als uiteindelijk doel om tot een langjarige investeringsagenda te komen voor de regio. Op dit moment zijn middelen en de wijze waarop het vervolgtraject door

een nieuw kabinet worden opgepakt nog onduidelijk. Dat is ook reden dat dit een belangrijke inzet is voor onze lobby richting zowel de formateur als ook tijdens het Lentefestival. Met oog op het proces van de Regio Deal en Elke Regio Telt heeft Joram van Donk zowel bij de gemeente Winterswijk als Doetinchem met college en MT-leden een presentatie gegeven en is met elkaar het gesprek gevoerd over de rol en kansen voor de gemeenten hierin. Voor de gemeente Oude IJsselstreek en Montferland staat deze sessie ook nog ingepland. Uiteraard is dit ook nog in andere gemeenten mogelijk!

Terugkoppeling werkbezoek Hester Veltman (VVD)

Op 19 april bracht Tweede Kamerlid Hester Veltman een werkbezoek aan de Achterhoek met oog op de N18 en onze aanpak publieke mobiliteit. Vanuit de VVD Statenfractie was ook Inge Klein Gunnewiek aangesloten. Doel van het bezoek was om te informeren en te verkennen op welke wijze er met elkaar vervolgstappen gezet kunnen worden om de N18 beter op de agenda te krijgen. Want dat er iets moet gebeuren aan veiligheid en betere doorstroming werd tijdens het bezoek wel duidelijk. Bestuurlijk waren Bart Porskamp, Rens Steintjes en Ria Ankersmit namens de Achterhoek aanwezig.

Terugkoppeling Aspergediner

Op 24 april hebben Mark Boumans en Joris Bengevoord namens de Achterhoek enkele gasten uitgenodigd om het aspergediner (van de provincie Limburg) bij te wonen (ambtelijk voorbereid door Nicky Eppich en Birkitta Kortjes). Aan de Achterhoekse tafel zijn goede gesprekken gevoerd over onder andere Elke regio telt en landbouw. Met aan tafel Thom van Campen, Peter Drenth, Marjon de Hoon-Veelenturf en Caspar van den Berg. Na afloop is geconcludeerd dat het goed is om op dit soort bijeenkomsten een Achterhoekse tafel te hebben. Zowel voor het gesprek aan tafel zelf, als ook de vele ontmoetingen met andere Kamerleden, partnerregio's en gemeenten en andere stakeholders.

Nieuwe collega: Lisa Klein Gunnewiek

Per 14 mei is er een nieuwe medewerker Lobby en Communicatie gestart in ons team, voor de opvolging van Jasmijn (een functie die al even vacant stond). Lisa Klein Gunnewiek gaat zich op het gebied van lobby onder meer bezig houden met de voorbereiding en ondersteuning van het Lentefestival en organisatie van werkbezoeken. Dus een ontmoeting zal ongetwijfeld snel plaatsvinden!

Lobbymomenten en belangrijke data:

16 mei: TK Commissiedebat Regio's en grensoverschrijdende samenwerking (Elke Regio Telt)

6 juni: Verkiezingen Europees Parlement

19 juni: Achterhoekse Lentefestival (Nieuwspoor, Den Haag)

21 juni: Werkbezoek Eline Vedder (TK lid CDA) met betrekking tot experimenteerregio voor de landbouw

Juli (datum ntb): Werkbezoek Thom van Campen (TK lid VVD) met betrekking tot landbouw

22 augustus (onder voorbehoud): werkbezoek Ans Mol en Helga Witjes (gedeputeerden Gelderland) met betrekking tot Kunstmestvrije Achterhoek

September (datum ntb): Bestuurlijke terugkomdag dialoogsessie Elke Regio Telt!

September (datum ntb): Werkbezoek Statenfractie BBB

	Vervolgactie: communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Concept Formatiebrief (wordt later toegevoegd)	Consequenties: Financieel: Personeel:
--	--	---	--

Nadere informatie bij:

Joram van Donk

Tel.nr: +31 614 63 74 35

Doetinchem, 16 mei 2024

Geachte heer Van Zwol,

U staat voor de verantwoordelijke taak om als formateur een ministersploeg samen te stellen en een coalitieakkoord op hoofdlijnen tot een regeerprogramma om te zetten. Graag geef ik u nog eenmaal het mantra mee dat al langer weerklinkt in Nederland: zorg dat elke regio telt!

Vooraf aan de randen van het land is het nu belangrijk om huizen te bouwen, te werken aan een goede infrastructuur, ervoor zorgen dat voorzieningen bereikbaar en toereikend blijven, zorg op peil te houden en de krapte op de arbeidsmarkt tegen te gaan. Wonen, werken, gezondheid en bereikbaarheid. Het is de basis voor onze brede welvaart. Ze zijn ook onlosmakelijk met elkaar verbonden. Zeker in de Achterhoek, waar achteruitgang van het één direct effect heeft op het ander. Zoals de gevolgen die minder beschikbare zorg en spoedeisende hulp in een regio heeft op de regionale werkgelegenheid. Of hoe het niet investeren in een provinciale weg als de N18 de regio verder op slot zet op gebied van wonen en werken. We hebben hier alle middelen en aandacht nodig om dat proces te keren.

Minister van Regionale Zaken

We juichen het toe dat de formerende partijen met een nieuw kabinet willen werken aan een nieuw kiesstelsel om de regionale band te versterken en gaat investeren in regionaal openbaar vervoer. Ook de forse investeringen in wonen en infrastructuur zijn hard nodig. Maar wanneer u de regio echt serieus neemt doet u juist die investeringen via de programmalijnen van Elke regio telt en de door u aangekondigde structurele investeringsagenda's met de regio's. In die programma's zijn miljarden aan middelen en menskracht nodig. Om de infrastructuur op peil te brengen, woningen te bouwen en Rijksdiensten in de regio te vestigen. Om onderwijs en economie ook regionaal te stimuleren. Wij raden u aan hiervoor een Minister van Regionale Zaken aan te stellen.

Voor operatie Nederland heeft u coöperatie Achterhoek keihard nodig

De Achterhoek heeft het Rijk veel expertise en experimenteeruimte te bieden om schaa sprong en aanpassingen in wet- en regelgeving en instrumenten te bereiken. We zijn een innovatieve regio, waar de economie al jaren groeit. Onze regionale governance structuur geldt als voorbeeld voor andere regio's in Nederland. Tegelijkertijd zijn wij ook een regio waar de vergrijzing en ontgroening vele malen voorloopt op de rest van Nederland. Het is goed dat u wil investeren in de regio, lokale overheden en de provincies. Want voor de operatie waar Nederland voor staat, heeft u de coöperatie met de Achterhoek keihard nodig. We dagen een nieuwe regering dan ook uit om te leren van de Achterhoek en grootschalig te investeren in verdere regionale samenwerking.

Met vriendelijke groet,

Mark Boumans
Voorzitter Regio Achterhoek
Burgemeester Doetinchem

MEMO

ACHTERHOEKS LENTEFESTIVAL 2024 -REGIOLAB

Datum: 23 mei 2024

Door: Joram van Donk

Onderwerp: Achterhoeks Lentefestival

Voorstel: Kennisnemen van onderstaande uitwerking

Introductie

Op 19 juni vindt van 18:00 tot 21:00 uur het jaarlijkse Achterhoeks Lentefestival plaats in Nieuwspoor in Den Haag. Het overkoepelende thema dit jaar is Regiolab. Van daaruit wordt een aantal thema's uitgewerkt waarin zowel de experimentele ruimte als de coöperatieve samenwerking centraal staan die belangrijk zijn voor de agenda van 'Elke Regio Telt'.

Waarom een festival?

Een belangrijk onderdeel van de lobby is de zichtbaarheid en herkenbaarheid van de Achterhoek en te zorgen dat Kamerleden niet alleen een positief beeld hebben van onze regio, maar ook ons perspectief beter leren begrijpen: we willen dat het Rijk zich veel meer zelf onderdeel gaat voelen van de opgaven en mogelijkheden die we gezamenlijk in de Achterhoek op kunnen pakken. Zodat Kamerleden en ministeries zelf de kansen en de blokkades ervaren die spelen in de Achterhoek.

Overkoepelend lobbydoel: middelen voor structurele investeringsagenda Achterhoek

Het belangrijkste lobbydoel voor deze editie is de investering van het Rijk in een structurele investeringsagenda voor de Achterhoek (en de 9 andere regio's die hiervoor in eerste instantie in aanmerking komen). Zoals we ook in de brief aan de formateur hebben aangegeven is dat programma gebaat bij voldoende middelen en zullen de forse investeringen die het hoofdlijnenakkoord noemt op gebied van wonen en infrastructuur vooral via Elke Regio Telt in de regio moeten landen. Omdat juist daar miljarden aan middelen en menskracht nodig zijn. Want wanneer slechts de Regio Deals en andere programma's worden omgekat naar Elke Regio Telt agenda's lopen we het gevaar dat dat slechts een doekje voor het bloeden wordt.

Doelgroep: Tweede Kamer en departementen

in de middag voorafgaand aan het Lentefestival verwachten we het convenant voor de Regio Deal te ondertekenen, zodat we ook dat kunnen communiceren op het Lentefestival, waardoor ook een aantal ambtenaren van verschillende departementen aan het Lentefestival zullen deelnemen. Dat maakt de doelgroep voor een deel tweeledig: enerzijds gericht op departementen (hiervoor zijn de voorbeelden vanuit verschillende thema's op gebied van Elke Regio Telt zeer waardevol) en anderzijds gericht op Tweede Kamerleden (hiervoor willen we per onderdeel een krachtige lobbyboodschap hebben, zodat woordvoerders in de Kamer op dat gebied daarmee aan de haal kunnen. Overall is natuurlijk de overkoepelende lobbyboodschap van het

grootste belang: middelen voor een structureel investeringsprogramma in de Achterhoek).

Deelnemers vanuit Achterhoek

Naast ons Algemeen Bestuur, de Achterhoek Board en een aantal collega's van 8RHK ambassadeurs (die een taak verrichten op het festival) wordt via de regisseurs een lijst opgesteld met een beperkt aantal genodigden uit de regio om deel te nemen en mee te reizen naar Den Haag op 19 juni. Deze keuze heeft alles te maken met de thema-specifieke onderdelen. Aangezien het totaal aantal deelnemers zoals elk jaar begrensd is, kunnen we helaas niet iedereen uitnodigen hiervoor.

Overkoepelend thema: Regiolab

Communicatief en qua *look and feel* voeren we vanuit het concept Regiolab de laboratoriumgedachte verder door in uitnodigingen en aankleding van het festival. Vanuit de gedachte dat de Achterhoek als coöperatieve regio hét laboratorium is waar operatie Nederland de voedingsbodem vindt voor blijvende oplossingen. Van experiment naar succes, resultaat en praktijkuitkomsten die voor heel Nederland waarde hebben. Van koplopersposities die vanuit pilots zijn ontstaan en nu structureel gesteund moeten worden tot struggles vanwege de ingewikkelde kaders die opgelegd worden die meer ruimte zouden moeten krijgen in de regio.

Globale programma-indeling: uitwerking in 5 subthema's/festivallocaties!

Net als de editie van 2023 start de bijeenkomst om 18:00 uur met een plenaire opening door onze voorzitter Mark Boumans en gaat de groep daarna uiteen in 5 groepen (onder begeleiding) om de festivallocaties te bezoeken, om aan het eind weer plenair af te sluiten met een slotwoord van Mark (en aansluitend de borrel).

Voor de verschillende onderdelen op het festivalterrein is een aantal concepten uitgewerkt waarlangs een vijftal groepen (ingedeeld door ons op thema/portefeuille in een mix van Kamerleden en Achterhoekse deelnemers) gedurende de avond beweegt en zo op al die onderdelen de Achterhoek ervaart, zodat iedereen na 5 concepten volledig begrijpt waarom investeren in de Achterhoek niet alleen nuttig maar ook noodzakelijk is. Bij elk concept wordt een kleine maaltijd geserveerd, zodat iedereen na 5 gangen een volwaardig diner heeft genuttigd.

Daarnaast zijn we een AI – concept aan het uitwerken dat gedurende het festival een rol kan spelen in verslaglegging of misschien nog experimenteler: de vorming van een motie en werken we aan een spetterende opening met oog op het thema!

Uitwerking concepten:

Concept 1: Publieke mobiliteit

Waarom relevant voor Elke Regio Telt:

Het verknopen van verschillende vervoersmodaliteiten en ontschotten van bijv. infra- en zorgmiddelen (doelgroepen-vervoer). Ook de meetmodellen moeten anders om aanpak mobiliteit ook in grensregio's en gebieden met vervoersarmoede haalbaar te maken.

Lobby specifiek:

Overall is het zaak dat Tweede Kamerleden Publieke mobiliteit als 1 pakket in de MIRT procedure gaan behandelen en ook de upgrade van de N18 in MIRT procedure brengen.

Uitwerking op festival:

Een upgrade van het 'Scotland Yard' spel dat ook bij de opening van de mobiliteitshub in Lichtenvoorde is gebruikt, waarbij specifieke vraagstukken met oog op vervoersarmoede/witte vlekken en de fijnmazige bereikbaarheid worden ervaren, met als oplossingsrichting de ketenreizen via publieke mobiliteit.

Concept 2: OplJver

Waarom relevant voor Elke Regio Telt:

Binnen dit thema merken we dat er vanuit het Rijk veel middelen zijn, bijvoorbeeld al 3 regelingen op Techniek. Alleen zijn deze door bureaucratie / lange procedures onbereikbaar voor ons als regio en veel te veel aanbodgestuurd in plaats van vraaggestuurd. Wat dat betreft is dit een schoolvoorbeeld van investeringslogica.

Lobby specifiek:

Investeer structureel in werkende projecten en stop met regelingen en keer lumpsum middelen uit. Dat creëert maatwerk per regio zodat bijvoorbeeld structurele middelen beschikbaar komen voor een traject als OplJver, waarbij anders dan bij het STAP budget het persoonlijke gesprek in het traject de verschilmaker is!

Uitwerking op festival:

We laten het succes zien dat OplJver heeft (onderbouwd met cijfers) en duiden waarom dit beter gaat dan het STAP budget. Dat doen we door Kamerleden in speed dates letterlijk het persoonlijke gesprek te laten voeren met een viertal ervaringsdeskundigen (2 kandidaten/werknemers en 2 organisaties/werkgevers) die van OplJver gebruik hebben gemaakt.

Concept 3: Possible landscapes

Waarom relevant voor Elke Regio Telt:

Onze rurale omgeving kent vele opgaven. De droogte aanpak, de energietransitie, de stikstofproblematiek, etc. De crux met al deze opgaven is: hoe zou het wel allemaal kunnen op de postzegel waarop we ons begeven?

Lobby specifiek:

Energie: uitbreiding energie-infrastructuur/vastgestelde prioritering vasthouden, zo mogelijk versnellen. Ruimte voor innovatieve oplossingen, opruimen onnodige regels. Duurzame landbouwsystemen: toelating van Renure cruciaal voor het sluiten van de kringloop van mest is toelating van groene weidemest nodig. Biobased Achterhoek: opschalen van teelt en toepassing van biobased materialen in nieuwbouw en verduurzaming van woningen; goede marktcondities zoals vergoedingen gewassen en koolstofcertificaten bij de toepassing van biobased materialen. Kijk ook specifiek naar kansrijke projecten zoals de belemmerende wet- en regelgeving die opschaling voor een succesvol en duurzaam project Zonvarken in de weg zitten.

Uitwerking op festival:

We benutten de maquette 'possible landscapes' die als een soort 'transitietafel' kan dienen en de gestapelde opgaven op de beperkte ruimte inzichtelijk maakt. Met 3 posters met vraagstukken wordt de maquette toegelicht en worden de Kamerleden in kansen en dilemma's meegenomen rondom deze levensgrote maquette.

Concept 4: van impuls naar continuïteit in de woningbouw

Waarom relevant voor Elke Regio Telt:

Het is goed dat Rijk en provincie regie gaan voeren op de volkshuisvesting. Maar daarbij is het belangrijk dat er niet regels worden opgelegd, maar bredere kaders worden gesteld en dat men oog heeft voor wat er speelt in de regio's. In de Achterhoek willen we meer kunnen bouwen vanuit de behoeften van onze inwoners, met maatwerk, en vraag gestuurd in plaats van aanbod gestuurd.

Lobby specifiek:

Er is met de woningbouwimpuls veel in gang gezet. Zorg voor continuïteit op dat gebied. Net als met de afspraken uit de Woondeal.

Uitwerking op festival:

De kracht van samen bouwen aan de Achterhoek staat centraal. Geen regels, maar kaders, met een gezamenlijke regie op de woningbouw. Via het leggen van puzzelstukken worden Tweede Kamerleden en andere deelnemers niet alleen met de inhoud geconfronteerd, maar wordt ook fysiek en symbolisch met elkaar een huis in elkaar gezet.

Concept 5: Gezondheid voorop

Waarom relevant voor Elke Regio Telt:

Vanuit het IZA gaan we naar een nieuwe vorm van samenwerken in de regio. De Achterhoek kent grote uitdagingen op het gebied van gezondheid (zeker met de dubbele vergrijzing waarmee we voorlopen op de rest van Nederland) en kan zo veel betekenen in aanpak voor andere regio's en landelijke beleid.

Lobby specifiek:

Het aandeel 50-plussers in de Achterhoek sinds 2007 met 11% gestegen naar 48% (landelijk van 6% naar 40%). Dat betekent voor ons; nu samen met Rijk, regio en relevante partijen de schouders er onder te zetten voor toegankelijke en kwalitatief goede voorzieningen. Daarbij is zijn inzet op wijkzorg en het transformeren van ouderenzorg heel belangrijk. De komende jaren zetten wij in op benodigde transformatie van zorg naar gezondheid, eigen regie, anders werken en digitalisering: dat vraagt om structurele tijd en financiering om deze omslag te maken.

Uitwerking op festival:

Er staat een groot Dokter Bibber spel, waarin de verschillende organen coöperatief moeten worden verwijderd uit het lichaam: deze staan symbool voor opgaven die samen aangepakt kunnen worden en tonen allemaal een eigen verhaal vanuit de Achterhoek met een kans of bedreiging.

Tot slot: stand van zaken

Op moment van schrijven van deze memo zijn 21 Tweede Kamerleden aangemeld voor het Lentefestival, na eerdere save the dates bij de start van de nieuwe Kamer en begin 2024. De officiële uitnodiging aan de Tweede Kamerleden is na het meireces verzonden. Dat aantal kan nog groeien of dalen, afhankelijk van de Kameragenda, maar is in vergelijking met vorige edities al een goede score op weg naar een mooi Regiolab.

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.	: 29 mei 2024
Agendapunt	: 3
Onderwerp	: 22e European Week of Regions & Cities 2024
Portefeuillehouder	: De heer J. Bengevoord

Voorstel

1. Bespreken van het conceptprogramma (zie bijlage) en eventuele aanvullende wensen n.a.v. deelname 2023;
2. Bespreken welke Colleges al van plan zijn om deel te nemen en gebruik willen maken van het hotel;
3. Bespreken of we gezamenlijk reizen met een bus.

Toelichting

Het officiële programma van de EWRC is nog in voorbereiding en zal rond juli 2024 gereed zijn. Inmiddels is het hotel geboekt, Regio Achterhoek heeft 30 kamers in het Thon EU hotel gereserveerd voor maandag en dinsdag 7 en 8 oktober. En 20 kamers voor woensdag 9 oktober. Tot 3 juni 2024 dient er in de verschillende colleges een inventarisatie gemaakt te worden van de deelname en aangegeven te worden of ze gebruikt willen maken van het gereserveerde hotel. Het aantal deelnemers mag worden doorgegeven aan Nicky Eppich (neppich@winterswijk.nl).

Procedure:	Vervolgactie:	Bijlagen:	Consequenties:
DB d.d.: Achterhoek	communicatie:	Meegezonden: 1	Financieel: nee
Board d.d.:	Mededeling beslissing aan:	Ter inzage: Plaats van inzage:	Personeel: nee

Nadere informatie bij: Nicky Eppich

Tel.nr.: 06 11 36 26 34

Memo

22^e European Week of Regions & Cities 2024 – Empowering Communities

Van: Nicky Eppich, Alexandra Arens (namens 8RHK Ambassadeurs)

Aan: Colleges van B&W

Datum: 13 mei 2024

European Week of Regions and Cities

Van 7 t/m 10 oktober 2024 vindt de European Week of Regions and Cities (EWRC) plaats. De Europese Week van regio's en steden is het grootste jaarlijkse evenement in Brussel gewijd aan regionaal beleid en stedelijk beleid. Het doel is het plaatsgebonden en territoriale aspect van het cohesiebeleid vooraan te brengen. De #EURegionsWeek is een platform om gemeenschappelijke uitdagingen voor de Europese regio's en steden en mogelijke oplossingen door het samenbrengen van een gemeenschap van sprekers en deelnemers. Het is de bedoeling dat het een open en collaboratief evenement met neutrale ruimtes in Brussel en in heel Europa voor capaciteitsopbouw, leren en het uitwisselen van ervaringen, en het faciliteren van de samenwerking en netwerkvorming tussen regio's en steden. Het evenement biedt een breed scala aan activiteiten, van innovatieve interactieve sessies tot netwerkactiviteiten en traditionele workshops, die je als partner uitvoert.

Samenwerking Oost Nederland o.l.v. Provincie Overijssel

Na een mooie aftrap in 2023 is het dit jaar de ambitie om de #EURegionsWeek in Brussel met een nog grotere gezamenlijke Achterhoekse delegatie te bezoeken. Onder leiding van de Provincie Overijssel (vorig jaar door Provincie Gelderland) bereiden verschillende regio's samen een gevarieerd programma voor, bestaande uit workshops, netwerkbijeenkomsten, masterclasses en thema diners. Hiervoor wordt door de accounthouders 'lobby' van de verschillende gemeenten in de regio Achterhoek een programma voorbereid, dat in het kader van dit memo alvast als concept ter informatie aan het College wordt aangeboden.

Impact Scan Publyon dient als input voor EWRC 2024

Vanuit 8RHK Ambassadeurs hebben we dit jaar bureau Publyon in de arm genomen die een Impact Scan zullen uitvoeren met als doel de doelstellingen van de Achterhoek uit de Visie Achterhoek 2023 te vertalen naar kansen op EU-niveau. Op basis van de Impact Scan zal Publyon ook een deel van het programma van de #EURegionsWeek mede vormgeven. De resultaten van de Impact Scan kunnen in september worden verwacht.

Wie kan deelnemen?

Het netwerkevenement is met name bedoeld voor Europese, nationale, regionale en lokale overheidsambtenaren en bestuurders die zich bezighouden met internationale samenwerking. Inhoudelijk staan dit jaar de volgende thema's centraal:

1. **CONCURRENTIEVERMOGEN EN CONVERGENTIE: TWEE KANTEN VAN DEZELFDE MEDAILLE:** De rol van de EU bij het benutten van concurrentiekrachten en het bevorderen van convergentie ten behoeve van haar burgers kan worden gelezen als een onderling verbonden dynamiek;
2. **REGIO'S VERSTERKEN DE EUROPESE DEMOCRATIE:** de uniforme aanpak ter discussie stellen;
3. **SLIMME EN DUURZAME GROEI VOOR REGIO'S:** Strategische en duurzame benaderingen van regionale ontwikkeling;
4. **REGIONS GOT TALENT:** Elke regio heeft unieke vaardigheden, capaciteiten en middelen die kunnen worden ontwikkeld en tentoongesteld.

Workshops

Bovenstaande hoofdthema's vormen de basis voor de verschillende workshops en seminars die tijdens de European Week of Regions & Cities worden georganiseerd. De Achterhoek zal op 9 oktober in het kader van de Oost-Nederland Münsterland samenwerking met de Provincie Gelderland een workshop op het gebied van preventieve gezondheidszorg ontwikkelen.

In onze samenleving worden mensen steeds ouder, wat vaak leidt tot een grotere behoefte aan zorg op latere leeftijd. Echter, in plaats van zich alleen te richten op het repareren van gezondheidsproblemen achteraf, streven we naar een verschuiving naar preventieve gezondheidszorg.

Onze grensregio staat bekend als een van de meest innovatieve regio's in Europa op het gebied van gezondheidszorg. Hier zijn tal van bedrijven en ziekenhuizen gevestigd die zich bezighouden met het ontwikkelen van innovatieve oplossingen voor preventieve gezondheidszorg. De workshop heeft tot doel om de focus te verleggen naar preventie in plaats van reactie, en om de deelnemers bewust te maken van de mogelijkheden en voordelen van een preventieve benadering van gezondheidszorg. We streven ernaar om in Brussel te laten zien wat voor een innovatieve regio we zijn op het gebied van preventieve gezondheidszorg.

Verder zal de Achterhoek samen met de Provincies Overijssel en Gelderland, de gemeente Enschede en de IHK Noordwestfalen een workshop rond om het *thema tech.land – transforming borders into connections* voorbereiden.

Het doel van TECH.LAND is om de maatschappelijke uitdagingen aan te pakken en het mondiale concurrentievermogen van onze regio, bedrijven en kennisinstellingen te vergroten. Een samenwerkingsverband dat de Nederlandse en Duitse triple-helix ecosystemen in clusters aan elkaar wil koppelen om het volledige technologie- en innovatiepotentieel in het hart van Europa (Oost-Nederland, Noordwestfalen en meer) te realiseren.

Voor de komende jaren richt het TECH.LAND Programma zich op vier onderwerpen, namelijk Advanced Manufacturing & Robotics (inclusief digitalisering, cybersecurity en kunstmatige intelligentie), Energy (batterijen en waterstof), Health & MedTech en Circular Economy.

Daarnaast worden op dit moment de mogelijkheden verkend om een regiogediner op te tuigen.

Netwerkrecepties

Naast het inhoudelijke programma is er tijdens de European Week ook veel ruimte om te netwerken. Twee netwerkmomenten die een vast bestanddeel zijn van de European Weeks zijn de VNG Netwerkborrel en netwerkborrel Oost-Nederland.

Op 7 oktober (ca. 17.00 – 19.00 uur) vindt de VNG Netwerkborrel plaats. Van 17.00 tot 19.00 uur staat de Brusselse thuisbasis van de VNG: 'House of the Cities, Municipalities and Regions' open om kennis te maken en bij te praten met o.a. de Nederlandse delegatie van het Comité van de Regio's en kennis en ideeën uit te wisselen met gemeenteambtenaren en bestuurders die in Brussel actief zijn. Europarlementariërs zullen dit jaar in de week van de #EURegionsWeek in Straatsburg zijn.

Op 8 oktober (ca. 18.00 – 20.00) organiseren de provincies Gelderland en Overijssel de netwerkborrel Oost-Nederland tijdens de #EURegionsWeek. Op de borrel komen zowel Oost-Nederlandse als ook Brusselse bestuurders bij elkaar onder het genot van een hapje en een drankje.

Aanmelding

Naar verwachting kunnen bestuurders van gemeenten en regio's zich vanaf juli 2024 voor de

diverse programmaonderdelen van de European Week of Regions and Cities aanmelden. Bij interesse in het programma of voor meer informatie kan contact worden opgenomen met het organisatieteam: Nicky Eppich (neppich@winterswijk.nl) en Alexandra Arens (a.arens@aalten.nl). Hieronder volgt het conceptprogramma vanuit de 8RHK Ambassadeurs. Inhoud van de workshops, data en tijdstippen zijn nog onder voorbehoud.

Informatieve sessie EWRC 2024 – Wat kun je verwachten?

Zoals ook in 2023 zullen we in september een digitale bijeenkomst organiseren waarin wij voor nieuwe en ervaren bestuurders nut en noodzaak toelichten om voor de European Weeks naar Brussel af te reizen. Hierbij vragen wij Publyon n.a.v. de Impact Scan een gedeelte van deze bijeenkomst te verzorgen. We geven een doorkijkje naar het actuele programma en schetsen een beeld van de lobbydoelen die we in Brussel nastreven. Datum voor deze bijeenkomst volgt.

Conceptprogramma Regio Achterhoek

Maandag 7 oktober

12:00 uur	Vertrek naar Brussel met bus / eigen gelegenheid
15:00 uur	Inchecken hotel*
17:00 – 19:00 uur	VNG Netwerkborrel
19:00 uur	Aansluitend diner (locatie nog te bepalen)

Dinsdag 8 oktober

08:00 – 09.30 uur	Ontbijt hotel
10:00 – 12:30 uur	Workshops
12:30 – 14:00 uur	Regiolunch <ul style="list-style-type: none">• Thema: n.t.b.
15:00 – 17:00 uur	Workshop Think East Netherlands (Oost NL)
17.00 – 18.00 uur	Masterclass, Autoworld (Jubelpark)
18:00 – 20:00 uur	Netwerkborrel Oost-Nederland (Provincie Gelderland & Overijssel), Autoworld (Jubelpark)
20:00 – 22:00 uur	Regiodiners

Woensdag 9 oktober

8:00 – 10:00 uur	Ontbijtsessie Permanente Vertegenwoordiging Brussel (nog onder voorbehoud)
10:30 uur	Check out hotel
12.00 – 14:00 uur	Workshop Achterhoek – Provincie Gelderland

14:00 uur

Vertrek met bus / eigen gelegenheid

Voor donderdag 10 oktober is er nog geen programma bekend. Vorig jaar hebben ook bestuurders op donderdag nog deelgenomen aan workshops. We dan ook van woensdag op donderdag nog 20 kamers gereserveerd mocht dit gewenst zijn. We zullen in een uitvraag via de bestuurssecretariaten bij de colleges nagaan welke bestuurders gebruik maken van de twee overnachtingsopties.

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.	: 29 mei 2024
Agendapunt	: 4
Onderwerp	: Herziening samenwerkingsregeling Regio Achterhoek 26 ^{ste} wijziging
Portefeuillehouder	: De heer M. Boumans

Voorstel

1. Vaststellen van de 26ste wijziging van de Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek
2. De regeling bekend maken op de wijze overeenkomstig het bepaalde in artikel 26, eerste lid, van de Wet.

Toelichting

Op 6 oktober 2023 heeft het algemeen bestuur het ontwerp van de 26ste herziening vastgesteld en deze voorgelegd aan de zeven Gemeenteraden. Alle raden hebben in 2023 dit voorstel behandeld en ingestemd met de 26ste herziening. Daarnaast hebben de raden ingestemd met de toetreding van de gemeente Montferland tot de samenwerkingsregeling Regio Achterhoek.

Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Op 31 januari 2024 heeft het algemeen bestuur besloten de 26ste wijziging, conform de Wgr voor vaststelling voor te leggen aan de acht gemeenteraden (inclusief Montferland).

6 Raden hebben inmiddels de 26ste wijziging vastgesteld. Op 16 mei besluit de Raad van Montferland (hamerstuk) en op 23 mei de Raad van Oude IJsselstreek (voorstel instemmen).

Procedure: DB d.d.: Board d.d.:	Vervolgactie: communicatie: Mededeling beslissing aan:	Bijlagen: Meegezonden: Geconsolideerde samenwerkings- regeling Ter inzage: Plaats van inzage:	Consequenties: Financieel: Nee Personeel: nee
--	--	--	--

Nadere informatie bij: Wilma Stortelder

Tel.nr.: 06 38 06 65 13

Herziening Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek 26ste wijziging

De raden en colleges van burgemeesters en wethouders van de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk

Ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft,

Overwegende

- Dat de gemeente Montferland op 10 oktober 2023 een verzoek tot toetreding tot de samenwerkingsregeling Regio Achterhoek heeft ingediend;
- Dat de raden van de andere zeven gemeenten hebben ingestemd met de toetreding van Montferland;
- Dat op 1 juli 2022 een wijziging in de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking is getreden, welke zijn doorwerking moet vinden in de samenwerkingsregeling Regio Achterhoek.

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen en op artikel 38 van de Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek (25ste herziening);

Besluiten

De 26ste wijziging van de Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek vast te stellen.

Deze wijziging treedt in werking op de dag nadat de samenwerkingsregeling bekend gemaakt is in het Blad gemeenschappelijke regeling.

Aldus:

Vastgesteld door de gemeenteraad van AALTEN op 22 april 2024

Vastgesteld door de gemeenteraad van BERKELLAND op 19 maart 2024

Vastgesteld door de gemeenteraad van BRONCKHORST op 28 maart 2024

Vastgesteld door de gemeenteraad van DOETINCHEM op 28 maart 2024

Vastgesteld door de gemeenteraad van MONTFERLAND op 16 mei 2024

Vastgesteld door de gemeenteraad van OOST GELRE op 2 april 2024

Vastgesteld door de gemeenteraad van OUDE IJSELSTREEK op 23 mei 2024

Vastgesteld door de gemeenteraad van WINTERSWIJK op 28 maart 2024

Ter vergadering van het algemeen bestuur van Regio Achterhoek op 29 mei 2024 gebleken,

de secretaris
drs. S. Veneman MBA

de voorzitter
mr. M. Boumans MBA MPM

Wijzigingsbesluit

Materiële, geconsolideerde regeling

Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek (25ste herziening)

De raden en colleges van burgemeesters en wethouders van de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk

ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft,

Overwegende

- Dat de gemeente Montferland op 10 oktober 2023 een verzoek tot toetreding tot de samenwerkingsregeling Regio Achterhoek heeft ingediend;
- Dat de raden van andere zeven gemeenten hebben ingestemd met de toetreding van Montferland;
- Dat op 1 juli 2022 een wijziging in de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking is getreden, welke zijn doorwerking moet vinden in de samenwerkingsregeling Regio Achterhoek.

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen en op artikel 38 van de Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek (25ste herziening);

hebben besloten:

De Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek (26ste wijziging) vast te stellen, waardoor de actuele tekst van de Samenwerkingsregeling na de 26ste wijziging als volgt luidt:

Hoofdstuk I: Begripsbepalingen

Artikel 1: Begripsbepalingen

1. In deze samenwerkingsregeling wordt verstaan onder:
 - a. Regio Achterhoek of Regio: het rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam, als bedoeld in artikel 2 van deze regeling;
 - b. Gemeente: een aan deze regeling deelnemende rechtspersoon als bedoeld in artikel 2:1 lid 1 Burgerlijk Wetboek;
 - c. Gedeputeerde staten: de commissaris van de Koning en de gedeputeerden van de provincie Gelderland zoals bedoeld in artikel 34 lid 1 van de Provinciewet;
 - d. Gedeputeerde: de gedeputeerde zoals bedoeld in artikel 35 lid 1 van de Provinciewet;
 - e. Algemeen bestuur: het algemeen bestuur als bedoeld in artikel 12 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
 - f. Dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur, als bedoeld in artikel 12 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
 - g. Voorzitter: de voorzitter als bedoeld in artikel 12 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
 - h. Wet: de op 1 januari 1985 in werking getreden Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) zoals deze sindsdien is gewijzigd;
 - i. Raden van de gemeenten: gemeenteraden zoals bedoeld in artikel 7 van de Gemeentewet;
 - j. Lid van de gemeenteraad: raadslid zoals bedoeld in artikel 8 van de Gemeentewet;
 - k. College van burgemeester en wethouders: de burgemeester en de wethouders zoals bedoeld in artikel 34 lid 1 van de Gemeentewet;
 - l. Burgemeester: de burgemeester zoals bedoeld in artikel 61 lid van de Gemeentewet.
 - m. Wethouder: de wethouder zoals bedoeld in artikel 35 lid 1 van de Gemeentewet.
 - n. Fractie: groepering van één of meerdere gemeenteraadsleden in één gemeenteraad.
 - o. Raadslid-opvolger: een kandidaat-gemeenteraadslid welke niet is benoemd, maar wel op een kandidatenlijst heeft gestaan zoals bedoeld in artikel H 6 lid 1 van de Kieswet.
2. Waar in deze regeling de Gemeentewet of enig andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing wordt verklaard, treden in die artikelen in de plaats van de gemeente, de raad, burgemeester en wethouders en de burgemeester onderscheidenlijk Regio Achterhoek, het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

Hoofdstuk II: Openbaar Lichaam

Artikel 2: Openbaar lichaam

Er is een openbaar lichaam, als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de wet, genaamd "Regio Achterhoek". Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd in Doetinchem.

Hoofdstuk III: Doelstelling, taken en bevoegdheden

Artikel 3: Doelstelling en taken

1. Regio Achterhoek heeft tot doel het behartigen van de gemeentelijke belangen van de gemeenten op het gebied van:
 - Economische ontwikkeling, en specifiek op het gebied van:
 - Smart werken & Innovaties
 - Onderwijs & Arbeidsmarkt
 - Ruimtelijke ontwikkeling & volkshuisvesting, en specifiek op het gebied van:
 - Vastgoed & Woningmarkt

- Mobiliteit & Bereikbaarheid
 - Zorginnovaties
 - Circulaire economie & Energietransitie
 - Natuur;
 - Lobby;
 - Het verwerven en verstrekken van Subsidies;
 - Grensoverschrijdende samenwerking, met name gericht op Duitsland.
2. Regio Achterhoek voert daarbij in ieder geval de volgende taken uit:
 - de profilering van de Achterhoek;
 - het vertegenwoordigen van de overheid in de regionale samenwerking met andere partijen zoals de ondernemers en maatschappelijke organisaties;
 3. Het algemeen bestuur kan een inhoudelijke kader voor taken ter behartiging van de in lid 1 bedoelde belangen vaststellen. Zulks met in achtname van hetgeen in deze regeling nader is bepaald met betrekking tot de taken en bevoegdheden van Regio Achterhoek.

Artikel 4: Belangen

De behartiging van de in artikel 3 bedoelde belangen omvat meer in het algemeen:

- a. Het plegen en doen plegen van overleg en het gevraagd en ongevraagd uitbrengen van advies aan gemeenten;
- b. Het bevorderen van de totstandkoming van gemeenschappelijke beleidsdoelstellingen en standpuntbepalingen in samenspraak met de gemeentelijke bestuursorganen;
- c. Het uitdragen van deze gemeenschappelijke beleidsdoelstellingen en standpuntbepalingen richting andere overheden en betrokken instanties met het oog op mogelijke inpassing in de planvorming dan wel ter verkrijging van middelen of medewerking bij de uitvoering;
- d. Het desgevraagd verlenen van diensten aan een of meer al of niet aan de regeling deelnemende gemeenten dan wel het bevorderen van onderlinge dienstverlening tussen deze gemeenten, wanneer dit uit doelmatigheidsoverwegingen gewenst is;
- e. Het stimuleren van samenwerking met andere partijen teneinde genoemde belangen in artikel 3 optimaal te behartigen;
- f. Het promoten van de kracht van de Achterhoek teneinde in artikel 3 genoemde belangen optimaal te behartigen.

Artikel 5: VERVALLEN

Artikel 6: Bevoegdheden

1. Ten behoeve van de uitvoering van de in artikel 3 genoemde taken, komen aan de bestuursorganen van Regio Achterhoek de daarop betrekking hebbende bevoegdheden toe.
2. Het algemeen bestuur is bevoegd tot het oprichten van en het deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dit in het belang is voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.
3. Naast de in lid 2 en de artikelen 29 t/m 32, 35, 38 en 39 van deze regeling opgenomen besluiten, worden geen specifieke besluiten aan gewezen waarvoor de zienswijze van de gemeenteraden voorafgaande aan de besluitvorming in het algemeen bestuur wordt gevraagd.
4. Het algemeen bestuur kan besluiten dat naast hetgeen bij wettelijk voorschrift is bepaald, ten aanzien van een door haar voorgenomen besluit door het dagelijks bestuur een

inspraakprocedure dient te worden gevolgd. Deze procedure verloopt via de afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Hoofdstuk IV: Algemeen bestuur

Artikel 7: Samenstelling

1. Het algemeen bestuur bestaat uit de leden. Elke gemeente is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd met één lid.
2. De raden van de gemeenten wijzen uit hun midden, hun voorzitter daarbij inbegrepen en uit de wethouders, één lid van het algemeen bestuur aan.
3. Tegelijk met de aanwijzing van het lid als bedoeld in het tweede lid, wijzen de raden een plaatsvervangend lid aan.
4. Het plaatsvervangende lid heeft in het algemeen bestuur de stem die toegewezen is aan het lid dat hij vervangt.
5. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur is onverenigbaar met de betrekking van ambtenaar, door of vanwege de Regio aangesteld of daaraan ondergeschikt. Met “ambtenaar” worden voor de toepassing van dit artikel gelijkgesteld: zij die in dienst van Regio Achterhoek op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht werkzaam zijn.

Artikel 8: Lidmaatschap

1. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt op de dag waarop de zittingsperiode van de gemeenteraad afloopt. Zolang de leden deel uitmaken of voorzitter zijn van de raad die hen heeft aangewezen, dan wel wethouder zijn van een gemeente door welke raad zij zijn aangewezen, behouden zij het lidmaatschap tot dat in hun opvolging is voorzien.
2. De raden van de gemeenten beslissen zo mogelijk in de eerste vergadering van elke zittingsperiode, maar zo spoedig mogelijk na het begin van een nieuwe zittingsperiode over de aanwijzing van de leden van het algemeen bestuur. Aftredende leden kunnen opnieuw als lid worden aangewezen.
3. Indien tussentijds een plaats van een lid van het algemeen bestuur beschikbaar komt, wijst de raad die het aangaat, in zijn eerstvolgende vergadering of, zo dit niet mogelijk mocht zijn, zo spoedig mogelijk daarna een nieuw lid aan.
4. Van elke aanwijzing tot lid van het algemeen bestuur geven burgemeester en wethouders van de gemeenten binnen twee weken kennis aan de voorzitter van de Regio.
5. Een lid van het algemeen bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Het ontslag wordt meegedeeld aan het algemeen bestuur en aan de gemeenteraad die het lid heeft aangewezen.
6. Het algemeen bestuur kan vertegenwoordigers uitnodigen in de vergaderingen van het algemeen bestuur. In de vergaderingen kunnen zij van hun gevoelens ten aanzien van de te behandelen onderwerpen doen blijken.
7. Onverminderd het bepaalde in het zesde lid kan het algemeen bestuur zich doen bijstaan door adviseurs.

Artikel 9: Beraadslaging en stemming

1. Het algemeen bestuur vergadert ten minste viermaal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt dan wel indien een vijfde deel van het aantal leden van het algemeen bestuur, dit schriftelijk, met opgave van redenen, verzoekt. In dat geval wordt binnen vier weken een vergadering belegd.
2. Voor zover in deze regeling niet anders is bepaald, worden beslissingen van het algemeen bestuur genomen met gewone meerderheid van stemmen.
3. Elk lid van het algemeen bestuur kan één stem uitbrengen.

4. De voorzitter heeft stemrecht in het algemeen bestuur.
5. Wanneer het lid en het plaatsvervangend lid van een gemeente verhinderd zijn, kan het betreffende lid een ander lid van het algemeen bestuur schriftelijk machtigen om namens hem een stem uit te brengen.
6. Een lid van het algemeen bestuur neemt niet deel aan de stemming over een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger van zijn gemeente in een andere hoedanigheid eveneens betrokken is en waarbij belangenspanning speelt of de integriteitsvraag aan de orde zou kunnen zijn.

Artikel 10: Werkwijze

1. Het algemeen bestuur vergadert in het openbaar.
2. De deuren worden gesloten, wanneer een aantal leden, dat ten minste een vijfde deel van de aanwezige leden vertegenwoordigt, dit verzoekt dan wel de voorzitter dit noodzakelijk acht.
3. Het algemeen bestuur beslist vervolgens of met gesloten deuren zal worden vergaderd. Het bepaalde in artikel 23 van de wet is van toepassing.

Artikel 11: Reglement van orde

1. Het algemeen bestuur stelt voor zijn vergaderingen en voor de vergaderingen van het dagelijks bestuur een reglement van orde vast.
2. Het reglement van orde bevat bepalingen omtrent de toezending c.q. tervisielegging ten behoeve van de leden van de raden van de gemeenten van door de voorzitter van het dagelijks bestuur aan de leden van het algemeen bestuur toegezonden stukken alsmede omtrent het horen van de gemeenten ten aanzien van door het algemeen bestuur te nemen besluiten.
3. Een exemplaar van het reglement van orde wordt ter kennisneming toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Hoofdstuk V: Dagelijks bestuur

Artikel 12: Samenstelling

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden, de voorzitter inbegrepen.
2. De leden van het dagelijks bestuur worden door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen.

Artikel 13: Lidmaatschap

1. De leden van het dagelijks bestuur treden als lid van dat bestuur af op de dag waarop de zittingsperiode van de leden van het algemeen bestuur eindigt. Zij zijn terstond herbenoembaar.
2. Indien tussentijds een plaats in het dagelijks bestuur vacant komt, wijst het algemeen bestuur een nieuw lid aan. Gaat het openvallen van een plaats in het dagelijks bestuur gepaard met het openvallen van een plaats in het algemeen bestuur, dan stelt het algemeen bestuur het aanwijzen van een nieuw lid van het dagelijks bestuur uit, totdat de opengevallen plaats in het algemeen bestuur wederom zal zijn bezet.
3. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde ontslag nemen.
4. Degene die als lid van het dagelijks bestuur ontslag heeft genomen of overeenkomstig het in het eerste lid bepaalde moet aftreden, blijft de functie waarnemen totdat de opvolger is aangewezen en deze de aanwijzing heeft aanvaard.
5. Degene die tussentijds ophoudt lid van het algemeen bestuur te zijn, houdt tevens op lid van het dagelijks bestuur te zijn.

Artikel 14: Werkwijze

1. Het dagelijks bestuur stelt, rekening houdend met de door de Regio te behartigen belangen, de onderlinge taakverdeling en plaatsvervangings van de leden vast.
2. De vastgestelde taakverdeling en vervangingsregeling worden ter kennis gebracht van het algemeen bestuur.
3. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls de voorzitter of ten minste een lid dit nodig oordeelt, maar minimaal 4 maal per jaar ter voorbereiding op de vergadering van het algemeen bestuur.
4. De artikelen 22, 28 eerste tot en met derde lid, 29, 30, 56 en 59 van de Gemeentewet zijn ten aanzien van de vergaderingen van het dagelijks bestuur van overeenkomstige toepassing.

Artikel 15: Taken

Aan het dagelijks bestuur is opgedragen:

- a. Het behoorlijk voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur ter overweging en beslissing zal worden voorgelegd;
- b. Het voorstaan, gehoord het algemeen bestuur, van de belangen van de deelnemers bij andere overheden en instellingen, diensten of personen waarmee contact voor Regio Achterhoek van belang is;
- c. Het uitvoeren van de beslissingen van het algemeen bestuur;
- d. Het zorg dragen voor een goede bestuurlijke coördinatie met het oog op te starten en lopende processen en het bevorderen en bewaken van de eenheid van bestuur;
- e. Het in standhouden van een breed communicatief netwerk met het oog op de ontwikkeling en uitvoering van beleid en het zorg dragen voor een adequate informatievoorziening ten behoeve van het algemeen bestuur, de commissies als bedoeld in de artikelen 21 en 22 van deze regeling, de gemeenschappelijke bestuursorganen en overige belanghebbende instanties en instellingen en functionarissen;
- f. Het beheer van de vermogenswaarden;
- g. De zorg, voor zover deze niet aan anderen toekomt, voor de controle op de administratie en het beheer van de vermogenswaarden;
- h. Het houden van een gedurig toezicht op al wat Regio Achterhoek aangaat;
- i. Het verlenen van ambtelijke bijstand aan dan wel zo nodig het doen van een beroep op ambtelijke bijstand van een of meer gemeenten, alsmede het bepalen van de voorwaarden, waaronder deze bijstand zal geschieden.

Hoofdstuk VI: Voorzitter

Artikel 16: Benoeming

1. De voorzitter van Regio Achterhoek wordt door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen. Het dagelijks bestuur stelt daartoe een aanbeveling op.
2. Bij verhindering of ontstentenis van de voorzitter wordt deze vervangen door een lid van het dagelijks bestuur, door dat bestuur aan te wijzen.
3. Het voorzitterschap eindigt indien betrokkene ophoudt lid van het algemeen bestuur te zijn. Het algemeen bestuur voorziet ten spoedigste in de opvolging.
4. De voorzitter kan te allen tijde ontslag nemen.

Artikel 17: Taken

1. De voorzitter tekent alle stukken die van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur uitgaan.

2. De voorzitter vertegenwoordigt de Regio in en buiten rechte. Indien de voorzitter behoort tot het bestuur van een gemeente die partij is in een geding, waarbij de Regio is betrokken, doet hij of zij zich vervangen overeenkomstig het bepaalde in artikel 16, tweede lid.
3. Degene die bevoegd is Regio Achterhoek in en buiten rechte te vertegenwoordigen, kan deze vertegenwoordiging aan een door hem aan te wijzen gemachtigde toevertrouwen.
4. Het bepaalde in artikel 13 van deze regeling is van overeenkomstige toepassing op de voorzitter.

Hoofdstuk VII: Inlichtingen, verantwoording en terugroeping

Artikel 18: Relaties dagelijks bestuur – algemeen bestuur

1. Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan het algemeen bestuur verantwoording schuldig over het door hen gevoerde bestuur op een nader in het reglement van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur te bepalen wijze.
2. Het dagelijks bestuur geeft het algemeen bestuur alle inlichtingen die het algemeen bestuur voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft, op een nader in het reglement van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur te bepalen wijze.
3. Het algemeen bestuur kan besluiten een lid van het dagelijks bestuur ontslag te verlenen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Op het ontslagbesluit is artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing. De rechter treedt niet in de beoordeling van de gronden waarop het algemeen bestuur tot ontslag van een lid van het dagelijks bestuur heeft besloten.

Artikel 19: Relaties bestuur – raden van de gemeenten

1. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur verstrekken aan de raden van de gemeenten alle inlichtingen die door een of meer leden van die raden worden verlangd, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.
2. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur geven aan de raden van de gemeenten ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is, in het bijzonder over alle zaken met een grote politieke, financiële of maatschappelijke impact.
3. De agenda's, verslagen en vergaderstukken van het algemeen bestuur worden gepubliceerd op de website van Regio Achterhoek/8RHK ambassadeurs.

Artikel 20: Relaties leden algemeen bestuur – gemeenten

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de raad van zijn gemeente alle inlichtingen die door de raad, of door een of meer leden daarvan, worden verlangd, op een door de raad van die gemeente te bepalen wijze, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.
2. Een lid van het algemeen bestuur is verantwoording verschuldigd aan de raad die het lid heeft aangewezen, voor het door hem of haar in het algemeen bestuur gevoerde beleid. De raad die het lid heeft aangewezen bepaalt de wijze waarop dit zal geschieden.
3. De raad van een gemeente die een vertegenwoordiger in het algemeen bestuur heeft aangewezen, heeft de bevoegdheid om dit door hem aangewezen lid te ontslaan, indien dit lid het vertrouwen van de raad niet meer bezit. Burgemeester en wethouders stellen de voorzitter hiervan onmiddellijk in kennis.

Hoofdstuk VIII: Commissies

Artikel 21: Commissies van advies

Met het oog op de taken en belangen als bedoeld in de artikelen 3 tot en met 5 van deze regeling kunnen, conform de betreffende bepalingen van de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen, commissies van advies worden ingesteld.

Artikel 22: Bestuurscommissies

1. Met het oog op de behartiging van bepaalde belangen kunnen, conform de betreffende bepalingen van de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen, bestuurscommissies worden ingesteld.
2. Het algemeen bestuur gaat niet over tot het instellen van een commissie als bedoeld in het eerste lid dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten van dit voornemen op de hoogte zijn gesteld en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.
3. Het algemeen bestuur kan aan een commissie als bedoeld in het eerste lid bevoegdheden van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur toekennen, met uitzondering van de bevoegdheden, zoals vermeld in het derde lid van artikel 25 en artikel 33b van de wet.

Hoofdstuk VIIIa: Achterhoek Raad

Artikel 22a: Instelling en samenstelling

1. Er is een Achterhoek Raad welke bestaat uit leden.
2. Er zijn zoveel leden als er fracties in de gemeenteraden vertegenwoordigd zijn.
3. De voorzitter van Regio Achterhoek is voorzitter van de Achterhoek Raad. De voorzitter is geen lid van de Achterhoek Raad.

Artikel 22b: Lidmaatschap

De leden worden door de fracties uit hun midden aangewezen, waarbij elke fractie die in een gemeenteraad is vertegenwoordigd één lid aanwijst, en indien mogelijk één plaatsvervangend lid uit dezelfde fractie.

Artikel 22c: Terugtrekking en ontslag

Wanneer het lid niet langer gemeenteraadslid is, eindigt zijn lidmaatschap van de Achterhoek Raad.

Artikel 22d. Plaatsvervanging

1. Bij verhindering of ontstentenis van het lid, treedt diens plaatsvervanger in zijn plaats.
2. Bij verhindering, ontstentenis of ontbreken van het plaatsvervangend lid, kan het lid vervangen worden door een tweede plaatsvervangend lid, welke aangewezen wordt door de fractie wiens lid verhinderd was.
3. Deze tweede plaatsvervanger dient raadslid of raadslid-opvolger te zijn van een gemeenteraad wiens gemeente deelneemt aan Regio Achterhoek.

Artikel 22e. Taken en bevoegdheden

De Achterhoek Raad geeft inhoudelijk richting aan de samenwerking in de Achterhoek. Daartoe is de Achterhoek Raad ten minste bevoegd tot:

- a. het instemmen met de beleidsinhoudelijke meerjarenvisie van Regio Achterhoek;
- b. het instemmen met de beleidsinhoudelijke jaarplannen van Regio Achterhoek;
- c. het indienen van moties en het amenderen van voorstellen aangaande de meerjarenvisie en jaarplannen;
- d. het benoemen van leden en plaatsvervangende leden in de Achterhoek Board.

Artikel 22f. Begrenzing bevoegdheid Achterhoek Raad

1. De Achterhoek Raad treedt niet in zaken waarin een ander orgaan bevoegd is, dan slechts na uitdrukkelijke toestemming van dat orgaan.

Artikel 22g. Beraadslaging

1. De Achterhoek Raad vergadert ten minste driemaal per jaar, voorts indien twee gemeenteraden daartoe verzoeken en voorts indien de Achterhoek Board dit verzoekt.
2. Er wordt gestemd met gewone meerderheid van stemmen. Stemmen geschiedt op basis van stempunten.
3. Elk lid heeft zoveel stempunten als de fractie(s) die hij vertegenwoordigt, raadsleden kent in zijn gemeenteraad.

Hoofdstuk VIIIb: Achterhoek Board

Artikel 22h: Instelling en samenstelling

1. Er is een Achterhoek Board.
2. In de Achterhoek Board zitten vertegenwoordigers vanuit de overheid, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.
3. De Achterhoek Board bestaat uit tien leden en de voorzitter. De voorzitter van Regio Achterhoek is de voorzitter van de Achterhoek Board.
4. Drie leden zijn afkomstig uit het lokale bestuur wier gemeenten deelnemen aan Regio Achterhoek.
5. Eén lid is afkomstig uit het provinciebestuur in wiens provincie Regio Achterhoek zijn werkgebied heeft.
6. Drie leden zijn afkomstig uit maatschappelijke organisaties welke hun werkgebied hebben in de regio Achterhoek.
7. Drie leden zijn afkomstig uit het bedrijfsleven welke hun werkgebied hebben in de regio Achterhoek.
8. De Achterhoek Board wijst uit zijn midden twee vicevoorzitters aan, waarvan één lid is namens maatschappelijke organisaties en één lid is namens het bedrijfsleven.
9. De Achterhoek Board kent een collegiale verantwoordelijkheid.

Artikel 22i: Lidmaatschap namens lokaal bestuur

1. Het algemeen bestuur draagt drie kandidaat-leden voor.
2. De kandidaat-leden zijn wethouders uit de gemeenten die deelnemen aan Regio Achterhoek.
3. De kandidaat-leden en kandidaat-plaatsvervangers zijn geen van allen wethouders uit dezelfde gemeente.

Artikel 22j: Lidmaatschap namens provinciebestuur

1. Het college van de Gedeputeerde staten van de provincie Gelderland draagt één kandidaat-lid voor.
2. Het kandidaat-lid is gedeputeerde in de provincie Gelderland.

Artikel 22k: Lidmaatschap namens maatschappelijke organisaties

1. Achterhoekse woningbouwcorporaties ACO, het onderwijs en de zorginstellingen werkzaam in de Achterhoek dragen ieder één kandidaat-lid voor.
2. De kandidaat-leden zijn bestuurders of directeuren van een instelling of organisatie.

Artikel 22l: Lidmaatschap namens bedrijfsleven

1. Brancheorganisaties VNO-NCW Achterhoek, MKB-Midden en SIKa dragen ieder één kandidaat-lid voor.

2. De kandidaat-leden zijn bestuurders of directeurs van een bedrijf.

Artikel 22m: Benoeming leden Board

Leden en hun plaatsvervangers worden benoemd door de Achterhoek Raad.

Artikel 22n: Terugtrekking en ontslag

1. Een lid kan te allen tijde ontslag nemen. Het ontslag wordt meegedeeld aan de Achterhoek Raad, het algemeen bestuur en aan degene die het lid heeft voorgedragen.
2. Degene die het lid heeft voorgedragen, heeft de bevoegdheid om dit door hem voorgedragen lid te ontslaan.
3. Wanneer het lid namens de overheid zoals bedoeld in artikel 22h lid 4 en 5, niet langer wethouder onderscheidenlijk gedeputeerde is, vervalt zijn lidmaatschap van de Achterhoek Board.

Artikel 22o: Duur zittingstermijn leden

1. De benoeming geschiedt voor de duur van vier jaren.
2. Herbenoeming is eenmalig mogelijk voor nog eens vier jaren, indien degene die het lid heeft voorgedragen daarmee instemt.
3. De termijnen zijn persoonsgebonden en vangen aan bij benoeming als lid of plaatsvervangend lid.

Artikel 22p: Plaatsvervanging

1. Degene die het kandidaat-lid voordraagt, draagt tevens een kandidaat-plaatsvervanger voor.
2. De bepalingen die betrekking hebben op de (kandidaat-)leden, zijn ook van toepassing op hun (kandidaat-)plaatsvervangers.
3. Bij verhindering of ontstentenis van het lid, dan wel wanneer artikel 22n van toepassing is, treedt de plaatsvervanger in zijn plaats.
4. Indien het voorgaande lid van toepassing is vanwege een structurele situatie, treedt het plaatsvervangend lid permanent in de plaats van het lid.
5. Wanneer zowel het lid als het plaatsvervangend lid verhinderd is, dan wel wanneer artikel 22n van toepassing is, kan degene die deze leden als kandidaat-lid heeft voorgedragen overgaan tot schriftelijke of mondelinge vertegenwoordiging door een ander dan het lid en het plaatsvervangend lid, waarbij de bepalingen van artikel 22h tot en met 22o van overeenkomstige toepassing zijn.

Artikel 22q: Taken en bevoegdheden

De Achterhoek Board geeft inhoudelijk uitvoering aan de samenwerking in de Achterhoek.

Derhalve heeft de Board ten minste als taken:

- a. De voorbereiding van de beleidsinhoudelijke meerjarenvisie van Regio Achterhoek.
- b. De voorbereiding van de beleidsinhoudelijke jaarplannen van Regio Achterhoek.
- c. Het bewaken van de voortgang en de resultaten van de beleidsinhoudelijke jaarplannen zoals deze worden uitgevoerd door de Thematafels.
- d. De voorbereiding van beraadslaging en bijeenkomsten van de Achterhoek Raad.

Artikel 22r: Begrenzing bevoegdheid Board

De Achterhoek Board treedt niet in zaken waarin een ander orgaan bevoegd is, dan slechts na uitdrukkelijke toestemming van dat orgaan.

Artikel 22s: Beraadslaging

1. De Achterhoek Board vergadert ten minste viermaal per jaar en voorts zo dikwijls de voorzitter of ten minste twee leden dit nodig oordelen.
2. Er wordt gestemd met een gewone meerderheid van stemmen.
3. De voorzitter heeft geen stemrecht.

Hoofdstuk VIIIc: Achterhoek Thematafels

Artikel 22t: Instelling en samenstelling

1. De Achterhoek Board stelt Achterhoek Thematafels in. Een Thematafel is specifiek gericht op één van de gemeenschappelijke onderwerpen zoals genoemd in artikel 3 van deze regeling.
2. Een Thematafel kent vertegenwoordigers vanuit de overheid, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.
3. Per Thematafel is er één voorzitter en één vicevoorzitter. De voorzitter en de vicevoorzitter vertegenwoordigen niet beide de overheid, of de maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.
4. Bij verhindering of ontstentenis van de voorzitter, dan wel wanneer artikel 22w van toepassing is, treedt de vicevoorzitter in zijn plaats.
5. Indien het voorgaande lid van toepassing is vanwege een structurele situatie, treedt de vicevoorzitter permanent in de plaats van de voorzitter.
6. Een Thematafel kent ambtelijke ondersteuning vanuit Regio Achterhoek.

Artikel 22u: Voorzitter van de Thematafel

1. De personen welke deelnemen aan een Thematafel kiezen uit hun midden een voorzitter en de vicevoorzitter van de Thematafel.

Artikel 22v: Bezetting Thematafel

1. De voorzitter van de Thematafel nodigt, met inachtneming van artikel 22t lid 2 en de navolgende leden 2 en 3, die personen uit wiens aanwezigheid hij opportuun acht om de taken zoals bedoeld in artikel 22y uit te kunnen voeren.
2. De voorzitter nodigt per gemeente één wethouder uit. Gemeenten zijn niet verplicht om deel te nemen aan een Thematafel.
3. Ook de voorzitter van de Achterhoek Board kan personen uitnodigen voor deelname aan een Thematafel.

Artikel 22w: Terugtrekking en ontslag

1. Een (vice)voorzitter kan te allen tijde ontslag nemen. Het ontslag wordt meegedeeld aan de Achterhoek Board.
2. De Achterhoek Board heeft de bevoegdheid om een (vice)voorzitter te ontslaan.

Artikel 22x: Duur zittingstermijn (vice)voorzitter Thematafel

1. De benoeming geschiedt voor de duur van vier jaren.
2. Herbenoeming is eenmalig mogelijk voor nog eens vier jaren.
3. De termijnen zijn persoonsgebonden en vangen aan bij de benoeming als (vice)voorzitter.

Artikel 22y: Taken en bevoegdheden

Een Thematafel geeft in opdracht en onder aansturing van de Achterhoek Board, conform artikel 22t lid 1, inhoudelijk uitvoering aan de samenwerking in de Achterhoek op de specifieke onderdelen waarvoor zij in het leven geroepen is. Derhalve heeft een Thematafel ten minste als taken:

- a. De uitvoering van de beleidsinhoudelijke jaarplannen van Regio Achterhoek.

- b. Een inhoudelijke bijdrage leveren aan de voorbereiding van de beleidsinhoudelijke meerjarenvizie en jaarplannen van Regio Achterhoek.
- c. De inhoudelijke voorbereiding van bijeenkomsten van de Achterhoek Raad en het informeren van leden van de Achterhoek Raad over ontwikkelingen ter zake van de werkzaamheden van de Thematafel.

Artikel 22z: Begrenzing bevoegdheid Thematafel

Een Thematafel treedt niet in zaken waarin een ander orgaan bevoegd is, dan slechts na uitdrukkelijke toestemming van dat orgaan.

Artikel 22aa: Beraadslaging

1. De Thematafels vergaderen ten minste viermaal per jaar en voorts zo dikwijls de voorzitter dit nodig oordeelt.
2. Er wordt gestemd met een gewone meerderheid van stemmen.
3. De voorzitter en de vicevoorzitter hebben stemrecht.

Hoofdstuk IX: Vergoedingen

Artikel 23: Vergoedingen

Het algemeen bestuur kan, met in achtneming van het bepaalde in artikel 21 van de wet nadere regels vaststellen betreffende het verlenen van een tegemoetkoming in de kosten die de leden van het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de commissies als bedoeld in de artikelen 21 en 22 en de voorzitter maken in de uitoefening van hun functie.

Hoofdstuk X: Ambtelijk apparaat

Artikel 24: De ambtelijke organisatie en de personeelsformatie

1. Het dagelijks bestuur stelt een regeling vast omtrent de ambtelijke organisatie van Regio Achterhoek.
2. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een zodanige inrichting van de ambtelijke organisatie, dat op doelmatige en efficiënte wijze vorm wordt gegeven aan het bepaalde ten aanzien van belangen, taken en bevoegdheden als bedoeld in de artikelen 3 tot en met 6 van deze regeling.
3. Met betrekking tot de inrichting van de ambtelijke organisatie zijn de bepalingen in de Gemeentewet zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing. Ingeval van twijfel over de toepasselijkheid beslist het dagelijks bestuur over een voorziening of een regeling.

Artikel 25: Secretaris

1. Het dagelijks bestuur besluit omtrent benoeming, schorsing en ontslag van de secretaris.
2. De secretaris staat het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de voorzitter en de commissies in alles wat de hen opgedragen taak betreft terzijde.
3. Door de secretaris worden alle stukken, die van het algemeen bestuur of van het dagelijks bestuur uitgaan, mede ondertekend.
4. Het algemeen bestuur stelt voor de secretaris een instructie vast.
5. De secretaris is in de vergaderingen van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur aanwezig.
6. De secretaris wordt bij verhindering of ontstentenis vervangen op de door het dagelijks bestuur te stellen wijze.

Artikel 26: Rechtspositie

1. Het Burgerlijk Wetboek, de CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO) en het dagelijks bestuur regelen de arbeidsvoorwaarden, secundair en primair, voor zowel de secretaris als alle andere werknemers.
2. Het dagelijks bestuur kan de uitvoering van de CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties en de hiervan afgeleide verordeningen en regelingen mandateren.
3. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van Regio Achterhoek.

Artikel 27: Archiefbepaling

1. De bepalingen van de Archiefwet 1995 en de daaruit voortvloeiende uitvoeringsvoorschriften, voor zover betrekking hebbend op de archiefbescheiden van de gemeenten, zijn van overeenkomstige toepassing op de archiefbescheiden van de regionale organen en de organisatieonderdelen van Regio Achterhoek.
2. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de zorg van de archiefbescheiden.
3. De archiefverordening en het besluit Informatiebeheer van de gemeente Doetinchem zijn van overeenkomstige toepassing op de archiefbescheiden van Regio Achterhoek. Daar waar college van B&W staat dient gelezen te worden het dagelijks bestuur. Daar waar Gemeenteraad staat dient gelezen te worden het algemeen bestuur.
4. Bij opheffing van Regio Achterhoek worden de archiefbescheiden overgebracht naar de archiefbewaarlokaal van een der aangesloten gemeenten.

Hoofdstuk XI: Financiële bepalingen

Artikel 28: Financiën algemeen

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een verzekering van eigendommen en gelden van Regio Achterhoek.
2. De gemeenten garanderen onder het doen van afstand van de door de Wet aan borgen toegekende voorrechten ten behoeve van de geldschieters de betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de door Regio Achterhoek te sluiten vaste geldleningen, mits deze leningen voldoen aan de voorwaarden welke gelden voor door gemeenten te sluiten geldleningen.
3. Het algemeen bestuur is bevoegd tot het heffen van belastingen als bedoeld in artikel 228 van de Gemeentewet en de rechten als bedoeld in artikel 229 van de Gemeentewet.
4. De gemeenten zullen er steeds zorg voor dragen dat Regio Achterhoek te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.
5. Indien aan het algemeen bestuur blijkt dat een gemeente weigert deze uitgaven op de begroting te zetten, doet het algemeen bestuur onverwijld aan Gedeputeerde Staten het verzoek over te gaan tot toepassing van art. 194 lid 1 van de Gemeentewet.

Artikel 29: Begroting

1. Het dagelijks bestuur biedt jaarlijks het algemeen bestuur een ontwerp aan van de begroting en de meerjarenraming.
2. De ontwerpbegroting, bestaande uit een programmabegroting en de financiële vertaling daarvan wordt gebaseerd op voortzetting van het bestaande beleid. Beleidswijzigingen worden afzonderlijk voorgesteld. Het dagelijks bestuur zendt voor 30 april de algemene financiële en beleidsmatige kaders naar de gemeenten.
3. In de begroting wordt de verschuldigde bijdrage voor elke gemeente geraamd voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
4. De in het vorige lid bedoelde bijdrage wordt, rekening houdend met eventuele inkomsten uit anderen hoofde, geraamd op grond van:

- a. De te verwachten inkomsten per gemeente naar aanleiding van door het algemeen bestuur bij afzonderlijke regeling te bepalen tarieven wegens daarbij omschreven diensten of leveringen.
 - b. Een gelijke bijdrage per inwoner in de nadelige saldi, voor zover daarin niet wordt voorzien door andere bijdragen krachtens nadere afspraken met de raad c.q. het college van burgemeester en wethouders van een van de deelnemende gemeenten, respectievelijk de raden c.q. colleges van burgemeester en wethouders van meerdere deelnemende gemeenten, voor de strategische en beheersmatige kerntaken.
 - c. De bijdrage per gemeente voor de in de programmabegroting opgenomen projecten.
5. Voor de berekening van de in het vierde lid sub b bedoelde bijdrage wordt uitgegaan van het aantal inwoners op 1 januari van het jaar voorafgaande aan dat waarover de bijdrage verschuldigd is. Voor de vaststelling van de aantallen inwoners worden door het Centraal bureau voor de statistiek (CBS) verstrekte gegevens aangehouden.
 6. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting (incl. meerjarenraming) met financiële vertaling van de programmabegroting toe aan de raden van de deelnemende gemeenten 12 weken voordat de behandeling in het algemeen bestuur plaatsvindt.
 7. De raden kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
 8. Het dagelijks bestuur stelt de raden van de deelnemende gemeenten voorafgaande aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze, bedoeld in het zevende lid, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.
 9. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast voor 15 september van het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting moet gelden.
 10. Van de vaststelling en de goedkeuring van de begroting doet het dagelijks bestuur mededeling aan de raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten.
 11. De gemeenten betalen bij wijze van voorschot jaarlijks voor 16 januari, voor 16 april, voor 16 juli en 16 oktober, een vierde deel van de in het derde lid bedoelde bijdragen.

Artikel 30: Begrotingswijzigingen

De bepalingen met betrekking tot de ontwerpbegroting zijn mede van toepassing op wijzigingen van de begroting, met uitzondering van het bepaalde in artikel 35, eerste, derde en vierde lid van de wet, voor zover het betreft wijzigingen van de begroting die voor de gemeenten budgettair neutraal zijn, zowel wat betreft de exploitatie-uitgaven als de investeringen.

Artikel 31: Jaarrekening

1. De rekening is de verantwoording van Regio Achterhoek over de uitvoering van de werkzaamheden over het afgelopen jaar.
2. In de rekening wordt het door elk van de deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
3. De kosten worden, rekening houdend met andere inkomsten, met bepalingen op grond van artikel 29, tweede en derde lid en met door het algemeen bestuur bestemde c.q. te bestemmen reserves verdeeld conform artikel 29, vierde lid.
4. Verrekening van het verschil tussen het op grond van artikel 29, tweede lid betaalde en het werkelijk verschuldigde, vindt plaats terstond nadat mededeling van de vaststelling van de rekening is ontvangen.
5. Het dagelijks bestuur zendt voor 15 april de voorlopige jaarrekening aan de deelnemende gemeenten.

6. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening vast voor 15 juli van het jaar volgend op het jaar waarvoor de jaarrekening moet gelden.

Artikel 32: Bestemming jaarresultaat

Het algemeen bestuur kan een batig saldo geheel of ten dele ten behoeve van een voorziening reserveren. Voor een beslissing tot bestemming van of beschikking over de reserve gelden de regels die van toepassing zijn bij de vaststelling van de begroting.

De onderbouwing van de bestemming vindt zijn oorsprong in de paragraaf weerstandsvermogen, onderdeel van de begroting geldend voor het betreffende jaar.

Artikel 33: Overige financiële maatregelen

1. Bij het niet overeenkomstig het bepaalde in artikel 29, achtste lid tijdig voldoen van voorschotten, wordt aan de desbetreffende gemeente de wettelijke rente in rekening gebracht. Eenzelfde handelwijze wordt gevolgd bij niet overeenkomstig het bepaalde in artikel 31, vierde lid tijdig voldoen van een verrekening.
2. Wanneer aan het algemeen bestuur blijkt dat de raad van een gemeente niet voldoet of zal voldoen aan de verplichting de geraamde bijdrage als bedoeld in artikel 29, tweede lid op de gemeentelijke begroting op te voeren, doet het algemeen bestuur aan Gedeputeerde Staten het verzoek over te gaan tot toepassing van artikel 194 van de Gemeentewet. Artikel 195 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk XII: Evaluatie samenwerking

Artikel 34: Evaluatie samenwerking binnen Regio Achterhoek

1. Het dagelijks bestuur stelt jaarlijks het functioneren van Regio Achterhoek in het algemeen bestuur aan de orde.
2. Iedere twee jaar wordt bij de Achterhoek Raad het functioneren van de samenwerking geagendeerd.

Hoofdstuk XIII: Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Artikel 35: Toetreding

1. De toetreding door andere gemeenten kan plaatsvinden wanneer ter vergadering van het algemeen bestuur blijkt, dat de raden en de colleges van burgemeester en wethouders van ten minste tweederde van de gemeenten daarmee instemmen.
2. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van de toetreding. Aan de toetreding kunnen voorwaarden worden verbonden.
3. De toetreding gaat in op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de voor de toetreding noodzakelijke wijziging van de regeling in werking is getreden.

Artikel 36: Uittreding

1. Het voornemen tot uittreding wordt bij aangetekende kennisgeving aan het dagelijks bestuur meegedeeld.
2. Voor uittreding uit de regeling wordt een opzegtermijn van tenminste twee jaren in acht genomen vanaf het moment dat het besluit tot uittreden aan het dagelijks bestuur is meegedeeld.
3. Tenzij het algemeen bestuur anders besluit, kan uittreding slechts plaatsvinden per 1 januari van het aankomend jaar.
4. Het algemeen bestuur is bevoegd de financiële gevolgen van de uittreding vast te stellen. Het algemeen bestuur stelt op grond van deze bevoegdheid een uittreedsom vast.

5. Het algemeen bestuur kan in overleg met de uittredende deelnemer besluiten een onafhankelijke partij opdracht te geven tot het opstellen van een (procedure)plan.
6. De kosten voor het opstellen van het (procedure)plan komen voor rekening van de deelnemer die het voornemen heeft om uit te treden.
7. De door de uittredende deelnemer te betalen uittreedsom wordt berekend aan de hand van kosten, welke bestaan uit:
 - a. de directe kosten van uittreding en de schade die het rechtstreekse gevolg is van het uittreden uit de gemeenschappelijke regeling;
 - b. voor het bepalen van toekomstige schade bestaande uit langlopende verplichtingen en personele aanpassingen wordt een overbruggingsperiode van maximaal vijf jaar gehanteerd, gerekend vanaf de datum van uittreding.Daarbij geldt als uitgangspunt dat de uittredende gemeente de kosten draagt die het rechtstreekse gevolg zijn van de uittreding en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de uittreding ervaren.
8. Het aandeel van de uittredende deelnemer in het vermogen en de reserves per de datum van uittreden van het samenwerkingsverband wordt bepaald op basis van het inwonertal en wordt binnen een periode van vijf jaar uitgekeerd.
9. De financiële gevolgen van de uittreding en de uittreedsom, zoals bedoeld in het vierde lid, worden door het algemeen bestuur pas vastgesteld als blijkt dat de raden en colleges van burgemeester en wethouders van ten minste tweederde van de gemeenten hiermee instemmen.

Artikel 37: Vrijstelling van verplichtingen

1. Het algemeen bestuur kan, al dan niet op verzoek van een of meer deelnemende gemeenten of toetredende gemeenten, besluiten dat deze voor een nader te bepalen termijn zijn vrijgesteld van de uit de regeling voortvloeiende verplichtingen en zijn uitgesloten van de uit de regeling voortvloeiende rechten.
2. Het algemeen bestuur kan besluiten dat een uittredende gemeente gedurende een nader te bepalen termijn de uit de regeling voortvloeiende verplichting dient na te komen.
3. De termijn, bedoeld in het eerste en tweede lid van dit artikel, bedraagt ten hoogste vijf jaren.

Artikel 38: Wijziging

1. Zowel het dagelijks bestuur van Regio Achterhoek als de raad of het college van burgemeester en wethouders van een gemeente kan voorstellen doen tot wijziging van de regeling.
2. Indien het algemeen bestuur wijziging van de regeling wenselijk acht, doet het dagelijks bestuur het door het algemeen bestuur vastgestelde voorstel toekomen aan de raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten.
3. Een wijziging is tot stand gekomen, wanneer ter vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat van ten minste tweederde van de gemeenten tot deze wijziging hebben besloten.
4. Het dagelijks bestuur stelt de raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten zo spoedig mogelijk in kennis van de tot stand gekomen wijziging.
5. De raad van een gemeente die van mening is dat door een wijziging van de regeling de belangen van die gemeente ernstig zullen worden geschaad, kan binnen acht weken na de in het vierde lid bedoelde kennisgeving over zijn bezwaren de zienswijze van Gedeputeerde Staten vragen. Gedeputeerde Staten delen hun zienswijze mee aan het algemeen bestuur en de raad en het college van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente.

Artikel 39: Opheffing

1. De regeling wordt opgeheven wanneer ter vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat de raden en de colleges van burgemeester en wethouders van ten minste tweederde van de gemeenten tot deze opheffing hebben besloten.
2. De opheffing gaat in een maand na bekendmaking van het besluit tot opheffing, op de wijze overeenkomstig het bepaalde in artikel 26, eerste lid, van de Wet , tenzij dit besluit een latere datum van opheffing bevat.
3. Ingeval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de nodige regelen vast. Hierbij kan van de bepalingen van deze regeling worden afgeweken.
4. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de raden van de gemeenten gehoord hebbende, vastgesteld.
5. Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van de gemeenten tot deelneming aan de financiële gevolgen van de opheffing.
6. Het liquidatieplan bevat tevens een personeelsplan dat voor zoveel mogelijk voorziet in herplaatsing van het personeel en voorts in de financiële gevolgen voor het personeel.
7. Het dagelijks bestuur is belast met de liquidatie. Zo nodig blijven de bestuursorganen van Regio Achterhoek ook na het tijdstip van de opheffing in functie, totdat de liquidatie is voltooid.

Hoofdstuk XIV: Geschillenregeling

Artikel 40: Geschillenregeling

1. Alvorens ten aanzien van een geschil, als bedoeld in artikel 28 van de wet, de beslissing van Gedeputeerde Staten wordt ingeroepen, wordt de zaak voorgelegd aan een geschillencommissie.
2. Het dagelijks bestuur benoemt deze commissie in overleg met de betrokken gemeente of gemeenten.
3. De geschillencommissie onderzoekt de mogelijkheden om partijen alsnog tot overeenstemming te brengen en brengt aan partijen advies uit.
4. Partijen kunnen van tevoren overeenkomen, dat het in het derde lid bedoelde advies van de geschillencommissie bindend zal zijn.
5. Onder geschil wordt hier mede begrepen een aangelegenheid die door een partij als zodanig wordt beschouwd.

Hoofdstuk XV: Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 41: Bekendmaking regeling

1. De regeling wordt bekend gemaakt op de wijze overeenkomstig het bepaalde in artikel 26, eerste lid, van de Wet.
2. Het bepaalde in het eerste lid is mede van toepassing op besluiten tot wijziging of opheffing van de regeling, alsmede op besluiten tot toetreding en uittreding. Het dagelijks bestuur zendt bedoelde besluiten ter kennisneming aan Gedeputeerde Staten.

Artikel 42: Inwerkingtreding regeling

1. De herziene regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. De herziene regeling treedt, met inachtneming van het bepaalde in artikel 26 van de wet, in werking op de in de wijziging opgenomen datum.
3. Beslissingen, van welke aard dan ook, door de bestuursorganen van Regio Achterhoek en de gemeenten genomen krachtens de "Gemeenschappelijke regeling Regio Achterhoek" goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Gelderland bij besluit van 1 oktober 1975 en, bij

verlenging, bij besluiten van 22 oktober 1980 en 14 november 1984, worden geacht te zijn beslissingen overeenkomstig deze regeling. Zij blijven in stand totdat zij door andere zijn vervangen c.q. zijn vervallen.

Artikel 43: Citeerartikel regeling

1. Deze regeling kan worden aangehaald als Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek.

Deze regeling is als “Gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Oost-Gelderland” goedgekeurd door gedeputeerde staten van Gelderland bij besluit van 17 december 1986. Nadien zijn diverse wijzigingen aangebracht, welke eveneens zijn goedgekeurd door gedeputeerde staten van Gelderland. Goedkeuring vond plaats op de volgende data:

- eerste wijziging, 22 december 1988;
- tweede wijziging, 26 oktober 1989;
- derde wijziging, 21 februari 1990;
- vierde wijziging, 31 januari 1991;
- vijfde wijziging, 10 september 1992;
- zesde wijziging, 10 februari 1994;
- zevende wijziging, 13 april 1994;
- achtste wijziging, 12 juni 1995¹;
- negende wijziging, 22 januari 1996;
- tiende wijziging, 18 april 1996;
- elfde wijziging, 6 januari 1998;
- twaalfde wijziging, 11 juni 1998;
- dertiende wijziging, 1 april 1999;
- veertiende wijziging, 4 april 2001;
- vijftiende wijziging 25 maart 2004;
- zestiende wijziging, 8 december 2004;
- zeventiende wijziging, 8 december 2004;
- achttiende wijziging, 24 mei 2005²

Vanaf 1 januari 2006 is het goedkeuringsvereiste in de Wet gemeenschappelijke regelingen vervallen. De wijzigingen worden ter kennisneming aan Gedeputeerde Staten van Gelderland gezonden. Deze wijzigingen vonden plaats:

- negentiende wijziging, vastgesteld op 18 december 2006;
- twintigste wijziging, vastgesteld op 7 juli 2008³;
- eenentwintigste wijziging, vastgesteld op 28 oktober 2011;

¹ De oorspronkelijke tekst van de samenwerkingsregeling, zoals goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Gelderland bij besluit van 17 december 1986, is in de loop van de tijd op een groot aantal punten gewijzigd. Teneinde een volledige en actuele versie van de regeling voorhanden te hebben, heeft het algemeen bestuur van Regio Achterhoek de tekst van de regeling op 8 mei 1995 integraal opnieuw vastgesteld, onder het voorbehoud van goedkeuring van de 8^e wijziging van de regeling door Gedeputeerde Staten van Gelderland. Bedoelde goedkeuring is verleend op 12 juni 1995.

² De oorspronkelijke tekst van de samenwerkingsregeling, zoals goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Gelderland bij besluit van 17 december 1986, is in de loop van de tijd op een groot aantal punten gewijzigd. Teneinde een volledige en actuele versie van de regeling voorhanden te hebben, heeft het algemeen bestuur van Regio Achterhoek de tekst van de regeling op 4 januari 2005 opnieuw vastgesteld, onder voorbehoud van goedkeuring door Gedeputeerde Staten van Gelderland. Bedoelde goedkeuring door Gedeputeerde Staten van Gelderland is verleend op 24 mei 2005.

³ De oorspronkelijke tekst van de samenwerkingsregeling, zoals goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Gelderland bij besluit van 17 december 1986, is in de loop van de tijd op een groot aantal punten gewijzigd. Teneinde een volledige en actuele versie van de regeling voorhanden te hebben, heeft het algemeen bestuur van Regio Achterhoek de tekst van de regeling op 7 juli 2008 opnieuw vastgesteld.

- tweeëntwintigste wijziging, vastgesteld op 22 april 2015;
- drieëntwintigste wijziging, vastgesteld op 14 december 2016;
- vierentwintigste wijziging, vastgesteld op 11 juli 2018.
- Vijfentwintigste wijziging, vastgesteld op 10 maart 2021

Vastgesteld door het algemeen bestuur van Regio Achterhoek op 29 mei 2024

secretaris,
drs. S. Veneman MBA

voorzitter,
mr. M. Boumans MBA MPM

Vastgesteld door de gemeenteraad van AALTEN op 22 april 2024
Vastgesteld door de gemeenteraad van BERKELLAND op 19 maart 2024
Vastgesteld door de gemeenteraad van BRONCKHORST op 28 maart 2024
Vastgesteld door de gemeenteraad van DOETINCHEM op 28 maart 2024
Vastgesteld door de gemeenteraad van MONTFERLAND op 16 mei 2024
Vastgesteld door de gemeenteraad van OOST GELRE op 2 april 2024
Vastgesteld door de gemeenteraad van OUDE IJSSELSTREEK op 23 mei 2024
Vastgesteld door de gemeenteraad van WINTERSWIJK op 28 maart 2024

Toelichting 26^e wijziging Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek

A. Algemeen

De basis voor de nieuwe structuur voor de regionale samenwerking is “Regio Achterhoek” als openbaar lichaam conform de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Deze wet regelt een aantal zaken, zoals een algemeen en dagelijks bestuur en de samenstelling daarvan, de verhouding tussen algemeen bestuur en de gemeenteraden en de betrokkenheid van de gemeenteraden bij jaarstukken, kadernota en begroting. In de hier voorgestelde samenwerkingsregeling Regio Achterhoek zijn al deze elementen uit de Wgr overgenomen.

Met de 26ste wijziging is de gemeente Montferland toegetreden en zijn de laatste wijzigingen van de Wgr doorgevoerd. De samenwerkingsregeling heeft met de 24ste wijziging een belangrijke wijziging ondergaan. Dit wordt hieronder toegelicht.

24^e wijziging samenwerkingsregeling

Met de 24ste wijziging heeft de organisatie van de Achterhoekse samenwerking juridisch vorm (en bestaan) gekregen. De belangrijkste wijziging is dat een drietal gremia toegevoegd is aan de samenwerkingsregeling: de Achterhoek Raad, de Achterhoek Board en de Thematafels. Deze zijn toegevoegd om de samenwerking tussen de drie O’s (overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties) te formaliseren en om de rol van de gemeenteraden in de samenwerking te versterken.

De Achterhoek Board en de thematafels zijn gremia waarin de samenwerking tussen de drie O’s gestalte krijgt, de een meer op strategisch beleidsniveau en de ander meer op operationeel beleidsniveau. Daarnaast geeft de Achterhoek Raad de gemeenteraden op twee manieren een betere rol in de regionale samenwerking. De eerste manier is dat de Achterhoek Raad over de inhoud van het Jaarplan gaat, zonder de bevoegdheden van de individuele gemeenteraden over te nemen. De andere manier is dat de Achterhoek Raad raadsleden van alle betrokken gemeenten bij elkaar brengt rondom inhoudelijke thema’s, waardoor de mogelijkheid ontstaat voor meer gezamenlijk sturing aan de voorkant van beleidsprocessen (richting Achterhoek Board en algemeen bestuur) en voor meer op elkaar afgestemde besluitvorming binnen de eigen gemeenteraden. Geen van de nieuwe gremia krijgt publiekrechtelijke bevoegdheden toegekend. Deze blijven bij de bestaande organen: algemeen bestuur, dagelijks bestuur, de lokale colleges en de gemeenteraden.

Het moge duidelijk zijn dat de samenwerkingsregeling Regio Achterhoek hiermee een gemeenschappelijke regeling “met een extra” is. Want naast een openbare lichaam conform de Wgr (Regio Achterhoek) kent de samenwerkingsregeling drie aanvullende gremia die hun basis niet in de Wgr hebben (maar er vanzelfsprekend niet in tegenspraak mee zijn). De nieuwe gremia hebben een plek gekregen in de samenwerkingsregeling opdat voor iedereen duidelijk is wie waar over gaat, hoe de gremia zich tot elkaar verhouden en wie welke taken heeft. En wie uiteindelijk democratisch gelegitimeerd kan beslissen over de inhoud en uitvoering van, en toezicht op onze Achterhoekse samenwerking.

Het algemeen bestuur zal, ondanks de gelijkblijvende publiekrechtelijke taken, een minder inhoudelijke rol krijgen. Dat komt tot uiting in het streven om het AB (en DB) uit burgemeesters te laten bestaan, zodat de Achterhoek Raad samen met de Board inhoudelijk richting kunnen geven. Om die reden verdwijnt ook het “extra” AB-lid dat één van de gemeenten had vanwege het aanvullend moeten invullen van de voorzittersrol.

B. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1: Begripsbepalingen

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2: Openbaar lichaam

Conform de Wgr kent een samenwerkingsverband als bestuursorganen het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

Artikel 3: Doelstelling en taken

De Wgr eist niet expliciet dat er in een gemeenschappelijke regeling, voorafgaande aan de opsomming van belangen, een doelstelling van de regeling wordt geformuleerd. De doelstelling van deze regeling is gelegen in de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de gemeenten.

Onder belangen wordt hier verstaan de gebieden, waarop kan worden samengewerkt. De wet vereist, dat deze belangen duidelijk in de regeling worden geformuleerd. Deze belangen zijn in het eerste lid aangepast op de vernieuwde samenwerkingsvormen en geven aan waar Regio Achterhoek taken heeft (en dus ook waar niet).

Het is ingevolge de systematiek van de Wgr zinvol om naast de opsomming van belangen die door de wet is voorgeschreven ook aan te geven welke taken door de gemeenten uitdrukkelijk aan de Regio worden opgedragen. In het tweede lid gaat het om de taken die de Regio structureel moet uitvoeren, dus ongeacht het inhoudelijke kader. Omdat hier geen inhoudelijk kader aan ten grondslag ligt, moeten die afzonderlijk worden benoemd. In het derde lid wordt de mogelijkheid geboden om een inhoudelijke kader vast te stellen, waarbinnen de Regio opereert.

Artikel 4: Belangen

In artikel 4 wordt een opsomming gegeven van de instrumenten, die kunnen worden gehanteerd om de behartiging van de in artikel 3 omschreven gemeenschappelijke belangen te bevorderen.

Artikel 5: VERVALLEN

Dit artikel bevatte de taken van Regio Achterhoek. Dit artikel is gecombineerd met artikel 3, omdat dit zo een leesbaarder geheel is. Bijvoorbeeld het realiseren van grensoverschrijdende samenwerking is zowel een doel als een taak van Regio Achterhoek.

Artikel 6: Bevoegdheden

Artikel 10, tweede lid van de Wgr, bepaalt dat een regeling, waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld, aangeeft welke bevoegdheden de deelnemende gemeenten aan het openbaar lichaam toekennen. Verder is bepaald dat de regeling bepalingen kan inhouden omtrent de wijze waarop verandering kan worden gebracht in de toegekende bevoegdheden.

Bevoegdheden ontvangt een openbaar lichaam van de deelnemende gemeenten (artikel 30 Wgr). Deze worden door de gemeenten overgedragen zodat zij niet langer zelf over deze bevoegdheden beschikken. Naast de door gemeenten overgedragen bevoegdheden heeft het openbaar lichaam van rechtswege de bevoegdheid om aan het maatschappelijk verkeer deel te nemen (bijvoorbeeld het verwerven van goederen en het benoemen van personeel). Gemeenten kunnen in de regeling op deze bevoegdheid wel beperkingen aanbrengen (artikel 31 Wgr).

Tot slot heeft een openbaar lichaam ook de bevoegdheden die annex zijn aan de bevoegdheden die door de gemeenten worden overgedragen, bijvoorbeeld het toepassen van bestuursdwang of het voeren van overleg met derden omtrent een overgedragen bevoegdheid. Ook aan deze annexe bevoegdheden kunnen door de gemeenten in de regeling beperkingen worden gesteld (artikel 33, 2^e lid Wgr).

De bevoegdheden, die de bestuursorganen van Regio Achterhoek toekomen om tot een goede uitvoering van de in de artikelen 3 tot en met 6 omschreven belangen en taken te kunnen komen, vloeien voor de beheersmatige kerntaken specifiek voort uit de Archiefwet.

Lid 2 van artikel 6 is opgenomen omdat op 1 januari 2020 de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking is getreden. Regio Achterhoek valt daarmee niet meer onder de CAO gemeenten, maar kan wel lid worden van de Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (WSGO) waarmee de rechtspositie van de medewerkers gewaarborgd wordt; dit lid maakt dat mogelijk. Daarnaast geeft artikel 6 de mogelijkheid aan het algemeen bestuur om in de toekomst stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen op te richten of hieraan deel te nemen.

Expliciet opgemerkt moet worden dat de bij de 24e wijziging ingestelde gremia Achterhoek Raad, Achterhoek Board en Achterhoek Thematafels geen bestuursorganen zijn, niet in de zin van de wet, en niet naar de aard van deze gremia. Deze gremia ontvangen geen bevoegdheden van de deelnemende gemeenten, noch van de bestuursorganen van Regio Achterhoek.

Lid 3 van artikel 6 is opgenomen n.a.v. de wijziging van de Wgr per 1 juli 2022. Hierin is bepaald dat in de samenwerkingsregeling moet worden opgenomen voor welke besluiten een zienswijze van de gemeenteraden wordt gevraagd. In de samenwerkingsregeling zijn enkele besluiten opgenomen waarvoor een zienswijze wordt gevraagd. Dit zijn de begroting, jaarrekening en bestemming jaarresultaat. Daarnaast worden er geen specifieke besluiten aangewezen.

Lid 4 van artikel 6 is opgenomen n.a.v. de wijziging van de Wgr per 1 juli 2022. Hierin wordt aangegeven dat in de samenwerkingsregeling moet worden aangegeven of en zo ja hoe ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling betrokken worden. Gelet op de aard van de samenwerkingsregeling zijn geen besluiten genoemd, maar wordt wel de mogelijkheid geboden om die aan te wijzen. Binnen de Achterhoek werken we met een Achterhoek Panel ‘Achterhoek Spreekt’ waarin we de participatie van de inwoners faciliteren door ze te raadplegen over verschillende onderwerpen.

Artikel 7: Samenstelling algemeen bestuur

In het eerste lid wordt geregeld dat het algemeen bestuur (AB) gevormd wordt door de leden, waarbij elke gemeente één lid mag “leveren”. In het verleden werd het bestuur gevormd door zeven leden, aangevuld met de voorzitter: zes gemeenten leverden elk één lid, één gemeente leverde één lid en de voorzitter (acht in totaal). Om die reden had de voorzitter geen stemrecht (zijn gemeente was immers al met stemrecht vertegenwoordigd in het AB). In de nieuwe situatie zijn er zeven leden, die allemaal stemrecht hebben (zie artikel 9, derde en vierde lid).

De leden worden aangewezen door de gemeenteraden (lid 2), waarbij het sterk de voorkeur heeft dat voor de burgemeester gekozen wordt, gelet op de aard van de taken van het AB. Dit “gentlemen’s agreement” is een essentieel onderdeel van een goede werking van het gekozen model. In de formele lijn van de Wgr blijven de gemeenteraden uiteraard bij uitsluiting bevoegd om zelf te bepalen hoe zij hun afvaardiging naar het algemeen bestuur willen samenstellen. Op grond van de Wgr hebben zij daarbij de keuze uit raadsleden, wethouders en de burgemeester.

Tegelijkertijd wijst elke gemeente een plaatsvervanger aan (lid 3).

Artikel 8: Lidmaatschap algemeen bestuur

De bepalingen betreffende aanvang en beëindiging van het lidmaatschap van het algemeen bestuur, zijn in grote lijnen ontleend aan de Wgr en de Gemeentewet. In artikel 20, derde lid is expliciet

vastgelegd, dat de raden, bij ontbreken van een vertrouwensrelatie, de door hen aangewezen leden van het algemeen bestuur te allen tijde kunnen ontslaan. Dit een belangrijk middel voor de gemeenteraden om invulling te geven aan de informerende en verantwoordingsrol van het door hen afgevaardigd lid in het algemeen bestuur richting de raad waaruit hij is benoemd.

Artikelen 9: Beraadslaging en stemming algemeen bestuur

Het betreft hier standaardartikelen betreffende vergaderfrequentie en besluitvorming, waarbij een vijfde deel van de leden staat voor één lid. Het algemeen bestuur bestaat uit één lid per gemeente (zie artikel 7, eerste lid) die elk evenveel stemrecht hebben. Nieuw is dat de voorzitter (lid 4) nu wel stemrecht krijgt: er is geen dubbele afvaardiging meer vanuit één gemeente en de rol van het AB is anders geworden.

Ook in het dagelijks bestuur heeft de voorzitter stemrecht, omdat de leden van het dagelijks bestuur allen ten dienste van de Regio een voorbereidende rol richting het algemeen bestuur kennen. In de bestuurlijke context waarbij het algemeen bestuur maar één lid per gemeente kent, wordt de vertegenwoordiging van de stem van elke gemeente gewaarborgd door het opnemen van het plaatsvervangend lidmaatschap en de in het vijfde lid genoemde schriftelijke machtiging van een ander lid van het algemeen bestuur (bij verhindering van het lid en diens plaatsvervanger).

Artikel 10: Werkwijze algemeen bestuur

Het betreft hier standaardartikelen betreffende openbaarheid, waarbij een vijfde deel van de leden staat voor één lid.

Artikel 11: Reglement van orde algemeen bestuur

In dit artikel wordt geregeld dat het algemeen bestuur niet alleen een reglement van orde voor zijn eigen vergaderingen vaststelt maar ook voor de vergadering van het dagelijks bestuur.

Artikel 12: Samenstelling dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur bestaat uit 3 leden, inclusief de voorzitter. De voorzitter van het AB, is automatisch ook de voorzitter van het DB ingevolge artikel 12 lid 3 Wgr. Vanwege dit dwingende karakter van de bepalingen in de Wgr met betrekking tot de benoeming van de leden van het dagelijks bestuur ('door het algemeen bestuur uit zijn midden') dienen de betreffende drie bestuurders (die tezamen het dagelijks bestuur zullen gaan vormen) op grond van artikel 14, 1^e lid van de Wgr, eerst door hun respectievelijke raad als lid van het algemeen bestuur te worden aangewezen.

De gekozen omvang van het bestuur (drie personen) is ingegeven door de wens om te komen tot een dagelijks bestuur dat zich beperkt tot een proces- en opdrachtgeverrol. Dit geldt ten aanzien van de begroting. Voor de beheersmatige kerntaken (nazorg regionale stortplaatsen) en de afdelingstaken heeft het dagelijks bestuur de inhoudelijke taken en verantwoording.

Artikel 13: Lidmaatschap dagelijks bestuur

De bepalingen betreffende aanvang en beëindiging van het lidmaatschap van het dagelijks bestuur zijn in grote lijnen ontleend aan de Wgr en Gemeentewet.

Artikel 14: Werkwijze dagelijks bestuur

In het eerste lid is geregeld, dat het dagelijks bestuur de onderlinge taakverdeling en plaatsvervangende van de leden van het dagelijks bestuur vaststelt. De plaatsvervangende van de voorzitter is geregeld in artikel 16, tweede lid. Overigens standaardartikel betreffende vergaderfrequentie en besluitvorming. In het derde lid is wel vastgelegd dat in elk geval vergaderd

wordt ter voorbereiding op de vergaderingen van het algemeen bestuur. De artikelen van de Gemeentewet, waarnaar in het vierde lid wordt verwezen, betreffen regelingen met betrekking tot stemmingen en vergaderingen.

Artikel 15: Taken dagelijks bestuur

Ingevolge de systematiek van de Gemeentewet komen in beginsel alle bevoegdheden toe aan de gemeenteraad, voor zover deze niet bij of krachtens de wet aan het College van burgemeester en wethouders c.q. de burgemeester zijn toegekend. De bepalingen uit de Gemeentewet betreffende de bevoegdheidsverdeling tussen raad en college, zijn van overeenkomstige toepassing voor het samenwerkingsverband (artikel 33 Wgr). De wens om te komen tot een slagvaardige besluitvorming binnen de regio-organisatie is met gebruikmaking van de rechtsfiguren delegatie en mandaat, voor zover de wet dit toestaat, te realiseren. Daarmee kan gekomen worden tot een verdergaande bevoegdheidsverdeling tussen algemeen bestuur en dagelijks bestuur. Ook is het mogelijk bevoegdheden te mandateren aan ambtenaren.

Wat betreft de positionering van het dagelijks bestuur valt nog het volgende op te merken. In de bestuurlijke context zal voor het dagelijks bestuur het zwaartepunt liggen op de aspecten 'algemeen bestuurlijke coördinatie', 'informatie en communicatie', financiën en personeel en organisatie richting algemeen bestuur en gemeenteraden.

Artikelen 16: Benoeming voorzitter

De procedure van aanwijzing van de voorzitter ('door het algemeen bestuur uit zijn midden') is geldend Wgr-recht. De Wgr staat een voorzitter die geen lid is van het algemeen bestuur, niet toe. Het dagelijks bestuur wijst uit zijn midden een plaatsvervangend voorzitter aan. De voorzitter heeft zowel in het algemeen bestuur (art. 9, vierde lid), als in het dagelijks bestuur stemrecht.

Artikel 17: Taken voorzitter

Het bepaalde in artikel 17 betreft standaardteksten betreffende de bevoegdheden van de voorzitter.

Artikel 18: Relaties dagelijks bestuur – algemeen bestuur

Het bepaalde in artikel 18 volgt uit art. 19a van de Wgr. De feitelijke uitvoering van deze bepalingen moet plaatsvinden in het reglement van orde voor het algemeen bestuur. Ingevolge het bepaalde in het derde lid kan het algemeen bestuur de leden van het dagelijks bestuur, de voorzitter inbegrepen, ontslaan indien deze leden het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezitten.

Artikel 19: Relaties bestuur – raden van de gemeenten

Dit artikel is een direct uitvloeisel van de Wgr en het daarin beoogde aanhalen van de banden met de gemeenten. De informatie- en verantwoordingsplicht van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur aan de raden wordt als een belangrijk instrument gezien.

Artikel 20: Relaties leden algemeen bestuur - gemeenten

Het algemeen bestuur kan de leden van het dagelijks bestuur ontslaan. In het derde lid van dit artikel is een soortgelijke bepaling voor de relatie tussen de gemeentebesturen en het algemeen bestuur opgenomen. De raad die een vertegenwoordiger in het algemeen bestuur heeft aangewezen, is bevoegd tot ontslag van dit door hem aangewezen lid bij ontbreken van een vertrouwensrelatie.

Artikel 21: Commissies van advies

In de regeling wordt expliciet de mogelijkheid van instelling van adviescommissies conform de Wgr gegeven. De adviescommissies kunnen zowel commissies van advies aan het algemeen bestuur als aan het dagelijks bestuur zijn.

Artikel 22: Bestuurscommissies

In de regeling wordt de mogelijkheid van instelling conform de Wgr van bestuurscommissies opengelaten.

Artikel 22a: Instelling en samenstelling Achterhoek Raad

De nieuwe samenwerkingsvorm zal een gremium gaan kennen dat er voor moet zorgen dat er een directere link en een betere informatievoorziening ontstaat tussen de individuele gemeenteraden (en de daarin zitting hebbende raadsleden) en de organen en partijen die i.h.k.v. de regionale samenwerking concrete werkzaamheden uitvoeren. En dat de gemeenteraden meer “aan de voorkant” in het proces en oordeelsvorming betrokken. Dat gremium is de Achterhoek Raad.

De Achterhoek Raad is geen bestuursorgaan (in de zin van de wet) en krijgt geen publiekrechtelijke bevoegdheden toegekend.

Lid 2 regelt dat alle fracties die in de Achterhoekse raden vertegenwoordigd zijn (met een raadslid), ook lid zijn van de Achterhoek Raad. Lid 3 geeft aan dat de voorzitter van Regio Achterhoek (en dus ook van het AB en het DB) ook voorzitter is van de Achterhoek Raad, maar er geen lid van is. Feitelijk is hij dus alleen technisch voorzitter, en ook alleen de leden hebben stemrecht (artikel 22g lid 3).

Artikel 22b: Lidmaatschap Achterhoek Raad

Elke fractie heeft het recht één raadslid uit zijn midden aan te wijzen die als vertegenwoordiger zal optreden in de Achterhoek Raad. Het uitgangspunt is dat elke fractie dus ook aanwezig is bij bijeenkomsten van de Achterhoek Raad. Voor de fracties die groot genoeg zijn (meer dan één raadslid) geldt dat zij tevens een vaste, structurele plaatsvervanger aanwijzen. Voor eenmansfracties geldt dat zij vervanging langs de weg van art. 22d lid 2 jo. lid 3 kunnen regelen.

Artikel 22c: Terugtrekking en ontslag Achterhoek Raad

Is iemand geen raadslid meer, om welke reden dan ook, dan vervalt automatisch zijn lidmaatschap van de Achterhoek Raad.

Artikel 22d: Plaatsvervangende Achterhoek Raad

Lid 1 regelt de plaatsvervangende van leden van de Achterhoek Raad, door plaatsvervangers die o.g.v. art. 22b zijn aangewezen. Als ook de structurele vervanger niet aanwezig kan zijn, of in het geheel ontbreekt (bijvoorbeeld omdat het gaat om een eenmansfractie), dan kan incidenteel een andere vervanger aangewezen worden.

Voor die tweede vervanger regelt lid 3 dat het daarbij wel moet gaan om een raadslid, óf om iemand die wel op een kieslijst heeft gestaan, maar geen raadslid is geworden. Dat is nodig, omdat anders de stem van een eenmansfractie verloren dreigt te gaan. Door te kiezen voor een ander raadslid of raadslid-opvolger⁴ is in ieder geval de democratische legitimatie geborgd. Daarnaast biedt lid 3 de mogelijkheid om een vervanger aan te wijzen van buiten de eigen gemeenteraad: denk daarbij aan een lid van fractie X uit gemeente Y, die een lid van fractie X uit gemeente Z vervangt.

Artikel 22e: Taken en bevoegdheden Achterhoek Raad

Zoals gezegd heeft de Achterhoek Raad (noch de Achterhoek Board of een Achterhoek Thematafel) publiekrechtelijke bevoegdheden. Het instemmen zoals omschreven in dit artikel ziet dus alleen op documenten (meerjarenvisie, jaarplannen) die in juridische zin niet verankerd zijn in de wet: of

⁴ Ook wel genoemd: fractievolgers/opvolgers/raadopvolgers/steunfractie, de precieze naam voor deze niet benoemde, kandidaat-raadsleden verschilt per gemeente.

anders gezegd, die geen directe, publiekrechtelijke gevolgen hebben. Ook het benoemen van leden van de Achterhoek Board doet geen afbreuk aan de (publiekrechtelijke) bevoegdheden van organen als het algemeen en dagelijks bestuur en de individuele gemeenteraden en colleges.

Het recht van amendement en het indienen van moties dient ook in dit licht gezien te worden: de Achterhoek Raad kan op deze manier inhoudelijk bijsturen op de (zachte) samenwerkingsafspraken. Dat laat onverlet dat deze inhoudelijke afspraken, op enig moment wel degelijk kunnen vragen om een publiekrechtelijk besluit. Denk bijvoorbeeld aan een bepaald project uit een jaarplan, waar vervolgens additioneel gemeentelijk budget voor nodig is. Besluiten over dit soort additionele budgetten is en blijft een bevoegdheid van de daartoe bevoegde organen (i.c. de individuele gemeenteraden).

Artikel 22f: Begrenzing bevoegdheid Achterhoek Raad

Dit artikel bevestigt expliciet dat de Achterhoek Raad niet treedt in die zaken waar een ander orgaan bevoegd is.

Artikel 22g: Beraadslaging Achterhoek Raad

Dit artikel ziet op de vergaderorde van de Achterhoek Raad. Een afvaardiging van leden van de gemeenteraden ziet een frequentie van driemaal per jaar bijeenkomen als de ondergrens. Lid 2 en 3 regelen dat elke fractie een aantal "stempunten" krijgt: het aantal stempunten staat voor het aantal leden van de fractie (en daarmee dus indirect het aantal inwoners) dat hij vertegenwoordigt. Dit systeem werd door een meerderheid van raadsleden als werkbaar en uitlegbaar ervaren, waarbij voldoen recht werd gedaan aan de electorale verhoudingen. In de praktijk: een fractie met vijf leden heeft een stemgewicht dat vijf keer zwaarder is dan een fractie met één lid.

Artikel 22h: Instelling en samenstelling Achterhoek Board

Met dit Artikel wordt een Achterhoek Board ingesteld: de Achterhoek Board is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de visie en jaarplannen als de Achterhoek Raad daarmee instemt. Daarnaast bereidt de Board deze plannen ook voor, door deze samen met de Achterhoek Thematafels op te stellen en aan te bieden aan de Achterhoek Raad. Veel van de daadwerkelijke uitvoering (/werkzaamheden) vindt plaats aan de Achterhoek Thematafels.

De Board is samengesteld uit een aantal geledingen/vertegenwoordigers: vanuit de ondernemers, vanuit de maatschappelijke organisaties en vanuit de overheid (lid 2). Dit wordt ook wel "30-" of "triple-helix"-samenwerking genoemd. De Achterhoek Board is geen bestuursorgaan (in de zin van de wet) en krijgt geen publiekrechtelijke bevoegdheden toegekend.

De Board bestaat uit tien leden, aangevuld met de voorzitter van Regio Achterhoek (lid 3).

De tien leden worden voorgedragen uit de "achterbannen": drie wethouders uit de gemeenten (lid 4 jo. art. 22i lid 1), een gedeputeerde (lid 5), drie leden vanuit de maatschappelijke organisaties (lid 6). Voorshands zijn dit de woningbouwcorporaties, zorg en onderwijs. Drie leden zijn afkomstig uit het bedrijfsleven (lid 7).

Daarnaast zijn er twee vicevoorzitters die de voorzitter (incidenteel) kunnen vervangen. Dat doen zij alleen in de Achterhoek Board. Omdat de voorzitter afkomstig is uit de overheid, zijn de twee vicevoorzitters afkomstig vanuit het bedrijfsleven en vanuit de maatschappelijke organisaties (lid 8).

Lid 9 regelt dat de leden van de Achterhoek Board naast hun eigen verantwoordelijkheid, ook een verantwoordelijkheid hebben voor elkaar en elkaars gedragingen en optreden. Dat is dan strikt genomen geen juridische verantwoordelijkheid (immers: de Achterhoek Board is geen

bestuursorgaan), maar wel een morele: de Achterhoek Board wordt immers “het gezicht” van de vernieuwde samenwerking in de Achterhoek.

Artikel 22i: Lidmaatschap van Achterhoek Board namens lokaal bestuur

Het algemeen bestuur van Regio Achterhoek draagt de drie lokale overheidsleden van de Board voor. Formeel zijn dit nog kandidaat-leden, omdat de Achterhoek Raad nog (al dan niet) dient te benoemen. De kandidaat-leden zijn wethouders (lid 2) uit de Achterhoekse gemeenten. Daarnaast draagt de Board nog drie kandidaat-plaatsvervangers voor (lid 3). Geen van allen komt uit dezelfde gemeente (dus kandidaat 1 uit A, kandidaat 2 uit B, plaatsvervanger 1 uit C, plaatsvervanger 2 uit D).

Artikel 22j. Lidmaatschap van Achterhoek Board namens provinciebestuur

Om de Achterhoekse samenwerking (en de Achterhoek) ook op provinciaal, nationaal en Europees niveau te kunnen laten slagen, is een goede verbinding met de hogere overheden noodzakelijk. Daarom neemt ook één gedeputeerde zitting in de Board (lid 2).

Artikel 22k: Lidmaatschap van Achterhoek Board namens maatschappelijke organisaties

De drie “typen” maatschappelijke organisaties vaardigen ieder één vertegenwoordiger naar de Board af (lid 1). Zij bepalen zelf hoe zij hun afvaardigings-/voordrachtprocedure regelen. Het is wel belangrijk dat de vertegenwoordiger én met “mandaat” kan spreken én zelf in de organisatie actief is: dat betekent dat branchelobbyisten in principe geen zitting kunnen hebben in de Board, maar dat er bestuurders of directeurs in de Board plaats nemen (lid 2).

Artikel 22l: Lidmaatschap van Achterhoek Board namens bedrijfsleven

Zie toelichting op voorgaand artikel.

Artikel 22m: Benoeming leden van Achterhoek Board

De definitieve benoeming van leden is de taak van de Achterhoek Raad. Op deze manier wordt geborgd dat de leden van de Board altijd benoemd worden door democratisch gekozen raadsleden. Nb.: dit gaat uitsluitend over de leden, de voorzitter wordt immers gekozen door het algemeen bestuur en neemt langs die weg ook plaats in de Achterhoek Board.

Artikel 22n: Terugtrekking en ontslag van leden van de Achterhoek Board

Omdat het belangrijk is dat de persoon die namens één van de partijen zitting heeft in de Board, ook voldoende draagvlak (/mandaat) heeft bij zijn achterban, heeft die voordrager (/achterban) ook het recht om een door hem voorgedragen lid te ontslaan (lid 2). Dit geldt voor alle voordragende partijen. Lid 3 regelt voor de overheidsleden expliciet dat hun “mandaat” ophoudt te bestaan als zij geen bestuurder meer zijn.

Artikel 22o: Duur zittingstermijn leden van de Achterhoek Board

De leden van de Achterhoek Board nemen voor vier jaar zitting in de Board, en kunnen eenmalig herbenoemd worden. Daarmee is de maximale zittingstermijn achter jaar (lid 2). Lid 3 regelt dat het niet hoeft te gaan om aaneengesloten periodes, en dat “de tijd begint te lopen” op het moment dat iemand benoemd is als lid óf plaatsvervanger: iemand die eerst vier jaar plaatsvervanger is geweest, kan daarna nog maximaal vier jaar in de Board als lid plaatsnemen. Dit draagt bij aan doorstroming in de Board.

Artikel 22p: Plaatsvervangende leden in de Achterhoek Board

Per voorgedragen kandidaat-lid, wordt één kandidaat-plaatsvervanger voorgedragen (lid 1). Deze plaatsvervanger vervangt het lid bij diens (incidentele), tussentijdse afwezigheid (lid 3). Als de afwezigheid van het oorspronkelijke lid van structurele aard is (bijv. door ziekte, overlijden, ontslag of

anderszins) treedt de plaatsvervanger permanent in de plaats van het lid (lid 4). Zo wordt continuïteit van bezetting van de Board geborgd. Diens functie van plaatsvervanger wordt dan vacant. De voordrager zal dan een nieuwe plaatsvervanger moeten voordragen.

Als zowel het lid als de plaatsvervanger verhinderd zijn, kan de voordrager een ander afvaardigen. Deze bepaling ziet op een situatie van incidentele aard (lid 5).

Artikel 22q: Taken en bevoegdheden van de Achterhoek Board

De Achterhoek Board is feitelijk de “motor” van de inhoudelijke samenwerking. Zoals gezegd heeft de Achterhoek Board (noch de Achterhoek Raad of een Achterhoek Thematafel) publiekrechtelijke bevoegdheden. Het voorbereiden zoals omschreven in dit artikel ziet dus alleen op documenten (meerjarenvisie, jaarplannen) die in juridische zin niet verankerd zijn in de wet: of anders gezegd, die geen directe, publiekrechtelijke gevolgen hebben.

Artikel 22r: Begrenzing bevoegdheid Achterhoek Board

Zie ook de toelichting bij artikel 22f. Dit artikel bevestigt expliciet dat de Achterhoek Board niet treedt in die zaken waar een ander orgaan bevoegd is.

Artikel 22s: Beraadslaging van de Achterhoek Board.

De Achterhoek Board streeft in principe naar consensus en een zo breed mogelijk gedragen richting die de partijen met elkaar afspreken. In het geval dat er gestemd wordt, gebeurt dat met gewone meerderheid van stemmen (lid 2). Dat betekent dat in de Board een voorstel is aangenomen als ten minste zes personen vóór stemmen.

Lid 3 legt vast dat de voorzitter geen stemrecht heeft, omdat hij als “gezicht van de Board” boven de verschillende O’s moet kunnen staan. Ook wordt zo de balans bewaakt tussen overheid (vier stemgerechtigde leden), maatschappelijke organisaties (drie stemgerechtigde leden) en ondernemers (eveneens drie leden).

Artikel 22t: Instelling en samenstelling Achterhoek Thematafels

Er een aantal Achterhoek Thematafels die zich allemaal specifiek bezig houden met één onderwerp uit de “takenlijst” van Regio Achterhoek. Een Achterhoek Thematafel is geen bestuursorgaan (in de zin van de wet) en krijgt geen publiekrechtelijke bevoegdheden toegekend. De Achterhoek Board bepaalt welke tafels er precies op welk moment bestaan (lid 1). Elke thematafel kent een triple-helix-vertegenwoordiging (lid 2) net zoals de Achterhoek Board.

De Thematafel heeft altijd een voorzitter en een vicevoorzitter, die niet beide uit óf de overheid, óf uit de andere O’s afkomstig zijn (lid 3). Dat betekent dat óf de voorzitter óf de vicevoorzitter de overheid vertegenwoordigt, en dat de andere functie ingevuld wordt door een vertegenwoordiger van de andere O’s.

De vicevoorzitter vervangt de voorzitter bij diens afwezigheid (lid 4), en wordt de nieuwe, vaste voorzitter als de gewezen voorzitter zijn taken structureel niet meer uitoefent (lid 5). Elke Thematafel krijgt ook ambtelijke ondersteuning (programmamanager/Thematafelsecretaris, lid 6).

Artikel 22u: Voorzitter van een Achterhoek Thematafel

De voorzitter en vicevoorzitter worden beide gekozen door de leden van de Thematafel. De ontslagbevoegdheid ligt echter bij de Board (art. 22w).

Artikel 22v: Bezetting van een Thematafel

Anders dan bij de Achterhoek Raad en Board kunnen de Thematafels vaker van samenstelling verschillen. Dat komt omdat de Thematafel in de tijd met diverse opdrachten en projecten aan de slag kan zijn. De voorzitter heeft daarom als “kartrekker” relatief veel vrijheid bij het samenstellen van zijn Thematafel. De voorzitter draagt er zorg voor dat alle O’s vertegenwoordigd zijn (lid 1 jo. artikel 22t lid 2).

Hij nodigt per gemeente altijd één wethouder (lid 2) uit. De gemeente hoeft geen gebruik te maken van dat “aanwezigheidsrecht”. Ook burgemeesters kunnen uitgenodigd worden aan een Thematafel.

Lid 3 regelt dat ook de voorzitter van de Achterhoek Board (en dus van het algemeen bestuur) personen kan uitnodigen om zitting te nemen in de Thematafel. Om zich te oriënteren op geschikte en ter zake kundige personen kan hij bijvoorbeeld gesprekken voeren met de diverse achterbannen. Zo kan ook een eerste personele “bezetting” van de Thematafels beslag krijgen.

Artikel 22w: Terugtrekking en ontslag van de voorzitter van een Thematafel

De Board heeft de bevoegdheid (vice)voorzitters van Thematafels te ontslaan. Zo zijn ook de Thematafels (getrapt) democratisch controleerbaar: de lokale gemeenteraad kiest leden van de Achterhoek Raad, de Achterhoek Raad benoemt de Board, de Board ontslaat (indien nodig) de voorzitters van de Thematafels.

Artikel 22x: Duur zittingstermijn (vice)voorzitter Achterhoek Thematafels

Zie ook de toelichting bij artikel 22o. Deze bepalingen zijn niet van toepassing op diegenen die door de voorzitter uitgenodigd worden.

Artikel 22y: Taken en bevoegdheden Achterhoek Thematafels

Zie ook de toelichting bij artikel 22q. De Achterhoek Thematafels zijn feitelijk de uitvoerder van de richting die Board en Achterhoek Raad samen bepalen. Daarnaast leveren de Thematafels vanuit hun inhoudelijke expertise input voor deze documenten, en informeren zij de Achterhoek Raad over de voortgang van de projecten.

Artikel 22z: Begrenzing bevoegdheid Achterhoek Thematafels.

Zie de toelichting bij de artikelen 22f en 22r.

Artikel 22aa: Beraadslaging van de Achterhoek Thematafels

Ook in de Thematafel wordt gestreefd naar consensus. Mocht het nodig zijn om te stemmen, dan gebeurt dat bij gewone meerderheid van stemmen (de helft van de aanwezigen plus één).

Artikel 23: Vergoedingen

Het algemeen bestuur kan op grond van artikel 21 van de Wgr de in dit artikel bedoelde tegemoetkoming in de gemaakte kosten (onkostenvergoedingen) vaststellen.

Artikel 24: De ambtelijke organisatie en de personeelsformatie

De in dit artikel opgenomen bevoegdheid van het dagelijks bestuur is conform art 33b Wgr. Het benoemen en ontslaan van personeel is een bevoegdheid van het dagelijks bestuur. Dit impliceert ook dat het dagelijks bestuur gaat over de inrichting van de ambtelijke organisatie en alles wat daarbij komt kijken.

Artikel 25: Secretaris

De in dit artikel is standaard en conform art. 33b Wgr. Hetzelfde geldt voor de omschrijving van de rol en taken van de secretaris. Regio Achterhoek kent een éénhoofdige leiding in de persoon van de secretaris.

Artikel 26: Rechtspositie

De uitvoering van de geldende rechtspositieregelingen zal, gelet op de omvang en functie van het dagelijks bestuur, gemandateerd worden aan de Regiosecretaris in de verordening Mandatering Regio Achterhoek.

Artikel 27: Archiefbepaling

Lid 3 is toegevoegd, waarmee de archiefverordening en het besluit Informatiebeheer van de gemeente Doetinchem van overeenkomstige toepassing worden op de archiefbescheiden van Regio Achterhoek. Dit om praktische redenen en het feit dat beide documenten standaard zijn. Daar waar college van B&W staat dient gelezen te worden het dagelijks bestuur. Daar waar Gemeenteraad staat dient gelezen te worden het algemeen bestuur.

Artikel 28: Financiën algemeen

In dit artikel komt tot uiting dat de deelnemende gemeenten de uiteindelijke verantwoordelijkheid dragen voor alle inkomsten en uitgaven binnen de regio-organisatie. In het financieringsstatuut, dat door het algemeen bestuur afzonderlijk wordt vastgesteld op grond van de Wet Fido, zijn de bevoegdheden en richtlijnen met betrekking tot het aangaan van geldleningen geregeld. Wanneer de Regio-organisatie uiteindelijk niet aan haar verplichtingen ten opzichte van geldgevers kan voldoen, treden de deelnemende gemeenten op als geldnemer. In het derde lid is geregeld dat ook tariefgestuurde producten door de Regio-organisatie kunnen worden uitgevoerd.

Artikel 29: Begroting

In artikelen 34 en 35 Wgr is de procedure voor vaststelling van de begroting vastgelegd. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting met daarin de financiële vertaling van de programmabegroting twaalf weken, voordat deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten. De begroting moet door het algemeen bestuur zijn vastgesteld vóór 15 september van het jaar voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar. In het vierde lid is tot uitdrukking gebracht dat alleen kosten die niet al op andere wijze aan de gemeenten of derden in rekening worden gebracht, gedekt worden door een bedrag per inwoner.

De in artikel 34 en 35 Wgr beschreven termijnen zijn minimale termijnen. In de praktijk betekent dit behandeling van de ontwerpbegroting in de gemeenteraden vóór het zomerreces. Om dit mogelijk te maken wordt de begroting in de eerste helft van mei toegezonden aan de Raden.

Artikel 30: Begrotingswijzigingen

In dit artikel is een eenvoudige procedure opgenomen voor begrotingswijzigingen die niet leiden tot een verhoging van de gemeentelijke inwonerbijdrage. Deze, zogenaamd budgettair neutrale, begrotingswijzigingen kunnen rechtstreeks door het algemeen bestuur worden vastgesteld zonder tussenkomst van de deelnemende gemeenteraden. Ook hoeft de termijn van acht weken in deze gevallen niet te worden aangehouden. Artikel 35, vijfde lid Wgr maakt een dergelijke, vereenvoudigde begrotingsprocedure mogelijk.

Artikel 31: Jaarrekening

Op grond van de Wgr moet de rekening zijn vastgesteld vóór 15 juli volgend op het jaar waarop deze rekening betrekking heeft. Ook hiervoor is de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing. In het

derde lid wordt de mogelijkheid van verrekening door middel van benutting van reserves genoemd. Daardoor hoeft niet steeds de bijdrage per inwoner de sluitpost te zijn.

Artikel 32: Bestemming jaarresultaat

Over de vraag of van een batig saldo ten behoeve van een bepaalde voorziening een reserve mag worden gevormd en over de vraag naar de uiteindelijke bestemming van die reserve moeten de raden van de deelnemende gemeenten worden gehoord. Voorstellen met betrekking tot de bestemming van een batig jaarsaldo vinden hun grondslag in de paragraaf weerstandsvermogen, een verplicht onderdeel van de begroting op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Artikel 33: Overige financiële maatregelen

Dit artikel spreekt voor zich. Rechtsgeldig vastgestelde begrotingen en begrotingswijzigingen leiden voor de deelnemende gemeenten tot een verplichte uitgave op grond van de Gemeentewet.

Artikel 34: Evaluatie samenwerking binnen Regio Achterhoek

De in dit artikel beschreven evaluatie heeft tot doel openheid en transparantie te geven. Naast het bestuurlijke functioneren van de gemeenten onderling in artikel 1 gaat het er in artikel 2 om het functioneren van de gekozen samenwerkingsvorm met Achterhoek Raad, Board en Thematafels.

Artikel 35: Toetreding van gemeenten

Uitgangspunt bij de artikelen over toetreding, uittreding, wijziging en opheffing is dat hiervoor eenduidige procedures gehanteerd worden. Dit is dan ook de reden dat in alle artikelen die hierop betrekking hebben (artikelen 36, 37, 38 en 39) dezelfde eisen worden gesteld aan de besluitvorming, te weten een versterkte meerderheid van ten minste tweederde van het aantal deelnemende gemeenten. Het stellen van de unanimititeitseis wordt ontraden, omdat daardoor één enkele gemeente het vetorecht zou krijgen.

Per 1 januari 2006 is de vereiste goedkeuring van Gedeputeerde Staten voor toetreding, uittreding, wijziging en opheffing in de Wgr komen te vervallen. Wel worden de besluiten hierover ter kennisneming aan Gedeputeerde Staten gezonden op grond van het feit dat de provincie nog wel het financieel toezicht uitvoert.

Artikel 36: Uittreding van gemeenten

In de wijziging van de Wgr per 1 juli 2022 is opgenomen dat de samenwerkingsregeling bepalingen moet bevatten over de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden en de gevolgen van uittreding, waaronder bepalingen omtrent de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon. Artikel 36 voorziet hierin.

Artikel 37: Vrijstelling van verplichtingen bij toe- en uittreding van gemeenten

Met dit artikel wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid die artikel 11 van de Wgr biedt. Dit artikel luidt: 'In de regeling kan een termijn worden aangegeven gedurende welke één of meer van de deelnemers is of zijn vrijgesteld van uit deze regeling voortvloeiende rechten en verplichtingen'. In het tweede lid is het spiegelbeeld van het eerste lid opgenomen, waaraan desgewenst bij uittreding van een gemeente toepassing kan worden gegeven. In beide gevallen bedraagt de termijn ten hoogste vijf jaren.

Artikel 38: Wijziging van de regeling

Verwezen wordt naar de toelichting bij artikel 35.

Artikel 39: Opheffing van de regeling

Lid 5 moet als volgt worden gelezen: De gemeenten verbinden zich in geval van opheffing van Regio Achterhoek een liquidatieplan op te stellen dat voorziet in de verplichting van de gemeenten alle rechten en verplichtingen van Regio Achterhoek over de gemeenten te verdelen op een in het plan te bepalen wijze.

Zie verder bij de toelichting bij artikel 35.

Artikel 40: Geschillenregeling

Beslechting van geschillen is in artikel 28 Wgr aan Gedeputeerde Staten opgedragen. Om niet ieder geschil onmiddellijk aan Gedeputeerde Staten te hoeven voorleggen, is een tussenregeling opgenomen. In het vierde lid is als aanvullende bepaling opgenomen dat partijen die bij het geschil zijn betrokken, van tevoren overeen kunnen komen dat het advies van de geschillencommissie bindend zal zijn.

Artikel 41: Bekendmaking regeling

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 42: Inwerkingtreding van de regeling

Voor wat betreft de voorgestelde geldingsduur van de regeling (onbepaalde tijd) en de periodieke evaluatie van de samenwerking binnen Regio Achterhoek, wordt verwezen naar de toelichting op artikel 34.

Artikel 43: Citeerartikel

Dit artikel behoeft geen toelichting.

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.	: 29 mei 2024
Agendapunt	: 5
Onderwerp	: Voortgangsrapportages Gebiedsopgave/Gebiedsagenda 2023
Portefeuillehouder	: De heer H. de Vries

Voorstel:

Voortgangsrapportages Gebiedsagenda 2023 vaststellen en voor 1 juli 2024 indienen bij provincie Gelderland.

Toelichting

GS heeft in de periode van 2016 tot en met 2023 € 22,8 miljoen vanuit de gelden voor de Gebiedsopgave/Gebiedsagenda aan de Achterhoek toegekend voor projecten die passen binnen de Gebiedsagenda/Visie 2030.

Bulkbeschikkingen

De gelden vanuit de Gebiedsopgave/Gebiedsagenda zijn verdeeld over drie 'bulkbeschikkingen' met verschillende looptijden, omdat het anders erg lang duurt voordat afgeronde projecten definitief kunnen worden afgewikkeld. Zodoende zijn er meerdere rapportages opgesteld.

Bulk 1:

Deze beschikking is eind 2022 afgerond en in 2023 vastgesteld.

Bulk 2:

Projecten die gestart zijn na juli 2019 zijn ondergebracht in bulk 2. Deze beschikking (€ 8,1 miljoen) bevat eind 2023 37 projecten en heeft een looptijd van juli 2019 tot en met december 2024. De looptijd komt overeen met die van de Regio Deal; de provinciale gelden in deze beschikking gelden veelal als cofinanciering voor Regio Deal projecten. De beschikbare middelen uit bulk 2 zijn allemaal toegekend aan de projecten en hiervan is tot nu toe 96% daadwerkelijk uitgegeven.

Bulk 3:

In mei 2021 heeft de provincie de resterende gelden vanuit de Gebiedsagenda (€ 7,3 miljoen) in één keer beschikt aan de Achterhoek. Dit heeft gezorgd voor een versnelling in het subsidieverleningsproces, omdat de projecten niet meer afzonderlijk voor akkoord naar de provincie/GS gaan. De beschikking van bulk 3 loopt tot en met december 2026. Van de € 7,3 miljoen is € 450.000 bestemd voor de Governance van 8RHK ambassadeurs in 2024, waardoor er nog € 6,8 miljoen resteert voor projecten. Inmiddels is € 3,3 miljoen toegekend aan 23 projecten en hiervan is tot nu toe 37% daadwerkelijk uitgegeven. Dit betekent dat er nog € 3,5 miljoen beschikbaar is voor nieuwe projecten. *Noot: inmiddels is hiervan begin 2024 € 2,5 miljoen beschikt aan projecten.*

Bijgevoegd zijn de inhoudelijke en financiële voortgangsrapportages over 2023 voor bulk 2 en bulk 3 (bijlagen 1 t/m 4).

De eind- en voortgangsrapportages dienen voor 1 juli 2024 bij de provincie te worden ingediend via het digitale subsidieloket; een aanbiedingsbrief is derhalve niet bijgevoegd.

Vrijval Regio Deal

In het AB van 8 maart 2023 is besloten dat Regio Deal budget dat vrijvalt als gevolg van een lagere vaststelling of intrekking van een project, terugvloeit naar het Investeringsfonds. Hierdoor blijft dit budget beschikbaar voor projecten die bijdragen aan de doelstellingen van de Achterhoek Visie 2030. Tot en met 2023 is in totaal € 252.741 Regio Deal budget vrijgevallen; dit budget zal na de eindafwikkeling worden opgenomen in het Investeringsfonds.

Procedure:	Vervolgactie:	Bijlagen:	Consequenties:
DB d.d.: 8 mei 2024 Achterhoek Board d.d.: 8 mei 2024	communicatie: Mededeling beslissing aan:	Meegezonden: 4 Ter inzage: diverse eindrapportages (<i>op te vragen bij Martine Angenent</i>)	Financieel: nee Personeel: nee

Nadere informatie bij: Martine Angenent

Tel.nr.: (0314) 32 12 38

Rapportage projecten Achterhoek Visie 2030 (Bulk 2)

Subsidiërager	Regio Achterhoek	
Projecttitel	Achterhoek Visie 2030	
Zaaknummer	2019-008382	
Rapportage betreft	☒	Verslag inhoudelijke voortgang over de periode 2019-2023
	☐	Aanvraag tot subsidievaststelling

Smart Economy	Beoogde doelen/resultaten project	Voortgang/gerealiseerde resultaten 2023																																												
<p>Circulair en toekomstbestendig ondernemerschap (afgerond)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vijftien bedrijven op drie bedrijvenparken hebben de strategische cyclus met het meervoudig waardenmodel doorlopen, prioriteiten bepaald, onder andere de te treffen maatregelen op het gebied van circulair grondstoffengebruik, inclusief energie. Negen tot vijftien bedrijven hebben elk één of meer waardensoorten als strategische prioriteit benoemd en vertaald in operationele acties die zij op korte termijn gaan uitvoeren, als onderdeel van hun investeringsplannen. Driehonderd zestig bedrijven, gevestigd op drie bedrijvenparken zijn geïnformeerd over de verbeteracties om de toekomstbestendigheid van hun bedrijvenpark te verbeteren. Circa drie kwart van de bedrijven neemt actief deel aan het gezamenlijk uitvoeren van twee tot drie verbeteracties. Voor de uitvoering hiervan zijn verbeterteams gevormd en uitvoeringsplannen (roadmaps) vastgesteld. De verbeterteams hebben een start gemaakt met de realisatie van hun uitvoeringsplannen. Openbaar beschikbare kennis- en ervaring die overgedragen wordt aan andere ondernemers en in het onderwijs (bijvoorbeeld in een minor of master van de HAN, of de RCT). 	<p>In 2021 van zijn er in totaal 12 bijeenkomsten geweest met het bestuur van bedrijvenpark Wijnbergen, 10 bijeenkomsten met de werkgroep Energie en de werkgroep Visieplan 2030 van bedrijvenpark Borculo en 4 bijeenkomsten met bestuur bedrijvenpark Laarberg. De besprekingen met de HAN-studententeams en de bestuurders van de drie bedrijvenparken gingen over de concrete invulling van geselecteerde activiteiten.</p> <p>Tevens zijn er gesprekken gevoerd met individuele bedrijven voor deelname aan het project. De individuele trajecten blijken voor vrijwel alle bedrijven grote drempels op te werpen om mee te doen. Ook Corona heeft ons parten gespeeld. Daardoor is het aantal bedrijven dat meedoet aan het intensieve individuele traject met het meervoudige waarde model beperkt tot 6 (van de geplande 15 bedrijven). Vanwege Corona hebben 2 bedrijven die zich aanvankelijk hadden aangemeld zich teruggetrokken.</p> <p>Via de website, via de media en tijdens ledenbijeenkomsten van de industriële kringen zijn kennis en ervaringen van het project gedeeld.</p> <p>In 2022 is het project door HAN geëvalueerd en is een publieksbrochure met resultaten geproduceerd (meegestuurd met voortgangsrapportage 2022).</p>																																												
<p>Incubator De Steck (afgerond)</p>	<p>Het opzetten van een kennis- en businesscluster waarin jaarlijks wordt begeleid:</p> <ul style="list-style-type: none"> 10 start ups / scale ups 25 innovatietrajecten bij bedrijven 75 studenten betrokken bij de challenges <p>Activiteiten onderdeel <u>Broedplaats</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> Organiseren van verschillende netwerkbijeenkomsten Organiseren van het Battle event Inzet van een aanjager/ ambassadeur/loket in de Steck <p>Activiteiten onderdeel <u>Onderwijs</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ophalen challenges Ontwikkelen en uitvoeren modules Masterclasses voor studenten en ondernemers Organiseren van bedrijfsbezoeken/ bezoeken aan kennisinstellingen voor studenten en ondernemers <p>Activiteiten onderdeel <u>Business</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> Inzetten van screener en scouter Opzetten businessplan voor het bedrijf 	<p>De Steck richt zich op:</p> <ul style="list-style-type: none"> Talent dat bijdraagt aan het rode loper beleid met de focus op een circulaire economie. Cross-over projecten die bijdragen aan het versterken van samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid. Faciliteren van een platform voor hoogwaardige stage-, afstudeer-, werkervaringsopdrachten en nieuw talent. Faciliteren van activiteiten ter ondersteuning van onze uitgangspunten: o.a. Stecker-Cafés, evenementen, masterclasses, enz. <p>Het grote jaarlijkse event de "Battle" van de Steck Academy is in combinatie met de Achterhoek Open Innovatieprijs in schouwburg Amphion georganiseerd. De samenwerking van de verschillende Hubs in de Achterhoek krijgt steeds meer gestalte en mag best goed genoemd worden.</p> <p><i>Resultaten Steck Academy:</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Aantal projecten t/m schooljaar 2021/2022</th> <th>Begroot schooljaar 2022/2023</th> <th>Aantal studenten t/m schooljaar 2021/2022</th> <th>Begroot schooljaar 2022/2023</th> <th colspan="2">Projecten in voorbereiding schooljaar 2022/2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>VO</td> <td>9</td> <td>5</td> <td>100</td> <td>Openstaand</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>MBO</td> <td>9</td> <td>5</td> <td>50</td> <td>In gesprek</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>HBO</td> <td>33</td> <td>10</td> <td>50</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>51</td> <td>20</td> <td>200</td> <td>Totaal</td> <td>14</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Resultaten Evenementen:</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Netwerkbijeenkomsten</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>Totaal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Aantal projecten t/m schooljaar 2021/2022	Begroot schooljaar 2022/2023	Aantal studenten t/m schooljaar 2021/2022	Begroot schooljaar 2022/2023	Projecten in voorbereiding schooljaar 2022/2023		VO	9	5	100	Openstaand	4	MBO	9	5	50	In gesprek	10	HBO	33	10	50			Totaal	51	20	200	Totaal	14	Netwerkbijeenkomsten	2018	2019	2020	2021	2022	Totaal							
Aantal projecten t/m schooljaar 2021/2022	Begroot schooljaar 2022/2023	Aantal studenten t/m schooljaar 2021/2022	Begroot schooljaar 2022/2023	Projecten in voorbereiding schooljaar 2022/2023																																										
VO	9	5	100	Openstaand	4																																									
MBO	9	5	50	In gesprek	10																																									
HBO	33	10	50																																											
Totaal	51	20	200	Totaal	14																																									
Netwerkbijeenkomsten	2018	2019	2020	2021	2022	Totaal																																								

		<table border="1" data-bbox="1409 216 2614 426"> <tr> <td>Cafés</td> <td>9</td> <td>25</td> <td>9</td> <td>7</td> <td>5</td> <td>55</td> </tr> <tr> <td>Innovatielunch</td> <td>1</td> <td>0</td> <td>0</td> <td></td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Ontbijt event</td> <td>2</td> <td>6</td> <td>1</td> <td></td> <td></td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>Evenementen</td> <td>0</td> <td>4</td> <td>1</td> <td>3</td> <td></td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>Masterclass</td> <td>0</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>7</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>12</td> <td>39</td> <td>16</td> <td>15</td> <td>12</td> <td>94</td> </tr> </table> <p>Een uitgebreid verslag is opgenomen in bijlage 1a.</p>	Cafés	9	25	9	7	5	55	Innovatielunch	1	0	0			1	Ontbijt event	2	6	1			9	Evenementen	0	4	1	3		8	Masterclass	0	4	5	5	7	21	Totaal	12	39	16	15	12	94
Cafés	9	25	9	7	5	55																																						
Innovatielunch	1	0	0			1																																						
Ontbijt event	2	6	1			9																																						
Evenementen	0	4	1	3		8																																						
Masterclass	0	4	5	5	7	21																																						
Totaal	12	39	16	15	12	94																																						
<p>Ruraal MAAS Concept (procesbegeleider fijnmazige bereikbaarheid) (afgerond)</p>	<p>Het rurale MaaS-concept moet het mogelijk maken dat iedereen in de Achterhoek eenvoudig een reis kan plannen, boeken en betalen en dat de gehele Achterhoek goed bereikbaar blijft met allerlei (slimme) vervoersmodaliteiten. De procesbegeleider legt de verbinding tussen de diverse projecten voor fijnmazige bereikbaarheid.</p>	<p>Hoofddoel van het project is: Mobiliteit voor iedereen. De oprichting van het platform Gaon heeft ervoor gezorgd dat we als regio een platform hebben waar alle vragen m.b.t. slimme en duurzame mobiliteit op beantwoord kunnen worden. Dit door middel van informatie m.b.t. de mogelijkheden op het gebied van gezond en duurzaam werkgeverschap, maar ook het bieden van informatie en oplossingen voor slim en duurzaam reisgedrag. Zo hebben we diverse nieuwe vormen van (deel)vervoer gerealiseerd. Met een bottom-up aanpak, waardoor nieuw en duurzaam aanbod is gecreëerd dat op een 30-wijze wordt vervuld.</p> <p>Daarnaast is er een eigen app waarin de deelmodaliteiten, OV, rittelen en OV-vangnet goed met elkaar samenkomen. Dit is voor eenieder te gebruiken om een ketenreis uit te voeren, duurzaam een reis te maken, dan wel het realiseren van de reis zelf. Hiermee is het mogelijk gemaakt dat eenieder een reis kan boeken, plannen, betalen en ook daadwerkelijk kan reizen binnen en buiten de Achterhoek. Het aanbod wordt bottom-up de komende perioden verder uitgebreid. Ook zijn er diverse pilots uitgevoerd, de een positiever dan de andere (i.v.m. Corona), waar we veel kennis en informatie uit hebben kunnen halen en dit in het vervolgtraject gaan toepassen.</p> <p>Voor meer details mb.t. de resultaten van de afgelopen periode, zie eindrapportage (meegestuurd met voortgangsrapportage 2022).</p>																																										
<p>Groene leer kenniswerkplaats Eind: december 2024</p>	<p><u>Per jaar door de 3O's gezamenlijk:</u> Adresseren van de regionale arbeidsmarkt- en de (kennis)innovatie behoefte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jaarlijkse Leerkennis Actieagenda Agro Achterhoek. 2. Ca 40* bedrijfsoptimalisatieplannen voor VKA** agrariërs/loonwerkers. 3. (Minimaal) 2 Regionale Kenniscarroussels -inspiratieve kennismakingsbijeenkomsten voor de 3-O's. 4. Oplossingen voor ca. 10 (kennis)innovatieopgaven van het bedrijfsleven. 5. Netwerklere: werknemers/ondernemers zijn gekoppeld aan studenten en docenten. 6. 50% mbo-onderwijs vindt in/met de praktijk plaats (Hybride leeromgevingen voor 'Praktijkrijk' leren -flexibiliseren onderwijs) door het operationaliseren van nieuwe praktijkleeromgevingen bij agrariërs en ondernemers groene sectoren met uiteindelijk ca 50.000 studenturen/per jaar (groeimodel). 7. Mbo onderwijsmodule 'Integrale Opdracht Kringloop Denken/Duurzame Veehouderij' van 16 weken. 8. Gem. 60 studenten gekoppeld aan 30 Studiegroepen VKO** 9. 1 'Samen Leren Ondernemen' (SLO)-traject voor studenten mbo + hbo 10. Netwerklere –werknemers/ondernemers zijn gekoppeld aan studenten en docenten 11. '21st century' skills geïntegreerd in onderwijs-/leermodules. <p><u>Per jaar minimaal:</u></p>	<p>Er is verslag gedaan van de projectvoortgang, activiteiten en resultaten in het kalenderjaar 2023. Meer informatie over de activiteiten is opgenomen in bijlage 1b.</p> <p>Het realiseren van de projectdoelstellingen ligt nagenoeg op schema.</p> <p>Het KWPA-samenwerkingsverband werkt aan de ambitie om in de Achterhoek per 2030 te beschikken over inventieve agro vakmannen/-vrouwen en competente ondernemers van de toekomst. De Achterhoekse arbeidsmarkt- en (kennis)innovatiebehoefte is leidend. Met de nauwe samenwerking tussen onder andere De Marke, VKO en het Zone.college realiseren we toekomstbestendig agro mbo-onderwijs in de Achterhoek. Onze focus: de twee mbo-opleidingen 1. Veehouderij en 2. Groen Grond en Infra/Loonwerk van Zone.college, niveau's 3 en 4.</p> <p>Daarnaast dragen we in de Achterhoek bij aan de agro transitie, (kennis)innovaties en aan leven lang agroleren door leerarrangementen waarin jong en oud samen leren en werken.</p> <p>VOORTGANG Hieronder beschrijven we de voortgang aan de hand van onze operationele, tactische en strategische doelstellingen.</p> <p>✓ Voortgang m.b.t. operationele doelstellingen Het KWPA-samenwerkingsverband anticipeert op de toekomst in de agro sector en de maatschappij en vertaalt dit naar:</p> <p>Vernieuwing van de agro mbo-opleidingen Veehouderij en agrarisch Loonwerk/GGI De Nationale kwalificatiedossiers van de mbo-opleidingen Veehouderij en GGI zijn vernieuwd. In het laatste kwartaal 2023 is een begin gemaakt met de aanpassingslag van de opleidingen. KWPA biedt ondersteuning, bijvoorbeeld door de koppeling van ondernemers aan de onderwijskundige die samen met de docenten het lesmateriaal, etc. vernieuwt en daarnaast door het organiseren van diverse docentstudiedagen; zie het KWPA-Activiteitenoverzicht in bijlage 1b.</p> <p>Componeren, organiseren, uitvoeren en evalueren van leer-/kennisarrangementen in de Achterhoek (resultaten: zie bijlage I voor het overzicht van alle uitgevoerde KWPA-activiteiten/-arrangementen 2022-2023) mbt:</p> <p>✓ Praktijk(RIJK)leren(*zie uitleg hierboven) mbo- en hbo-studenten hebben in de regionale (KWPA)arrangementen in/met/van de praktijk geleerd.</p>																																										

<p>12. 2 Farm Walks 'leren kijken' voor studenten en docenten (en andere belangstellenden) of bezoeken aan VK/PL*** demo-/innovatievelden en/of innovatieve bedrijven.</p> <p>13. 2 Studiedagen voor studenten en docenten gegeven door Experts.</p> <p>14. 2 Docentstudiedagen -professionalisering docenten en praktijkopleiders.</p> <p>15. 1 Studentstudiereis naar Brussel over Europees Landbouwbeleid.</p> <p>16. Divers ontwikkeld lesmateriaal -ook digitaal zoals wiki's.</p> <p>17. Uitwisseling en communicatie.</p> <p><u>Na 4 jaar door de 3 O's gezamenlijk:</u></p> <p>18. Meerjarige Leerkennis Aktieagenda Agro Achterhoek 2024-2026.</p> <p>19. Nieuwe opleiding Associate Degree Duurzame Veehouderij.</p> <p>20. 1 of 2 nieuwe Studentkeuzedelen rond PL***, Duurzame melkwinning, Kunstmestvrije Achterhoek, bodemanalyse, plantherkenning, etc..</p> <p>21. Inventarisatie om-/bij-/nascholingstrajecten agro ondernemers/werknemers.</p> <p>22. Agro InnovatieToer Regio Achterhoek in 2024.</p> <p>23. Achterhoeks mbo-samenwerking tussen groen (Zone College) en niet-groen onderwijs (Graafschap College).</p> <p>24. Duurzame, systematische 3O-samenwerking (multishareholder, geprogrammeerd, met gezamenlijke werkwijzen en financiering, etc.) en duurzame 5-O netwerkvorming.</p> <p>* <i>Op basis van schattingen omdat studentaantallen per jaar kunnen fluctueren.</i></p> <p>** <i>VK of VKA = Vruchtbare Kringloop Achterhoek</i></p> <p>*** <i>PL = Precisie Landbouw</i></p>	<p>Resultaat: ruim 36.700 mbo- + hbo-student praktijk(RIJK)leeruren. Dit is minder dan in het vorig studiejaar (ca 45.000 uren). Per jaar wisselt het aantal studenten dat de opleidingen volgt. In het tweede leerjaar worden veel activiteiten georganiseerd en dit jaar waren er bijvoorbeeld veel minder mbo-studenten Veehouderij (14) dan in het voorgaande studiejaar (27) -dit werkt snel door in de totaaluren.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Professionaliseren van mbo-docenten (resultaten: diverse docentstudiedagen). ✓ Bijdragen aan de regionale agro transitie en (kennis)innovatie door het realiseren van leeromgevingen waarin niet alleen studenten en docenten leren, maar ook de andere (regionale) deelnemers -bijv ondernemers, ambtenaren en burgers (resultaten: leeromgevingen als Kenniscarrouzels; Workshops; Studiedagen en 'Samen Leren Ondernemen(SLO)'). <p><i>Positief:</i> studenten en docenten zijn positief over de gerealiseerde activiteiten. Zie films op onze website met citaten van studenten en docenten tijdens de activiteiten.</p> <p><i>Aandacht:</i> wel blijft aandacht nodig voor een meer systematische benadering/samenwerking in de regio. Zie hieronder 'tactische en strategische doelstellingen' voor uitleg.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Voortgang m.b.t. tactisch en strategische doelstellingen <p>Er is:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Docent- en sectormanageroverleg met De Marke en VKO over het invullen van praktijk(RIJK)leren voor studenten en het professionaliseren van docenten. Dit resulteert elk jaar in een uitgevoerde Activiteitenoverzicht (zie bijlage 1b); ✓ Bestuurlijke verbinding vanuit Zone.college aan het realiseren van de regionale toekomstambities (resultaat: Zone CvB Voorzitter nam deel aan de Thematafel Circulaire Economie & Energietransitie toen ze in functie was. Inmiddels is per januari 2024 een nieuwe CvB vztr aangetreden); ✓ Een Regiobenaderingsstrategie van Zone.college in ontwikkeling (resultaat: op verzoek van CvB + MT Zone.college wordt voor de locatie Doetinchem een Regioplan opgesteld. Hier is al een begin mee gemaakt. Het plan wordt verder uitgewerkt nadat duidelijk is of voor de locatie Doetinchem een Regiomanager wordt aangesteld -voorzien medio 2e/3e kwartaal 2024). ✓ KWPA biedt ondersteuning bij het ontwikkelen van het 'Regioplan Achterhoek en Liemers' voor de Zone locatie Doetinchem; ✓ Afstemmingsoverleg met de regionale thematafels Circulaire Economie & Energietransitie + Onderwijs & Arbeidsmarkt. Er is veelvuldig overleg geweest met bijvoorbeeld Arjan Prinsen. Hij heeft o.a. de onderwijskundige bijgestaan bij het aanpassen van de opleiding Veehouderij (en agrarisch loonwerk). <p><i>Positief:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zone.college: het ontwikkelen van een Regioplan en tentatief het aanstellen van een Regiomanager die o.a. de verbinding tzt realiseert met de Thematafels Circulaire Economie & Energietransitie (CE&ET) + Onderwijs & Arbeidsmarkt en regionale Agro-netwerken. ✓ Regio Achterhoek -Werkgroep Agro: de nauwere samenwerking tussen o.a. VKO, VALA, Stichting Biomassa, Innovatie Coöperatie en de Thematafel CE&ET. Er wordt gewerkt aan een gezamenlijke regionale Agro visie & agenda. <p><i>Aandacht</i> -zoals in de voorgaande rapportage beschreven: op tactisch en strategisch niveau blijft er 'werk aan de winkel'.</p> <p>Het vormgeven van een duurzame systematische samenwerking in de regio tussen de 3 O's (Regionale Overheid; Ondernemers; Onderwijs/Onderzoek) t.b.v. een 3O-Agro leerkennisstrategie in de regio Achterhoek is geen sinecure. Er is een regionale Agro/Groene Leefomgeving visie en agenda (programma van projecten, etc.) nodig. Idealiter zijn onderwijs/onderzoek een onlosmakelijk deel van de regionale agendavorming en uitvoering. Dit vormt het fundament voor een toekomstbestendig en effectief leer-/kennis/innovatie eco-stysteem in de Achterhoek obv nieuwe rollen/werkwijzen+overlegstructuren/ondersteuning. Zie de vorige rapportage(s) voor meer inzicht in wat KWPA hier concreet onder verstaat en wil realiseren.</p> <p>Resultaten (zie linker kolom): <u>Per jaar door de 3O's gezamenlijk:</u></p>
---	--

1. Het Activiteitenoverzicht 2023-2024 is vastgesteld (voor het grootste gedeelte). Het is een onderlegger voor een breder Agro LeerkennisAktieagenda.
 2. Er zijn door 14 mbo-studenten (Veehouderij) 7 bedrijfsverbeterplannen opgeleverd en gepresenteerd aan de betrokken ondernemers. Inmiddels werken alleen Veehouderij studenten aan deze opdracht. De loonwerkstudenten niet meer. Daarom en mede doordat er minder tweedejaars studenten veehouderij waren dit studiejaar, is het aantal van 40 plannen niet opgeleverd. In het KWPA-projectplan is dit voorbehoud ook zo benoemd.
 3. Er is samengewerkt met VKO m.b.t. de dag 'Loeren bij de Boeren' d.d. 15 sept 2023 (24 tweedejaars mbo-studenten niveau 4 en zes docenten van de opleiding Veehouderij namen deel). En er zijn docentstudiedagen met ervaringsdeskundigen en een expertdag georganiseerd op 30 maart 2023 -zie: <https://kenniswerkplaatsachterhoek.eu/2023/03/30/slo-expertdag-deel3/>
 4. 83 mbo- + 45 hbo-studenten hebben samengewerkt aan 32 innovatieopgaven van VKO-bedrijven (hieraan werkten mee: 5 mbo- + 3 hbo-docenten; 32 ondernemers en 22 experts);
Zie de eindpresentaties van de studenten aan de ondernemers: <https://kenniswerkplaatsachterhoek.eu/2023/05/10/slo-eindpresentaties-en-terugblik/>
 5. O.a. voor de opleidingen Veehouderij en Loonwerk -leerjaar 1, niveau 4- is een nieuw PraktijkRIJKleerprogramma ontwikkeld dat voor Locatie Doetinchem vanaf januari 2022 grotendeels op De Marke is verzorgd met praktijkdocenten/ervaringsdeskundigen (6 maanden; 24 weken: 1 dag per week). <https://kenniswerkplaatsachterhoek.eu/2023/03/06/praktijkrijkkonderwijs-eerstejaars-mbo-studenten-elke-week-op-de-marke/>
 6. Ruim 36.700 studenturen in studiejaar 2022-2023 (excl. stages). Zie uitleg hierboven over minder studenten en daarmee studenturen.
 7. Deze vernieuwde module is gevolgd door ca 14 mbo-studenten Veehouderij in 2023 (onderwijsmodule van ca 16 weken; 1 dag per week). Voor Loonwerk komt deze module terug in het derde leerjaar onder 'Teeltadvies' en 'Optimalisatieplan':
 8. 14 studenten opleiding Veehouderij (2^e jaars, niveau 4); Loonwerk studenten doen hier niet meer aan mee omdat er te weinig/geen studiegroepen zijn met focus loonwerk.
 9. Zie volgend punt.
 10. 1. 'Samen Leren Ondernemen'-traject febr-mei 2023: 83 mbo- + 45 hbo-studenten werken samen met docenten, ondernemers en experts aan innovatieopgaven van VKO-ondernemers. Ze leren met en van elkaar tijdens het zoeken naar innovatieve oplossingen. Zie voor meer uitleg Bijlage I.
2. Ca 14 tweedejaars mbo-studenten Veehouderij niveau 4, hebben deelgenomen aan door VKO georganiseerde Studiegroepen voor VKO-ondernemers -4 bijeenkomsten. Vanaf het studiejaar 2022-2023 doen de Loonwerk studenten niet meer mee aan de studiegroepen.
 11. Eea is geïntegreerd in de vernieuwde opleidingen Veehouderij en Loonwerk. In de verschillende KWPA-praktijkleeractiviteiten (zie Bijlage I) leren studenten vaardigheden als: samenwerken, probleemoplossend vermogen, ict-geletterdheid, communicatie, creativiteit, kritisch denken, sociale en culturele vaardigheden. Zie de diverse films op de KWPA-website voor bewijslast van deze skills door studenten.
- Per jaar minimaal:
12. Er zijn diverse Farmwalks en bezoeken aan demoveldbezoeken georganiseerd voor mbo-studenten Veehouderij en Loonwerk. Diverse studiedagen rondom teelt, teeltopbrengst, etc. voor mbo-studenten Loonwerk.
Zie film over Farmwalk Biodiversiteit: <https://kenniswerkplaatsachterhoek.eu/2023/06/05/de-farm-walk-biodiversiteit-een-nieuw-initiatief-van-van-hall-larenstein-zone-college-en-de-marke/>
 13. Twee Praktijkcarroussels langs resp 8 + 7 bedrijven georganiseerd voor eerste en tweedejaars mbo-studenten Loonwerk, niveaus 2, 3 en 4 met uitleg door de ondernemers/eigenaren over het bedrijf.
24 maart 2023 is er een studiedag over de toekomstgerichte landbouw georganiseerd voor studenten, docenten, BPV bedrijven en ouders van de studenten.
<https://kenniswerkplaatsachterhoek.eu/2022/04/14/studiedag-toekomstgerichte-landbouw-zone-college-almelo/>

		<p>14. https://kenniswerkplaatsachterhoek.eu/2021/11/25/studiedag-over-biodiversiteit/ https://kenniswerkplaatsachterhoek.eu/2022/12/21/diversiteit-in-natuurinclusieve-bedrijvigheid/</p> <p>15. In 2023 niet georganiseerd: het bleek onmogelijk om agenda technisch onderwijs><Brussel te matchen.</p> <p>16. –</p> <p>17. -</p> <p><u>Na 4 jaar door de 3 O's gezamenlijk:</u></p> <p>18. Jaarlijks wordt een LK-Aktieagenda vastgesteld waarvan een aantal punten jaarlijks terugkeren. Een meerjarige agenda opstellen met de partners lijkt momenteel niet haalbaar.</p> <p>19. KWPA nam deel aan het ontwikkeloverleg over een nieuw te ontwikkelen agro AD samen met Grensland College, Van Hall Larenstein, Aeres, De Marke, etc. In 2022 is door de CvB's van de groene Hogescholen Aeres en VHL voornamelijk besloten geen AD Natuurinclusief te ontwikkelen. Dit beoogde resultaat kan dus niet worden gerealiseerd.</p> <p>20. Voor het eerst gedraaid in studiejaar 2022-2023: Keuzedeel 'Precisie Veehouderij'</p> <p>21. In proces ism De Marke/VKO. Nog geen samenwerking met Zone.college voorzien.</p> <p>22. Voorlopig voorzien 4^e kwart 2024.</p> <p>23. Mede gelet op de complexiteit van systematisch samenwerken in de Regio is de focus op gelegd op Zone.college + ondernemers/praktijkpartners. Binnen het project zijn er geen concrete activiteiten met Graafschap gerealiseerd. Er is wel overleg geweest.</p> <p>24. In proces (jaarlijkse cyclus rond KWPA-LeerkennisActieagenda met inzet van docenten/sectormanagers/onderwijskundige/KWPA-verbinders); overleg met Tafel CE&ET/ondernemer; overleg met InnovatieCooperatie; overleg met KWPA-verbinder/onderwijscoördinator De Marke rondom praktijkRIJKleren op De Marke, en ontwikkeling De Marke als leerwerkhub + agro innovatiehub. In het laatste jaar heeft dit projectfocus.</p>
<p>Grensland College <i>Eind: december 2024</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Behouden van (een deel van de) MBO 4 studenten die door willen studeren en nu voor een aantal opleidingen in de regio kunnen blijven; • Nieuwe werknemers uit diverse buitenlandse landen werven die door het aansprekende onderwijsconcept, samenwerking met het bedrijfsleven en passende opleidingen naar onze regio komen; • Voor die mensen uit de regio die zich verder willen ontwikkelen dit aanbod nu meer in de eigen regio organiseren. • Het (deels) ontwikkelen en uitvoeren van negen AD's 	<p>Het Grensland College heeft een enerverend jaar achter de rug. In 2023 sloot Iselinge Hogeschool zich als partner aan bij ons project. Deze toetreding is op 1 februari 2023 feestelijk gemarkeerd door wethouder Huizinga van Doetinchem, waarna de bestuurders van het Graafschap College en Iselinge Hogeschool de samenwerking ondertekenden. Op diezelfde dag begonnen in Doetinchem 72 studenten Ad Pedagogisch Educatief Professioneel aan hun studie, die vanaf die dag onder de paraplu van Ad College Grensland College wordt aangeboden. Een dag later op 2 februari begon de groep februari-instroom Ad Sociaal Werk met 12 studenten aan hun opleiding in Winterswijk.</p> <p>De werving voor een nieuwe opleiding Ad Logistiek startte ook in februari '23, we zochten daar contact met de branche-organisatie Logistics Valley Achterhoek/Liemers, de afzonderlijke werkgevers en de logistieke studenten MBO4 van het Graafschap College. Tijdens de Open Avond op 5 april zat de voorlichting met bijna 30 geïnteresseerden goed vol, dat zag er veelbelovend uit. Uiteindelijk schreven zich 8 mensen in voor de Ad Logistiek per september 2023 in Ulft, een redelijke start voor een nieuwe opleiding. De Ad Engineering trok in september 9 nieuwe studenten, net 1 te weinig om ook daadwerkelijk in Ulft te kunnen starten, deze groep is in Enschede aangesloten. De Ad Management kende in september 14 nieuwe studenten, de Ad Sociaal Werk maar liefst 25. In totaal eindigden we 2023 met 5 Ad's en met in totaal 140 nieuwe studenten voor Grensland College. Op 15 november 2023 kende het Grensland College met haar open avond voor het eerst meer dan 100 (106) aanmeldingen.</p> <p>Onze aandacht is in 2023 met name uitgegaan naar de Ad Logistiek en Ad Engineering, aan de instroomaantallen valt te zien dat deze nog te voorzichtig zijn. In 2023 voert het Projectteam Grensland College intensieve gesprekken met de werkgevers rond AT Techniekopleidingen om de Ad Engineering bij het werkveld nadrukkelijker onder de aandacht te brengen, datzelfde geldt voor de Ad Logistiek, waar we aansluiten bij diverse gremia in de Logistiek. Deze inspanningen, met doorloop in 2024, zullen hopelijk leiden tot een groei aan instroom in september 2024. Tevens is in 2023 nadrukkelijk een begin gemaakt met een verkenning op de Ad Software Development, na dringende behoefte van de groep technisch werkgevers rond AT Techniek. Deze verkenning loopt ook in 2024 verder door. Een grondige verkenning op behoefte naar een Ad Bouwkunde liet in 2023 te weinig draagvlak zien, waarvoor deze voor september 2024 niet in het aanbod van het Grensland College is opgenomen.</p>

Jaar	Engineering	Logistiek	Pedagogisch Educatief Professional	Sociaal Werk	Management	
	2021					14
2022	7			18	9	
2023	9	8	72	37	14	
feb-24 sep-24			61	16	2	
Totaal studenten	16	8	133	71	39	267
Cursisten					8	8

<p>SBC+ (afgerond)</p> <ul style="list-style-type: none"> 68 bedrijfsprojecten en experimenten in bestaande bedrijven versterkt d.m.v. smart industry in de crossover sectoren IT, zorg en gebouwde omgeving. Onderwijs vernieuwd voor 250 studenten door leerplekken ter plaatse, 2 nieuwe crossover MBO opleidingen. HBO AD in uitvoering in de achterhoek in samenwerking met Grensland College. Leergang Cyber Security voor ondernemers, specialisten en studenten in de achterhoek. 	<p>Door SBC+ hebben we het onderwijs en het MKB een enorme boost kunnen geven op het gebied van samen innoveren. We hebben de cross-overs kunnen maken naar Bouw en ICT, maar ook buiten de sector T&I naar o. a. Zorg, Welzijn & Sport en Educatie & Participatie. Veel van deze resultaten zijn verduurzaamd in het curriculum of zelf op onze locatie. Voorbeelden van vaste samenwerkingen zijn de opleidingen Smart Building met bedrijven, de VEVA opleiding en externe partijen als STRAX onderwijsinnovatie, TZA Achterhoek en Tint. We kunnen hierdoor perfect de rol van verbinder spelen waar we de laatste jaren zo succesvol in zijn gebleken. Met name TZA Achterhoek en STRAX zijn een voorbeeld voor veel andere regio's en MBO's.</p> <p>Samen met het RCT en 8RHK Ambassadeurs hebben we het netwerk en ecosysteem in kaart gebracht en dit geeft ons mooie inzichten waar we nu al op voort borduren. De samenwerking met AT Techniekopleidingen, SHII en de Marke zijn sterk gegroeid en inmiddels spelen we een grote rol van betekenis op het gebied van kennisdeling en samenbrengen van enerzijds organisaties / bedrijven / instellingen en anderzijds onderwijs / regionale initiatieven. Een aantal projecten binnen SBC+ hebben een prachtige rode draad. De bedrijfsprojecten zijn echt tot volwassenheid gekomen de laatste jaren. Inmiddels hebben we die van Engineering helemaal uitgewerkt en zijn er voor Smart Building ongeveer 10 per schooljaar. De focus is de laatste jaren écht komen te liggen op de digitalisering van, en inzicht krijgen in productiesystemen.</p> <p>We hebben op dit moment 3 soorten leerkringen die ook onderwijs en bedrijfsleven samen brengen op het gebied van AI, Cyber Security en Energie. Hiermee lopen we voorop in het land en komt men van heinde en ver kijken hoe wij dit doen. Natuurlijk staan wij open om dit te delen, zoals we nu ook actief gaan doen binnen de groeifonds subsidie 'TechOost' met onze bureaus uit Twente en Salland.</p> <p>We hebben vele duizenden leerlingen in de afgelopen jaren kennis mogen laten maken met nieuwe technologie binnen Engineering, bij duurzaam bouwen en in de zorg. Waar bij de start de nadruk lag op 3D-printen en eenvoudig programmeren zien we de aandacht steeds meer verschuiven naar het gebied van AR en VR en besturingstechnieken. Ook hebben we een keuzedeel robotica uitontwikkeld dat duurzaam vastligt in het curriculum van Zone College en hebben we jaarlijks enkele uitdagende opdrachten voor de Achterhoekse Technasia.</p> <p>De CREBO's binnen de opleidingengroep van Engineering zijn continu in beweging en o.a. door SBC+ hebben we kort op de bal kunnen zitten en kunnen mee veranderen met de overheid, maar juist ook met wensen vanuit de 'koploperbedrijven' en het MKB. Hybride docenten hebben hierbij een mooie rol gespeeld.</p> <p>Grensland College is bij ons gestart met de AD Engineering en op dit moment draait de AD Logistiek. De aantallen vallen nog tegen, maar er is dus een start gemaakt met technisch HBO-onderwijs in de Achterhoek.</p> <p>We zijn trots dat de tripple helix bij ons bij elkaar komt en door dit groeiende netwerk is er een mooie dynamiek ontstaan in de afgelopen jaren!</p> <p>Concrete resultaten:</p>
--	---

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Er zijn binnen SBC+ 11 experimenten gedaan. In het oog springen de Matterport, waarmee bedrijven ruimte kunnen inscannen en virtueel door het pand kunnen, een grote drone die uiteindelijk ingezaaide grond kan inscannen met een waterstoftoepassing de accuduur kan verlengen en een serveerrobot die multifunctioneel wordt ingezet. Er zijn 43 bedrijfsprojecten binnen Engineering gedaan. Met name Smart Industry springt hierbij in het oog, omdat zij als opdracht hadden om inzicht te geven in verouderde machines of ergens binnen het productieproces. Met sensoren en een dashboard ging er regelmatig een wereld van informatie open. Ook zijn er verschillende cross-overs naar Zorg Welzijn & Sport en de Agro geweest. Binnen Smart Building zijn er 21 projecten geweest en dit hele traject is naar voorbeeld van Engineering gegaan. Eerst een pitch, vervolgens de keuze voor de studenten om de motivatie zo groot mogelijk te maken en aan het einde een presentatie. Bij ICT & Mediavormgeving hebben er een 3-tal projecten plaatsgevonden. Zij gaan wel voor aankomend schooljaar kijken of ze dit in het programma kunnen krijgen voor al hun 3de jaars studenten. 2. Binnen SBC+ hebben we docenten kunnen 'vrij' roosteren om aan het curriculum te sleutelen en mee te kijken bij de leerkringen, bijeenkomsten en technologie-ontbijten die we hebben georganiseerd. Dit heeft zeker bijgedragen aan de kennis van docenten en dus aan de inhoud van het schoolprogramma van studenten. Ook de studenten van VEVA en Zorg Welzijn & Sport die bij CIVON lessen en workshops volgen hebben allemaal kennis gemaakt met de nieuwste technieken binnen hun vakgebied. Met daarnaast nog het projectmatige onderwijs (ook wel STOER en later HIP onderwijs genoemd) hebben vele malen meer dan 250 studenten vernieuwend onderwijs gekregen. 3. Vorig jaar is de AD Engineering gestart en nu draait de AD Logistiek in het CIVON. 4. Er zijn twee actuele leerkringen Cyber Security, waar ondernemers en docenten samen bijeen komen. Ook is dit thema onderwerp van gesprek bij de diverse AI leerkringen die momenteel in 3 niveaus bezig zijn om samen informatie te delen en elkaar te versterken. We hebben inmiddels op alle gebieden specialisten aan boord, maar recent hebben studenten (4^e jaar niveau 4) de docenten en MKB ook weer bijgepraat over wat zij hadden ontdekt bij het maken van een stand alone chatbot voor Bronkhorst High-Tech. Dat is wel een bewijs dat we allemaal van elkaar leren en daardoor kunnen innoveren.
SmartHub Development <i>Eind: juni 2024</i>	Deelproject Jobcraften: 1 ^e jaar: 3 mensen geplaatst in een samenwerkingsopdracht. Dit betekent dat medewerker X gaat werken bij een ander bedrijf dan zijn moederbedrijf en na afgesproken periode terugkeert naar moederbedrijf. 2 ^e jaar: 5 mensen geplaatst en verbreed en verdiept terug bij de oorspronkelijke werkgever Deelproject Lerende netwerken: 1 ^e jaar: 5 Lerende Netwerken 2 ^e jaar: 10 Lerende Netwerken Aantal deelnemende organisaties voor Lerende Netwerken 1 ^e jaar: 12 organisaties 2 ^e jaar: 30 organisaties	<p>Het jaar 2023 was een jaar van een groeiend aantal leden en netwerken. Door de oogharen zien wij dat er inmiddels 11 netwerken kunnen worden geïdentificeerd, waarvan sommige ultimo 2023 nog moeten starten, c.q. inactief waren in het verslagjaar. In 2022 is gestart met een nieuwe projectleider, waar begin 2023 weer afscheid van is genomen, omdat diens aanpak niet resoneerde met de verwachtingen van de vereniging. Het blijkt dat de oude aanpak succesvoller is. Deze kan echter niet duurzaam worden volgehouden, vanwege het tijdsbeslag en zakelijke prioriteitsstelling bij de huidige projectleider. Daarom werkt de vereniging nu zeer intensief samen met de andere SmartHub-initiatieven (Young Talent en Incubator Industry) om het "runnen" van de vereniging beter te faciliteren en de tijdsbesteding van bestuursleden meer te kunnen richten op de doelen van de vereniging. Verwacht wordt dat dit tot lagere kosten van de operatie en hogere effectiviteit van PR-activiteiten zal leiden. Vooruitlopend op de uitkomst van deze verkenning zijn de uitgaven op het gebied van website en PR getemporiseerd. Als plan B is de vereniging in gesprek met een andere projectleider, omdat we van mening zijn dat we op eigen kracht levensvatbaar zijn.</p> <p>De vereniging is eind 2023 overgegaan op een andere manier van factureren, waardoor cash starvation aan het eind van ieder kalenderjaar wordt voorkomen. Er waren in 2022 en 2023 ruim 30 bedrijven die lid zijn of zijn geweest. Aan de doelstelling "jobcraften" is geen prioriteit gegeven, maar er zijn wat ideeën besproken. In deze post-Corona arbeidsmarkt blijken andere thema's voor de leden belangrijker.</p> <p>De doelen, zoals aangegeven bij aanvang van het project zijn deels behaald, maar helaas niet volledig. SmartHub Development is er niettemin van overtuigd dat verdere ontwikkeling van de activiteiten opportuun en realistisch is en dat de vereniging op eigen kracht verder kan gaan na de projectperiode.</p> <p><u>Resultaten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jobcraften, jaar 4: Geen mensen geplaatst (doel niet behaald) • Lerende Netwerken, jaar 4: 11 (doel behaald) • Aantal betalende organisaties die lid zijn (geweest), jaar 4: 34 (doel "behaald") NB: Enkele bedrijven zijn lid geweest, maar hebben zich, doordat hun deelnemer aan het lerend netwerk daar vertrok, weer uitgeschreven.
Onderzoek N18 2^e fase <i>(afgerond)</i>	Het uitvoeren van een onderzoek om inzicht te krijgen in de mogelijkheden om op termijn een N18 te kunnen realiseren (tussen Varsseveld en Groenlo) met 2x2 rijstroken, 100 km/u en ongelijkvloerse	Het onderzoek is in 2019/2020 uitgevoerd en daarmee is het project afgerond.

	<p>kruisingen. Daarbij tevens inzicht krijgen in korte termijnmaatregelen om de doorstroming en de veiligheid te verbeteren, zonder dat deze het lange termijnperspectief belemmeren.</p>	
<p>Opschaling Netmobiel 2020 (afgerond)</p>	<p>De resultaten van de bijdrage aan de pilot van Netmobiel in Oost Gelre zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwoners van Oost Gelre – in het bijzonder: de leden van de mobiliteitswerkgroepen – voelen zich eigenaar van de pilottoepassing. • Netmobiel beschikbaar voor 500 inwoners in de Achterhoek. <p>De resultaten voor Fase I van ‘Doorontwikkeling, validatie en opschaling Netmobiel’ zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roadmap voor opschaling (Taak 1.1) • Community- en communicatietoolkit (T1.1-T1.2) • Trainingsformat en handleiding voor toolkit (T1.3) • Eerste ervaringen met de toolkit in twee gemeenten buiten Oost Gelre. Netmobiel-app geïntroduceerd in twee gemeenten buiten Oost Gelre ondersteund door toolkit. (T2.1) • Eerste iteratie van de randvoorwaarden voor de werkgeversoplossing (T3.1; loopt door in 2021) • Aangepaste versie van de Netmobiel-app, geschikt voor mantelzorgers, receptionisten en anderen die voor ouderen via Netmobiel een rit kunnen boeken. (T5.2) • Evaluatieresultaten (T5.2) • Open-source MaaS-platform voor de hele Achterhoek, dat voldoet aan open standaarden en waarin lokale vervoersinitiatieven zijn geïntegreerd (eerste versie in 2020 en daarna ieder jaar nieuwe releases) (T6.1) • Integratie van ZOOV en elektrokarretjes in het MaaS-platform (T6.2 en T6.4) 	<p>Er is een roadmap voor de opschaling van Netmobiel ontwikkeld, er is een toolkit ontwikkeld die helpt bij het introduceren van de Netmobiel-app in nieuwe gemeenten ontwikkeld er is een vooronderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om duurzaam reisgedrag te stimuleren met de app, er is een nieuwe versie van de app ontwikkeld voor mantelzorgers om het gebruik van Netmobiel door ouderen te stimuleren en de app is doorontwikkeld naar productieniveau en daarmee is de app klaar voor de lancering.</p> <p>Door corona is de toolkit minder uitgebreid getest en doorontwikkeld dan gepland en was het niet relevant om een training over de toolkit te ontwikkelen en te geven. In plaats daarvan zijn er relatief veel bijeenkomsten met potentiële gebruikers (via bijvoorbeeld ouderenverenigingen en scholen) georganiseerd door het projectteam, waar eerder de hoop was dat mensen in de verschillende gemeenten hier zelf mee aan de slag zouden gaan op basis van de toolkit. Er zijn bijdragen waar mogelijk bijdragen geleverd aan landelijke standaarden en waar mogelijk zijn landelijke standaarden toegepast.</p> <p>Wat uniek is aan de het ontwikkelde MaaS-platform en de app is dat deze ontwikkeld is samen met inwoners van de Achterhoek. Dit onderscheidt dit Achterhoekse project van de landelijke MaaS-pilots en dit is door Jurgen Rutgers succesvol onder de aandacht van het ministerie van I en W (dat verantwoordelijk is voor de landelijke MaaS-pilots) gebracht.</p> <p><u>Resultaten:</u></p> <p>Roadmap voor opschaling (T1.1). Saxion heeft een roadmap opgeleverd op basis van literatuuronderzoek (van HAN plus aanvullend onderzoek van Saxion) en een aantal workshops en gesprekken. Het resultaat is opgeleverd aan de procesbegeleider fijnmazige bereikbaarheid die de roadmap zelf kan uitbreiden en doorontwikkelen op basis van toekomstige ontwikkelingen.</p> <p>Community- en communicatietoolkit (T1.2) en Trainingsformat en handleiding (T1.3). Er is een verzameling tools ontwikkeld en er is een website ontworpen en ontwikkeld om de tools op te plaatsen voor gebruik door Achterhoekse inwoners, initiatieven, organisaties, bedrijven en gemeenten. Door corona bleek het niet aan de orde om inwoners zelf met de tools aan de slag te zetten. Er waren domweg (bijna) geen bijeenkomsten van verenigingen en samenwerkingsverbanden. Daardoor zijn de ontwikkelde tools niet of nauwelijks geëvalueerd en is er ook geen training ontwikkeld. In plaats daarvan is er door het projectteam veel tijd geïnvesteerd om zelf (in plaats van Achterhoekse inwoners, organisaties, initiatieven en gemeenten) via bijvoorbeeld presentaties en activiteiten op/ bij scholen en ouderenverenigingen een community van deelnemers aan de pilot op te zetten. Overigens is daarbij ook gebruik gemaakt van een aantal van de ontwikkelde tools maar het geplande gebruik door derden is uitgebleven.</p> <p>https://netmobielplatform.nl/tools</p> <p>In kaart brengen en activeren lokale stakeholders (T2.1): Er contact gelegd met communicatiemedewerkers van gemeente Aalten, Winterswijk, Berkelland en Oost-Gelre. Op 15 april 2021 is een centrale online kickoff Netmobiel georganiseerd voor wethouders, medewerkers en betrokkenen van de gemeenten Oost Gelre, Winterswijk, Aalten en Berkelland. Tijdens deze bijeenkomst is met behulp van een tool uit de toolbox een aanzet gemaakt voor vier gemeentepaspoorten voor Oost Gelre, Winterswijk, Aalten en Berkelland. Daarmee is een eerste beeld gevormd van voor Netmobiel relevante verenigingen, bedrijven, zorginstellingen en initiatieven. De gemeentepaspoorten zijn vervolgens verder uitgewerkt om een eerste ‘activatie’ mogelijk te maken.</p> <p>Na de kickoff is de app via kleinschalige pilots in samenspraak met vrijwillige (bewoners)activiteiten of bestaande bijeenkomsten geïntroduceerd in de gemeentes. Dat wil zeggen voor zover mogelijk, want veel activiteiten lagen (langdurig) stil door corona. Uiteindelijk is door corona de geplande lancering in november 2021 uitgesteld (naar april 2022).</p> <p>Concept-specificatie van de uitbreiding van het MaaS-platform met specifieke functionaliteit voor werkgevers en werknemers (T3.1). De concept-specificatie is gemaakt op basis van onder andere diverse gesprekken met de mobiliteitsmakelaars, workshops en literatuuronderzoek. (Document meegestuurd met rapportage)</p> <p>Requirementsanalyse en conceptontwikkeling voor app-versie voor mantelzorgers, zorgverleners en call-centermedewerkers (5.1). Ouderen zijn een belangrijke doelgroep voor Netmobiel. Omdat niet alle ouderen een</p>

		<p>smartphone hebben blijkt het nodig te zijn dat anderen (bijv. mantelzorgers, receptionisten bij zorginstellingen en medewerkers van ZOOV die de ouderen kunnen bellen) reizen kunnen boeken voor deze ouderen. In deze taak is gewerkt aan het in kaart brengen van de eisen aan de app en aan conceptontwikkeling (bijv. een app die mantelzorgers kunnen gebruiken om een rit te boeken) d.m.v. online gebruikssessies met ouderen en mantelzorgers, online interviews met 4 zorgprofessionals, online sessie met ZOOV. (Document meegestuurd met rapportage)</p> <p>Iteratieve ontwikkeling en formatieve evaluatie van applicatie voor mantelzorgers, zorgverleners en call-centermedewerkers (T5.2) Uit het onderzoek in T5.1 bleek dat er behoefte was aan een versie van de app voor mantelzorgers (en niet voor zorgverleners (die hebben geen tijd om ouderen met mobiliteitsissues te helpen) en voor call-centermedewerkers van ZOOV (past niet in hun takenpakket)). Er is daarom een versie van de app ontwikkeld die het voor mantelzorgers mogelijk maakt voor anderen reizen te plannen en boeken.</p> <p>https://github.com/SaxionSmartCities/netmobiel-platform</p> <p>Platform doorontwikkelen naar productieniveau (T6.1). Het platform is klaargemaakt voor de pilot die uiteindelijk door corona pas in april 2022 van start is gegaan. https://github.com/SaxionSmartCities/netmobiel-platform</p> <p>Integratie van ZOOV en electrokarretjes is om redenen buiten dit project vertraagd waardoor T6.2 en T6.4 nog niet uit de startblokken zijn gekomen. In overleg met Jurgen Rutgers is besloten de uren van deze taken een nieuwe bestemming te geven i.v.m. het feit dat er binnen het RAAK-PRO-project Netmobil geen uren voor softwareontwikkeling meer beschikbaar zijn en het productieklaar maken van het platform meer tijd bleek te kosten dan verwacht. Het gaat om 360 uur uit T6.2 en 120 uur uit T6.4.</p> <p>Bijdrage aan landelijke standaarden (T6.3). Ridesharing-component van het Netmobiel-platform is als proof-of-concept omgezet naar een TOMP API Transport Operator service.</p> <p>https://github.com/SaxionSmartCities/netmobiel-platform/blob/develop/doc/design.md#netmobiel-and-the-tomp-api</p>
<p>MKB Deal (afgerond)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 100 MKB'ers ondersteunen bij het bereiken van een stijging van de arbeidsproductiviteit met 5%. • Toegang tot (risico)kapitaal vergroten voor het MKB. • Samenbrengen van accountmanagers om onderling lerend effect te vergroten en wensen vanuit MKB (vanuit het project) inzichtelijk te maken. • Signaleren en agenderen van sterktes en zwaktes in economisch ecosysteem Achterhoek. 	<p>Een uitgebreide rapportage is opgenomen in bijlage 1c.</p>
<p>SmartHub Incubator Industry (afgerond)</p>	<p>Het faciliteren en begeleiden van 10 starters per jaar gedurende drie jaar. De faciliteiten/begeleiding bestaan/bestaat onder andere uit een fysieke hotspot/innovatiecluster, het opstellen van een plan van aanpak en ondersteuning door een incubator- en bedrijvenmanager.</p>	<p>Achtergrond en opstart</p> <p>Eind april 2020 is groen licht gegeven voor de subsidie om SmartHub Incubator Industry (in het kort "SHII") op te tuigen en vorm te geven. In deze periode hebben de Founding Fathers uit de 30's samengewerkt om het grondwerk voor de incubator verder uit te werken en in te vullen. Het fundament is de propositie voor alle partijen die ten grondslag ligt aan SHII: het helpen van starters om van hun idee een bedrijf te maken door kennis, kunde, faciliteiten van betrokken partners te verbinden en toegankelijk te maken. De focus ligt op startups met een link naar de maakindustrie en Smart Industry. SHII werkt in de gehele Achterhoek, met als thuisbasis het Frank Daamengebouw (FDG) in Ulft. De activiteiten van SHII vinden grotendeels hun bestaansrecht in verbindingen tussen mensen en bedrijven. Hierdoor is het toch mogelijk geweest om gedurende een periode met veel beperkingen door covid-gerelateerde maatregelen toch grote stappen te maken in het realiseren van de doelstellingen.</p> <p>Aanbod en partners</p> <p>De 3-O's liggen aan de basis van SHII met o.a. ondernemingen uit industriekringen VIV en IBOIJ, onderwijsinstellingen CIVON (onderdeel van Graafschap College) en HAN, overheids(gerelateerde)instellingen Gemeente Oude-IJsselstreek, Provincie Gelderland en 8RHK ambassadeurs. Deze groep noemen we ook wel de <i>Founding Fathers</i>. In de basis is SmartHub Incubator Industry er voor startend ondernemen technisch talent en zetten gevestigde ondernemers, experts en specialisten zich in om hen te helpen met coaching, kennis, kunde, netwerk en (productie)capaciteit. Om startende ondernemers (met beperkte financiële middelen) te helpen om hun droom waar te maken en daarmee ook de innovatiekracht van de regio Achterhoek een boost te geven, heeft SHII haar unieke vouchermodel in het leven geroepen. Bestaande ondernemingen uit de maakindustrie, maar ook dienstverleners die ieder bedrijf nodig heeft (denk aan webontwikkelaar, accountant, etc) brengen financiering in bij SHII, waarmee SHII de financiële drempel voor starters kan verlagen om hun product of dienst te</p>

ontwikkelen. Op 31-03-2023 heeft SHII ruim 24 voucherpartners die gelden hebben ingebracht om de starters te helpen. Deze voucherpartners komen vanuit achterban van VIV en IBOIJ, maar ook uit o.a. Doetinchem, Aalten, Lichtenvoorde, Deventer. Wederom een waardevolle aanvulling, waarmee nieuwe aanwas goed geholpen kan worden. Ook heeft SmartHub Incubator Industry reeds toezeggingen van meerdere partijen om als voucherpartner toe te treden binnen SHII 2.0. De huidige voucherpartners komen uit in ieder geval 5 Achterhoekse gemeentes en deels van Achterhoekers daarbuiten. Naast de voucherpartners hebben meer dan 20 Achterhoekse bedrijven mede-mogelijk gemaakt dat we ons pand, faciliteiten en diensten tegen minimale kosten kunnen opereren.

Ook in deze periode hebben wij starters onder de SHII-vleugels zien ontwikkelen en groeien. Daarbij komt steeds vaker de behoefte aan vervolfinanciering in de onderneming boven. Hieraan hebben wij actief gewerkt door een pallet aan financieringsmogelijkheden voor onze starters beschikbaar te maken en gezamenlijk te werken aan een goede basis om succesvol financieringsaanvragen te doen. Denk hierbij aan financiering voor starters via PakAn!, ACT, Rabobank Innovatielening (RIL) en Gelderland Valoriseert via Orion Gelderland (dit wordt per 2022 het Startupfonds Gelderland). Heel concreet twee voorbeelden:

1. Rabobank is aangehaakt als partner voor 3 jaar. De eerste starter heeft reeds voordien succesvol de RIL toegekend gekregen en recent ook een tweede onderneming. Dit geeft de starters een enorme boost om hun mooie ontwikkelingen verder door te zetten. Er staan nog 2 aanvragen opgelijnd om in de eerste helft van 2023 ingediend te worden.
2. Op het gebied van financiering is een zeer belangrijke stap gezet met de start van het SHII Investeringsfonds. Vanuit de behoefte uit de markt is onderzocht op welke manier een gat in het financieringslandschap voor startende ondernemers ingevuld kan worden net ná de opstartfase. Hier is nog steeds sprake van een ontwikkelende organisatie en is met name een groter kapitaal nodig om een volgende stap richting opschalen te maken. De solide achterban van SmartHub Incubator Industry heeft zich bereid gevonden om mee te gaan in uitvoering op deze behoefte. Hierdoor heeft succesvol een eerste substantiële investering plaatsgevonden in een starter die reeds een aantal jaren meedraait, betrouwbaar is gebleken en een mooi ontwikkelingspad als onderneming en ondernemers doormaakt. We zijn bijzonder trots op het feit dat we met de eerste Achterhoekse gemeente in vergevorderd stadium gesprekken voeren over hun participatie in het fonds.

Startende ondernemers

Gedurende het jaar 2022 (en begin 2023) heeft SHII in ieder geval 16 nieuwe starters cq startups geholpen om de ontwikkeling van hun onderneming vorm te geven. Dit is gedaan door inzet van het SHII bestuur, Incubator Manager, coaches en specialisten vanuit bedrijfsleven en onderwijs. Talenten (niet slechts jonge) uit de Achterhoek en van daarbuiten worden in de Achterhoek geholpen met hun uitdagingen. Van het scherp krijgen van hun idee, business plannen, productontwikkeling tot het markt-klaar maken van hun propositie. Intensieve begeleiding is ons credo. Waar veel partijen eenvoudigweg linkjes leggen, gaan wij met de onderneming en de ondernemer aan de slag. Recht voor zijn raap, confronterend, met maar één doel: de ondernemer helpen om van zijn idee een bedrijf te maken. Hier hebben we talenten in de Achterhoek weten te houden, maar hebben we ook startende ondernemers van buiten de regio als starter in het FDG mogen verwelkomen. Naast de nieuwe aanwas van starters zijn we doorgegaan met het bedienen van het bestaande netwerk, met de volgende actieve totaalcijfers:

- 15 starters met gebruikersovereenkomst (meerdere met hun vestigingsadres in het Frank Daamengebouw)
- 10+ starters die “op afstand” begeleid worden

Sourcing

Het bereiken van starters is niet eenvoudig, maar wij hebben een goede modus en model neergezet i.s.m. ons goede netwerk. Eén van de gave activiteiten van SHII betreft de pitchevenementen. Tussen 1-3-2022 en 31-3-2023 hebben we 3 pitchavonden gehad waarbij 9 starters hun hulpvraag pitchten. Door een relevante doelgroep als publiek uit te nodigen en te laten deelnemen, kunnen we de starters van waardevolle feedback, tips, tricks en hulp voorzien. De pitchevents hebben, door en na een uitdagende periode met beperkingen door corona, allen fysiek plaatsvonden in Uift. Het kwaliteitsniveau en de participatie zijn er goed. De ambitie voor het aantal pitchavonden is afgelopen jaar gezet op 4 goede events. Qua inhoud wordt als doel gesteld om tijdens een pitchavond ook ruimte te maken voor een spreker of onderwerp dat, naast de pitchers waar het primair om gaat, interessant is voor de SHII-community. De avonden trekken veel bezoekers aan die

		<p>starters met hun feedback te hulp schieten, zeker meer dan 30 per avond. In februari 2023 hebben we bijna 60 mensen mogen verwelkomen, een gave bevestiging van de waarde en interesse uit de achterban. De Pitchavonden zijn een belangrijke en goede bron om nieuwe starters te leren kennen, maar nieuwe contacten komen ook via verbinders als Martin Stor, Harold Vulink en Sander Berendsen (De Netwerkplaats), door presentaties en zichtbaarheid binnen onderwijs en bij samenwerkingsverbanden met andere instellingen cq netwerken in de regio.</p> <p>Organisatie De ontwikkeling van SHII is in volle gang. Een enorme ondernemende drive zorgt ervoor dat we met minimale middelen sturen op een maximaal resultaat voor innovatie in de Achterhoek. Het succes van de start in 2020 heeft er ook toe geleid dat we nu actief ontwikkelen naar <i>SHII 2.0</i>. Een nieuwe projectaanvraag hiervoor is ingediend. Wij hopen op een positieve uitkomst, zijn klaar om invulling te geven aan de plannen en gaan ondertussen volle kracht door.</p> <p>Waardenetwerk Naast bovenstaande wil ik op merken dat er op het DRU-IP reeds goede relaties opgebouwd waren met o.a. CIVON (ook Founding Partner) en DRU-IP. We proberen elkaar in de eigen krachten te vinden en aan te vullen, dit beloven mooie partnerships te zijn voor de toekomst. Daarnaast hebben we ook initiatieven ontplooid om met STOER de verbinding te zoeken, dit moet de komende periode vorm krijgen. Binnen DRU-IP zijn we actief in de <i>programma commissie</i>. Daarnaast zijn we constructief in gesprek met de zusterinitiatieven onder het SmartHub-label: Young Talent en Development. Ondertussen is er een nieuwe stichting SmartHub opgericht met als doel om de SmartHub-initiatieven nog meer in hun kracht te zetten naar de buitenwereld door samenwerking, synergie, ontwikkelingen en slagkracht te faciliteren en/of organiseren, zodat er echt op elkaar aanvullende waarde gestuurd kan worden.</p> <p><u>Resultaten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De doelstellingen op het gebied van starters begeleiden, bedrijvigheid, trekken van starters naar de Achterhoek of behouden ervan zijn behaald. • Op het gebied van Smart Industry worden door SHII mooie verbindingen gelegd in het ecosysteem die bijdragen aan het uitbreiden van de kennis. Daarnaast leren wij, onze partners en starters veel van elkaar op gebied van AI, AR, VR en Industry 4.0 door de dagelijkse ontwikkelingen binnen de (startende) ondernemingen • Het is te vroeg om resultaten te claimen op het gebied van de arbeidsproductiviteit.
<p>Leven Lang Ontwikkelen <i>(afgerond)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Meer studenten (initieel onderwijs) en een hoger aantal volwassenen (zittend personeel alsmede zij-instroom via gemeenten en UWV) in de doorlopende leerlijn, met als gevolg meer in aantal en hoger in kwaliteit geschoold toekomstig technisch personeel. Waarbij onderwijs ook steeds meer modulair zal worden ingericht en uitgevoerd. Gelijktijdige uitvoering van het initiële – en volwassenenonderwijs maakt dat het onderwijs ook zijn doelmatigheid verbeterd en daarmee beschikbaar blijft voor en IN de regio (duurzaamheid). • Door het modulaire onderwijs kunnen groepen volwassenen veel beter onderwijs volgen, afgestemd op hun eigen behoefte en capaciteiten. Er wordt gepersonaliseerd onderwijs aangeboden aan vrijwel alle groepen individuen. Gezien de structuur van modulair onderwijs zijn individuen ook veel beter in staat om hun eigen tempo hierin te bepalen. Zo kan huidig personeel in enkele jaren modules volgen en bij voldoende resultaat uiteindelijk inwisselen voor een diploma. • Branche nieuwe mensen kunnen binnen relatief korte tijd gericht worden opgeleid voor hun toekomstige nieuwe regionale werkgever. 	<p>Afgelopen twee jaar hebben AT Techniekopleidingen en Graafschap College veel werk verzet om uiteindelijk ons totale gezamenlijke onderwijsconcept volledig modulair ingericht en hybride te kunnen gaan verzorgen. De noodzaak is eenieder ook duidelijk, eigentijds, gepersonaliseerd onderwijs waarbij er maximale keuzevrijheid is voor zowel de student/werknemer als ook voor de ondernemer.</p> <p>Hierbij is op verzoek van ondernemers en ook studenten een additioneel BBL+ programma vastgesteld boven op de reguliere BBL opleidingen: waarbij verdieping, verbreding alsmede ook extra ondersteuning centraal staan. Ook hebben studenten/werknemers de ruimte om eigen onderwerpen/projecten in te brengen. In het kader van duurzaamheid is ook gekeken of een BBL+ pakket voor meerdere opleidingen van toepassing kan zijn. Dat is mogelijk, flexibel maatwerk en duurzaam.</p> <p>Hiertoe is het onderwijsprogramma vastgesteld en de lesstof voor een groot gedeelte ook al geschreven voor de niveau 4 BBL-opleidingen die hier worden gegeven. Dat wat nieuw geschreven is, is ook voor de BBL-niveau 4 opleidingen Constructie- en Plaattechnoloog, werkvoorbereider Fabricage alsmede Tekenaar Constructeur volledig operationeel. Het is de bedoeling om per september 2022 de overige BBL-4 opleidingen te starten, te weten: Technicus Mechatronica Systemen niveau 4 en Technicus Elektrotechnische Systemen niveau 4. De opstart heeft vertraging opgelopen als gevolg van de enorme groei in het aantal niveau 2 en 3 studenten mechatronica.</p> <p>De huidige niveau 1-2-3 opleidingen zijn volledig nagelopen en aangepast dan wel nieuw ontwikkeld. Daartoe hebben de teams van Graafschap College en AT Techniekopleidingen intensief samengewerkt. De collegae zien en hebben ook de noodzaak ervaren om ons onderwijsaanbod volledig modulair in te richten. Juist door die samenwerking zien zij dat er</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Binnen het ontwikkelen van de modulaire leerlijnen worden de opleidingen meegenomen die gemeenschappelijk worden aangeboden op de locatie in Terborg. Dit zijn er op dit moment 17 variërend van niveau 2 t/m 4, aansluitend worden voor 1 of 2 opleidingen AD trajecten ontwikkelt. Binnen het project gaat het om jaarlijks circa 350 deelnemers in het initiële onderwijs en circa 350 cursisten (volwassenen, om- her- en bijscholing). 	<p>sprake is van synergie, synergie die ze hebben vertaald naar een eigentijds, gepersonaliseerd en volledig modulair onderwijsaanbod.</p> <p>Ondernemers zijn actief betrokken, zij delen nieuwe ontwikkelingen met ons en adviseren ons zeker wat betreft robotica, automatisering en bijbehorende software. Dit heeft ook als gevolg gehad dat afgelopen twee jaar ook veel is geïnvesteerd in robots en computers. Zo is het aantal Robots in Terborg ruim vervijfvoudigd en zijn vrijwel alle computers vervangen door CAD-stations. Dit omdat de software steeds hogere eisen stelt aan de hardware om te kunnen draaien. Deze ontwikkelingen laten ondernemers ook zien dat wij hun adviezen zeker niet in de wind slaan maar daadwerkelijk bewegen in de richting die wij gezamenlijk in zijn gegaan.</p> <p>Naast het onderwijsprogramma verloopt ook de scholing van ons eigen personeel naar wens. Zowel qua hard skills als zeker ook qua soft skills. Bij een eigentijds, gepersonaliseerd en volledig modulair onderwijsaanbod zijn die laatste onontbeerlijk. Het onderwijs vindt ook steeds meer coachend plaats. Scholing van eigen personeel is en blijft cruciaal binnen een omgeving die permanent aan verandering onderhevig is. Dit geldt voor zowel het bedrijfsleven als zeker ook voor het onderwijs.</p> <p>Het behaalde resultaat: <i>het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn binnen het MBO van niveau 1 t/m 4 en aansluiting op Associate Degree (AD) voor zowel het dagonderwijs als ook voor volwassenenonderwijs (om-, her-, bijscholing en zij-instroom). Waarbij het programma modulair wordt opgebouwd en het bedrijfsleven actief participeert bij de inhoud-vorm-uitvoering van het onderwijs dat hiermee aansluit bij de wensen van zowel de ondernemers als diegene die onderwijs volgen. Eigentijds, gebruikmakend van de modernste technieken en inzichten, die veelal als eerste bij het bedrijfsleven aanwezig zijn en middels een hechte samenwerking hierdoor ook voor het onderwijs toegankelijk worden gemaakt. Dit resulteert in een flexibel onderwijsaanbod voor zowel jongeren als volwassenen, dat gelijktijdig ook de doelmatigheid van het beroepsonderwijs bevordert in een regio waarin het aantal jongeren afneemt, is behaald! Door een modulair onderwijsstelsel hebben wij ons onderwijsaanbod kunnen vergroten, wat ook de instroom positief beïnvloed. Immers in een regio die vergrijsd leidt meer van hetzelfde niet tot groei!</i></p>
<p>Programma Slimme en Duurzame Mobiliteit 2020 (diverse deelprojecten)</p>	<p>In het kader van dit programma zijn diverse deelprojecten gestart. Deze zijn onderstaand toegelicht:</p>	<p>Zie onderstaande deelprojecten.</p>
	<p>Digitaliseringsopgave mobiliteitsdata 2020-2021 (afgerond)</p> <ul style="list-style-type: none"> Geborgde werkprocessen voor het opleveren van kwalitatieve, digitale mobiliteitsdata voor service providers over geplande en actuele werkzaamheden in de Achterhoek. Een organisatievorm (RDT Achterhoek) waar binnen wegbeheerders in de Achterhoek met elkaar deze werkprocessen vormgeven, evalueren en bijstellen. 	<p>Het project is begin 2022 afgerond.</p> <ul style="list-style-type: none"> De werkprocessen voor geplande en actuele werkprocessen zijn besproken en vastgelegd conform de Meldwijzer. De borging heeft nog niet plaatsgevonden, omdat de wens is ontstaan om dit centraal op te pakken in de Achterhoek. Dit wordt in een vervolg verder uitgewerkt. De organisatievorm (RDT Achterhoek) is opgezet en de wegbeheerders spreken elkaar met enige regelmaat, zoals onlangs in werksessies over parkeerdata en logistieke data.
	<p>Werkgeversaanpak Achterhoek – Mobiliteitsmakelaar (eind: december 2024)</p>	<p>Het project Werkgeversaanpak Achterhoek is verderop in deze tabel toegelicht.</p>
	<p>Elektrische deelvoertuigen – Groenlo (eind: december 2024)</p> <ul style="list-style-type: none"> De OV-verbindingen in Groenlo en binnen de regio Achterhoek verbeteren. De klantenkring uitbreiden en in stand houden, zodat alle drie de auto's winstgevend worden, waarna de winst in onderhoud en verdere uitrol van deelmodaliteiten kan worden geïnvesteerd. Het actief plaatsen en onderhouden van in beginsel 3 elektrische deelauto's in de kern Groenlo. Het aantal deelvoertuigen in Groenlo continu monitoren en aanpassen op vraag en aanbod. De afhankelijkheid van eigen niet-duurzaam vervoer in Groenlo verminderen. 	<p>In 2023 diverse initiatieven gestart om het deelauto gebruik te stimuleren. In het voorjaar is gestart met het leggen van contacten met diverse bedrijven. Accountants Bonsenreuling is een van de bedrijven die van een deelauto gebruik maken.</p> <ul style="list-style-type: none"> Rijscholenactie: Bij het slagen van een kandidaat wordt een gratis proefrit aangeboden. Sociale media: <ul style="list-style-type: none"> - Deelgenomen aan de social deal actie heeft geresulteerd in een 18 tal dagritten. - Met het bedrijf Goldhouse(start up media bedrijf) tegen het gebruik maken van een deelauto overeen gekomen dat ze wekelijks diverse foto's/ filmpjes op diverse Social media plaatsen. - Folders door heel Groenlo verspreid. Prijzen zijn aangepast en diverse abonnementen zijn vervangen door een eenvoudig abonnement. Ingezet om meerdere oplaadpalen in de gemeente Oost Gelre te creëren.

	<ul style="list-style-type: none"> • De toegankelijkheid van duurzame vervoer op maat verbeteren (financieel en aanbod) • Het aantrekkelijk maken voor burgers om in plaats van zelf een auto aan te schaffen en het delen van duurzame voertuigen te stimuleren. • Het verminderen van stilstaande niet-duurzame voertuigen in het straatbeeld. 	<p>De omzet is gestegen van € 4.716 In 2022 naar € 9.138 in 2023.</p>
	<p>Elektrische deelvoertuigen – Zieuwent (eind: december 2024)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De OV-verbindingen in de Gemeente Oost Gelre en binnen de regio Achterhoek verbeteren. 2. De afhankelijkheid van eigen niet-duurzaam vervoer in Zieuwent verminderen 3. De toegankelijkheid van duurzaam vervoer op maat verbeteren (financieel en aanbod) 4. Het aantrekkelijk maken voor bewoners om ipv zelf een auto aan te schaffen een duurzame elektrische auto te delen 5. Het verminderen van stilstaande niet-duurzame auto's 6. Het actief plaatsen en onderhouden van in beginsel 1 elektrische deelauto in de kern Zieuwent 7. Het aantal deelvoertuigen in Zieuwent monitoren en aanpassen vraag/aanbod 	<p><i>Over het jaar 2023 is geen rapportage aangeleverd. Onderstaand zijn de resultaten van 2022 vermeld.</i></p> <p>2022 stond voor onze deelauto vooral in het teken van het zoeken naar oplossingen. Er is verder doorgewerkt aan het bekendmaken van de mogelijkheden van de deelauto in ons dorp, maar op een wat reactieve manier. Er is vooral actief afgestemd met GAON (Jurgen Rutgers), over meer gezamenlijke communicatiemiddelen, flyers en prijsstelling in samenwerking met de deelauto's van Groenkracht Groenlo en Bredevoort. Maar we zijn in deze gezamenlijkheid ook bezig geweest met zoeken naar oplossingen voor problemen, het voorkomen van storingen/foutmeldingen in de app en een betere inrichting van de WeGo-instellingen. Ook het versturen van facturen heeft aandacht gevraagd. Het loopt nog steeds niet helemaal zoals het zou moeten. Inmiddels zijn we wel zover dat we de abonnementsstructuur zoals we die hadden met proef gaon, los gaon, soms gaon en volle gaon hebben losgelaten voor een met Groenlo en Bredevoort afgestemde tariefstelling. De tarieven moesten in verband met de hogere brandstof- en stroomprijzen in 2022 ook wel enigszins worden aangepast (zonder dat het deelautogebruik te duur wordt gemaakt).</p> <p>Verder veroorzaakte de laadpaal op het kerkplein in Zieuwent in 2022 wekelijks storingen bij marktondernemers, waardoor wij veel meldingen en extra werk kregen en waardoor de gemeente OostGelre uiteindelijk besloot de laadpaal te vervangen en de hele laadinfra in OostGelre uit te besteden aan Kuster Energy. Onze laadpaal werd afgekoppeld maar vervolgens maandenlang niet vervangen! Dat kan natuurlijk niet! We hebben het gelukkig kunnen oplossen door onze eigen laadpaal met vrijwilligers te (laten) verplaatsen naar de parkeerplaats van voetbalvereniging RKZVC (in overleg met het bestuur daar). Daar staat de auto nog steeds; helaas minder zichtbaar maar we kunnen tenminste wel laden!</p> <p>In de gemeente Oost Gelre vond in 2022 daarnaast nog iets anders plaats qua vervoersvoorzieningen namelijk de plaatsing van een ANWB-automaatje in Lichtenvoorde. Dit kwam voor ons als een plotse verrassing. Onze deelauto (met vrijwillige chauffeurs opgezet) kreeg er ineens een parallel lopend systeem naast. Een gemiste kans voor meer samenwerking, afstemming en inzet van onze deelauto vonden wij, maar helaas werd weinig gedaan met ons pleidooi.</p> <p>In 2022 hebben we onze deelauto-vrijwilligers en onszelf voorzien van herkenbare groene jacks met gaon-logo erop. Het loopt niet echt storm met de vrijwillige ritten maar er zijn er toch wel een aantal geweest. Er is contact met Woonzorg Zieuwent (in de voormalige pastorie) dat begin februari '22 is geopend. Zij hebben interesse om bewoners meer met de duurzame deelauto te gaan vervoeren, maar dat heeft een wat langere opstart nodig omdat het woonzorgcentrum graag eerst ritme en regelmaat wil vinden in de nieuwe organisatie met nieuw personeel en bewoners.</p> <p>Al met al hebben we in 2022 met de deelauto voldoende omzet gegenereerd maar niet de (autonome) groei in aantal gebruikers gemaakt die we vooraf hadden gehoopt. Integendeel. Twee van de grotere gebruikers in 2022 uit Lichtenvoorde (waaronder Ronald Willering) hebben hun abonnement bij ons opgezegd omdat er een deelauto van Groenlo in Lichtenvoorde is neergezet die ze makkelijker kunnen gebruiken. We waren in 2022 als energiecoöperatie behoorlijk druk met het openen van 3 nieuwe zonnedaken, maar zullen komende 2 jaar ook veel inspanningen moeten plegen om meer deelautogebruikers te krijgen als wij de auto ook na 2024 willen houden.</p> <p><u>Concrete resultaten:</u></p> <p>Wij hebben ons in het tweede jaar 2022 vooral beziggehouden met punt 1, 2, 3 en 5. Met onze deelauto is een duurzame, per app toegankelijke en aantrekkelijk geprijsde mogelijkheid voor Zieuwentse bewoners gecreëerd om een duurzame (gezamenlijke) rit te organiseren, reserveren, uit te voeren en betalen. Ook met een vrijwillig chauffeur! Dat moet natuurlijk ook technisch probleemloos gaan en daar zat dit jaar nog wel veel werk en aandacht in, vooral door de stroomstoringen op het plein, het verplaatsen van de laadpaal en de afstemming met WeGo-carsharing, de andere EC's en Gaon.</p>
	<p>Technisch partner ADC (afgerond)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een volledig functionerende, maar ook een continu te door ontwikkelen en te verbeteren app. De app moet bestand zijn tegen piekmomenten en moet volledig "gerebrand" zijn naar de nieuwe 	<p>Baseflow heeft de realisatie van de Gaon app overgenomen van Saxion Hogeschool (Netmobiel project) en conform "uitvraag Technische Partner ADC – Programma van eisen" uitgevoerd. Dat betekent dat onder meer de volledige huisstijl van Gaon is overgenomen in de app, de app technisch is geoptimaliseerd en verbeterd en ook is omgezet naar een "native" app. Ook is de functionaliteit in de app uitgebreid met onder meer het kunnen plannen van een rit met een deelfiets of</p>

	<p>GAON-stijl/ dé GAONapp. Dit i.c.m. een marketingcampagne dat de app en het gebruik ervan moet promoten. Daarnaast moet de hosting en de (tweedelijns)klantenservice goed op orde zijn voor ten minste de duur van het project.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktisch gerealiseerd moet worden: <ol style="list-style-type: none"> 1. Het boeken via een taxirit via ZOOV 2. Het reserveren van een deelauto via WeGo, bij voorkeur inclusief openen en sluiten van de auto. 3. Het reserveren van elektrische deelmodaliteiten (elektrische deelfiets, scooter, elektrokar), bij voorkeur inclusief het openen en sluiten van de “normale” fiets. 	<p>deelauto. Ook is er een doorlink gemaakt naar het kunnen boeken van een deelfiets met Deelfiets Nederland of een deelauto met WeGo (Gaon deelauto's). Tenslotte is de webhosting en het technisch beheer en onderhoud georganiseerd en ingericht. Binnen dit project is dit ook conform afspraak verzorgd tot en met 31 december 2023.</p> <p><u>Gerealiseerd:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Een volledige functionerende app, gerebrand naar Gaon met daarin de mogelijkheid om een rit te kunnen plannen en delen van de rit te kunnen boeken. - Het kunnen aanbieden van gedeelde ritten in de app en het kunnen reageren op ritten die worden aangeboden. - Hosting en tweedelijns klantenservice/onderhoud voor de app en het platform. - Het inzien van een deelauto in je geplande rit en het direct kunnen boeken van de deelauto met een doorlink. - Het inzien van een deelfiets in je geplande rit en het direct kunnen boeken van de deelfiets met een doorlink. <p>Ook is er een beperkte marketingcampagne opgetuigd van Gaon in de vorm van de website gaon.nl en vermeldingen over Gaon in de werkgeversaankpak en op locaties van deelfietsen. Daarnaast is er in samenwerking met de exploitanten van deelauto's van Gaon gewerkt aan uitingen in lokale media.</p>
<p>Achterhoeks Fonds voor Talentontwikkeling (Opijver) <i>Eind: mei 2024</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1.200 werkenden en werkzoekenden nemen deel aan arbeidsmarktrelevante om-, her- en bijscholing; 2. het vervullen van vacatures in krapteberoepen; 3. verhogen van het kwalificatieniveau van de beroepsbevolking; 4. een duurzame infrastructuur voor de lerende regio; 5. totstandkoming van een leercultuur zoals bedoeld wordt in het actieplan Leven Lang Ontwikkelen; 6. vergroting van de potentiële arbeidsmarkt voor werkzoekenden door ook relevante scholing voor de Duitse arbeidsmarkt mee te nemen. 	<p>In 2023 heeft Opijver 605 scholingsvouchers toegekend, fors meer dan doelstelling (1.500 in 4 jaar). Ter vergelijking: in het aanloopjaar 2021 werden 212 vouchers verstrekt en in 2022 406. Het totaal van 1225 vouchers gaat richting de doelstelling. De meeste vouchers werden toegekend in de beroepsgroepen techniek, zorg en onderwijs. Dit zijn ook de beroepsgroepen met het grootste aantal moeilijk vervulbare vacatures en samen goed voor 65% van de toegekende vouchers. Daarnaast zijn er ca. 180 inwoners verwezen naar voorliggende voorzieningen en daarna gestart met een scholingstraject. De financiering hiervan komt niet ten laste van Opijver. Inmiddels heeft Opijver contacten met ruim 300 werkgevers. Dit aantal neemt snel toe.</p> <p>In 2023 meldden zich ruim 1060 inwoners met een scholingsvraag bij Opijver. De adviseurs van Opijver hadden met iedereen één of meerdere loopbaangesprekken. Waar nodig werden instrumenten van het Leerwerkloket ingezet zoals beroepen- of competentietesten. In samenwerking met o.a. werkgevers, onderwijs, Doe-agenda, Werkgeversservicepunt en/of Leerwerkloket zijn diverse scholingstrajecten tot stand gekomen (techniek, zorg). Daarnaast zijn evenementen georganiseerd (oriëntatiedagen zorg, techniek) en bezocht (o.a. Grenslandcollege, HAN, Graafschap College). Daarnaast is Opijver op tal van informatiebijeenkomsten met een stand aanwezig geweest en Zijn, om de doelgroep < mbo3 nadrukkelijker in beeld te krijgen, o.m. bibliotheken, voedselbanken en buurtcoaches intensief benaderd.</p> <p><u>Resultaten:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tot en met 2023 zijn 1.225 scholingsvouchers toegekend (doelstelling gemiddeld 1.500 in 4 jaar). Daarnaast zijn na verwijzing ca. 180 scholingstrajecten gestart en bekostigd via voorliggende voorzieningen (o.a. O&O-fondsen, DUO, NL leert door); 2. Ruim 300 vacatures in krapteberoepen werden/worden vervuld (o.a. zorg, techniek, onderwijs); 3. het Fonds draagt aantoonbaar bij aan de verhoging van het kwalificatieniveau van de beroepsbevolking. 40% van de inwoners < mbo 3 met een voucher startte met een opleiding op niveau mbo 3-4, van de groep mbo 3-4 startte 40% met een opleiding op niveau hbo; 4. inwoners en bedrijven weten het Leerwerkloket/Achterhoeks Talentfonds Opijver steeds beter te vinden. Het loket wordt meer en meer de plek waar vragen LLO binnenkomen; 5. Opijver speelt een cruciale rol bij de totstandkoming van twee MKBidee-projecten. Met middelen van het Ministerie van EZ zijn 10 regionale MKB-bedrijven actief bezig met het vormgeven van LLO. De ervaringen van de bedrijven worden met elkaar en later ook met anderen gedeeld. 6. Opijver is door de Ministeries van SZW, EZK en OC&W benaderd om een pilot te starten voor een nieuwe regeling Inkomensondersteuning bij omscholing; 7. Er is inmiddels een samenwerkingsovereenkomst tussen UWV en de Arbeitsämter en er zijn gesprekken gevoerd over een grensoverschrijdend Skills-project. Dit heeft tot nu toe nog niet geleid tot activiteiten waarbij Opijver een rol speelt.
<p>Pilot Z-Route (afgerond)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De 30-40 deelnemende statushouders participeren in de samenleving door o.a. door uitstroom naar werk. De inschatting is dat 60-70% uit kan stromen naar werk. 	<p>Binnen de Pilot Z-route werken een aantal partijen samen: Kringloop Aktief, Graafschap College, GGNet, Laborijn, STOER en SDOA. Deze partijen kennen elkaar goed, zijn op de hoogte van elkaars werkwijze en hebben de afgelopen maanden op een prettige manier met elkaar samengewerkt en ervaring opgedaan. Kringloop Aktief biedt de werkplek en zorgt voor de</p>

- Organisaties leren van de pilot over de nieuwe vorm van inburgeringsonderwijs (en specifiek Z-route)
- Na afloop van de pilot wordt dit project voortgezet en vanuit de nieuwe wet inburgering en/of P-wet gefinancierd.

begeleiding op de werkvloer, het Graafschap College verzorgt de taalcomponent. GGNet biedt psychosociale ondersteuning aan deelnemers en bevordert de interculturele deskundigheid van betrokken professionals.

Deelnemers

Het programma is geschikt voor ex-inburgeraars met een zekere afstand tot de arbeidsmarkt. Voorwaarde is dat er op termijn een zeker perspectief moet zijn op (betaald) werk, dat de mondelinge vaardigheid minimaal A1 (op basaal niveau aanspreekbaar en instrueerbaar) is met potentie richting A2. Voor de Z-route in het bijzonder geldt dat de deelnemer voldoende gealfabetiseerd moet zijn om opschriften, schriftelijke (veiligheids)instructies en andere relevante schriftelijk informatie te kunnen leren begrijpen.

Methodiek

De kracht van het programma zit in de verbinding tussen taal, werk en de psychische gezondheid. Door taal te combineren met werk wordt een betekenisvolle context gecreëerd waarbinnen er optimale kansen zijn het geleerde actief in de praktijk te gebruiken op de werkvloer. Met name van lager opgeleiden is bekend dat het op deze manier taal aanbieden meer vruchten afwerpt dan sec binnen de schoolse context te blijven. Het taalaanbod bestaat uit woordenschat en taalhandelingen die niet alleen relevant zijn voor de werksituatie bij Aktief, maar die ook de kansen op het vinden en behouden van betaald werk buiten Aktief bevorderen. De inhoud van de lessen wordt deels afgestemd op de specifieke werkzaamheden die de deelnemer verricht en bestaat voor een ander deel uit algemene taal die op de werkvloer noodzakelijk is. In geval van (dreigende) vastlopers in het traject en vermoedens van opspelende psychische problematiek, wordt GGNet ingeschakeld. GGNet biedt de volgende mogelijkheden:

- psychosociale vaardigheidstraining aan groepen deelnemers;
- preventieve individuele ondersteuningsgesprekken (GGZ) aan kwetsbare deelnemers;
- maandelijkse ondersteuning aan de taal-werkcoaches;
- training interculturele communicatie aan professionals betrokken op dit programma.

Aan de Pilot is een taal-werkcoach verbonden die de moedertaal van de inburgeraar machtig is. Hij vormt een belangrijke schakel binnen het geheel. Niet alleen oefent hij met de inburgeraar het geleerde in de praktijk, ook is hij een vertrouwd eerste aanspreekpunt bij problemen of belemmeringen. Als ervaringsdeskundige heeft hij bovendien meerwaarde in het bekend maken met de Nederlandse werk- en bedrijfscultuur.

Programma

De deelnemer werkt minimaal acht uur per week bij Aktief, bij voorkeur op twee verschillende dagen. Hij of zij krijgt eerst een introductieperiode en wordt daarna ingedeeld bij een van de vijf werkeenheden: inname, vervoer, sortering, reparatie, of verkoop. Twee keer per week wordt er taalles gegeven door een bevoegd NT2-docent, in een combinatie van groepsles en les in subgroepen (variabele omvang) en waar wenselijk individueel. De duur van de lessen kan verschillend zijn, maar zal over het algemeen niet langer dan een à anderhalf uur bedragen. De taallessen zijn bij voorkeur in de ochtend, zodat de rest van de dag het geleerde in de praktijk kan worden gebracht. Door direct toepasbaar Nederlands op de werkvloer te geven, kunnen deelnemers gemakkelijker en vrijer communiceren met collega's en leert men ook sneller hoe het Nederlandse bedrijfsleven werkt. Deelnemers kunnen gedurende de tijd dat men bij Aktief werkt ook wisselen van werkzaamheden om op die manier te kunnen ervaren welk type werk het best aansluit bij de wensen en mogelijkheden. De combinatie taal en werk vergroot de werknemersvaardigheden van de deelnemers. Als de deelnemer kan uitstromen naar betaald werk, bestaat de mogelijkheid dat de taal- werkcoach ook de werkgever begeleidt. In voorkomende gevallen kan ook de begeleiding van de deelnemer nog een bepaalde tijd voortgezet worden, zowel waar het gaat om specifieke werknemersvaardigheden als om taal. Op die manier wordt de kans op een succesvolle en bestendige uitplaatsing vergroot.

Voortgang en resultaten

De voortgang wordt vastgelegd in een tweetal portfolio's: een taalportfolio en een werkportfolio. In het taalportfolio worden de taalopdrachten benoemd en wordt de taalontwikkeling vastgelegd. Indien de inburgeraar deelneemt aan formele examens, worden ook de resultaten daarvan opgenomen. In het werkportfolio wordt ten minste vastgelegd welke werkzaamheden de inburgeraar heeft uitgevoerd en hoe deze zijn verlopen. Op een aantal vaste momenten wordt een ontwikkelgesprek met de deelnemers gevoerd. Het eerste gesprek is na ongeveer een maand. De volgende

		<p>zijn telkens om de drie maanden. Het laatste gesprek draagt een evaluatief karakter. Een kort verslag van de gesprekken wordt opgenomen in het portfolio.</p> <p>Verantwoording De opdrachtgever wordt maandelijks geïnformeerd over de voortgang. Dat kan mondeling of schriftelijk, al naar gelang de behoefte. Gerapporteerd worden ieder geval presentatie, voortgang op taal en werk en eventuele knelpunten. Ter afsluiting vindt een eindrapportage plaats waarin behalve de hiervoor al genoemde punten ook een advies is opgenomen met betrekking tot een passend vervolg.</p>
<p>Werkgeversaanpak 2022-2023 <i>Eind: december 2024</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gaon programma regionale bekendheid te geven als centraal loket waar werkgevers en werknemers terecht kunnen voor al hun vragen over mobiliteit 2. Het Gaon programma is geïntegreerd met de andere programma's in de Achterhoek (Smarthub, De Gezondste regio, ADC, Zo werkt het, Gaon MaaS app, etc.) voor wat betreft de marketing en communicatie teneinde middelen maximaal uit te nutten en opbrengsten te vergroten. 3. Er een digitaal traject is waarop werkgevers deel kunnen nemen aan het programma en waar kleinere bedrijven gebruik van maken. 4. Een beloningsprogramma en app is geïntroduceerd waar minimaal 2.000 werknemers gebruik van maken. 5. Bij een 5-tal extra bedrijven of bedrijventerreinen maatwerk campagnes zijn opgezet voor gedragsverandering, rekening houdend met de lokale problematiek en doelen. 6. Er een tweetal nieuwe webinars zijn geweest waarop nog minimaal 50 bedrijven kennis hebben kunnen nemen van het programma en kennis hebben kunnen ophalen en delen rondom thema's over duurzame mobiliteit. 7. Er worden 10 intentieverklaringen/bereikbaarheidscampagnes met bedrijven gesloten. 	<p><u>Algemeen:</u> Acquisitie: In contact met bedrijven, bedrijventerreinen etc. Daarmee inmiddels de volgende resultaten geboekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 89 bedrijven/ bedrijvenkringen gesproken en betrokken bij het algehele plan • Mobiliteitsscans uitgevoerd bij 34 grote en middelgrote bedrijven (50+ werknemers) • Vervoersbewegingen van 17.000 medewerkers in kaart gebracht (anoniem!) • Focus 2024: MKB-bedrijven betrekken via digitaal traject! (25 tot 50 werknemers) <p>Kennissessies voor duurzame mobiliteit (Samen met de regio A12 Slim Reizen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Webinar over duurzaam mobiliteitsbeleid (35 deelnemers) • Webinar over fietsstimulering (36 deelnemers) • Webinar over fiscale regels rondom fiets van de zaak (23 deelnemers) • Webinar over fiscale vergoedingen rondom aanschaf fiets door werknemer (20 deelnemers) • Webinar over mobiliteit en vitaliteit (21 deelnemers) • Webinar over Besluit CO2 reductie werkgebonden personenmobiliteit (45 deelnemers) • 2Webinar over Rapportage van Besluit CO-2 werkgebonden personen mobiliteit (21 deelnemers) <p>Totaal daarmee 201 deelnemers van Achterhoekse bedrijven.</p> <p>Actieplannen: Door middel van actieplannen adviseren we bedrijven bij nieuw mobiliteitsbeleid en invoeren van structurele maatregelen. Op basis van deze actieplannen committeren bedrijven zich aan duurzaam en gezond reisgedrag. De stap van theorie naar doen is hiermee gemaakt en dit wordt de komende periode verder uitgerold, bijvoorbeeld door de invoering van fietslease regelingen, nieuw mobiliteitsbeleid of aanleg van fietsvoorzieningen. Bij elkaar opgeteld moeten de 10 actieplannen leiden tot een duurzame gedragsverandering waarin 6.540 medewerkers meer dan nu duurzaam gaan reizen (fiets, OV of thuiswerken).</p> <p>Werknemers stimuleren tot duurzame mobiliteit d.m.v. challenges. In het programma is een app geïntroduceerd waarmee duurzaam en vitaal reisgedrag kan worden gestimuleerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gaon challenges: Individueel sstimuleringsprogramma voor duurzaam en vitaal reizen in de Achterhoek. - Fit Veur Altied Challenge: Bedrijvchallenge in samenwerking met de thematafel 'De gezondste regio' (tussen 3 april – 11 juni) - Bedrijvchallenges op maat (in Q2 2024) <p>Inmiddels zijn er 1.058 app gebruikers. Doel is per eind 2024 om 2.000 gebruikers te hebben die via de app hun reisgedrag in beeld hebben en meer duurzaam en vitaal reizen.</p> <p><u>Resultaten:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inmiddels is de werkgeversaanpak volledig geïntegreerd in Gaon.nl en is Gaon.nl de plek geworden waar alle vragen/informatie m.b.t. slimme en duurzame mobiliteit samenkomen: Het Gaon-platform. De mobiliteitsmakelaars hebben op deze website hun eigen deel, waar werkgevers en werknemers informatie kunnen m.b.t. duurzaam en gezond woon-werkverkeer en overige vormen van verduurzaming van hun bedrijfsvoering. Verder wordt in het gehele jaar 2023 en daarna een marketingcampagne gelanceerd voor Gaon waardoor de algemene bekendheid van de mobiliteitsmakelaars ook wordt verbeterd. Dit zal via diverse kanalen worden uitgevoerd (LinkedIn, nieuwsbrieven, bedrijvenkringen, evenementen, A12 Slim Reizen etc.).

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Het Gaon programma is geïntegreerd met de andere programma's in de Achterhoek (Smarthub, De Gezondste regio, ADC, Zo werkt het, Gaon MaaS app, etc.). De mobiliteitsmakelaars werken met de gezondste regio samen bij de Fit veur Altied challenge om gezond woon-werk verkeer te promoten. Daarnaast werken ze met Smarthub samen om jongeren gemakkelijker in de Achterhoek te kunnen laten landen door mobiliteitsvraagstukken gezamenlijk op te lossen. Daarnaast is de werkgeversaankpak volledig met Gaon/ADC gekoppeld gezond en duurzaam reizen gezamenlijk op te pakken en te stimuleren. Men werkt volledig vanuit de merknaam "Gaon" om als 1 entiteit te worden beschouwd. 3. Door persoonlijke benadering zorgen de makelaars ervoor dat bedrijven bij Gaon worden betrokken. Voor kleine bedrijven is dat lastiger minder effectief en lastiger om de data boven tafel te krijgen. Daarom is de aanpak voor kleinere bedrijven iets anders dan voor de grotere: We benaderen ze gezamenlijk via bedrijvenkringen of parkmanagement. Focus ligt ook minder op de scan maar ook op deelname aan de diverse challenges en de actieprogramma's gericht op medewerkers van de bedrijven. 4. Via de Dumoco-app en de Fit Veur Altied challenge hebben de mobiliteitsmakelaars hun bereik vergroot maar is het aantal van 2.000 werknemers nog niet bereikt, het doel is om einde dit jaar deze doelstelling te behalen. 5. Er zijn op dit moment 10 actieplannen uitgewerkt en in uitvoering. Het doel is om dit aan het einde van 2024 uit te breiden naar 16. 6. Er zijn 6 webinars georganiseerd waarin 180 deelnemers van Achterhoekse bedrijven kennis hebben kunnen nemen van het programma en kennis hebben kunnen ophalen en delen rondom thema's over mobiliteit en gezond en duurzaam reisgedrag. Met A12 Slim Reizen is het bereik vergroot naar ongeveer 440 deelnemers. 7. Zie actiepunt 5 hierboven.
<p>Digitaliseringsopgave Mobiliteitsdata 2023 (fase 3) <i>(afgerond)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpak en borging evenementen data • Aanpak en borging regelscenario's uit verkeerscentrales • Aanpak en borging Incidenten • Aanpak en borging Restduur van incidenten • Aanpak en borging VRI data • Aanpak en borging Fietsdata (inventarisatie vindt plaats in fase 2) • Implementatie en concretisering van de borging van het beleid 	<p>De volgende activiteiten zijn uitgevoerd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Er zijn 3 werksessies georganiseerd met de wegbeheerders om met elkaar in gesprek te gaan over de digitaliseringsopgave en de taken die hierbij horen. 2. Er is gewerkt aan het borgen van de samenwerking tussen de wegbeheerders door het bedenken en uitvoeren van een plan in samenwerking met de Gemeente Doetinchem. Hierdoor vindt per 1 juni 2023 de rol van coördinatie van de borging plaats vanuit het team mobiliteit van de Gemeente Doetinchem. 3. De volgende data-items zijn behandeld: <ul style="list-style-type: none"> - Inventarisatie van de aanwezige fietsdata bij de gemeenten; - Evenementen data; - VRI-data; - Regelscenario's uit verkeerscentrales; - Incidenten en restduur van incidenten. 4. Er zijn regelmatig afstemmingsmomenten geweest met het RDT Oost over de landelijke en provinciale aanpak van de digitaliseringsopgave. 5. Er zijn regelmatig bijeenkomsten geweest met andere wegbeheerders in Oost, waaronder een Smart Mobility dag in Deventer waar de aanpak vanuit de Achterhoek ook is gepresenteerd. <p><u>Resultaten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Evenementen data : is besproken en op orde. • Regelscenario's uit verkeerscentrales : is beperkt sprake van, maar waar nodig is dit op orde. • Incidenten en restduur van incidenten: is beperkt sprake van, maar waar nodig is dit op orde. • VRI-data : is beperkt sprake van, maar waar nodig is dit op orde. • Inventarisatie van de aanwezige fietsdata bij de gemeenten: is in kaart. • Het beleid voor borging van de digitaliseringsopgave is bepaald en ingevoerd in samenwerking met de Gemeente Doetinchem.

Smart Living	Beoogde doelen/resultaten project	Voortgang/gerealiseerde resultaten 2023
<p>Innovatiecentrum De Marke <i>Eind: december 2024</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. De Marke heeft zich ontwikkeld tot hét kenniscentrum voor kringlooplandbouw op zandgrond met een (inter)nationale betekenis. 2. Er zijn drie onderzoeks- en demoprogramma's op De Marke ontwikkeld voor: <ol style="list-style-type: none"> a. <u>Natuurinclusieve landbouw</u>, uitgewerkt in de volgende concrete projecten: <ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling innovatie- en demoprogramma natuurincl. melkveehouderij. • Ontwikkelen teeltechniek kruidenrijk grasland. • Chemievrije Landbouw. • Koeien in familiekudde. • Van dierlijk naar plantaardig eiwit. • Ontwikkelen wandel-leerpad. b. <u>Kringlooplandbouw</u>, uitgewerkt in de volgende concrete projecten: <ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelen van circulaire productie systemen. • Versterken bodemkwaliteit. • Mitigatie broeikasgassen en duurzame energieproductie. • Ondersteuning projecten (DAW, VKA, KVA e.a.). • Verbeteren teellaag zandgrond. • Toepassing slibcompost. • Vruchtwisseling op gebiedsniveau. • Ontwikkelen intelligent bemestingsplan. • Gebiedsaanpak beregenen. c. <u>Precisielandbouw</u>, uitgewerkt in de volgende concrete projecten: <ul style="list-style-type: none"> • Verbinding landbouw en maakindustrie: kansen verkennen en ontwikkelen. • Robotisering. • High tech onkruid bestrijden. • Ademanalyse & gezondheid koe. • Smart Dairy Farming, big data. • Plaats- en plant-specifiek bemesten. • Remote groeiconrole met satelliet en drone 3. Er is een samenwerkingsprogramma ontwikkeld met diverse onderwijsinstellingen (MBO, HBO en WO). Jaarlijks werken tientallen studenten aan projecten op De Marke. 	<p>Dit jaar stond in het teken van het kennisfestival in september, met ruim 300 bezoekers een mooi bezochte dag. Hier werd kennis gedeeld over de vier pijlers van De Marke: kringloop landbouw, klimaat neutrale landbouw, natuurinclusieve landbouw en precisielandbouw. Daarnaast heeft de boerenstuurgroep vorm gekregen, alsmede een strategische adviesraad. Ook heeft het netwerk Vrienden van De Marke zich uitgebreid en zijn er momenteel 388 vrienden. Tijdens het kennisfestival was er een eerste bijeenkomst met deze vrienden.</p> <p>De Marke 2.0 heeft vorm gekregen en de aanvraag voor een nieuwe stal ligt bij de subsidieverstrekkers. De samenwerking met VK-Oost is geïntensiveerd en de samenwerking met het onderwijs heeft stand gehouden.</p> <p>Ook is De Marke dit jaar aangewezen als Landelijk Testcentrum voor Sensoren van Stalemissies met een feestelijke opening op vrijdag 8 december. De eerste stappen richting een biobased vergaderruimte zijn gezet en zal worden gerealiseerd in 2024. Door het vertrek van Rianne van Binsbergen is de projectleiding overgenomen door Elles te Winkel.</p> <p><u>Resultaten:</u> Een uitgebreide rapportage van de resultaten is opgenomen in bijlage 1d.</p>
<p>Kunstmestvrije Achterhoek <i>(afgerond)</i></p>	<p><u>Algemene</u> beoogde resultaten van het project als geheel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Voldoende aanvullende onderbouwing voor het onderzoek dat het Joint Research Centre uitvoert voor het geven van een advies aan de EU met betrekking tot de productie en toepassing van GWM meststoffen. 2. de aanzet voor een innovatieve ontwikkeling van de keten voor agrarische bemesting op basis van een duurzame gesloten mineralen kringloop. 	<p><i>1. Voldoende aanvullende onderbouwing voor het onderzoek dat het Joint Research Centre uitvoert voor het geven van een advies aan de EU met betrekking tot de productie en toepassing van GWM meststoffen.</i></p> <p><u>Realisatie:</u> In samenwerking met Phillip Ehlert, senior onderzoeker van WUR-WenR zijn in overleg met het JRC uitgebreide studies gedaan naar de samenstelling, productveiligheid, werking en uitspoelingsgedrag van GWM. Deze uitkomsten van deze studies zijn door hem bij het JRC aangeleverd en vormen een belangrijke basis bij het opstellen van de concept wetgeving die de toepassing van GWM meststoffen moet gaan reguleren, de zogenaamde RENURE regelgeving. Sinds 2021 is deze wettekst en de diverse wijzigingen daarin onderwerp van discussie binnen de gremia van de EU. De aanvankelijke invoering van de wet per eind 2022 is herhaaldelijk opgeschoven. Op het moment (maart 2024) is de verwachting dat de wet binnen een tot twee jaar door de EU aangenomen zal worden.</p>

<p>3. een model voor het sluiten van de regionale mineralen kringloop in de agrarische sector.</p> <p>4. een onderbouwde blauwdruk voor een innovatieve integrale, emissie arme bemestingssystematiek die uitspoeling van mineralen naar grond en oppervlaktewater voorkomt.</p> <p><u>Specifieke</u> beoogde resultaten op basis van de verschillende onderzoeken en ontwikkelingen die onderdeel zijn van het project:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. een gevalideerde betrouwbare methode voor het online, continu meten van de concentratie aan relevante mineralen (N,K,S,P) in een vloeistof waarin deze mineralen in concentraties van grammen per liter aanwezig zijn. 2. een met gedegen onderzoek onderbouwde beschrijving van een nieuwe, laag energetische methode voor het twee tot driemaal concentreren van vloeistoffen met tot ca 4% herwonnen mineralen gebaseerd op vrieskristallisatie. 3. een met praktisch onderzoek onderbouwde beschrijving van nieuwe, innovatieve bemestingstechnieken voor het toedienen van vloeibare GWM meststoffen op akkers voor diverse gewassen, zoals maïs, granen en bieten. 4. een met praktisch onderzoek onderbouwde aanzet voor de verdere ontwikkeling van een gevalideerd en betrouwbaar sensor gebaseerd meetsysteem voor relevante bodemparameters op basis waarvan de betrokken eigenaren beslissingen kunnen nemen over activiteiten op de percelen waarbij een optimale opbrengst van het gewas samen gaat met een minimale belasting van het milieu (minimale emissies en uitspoeling). 5. Een gevalideerd model voor het vervangen van veen in potgrond door een organische reststroom van de mest- en bermgrasverwerking. 6. Een methode beschrijving voor het verwijderen van medicijnresten, virussen, geurstoffen en andere ongewenste verbindingen uit een GWM vloeistof geproduceerd uit dierlijke mest die in de praktijk is getest en gevalideerd. 7. Een methode voor het produceren van een pathogeen-vrije meststof uit dierlijke mest. 8. de validatie van de duurzaamheid van de gekozen aanpak via LCA en emissie studies. 9. Inzicht in de informatie behoefte en kennis overdracht die nodig is voor de agrarische transitie voor het vervangen van kunstmest door GWM meststoffen. 	<p>Hierna volgt een traject voor verankerling in de wetgeving van de lidstaten zodat het minimaal nog drie jaar zal duren voordat de toepassing van GWM meststoffen een wettelijk kader krijgt.</p> <p><i>2. de aanzet voor een innovatieve ontwikkeling van de keten voor agrarische bemesting op basis van een duurzame gesloten mineralen kringloop.</i> <u>Realisatie:</u> De innovatieve aanpak in het project kunstmestvrije Achterhoek heeft geleid tot een innovatieve ontwikkeling in de sector die gericht is op het sluiten van mineralen kringlopen via meststoffen met herwonnen mineralen als basis. Daarnaast heeft het geleid tot nieuwe industriële installaties voor de verwerking van mineralen uit mest bij organisaties zoals Twence die nu mest verwerken uit het noorden van de Achterhoek.</p> <p><i>3. een model voor het sluiten van de regionale mineralen kringloop in de agrarische sector.</i> <u>Realisatie:</u> Algemeen wordt de aanpak van het project Kunstmestvrije Achterhoek rond de productie, blending, toepassing en verkoop van GWM meststoffen gezien als het model voor het sluiten van regionale mineralen kringloop en de oplossing voor het mestoverschot waarmee Nederland sinds 1984 te maken heeft.</p> <p><i>4. een onderbouwde blauwdruk voor een innovatieve integrale, emissie arme bemestingssystematiek die uitspoeling van mineralen naar grond en oppervlaktewater voorkomt.</i> <u>Realisatie:</u> In het kader van het project hebben de projectpartners in samenwerking met senior onderzoeker Inge Regelink van WUR-WenR onderzoek gedaan aan de bemestingstechniek voor GWM waarbij veel aandacht is geschonken aan het voorkomen van emissies en het vermijden van uitspoeling naar grond en oppervlaktewater. Het resultaat ervan is een emissiearme bemester voor vloeibare meststoffen. Mede door een zeer nauwkeurige dosering en het dankzij de bemestingstechniek beter kunnen spreiden van de toediening van de meststoffen over het groeiseizoen van oa maïs is een werkmethode ontwikkeld die emissies minimaliseert en uitspoeling naar grond en oppervlaktewater zoveel als mogelijk voorkomt.</p> <p>Specifiek beoogde resultaten:</p> <p><i>1. een gevalideerde betrouwbare methode voor het online, continu meten van de concentratie aan relevante mineralen (N,K,S,P) in een vloeistof waarin deze mineralen in concentraties van grammen per liter aanwezig zijn.</i> Gedurende het project is een methode op basis van een combinatie van NIR en spectrofotometrische analyse ontwikkeld die in principe in staat is de concentratie relevante mineralen in GWM productie vloeistoffen te meten. Voor het verkrijgen van de noodzakelijke betrouwbaarheid van de metingen moet nog een ijklijn gemaakt worden op basis van enkele honderden analyses met concentratieverlopen. De kosten van dit laatste onderdeel zijn aanzienlijk en vielen buiten dit project. Het is de hoop dit onderdeel in de nabije toekomst af te ronden.</p> <p><i>2. een met gedegen onderzoek onderbouwde beschrijving van een nieuwe, laag energetische methode voor het twee tot drie maal concentreren van vloeistoffen met tot ca 4% herwonnen mineralen gebaseerd op vrieskristallisatie.</i> Gedurende het project zijn diverse praktische, technische en bedrijfseconomische haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd waaruit bleek dat het behalen van het beschreven resultaat op zich technisch mogelijk is maar bedrijfseconomisch in de verste verte niet uit kan. Dit onderdeel is in overleg met de subsidieverstrekker veranderd in het onderzoek naar het verder verbeteren van de bemestingskwaliteit van de geproduceerde kunstmestvervanger binnen de randvoorwaarde van een kostenniveau vergelijkbaar met kunstmest. De blauwdruk hiervoor is gedurende het project succesvol uitgewerkt onder andere via praktische testen.</p> <p><i>3. een met praktisch onderzoek onderbouwde beschrijving van nieuwe, innovatieve bemestingstechnieken voor het toedienen van vloeibare GWM meststoffen op akkers voor diverse gewassen, zoals maïs, granen en bieten.</i></p> <p>Door onder andere Slootsmid is aan dit onderdeel intensief gewerkt waarbij oa in samenwerking met de WUR diverse succesvolle praktijktesten zijn uitgevoerd. De testen waren dusdanig succesvol dat de techniek inmiddels is verwerkt in een serie commerciële</p>
--	---

		<p>producten (grasbemester, maïsbemester, proefveldbemester) waarvan er reeds een behoorlijk aantal bij diverse afnemers in gebruik genomen zijn.</p> <p><i>4. een met praktisch onderbouwde aanzet voor de verdere ontwikkeling van een gevalideerd en betrouwbaar sensor gebaseerd meetsysteem voor relevante bodemparameters op basis waarvan de betrokken eigenaren beslissingen kunnen nemen over activiteiten op de percelen waarbij een optimale opbrengst van het gewas samen gaat met een minimale belasting van het milieu (minimale emissies en uitspoeling).</i></p> <p>In het kader van het project zijn uitgebreide, langdurige testen gedaan met diverse bodemsensoren die realtime verschillende bodemparameters monitoren op grond waarvan agrarische ondernemers bijvoorbeeld de beregening en bemesting van hun percelen kunnen baseren. De techniek is inmiddels commercieel verkrijgbaar.</p> <p><i>5. Een gevalideerd model voor het vervangen van veen in potgrond door een organische reststroom van de mest- en bermgrasverwerking.</i></p> <p>In samenwerking met WUR-WenR en het proefstation voor de tuinbouw is de toepassing van de organische fractie van vergistte mest en vergist (berm-)gras in potgrond onderzocht en in onder andere planttesten bestudeerd. De uitkomst is dat deze organische fracties tot een percentage van circa 15-25% in potgrond bij gemengd kan worden als vervanger van veengrond.</p> <p><i>6. Het ontwikkelen van een geteste methode om de kwaliteit en duurzaamheid van uit mest herwonnen producten verder te verhogen door middel van de productie en het gebruik van hoogwaardige duurzame additieven.</i></p> <p>Gedurende het project zijn in samenspraak met onder andere Philip Ehlert van WUR-WenR vele testen gedaan met het op maat van de behoefte van gewassen blenden van door GZV geproduceerde oplossingen van uit vergistte mest herwonnen mineralen. Hierbij is behalve de ammoniumsulfaat oplossing van GMB onder gekeken naar ammoniumwater van een varkensmestverwerker, spuiwater van luchtwassers en diverse andere duurzame stikstofoplossingen. De blends zijn in veldtesten met de specifieke gewassen getest en als goed beoordeeld.</p> <p><i>7. Een methode voor het produceren van een pathogeen vrije meststof uit dierlijke mest.</i></p> <p>In overleg met onderzoekers van de WUR zijn in de loop van het project diverse innovatieve filtermembraanoplossingen getest en zijn deze in de laboratoria van de WUR en diverse commerciële laboratoria onderzocht op het voorkomen van pathogenen. Uit het onderzoek bleek dat de productiewijze van GZV een pathogeen vrije oplossing oplevert.</p> <p><i>8. de validatie van de duurzaamheid van de gekozen aanpak via LCA en emissie studies.</i></p> <p>IN het kader van het project is een uitgebreide levenscyclus analyse uitgevoerd waaruit bleek dat de productie en toepassing van GWM integraal duurzaam is en afhankelijk van de transportafstand van de kunstmestleverancier tot een specifieke locatie leidt tot besparingen op de emissie van broeikasgassen die kan oplopen tot circa 50%.</p> <p><i>9. Inzicht in de informatie behoefte en kennis overdracht die nodig is voor de agrarische transitie voor het vervangen van kunstmest door GWM meststoffen.</i></p> <p>Aan de hand van diverse vergelijkende studies en enquetes onder gebruikers is in de loop van het project vastgesteld wat de informatie behoefte van de eindgebruiker is en hoe deze effectief daarin kan worden voorzien. De borging van de werking van GWM meststoffen door onafhankelijke experts bleek daarin een essentieel onderdeel. Mede dankzij de inzichten verkregen uit deze studies kon GWM als meststof verkocht worden aan regionale afnemers voor prijzen die vergelijkbaar zijn met 'echte' kunstmest. GWM heeft hiermee een unieke positie in Nederland.</p>
<p>Vruchtbare Kringloop Eind: juni 2024</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het ontwikkelen van een professionele, krachtige organisatie met uitstraling, ten behoeve van het delen van kennis. 2. Het ontwikkelen van vernieuwende leer- en verbeterprogramma's die impact hebben in de boerenpraktijk. 	<p>De vier ontwikkelgebieden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Het ontwikkelen van een professionele, krachtige organisatie met uitstraling.</u> <ol style="list-style-type: none"> a. Bestuur heeft onder begeleiding van een coach (Marlies Bosker) in 2021 een nieuwe koers bepaald. VKA is het lerende netwerk van de landbouw in de Achterhoek en Liemers. We leren met de volgende vier kringlopen: ecologie, ondernemerschap, maatschappij en rendement. In januari 2022 hebben we een video gemaakt die deze nieuwe koers toelicht, hierbij de link. Daarnaast is er op de inspiratiebijeenkomst nog stilgestaan bij de vier kringlopen door de sprekers

<p>3. Het ontwikkelen van nieuwe adviesdiensten t.b.v. verduurzaming van de bedrijfsvoering.</p> <p>4. Het ontwikkelen van gevalideerde monitorings-, analyse- en evaluatiemethodieken ten behoeve van leer- en verbeterprocessen, transparantie en verantwoording richting samenleving, overheid en keten.</p>	<p>die ieder een kringloop vertegenwoordigen. In juni 2023 heeft het bestuur en de manager onder begeleiding van coach Anne Marie van Oldeniel het strategisch plan 2023 – 2025 vastgesteld.</p> <p>b. Vanuit Wageningen University & Research (WUR) was Fleur Brinke gedetacheerd en daarbij aangesteld en ingewerkt als manager (programmaleider) van VKA. Vanaf september 2022 heeft Anneloes Flerkate de werkzaamheden overgenomen en is in dienst getreden bij de vereniging.</p> <p>c. In het actieplan interne communicatie staat de planning van de praktijkflitsen (e-nieuwsbrieven). 1 keer in de twee weken wordt de praktijkflits naar 1.102 geïnteresseerden (leden, partners, etc.) gestuurd en bevat rond de 2-4 artikelen per praktijkflits. Deze artikelen zijn hier terug te lezen.</p> <p>d. In 2022 is er gestart met focusgroepbijeenkomsten. Elke studiegroep stuurt een afgevaardigde waarmee we jaarlijks het programma gaan evalueren, maar ook vooruitblikken. Zo kunnen leden meedenken over de invulling van het leerprogramma. Naast de focusgroepbijeenkomsten hebben we in maart 2023 een ledenonderzoek uitgezet, 1/3 van de leden heeft hieraan deelgenomen. Het leerprogramma, projecten en de vereniging zijn hierin geëvalueerd.</p> <p>e. Naast de interne communicatie is er een plan voor externe communicatie bestaande uit het publiceren van artikelen (in o.a. de agrarische pers, regionale weekbladen, op onze website en op social media) en het organiseren van inspiratiebijeenkomsten. In februari 2023 hebben we een inspiratieavond georganiseerd met als titel “De toekomst van de Achterhoekse Landbouw”. De vier kringlopen waren de rode draad tijdens de avond, zie hier meer informatie hierover. De tweede inspiratiebijeenkomst was op 15 september. Tien VKA-melkveebedrijven stelden toen hun bedrijven open tijdens de Inspiratiedag ‘Loeren bij de boeren’. VKA-leden, -partners en Achterhoekse boeren die (nog) geen lid zijn kunnen op deze dag twee themabedrijven bezoeken, één ’s ochtends en één ’s middags. In totaal nemen ruim 200 mensen deel (foto’s en video).</p> <p>f. In 2023 zijn er weer een aantal kennisartikelen gepubliceerd waarin de resultaten en trends van een aantal jaren VKA worden toegelicht. Ook werd er samen met Eurofins gekeken naar de koolstofopslag in de bodem onder VKA leden ten opzichte van het landelijk gemiddelde, artikel.</p> <p>g. Eind 2022 en begin 2023 zijn er gesprekken gevoerd met Agrio om te verkennen hoe (aspirant-) leden best bereikt en bediend kunnen worden, bijvoorbeeld op de onderdelen communicatie en leeromgeving. Het resultaat hiervan is een “Goed boerenplan” met diverse actiepunten, waarvan één de naamswijziging naar VK-Oost. Op 15 september is de naam en het logo gepresenteerd aan leden, partners en andere relaties tijdens Loeren bij de Boeren.</p> <p>2. <u>Het ontwikkelen van vernieuwde leer- en verbeterprogramma’s die impact hebben in de boerenpraktijk.</u> VKA heeft een programmateam opgezet dat verantwoordelijk is voor het ontwikkelen van vernieuwde leer- en verbeterprogramma’s. Jaarlijks worden er 6 bijeenkomsten voor de leden georganiseerd: 2 inspiratiebijeenkomsten, 2 studiegroep bijeenkomsten en 2 themabijeenkomsten. Het programma voor het seizoen 2023 – 2024 staat op de website. Programma’s van eerdere jaren staan ook weergegeven op de website (2021-2022: PDF, 2022 – 2023: PDF).</p> <p>a. Tot 2023 was René Schepers als organisatie adviseur onderdeel van het VKA programmateam, René Schepers is helaas in december 2022 overleden. Per maart 2023 heeft Onno van Eijk zijn werkzaamheden overgenomen, Onno ontwikkelt de processtappen en traint studiegroepbegeleiders, zodat naast een goede kennisoverdracht een optimale leeromgeving voor VKA(-leden) ontstaat. Eén van de zaken die Onno heeft ontwikkeld is een leerplan voor de leden, zodat er meer vanuit de individuele leerbehoefte ontwikkeld kan worden.</p> <p>b. Naast fysieke/digitale bijeenkomsten voor VKA leden heeft VKA nieuwe openbare multimediale programma’s ontwikkeld waaronder meerdere video’s/vlogs waarin agrariërs en experts hun kennis en ervaring openbaar delen. Deze video’s/vlogs zijn terug te vinden op het YouTube kanaal van Vruchtbare Kringloop Achterhoek en Liemers. Eind 2023 is er gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor een podcast serie. Deze wordt verwacht in de eerste helft van 2024.</p> <p>c. In 2022 zijn er vier VKA journaals gemaakt over uiteenlopende onderwerpen. ‘Kun je geld verdienen met duurzaamheid?’, natuurinclusief boeren, stikstof en methaan en water en waterbeschikbaarheid.</p> <p>d. Zwier van der Vegte, inhoudelijk deskundige van WUR, is onderdeel van het VKA programmateam en ontwikkelt nieuwe inhoudelijke bijeenkomsten op basis van de actuele uitdagingen en vragen van de deelnemende agrariërs. Op thema worden ook experts vanuit de partners van de vereniging aangesloten bij dit team.</p> <p>3. <u>Het ontwikkelen van nieuwe adviesdiensten t.b.v. verduurzaming van de bedrijfsvoering</u></p> <p>a. In 2023 zijn er door VKA 9 projecten/kenniscgroepen in uitvoering, zie onderdeel projecten op de website, waarbij boeren in de praktijk aan het experimenteren zijn. Daarnaast worden er nieuwe/vervolg praktijkexperimenten ontwikkeld of sluiten leden aan bij andere projecten waarbij VKA niet bij de uitvoering betrokken is maar wel afspraken maakt over het delen van de ontwikkelde kennis. Er is een afwegingskader ontwikkeld om nieuwe voorstellen te toetsen. Een belangrijk</p>
---	---

		<p>praktijkexperiment is de BES pilot waarbij 20 VKA leden meedoen aan de BedrijfsEigen Stikstofnorm (BES) -pilot van het ministerie van LNV. In deze pilot wordt gestreefd naar fosfaatevenwichtsbemesting waarbij de meeste bedrijven minder kunstmest gaan gebruiken en meer eigen dierlijke mest. Daarbij blijven ze echter wel binnen de milieurandvoorwaarden. Een ander project waar in 2023 door VKA ook veel bij stil is gestaan bij diverse presentaties is het Markemodel.</p> <p>b. In 2023 zijn de vier kringlopen (1. Verbeteren van de ecologie, 2. Verbeteren van het rendement, 3. Vernieuwend ondernemen en 4. Verbinden met de maatschappij) opnieuw beoordeeld en aangepast naar thema's. Uit de focusgroepbijeenkomst, ledenonderzoek en gesprekken met leden bleek dat de kringlopen onvoldoende aansluiten bij de verwachtingen van de leden. Vanaf eind 2023 werken we daarom met de thema's kringlopen, rendement, ondernemen en verbinden. Ook de inhoud van deze thema's is opnieuw vastgesteld.</p> <p>c. Voor de inspiratiebijeenkomst Loeren bij de Boeren zijn 10 bedrijfsflyers ontwikkeld. Deze flyers bevatten technische adviezen en ervaringen van melkveehouders op het gebied van de vier kringlopen: ecologie, rendement, verbinden met de maatschappij en vernieuwend ondernemen. Deze flyers zijn uitgedeeld aan o.a. de ruim 200 bezoekers van Loeren bij de Boeren maar zijn ook digitaal beschikbaar.</p> <p>d. Voor VKA is het belangrijk dat er een diversiteit aan thema's beschikbaar is in themabijeenkomsten zodat iedere boerendeelnemer aan de slag kan met het thema waar hij/zij zich graag in wil ontwikkelen en leren. Om dit nog meer te stimuleren hebben deelnemers individueel kunnen kiezen tussen 3 thema's. Naast het programmeerteam, zijn er vier themacommissies, die actief meedenken in het ontwikkelen van bijeenkomsten en in het leerprogramma 2023-2024. Vanuit 'verbeteren ecologie/kringlopen': 170 kg stikstof per hectare, wat nu? 'verbeteren rendement/rendement': Rendement uit je kringloop, 'vernieuwend ondernemen/ondernemen': Ondernemen met ... energie & mineralen, 'verbinden met de maatschappij/verbinden': verbinden met je omgeving – hobby of business?</p> <p>e. In 2023 is er een uitwisseling geweest met een ander lerend netwerk om de mogelijkheden te verkennen om als VK-Oost zelf een online omgeving te ontwikkelen.</p> <p>4. <u>Het ontwikkelen van gevalideerde monitorings-, analyse- en evaluatietechnieken ten behoeve van leer- en verbeterprocessen, transparantie en verantwoording richting samenleving, overheid en keten.</u></p> <p>a. Voor de VKA bijeenkomsten zijn evaluatietools ontwikkeld op basis van de KringloopWijzer cijfers en de analyses van ruwvoer en bodem. Deze zijn ontwikkeld in samenwerking met De Marke, Eurofins en Dumea. Deze overzichten zorgen ervoor dat tijdens de bijeenkomsten nog meer bedrijfsresultaten geëvalueerd en gespiegeld kan worden aan andere VKA leden.</p> <p>b. De resultaten van de KringloopWijzer van 2013 – 2023 van VKA leden worden (wetenschappelijk) geanalyseerd en jaarlijks uitgebracht in een rapportage en is te raadplegen op onze website zodra de laatste gegevens gereed zijn. Deze rapportage wordt gebruikt voor programmaontwikkeling en advisering van ketenpartijen en overheden. Rapportage gepubliceerd in 2023.</p> <p>c. In 2022 is er voor elk individueel lid een overzicht ontwikkeld waarop een analyse van de bodemuitslagen van Eurofins en/of Dumea wordt gemaakt en een advies wordt verstrekt om bodem bewust te kunnen bemesten. Een uitvloeisel van de kennisgroep Waterkwaliteit geborgd. In 2023 is in samenwerking met FrieslandCampina een tool ontwikkeld waarmee bedrijfseigen managementmaatregelen worden doorgerekend om te kijken wat het effect is op de broeikasgasuitstoot.</p> <p><u>Resultaten:</u></p> <p>1. VKA is het eerste vruchtbare kringloop project in Nederland dat is doorontwikkeld tot een zelfstandige boerenvereniging met een boerenbestuur. De Achterhoek is aangewezen als experimenteerregio van LNV voor de ontwikkeling van kringlooplandbouw. De BES-pilot, GLB pilot en pilot akkerbouw - veehouderij zijn voorbeelden waarin rijk en regio samen met VKA leden werken aan stappen die gezet moeten worden in de transitie naar kringlooplandbouw.</p> <p>2. VKA heeft een strategische adviesraad (SAR) bestaande uit de VKA partners: ForFarmers, FrieslandCampina, Waterschap Rijn en IJssel, Rabobank, LTO Noord, Provincie Gelderland, 8RHK, Countus en Eurofins. De SAR adviseert VKA over nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen. Daarnaast werkt de VKA ook samen met andere partijen zoals Agro- Innovatiecentrum De Marke, Vereniging Agrarisch Landschap Achterhoek, Wageningen Universiteit en Zone.college. De VKA heeft door haar nieuwe visie de ambitie om de unieke regionale samenwerking uit te breiden door stappen te zetten richting de maatschappij.</p> <p>3. Vanaf eind 2022 is de focus gelegd op het werven van leden. Zo zijn er avonden georganiseerd voor potentiële leden. Voor 2023 resulteerde dit in 59 nieuwe aanmeldingen, waarvan 29 aanmeldingen met een proefjaar (vanuit projecten Markemodel</p>
--	--	---

		<p>of WaterWijsBoeren). We zitten wel in een krimpende markt en dit resulteerde in 14 afmeldingen, waarvan het merendeel stopper is. Resulteert in 361 leden per 1-1-2024, bestaande uit melkveehouders, loonwerkers en akkerbouwers.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Er wordt veel samengewerkt met Agro-innovatiecentrum De Marke en WUR in de ontwikkeling en implementatie van nieuwe kennis en kunde ten behoeve van leer- en verbeterprogramma's en praktijkexperimenten. Bijvoorbeeld deelname van Zwier van der Vegte aan het kernteam leerprogramma en de themacommissie kringlopen, maar ook een project als KLIMEA of de kennisgroep Melk & Klimaat. 5. De resultaten van de KringloopWijzer van 2017-2022 zijn geanalyseerd en samengevoegd in een rapportage en aantal artikelen. De extreme weersomstandigheden spelen een grote rol in de resultaten over de jaren heen. Daarnaast is er met Eurofins onderzoek gedaan naar de koolstofopslag in de bodem bij VKA leden t.o.v. landelijk gemiddelde. In de kennisgroep WaterWijsBoeren wordt er in 2023-2024 gemeten en geanalyseerd wat de effecten zijn van van de inzet van deze boeren als het gaat om het verminderen van de nitraatuitspoeling naar het oppervlakte- en grondwater, resultaten (en publicatie) worden in het voorjaar 2024 verwacht. 6. Zie hierboven. 7. Zoals ook in onderdeel 1 beschreven is de Achterhoek experimenteerregio van LNV voor de ontwikkeling van kringlooplandbouw. Binnen deze experimenteerregio worden een aantal projecten in samenwerking met VKA uitgevoerd zoals de BES-pilot, het Markemodel (zie hier animatie), pilot akkerbouw – veehouderij en KPI-k project. Een ander voorbeeld van een project is de kennisgroep Melk en Klimaat waarbij 14 melkveehouders, FrieslandCampina en WUR samen stappen zetten in het verminderen van broeikasgasemissies. Daarnaast heeft VKA in het najaar van 2022 een statement geschreven n.a.v. het afschaffen van de derogatie. Deze projecten en bijbehorende dataset dragen direct bij aan beleidsontwikkeling van overheden en ketenpartijen. In 2023 is VKA aanwezig geweest bij diverse bijeenkomsten waar ook beleidsmakers aanwezig waren, hier zijn resultaten gepresenteerd. 8. De kennis die leden ontwikkelen en delen binnen VKA tijdens bijeenkomsten, in projecten/kennisgroepen en in de communicatie hebben een toegevoegde waarde voor hun agrarische bedrijf waardoor de duurzaamheidsprestaties en het halen van milieuraandvoorwaarden verbeterd worden en daarmee het toekomstperspectief vergroot is. Via de thema's ondernemen en verbinden verkennen VKA-leden ontwikkelrichtingen van hun bedrijf.
<p>Leefsamen (afgerond)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De aansluiting van 174 extra woningen (bovenop de 1.000 aangesloten woningen in de Achterhoek). • De aansluiting van 150 woningen i.s.m. woningbouworganisatie. De samenwerking met de woningbouworganisatie is nieuw; de inzichten vormen de basis om op te schalen/uit te rollen in de regio. 	<p>Deelproject 1: Extra aansluitingen Leefsamen Achterhoek In Q4 2019 zijn 170 inwoners van de Achterhoek extra aangesloten op Leefsamen. Leefsamen heeft alle extra aanvragen, die aanvankelijk buiten de boot vielen, benaderd en indien gewenst alsnog op afspraak aangesloten. Deze extra aansluitingen zijn voortgekomen uit het succesvolle traject Leefsamen Achterhoek waar al eerder 1.000 inwoners in de Achterhoek zijn aangesloten op Leefsamen. Akkedeer, de leverancier achter Leefsamen, heeft 20 extra inwoners bovenop de geprognoseerde 150 aangesloten in een laatste veegronde in de Achterhoek. VNOG heeft in samenwerking met Leefsamen Achterhoek en GGD Noord- en Oost Gelderland een groot onderzoek uitgevoerd onder ouderen en naasten en dit onderzoek aangeboden aan de commissaris van de Koning.</p> <p>Deelproject 2: Leefsamen (Zlimthuis) project woningcorporatie In Q1 2020 is gestart met de pilot in Gendringen waarbij 65+ huurders van Wonion een ThuisScan aangeboden kregen alsmede een aansluiting op het Leefsamen platform met een gratis proefperiode van 6 maanden. De ThuisScan maakt inzichtelijk wat de behoefte van de huurder is qua veiligheid in de woning en langer thuis wonen. Met Leefsamen vindt continu monitoring plaats op de zich ontwikkelende woonbehoefte. Wonion biedt, aanvullend op het project in het kader van deze aanvraag, haar huurders een pakket gratis basisoplossingen aan die aansluiten op hu woonbehoefte in het langer veilig en comfortabel thuis wonen. Op verzoek van Wonion is ook een optiepakket ontwikkeld met oplossingen die de huurder tegen betaling kan laten aanbrengeen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In het eerste kwartaal is de uitvoering van het project procesmatig voorbereid, inclusief de communicatiemiddelen met uitleg over het aanbod en de opzet van een informatiebijeenkomst voor huurders. • Begin maart 2020 zijn ruim 200 huurders in Gendringen uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst. Daarvan heeft ongeveer een derde de informatiebijeenkomst bezocht. • Ongeveer 60 huurders hebben zich, in de beginfase van de corona-uitbraak, aangemeld voor de pilot. Al deze huurders zijn in Q2/Q3 bezocht, met in achtneming van de maatregelen rondom corona. Huurders hebben een ThuisScan gehad en, indien afgesproken met de huurder, de aansluiting op het platform van Leefsamen. Uit de ThuisScan is een advies gekomen over het installeren van basisoplossingen conform de afspraken met Wonion. Na akkoord van de huurder zijn deze basisoplossingen, en eventuele door de huurder gewenste en gefinancierde oplossingen uit het optiepakket, geïnstalleerd.

		<ul style="list-style-type: none"> • In Q3 heeft nog een tweede wervingsronde in Gendringen plaatsgevonden, dit heeft geleid tot ongeveer 20 nieuwe aanmeldingen. Ook deze huurders zijn bezocht voor de Thuisscan en de aansluiting op het Leefsamen platform. • Als gevolg van corona heeft het proces meer tijd en aandacht gevraagd als vooraf was voorzien. Met name omdat het lastiger was om naasten uit te nodigen bij het bezoek aan huis. Voor Leefsamen is daarom een tijdelijke aanpak ontwikkeld om op afstand naasten mee te nemen in het gebruik en beheer van Leefsamen. Denk bijvoorbeeld aan een instructievideo voor naasten die automatisch gemaaild wordt na activatie van een aansluiting op een adres. <p>Q3/Q4 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In overleg met Wonion is besloten de pilot door te trekken naar 65+ huurders in de kern Varsseveld. Inmiddels is corona een feit en is de aanpak aangepast op de nieuwe manier van communiceren: schriftelijk en digitaal. Tegelijkertijd is de aanpak in Gendringen, in samenwerking met Wonion, geëvalueerd en doorontwikkeld tot een aanpak met instrumentarium die past bij de regionale opschaling in fase II van de regiodeal met Leefsamen in combinatie met een wooscan en basisoplossingen: Zlimsamen. Dit heeft enerzijds geleid tot een geautomatiseerd proces van aanmelding van deelnemers via de website van Zlimsamen tot uitvoering in de woning en de administratie daarvan middels de Monitor. Anderzijds heeft het geleid tot de mogelijkheid om de continue ontwikkelende woon- en zorgvraag van huurders te monitoren en daarmee te begeleiden met als resultaat dat ouderen veilig en verbonden met behoud van zelfregie en aandacht voor preventie thuis blijven wonen met behulp van hun naasten en directe omgeving. • Het gehele traject met Wonion heeft ons zeer veel nieuwe inzichten gegeven die geleid hebben tot een doorontwikkeld totaalconcept rondom langer veilig thuis wonen. Deze inzichten zijn vastgelegd in een handboek ter uitvoering van Zlimsamen in fase II van de regiodeal. Het handboek wordt ter beschikking gesteld aan alle corporaties en belanghebbenden bij de uitvoering van de Regiodeal. Hierbij willen we vermelden dat hiervoor een joint venture opgericht zal worden tussen Zlimthuis (Livelife), Leefsamen (Akkedeer) en Naobers (Wam & van Duuren). Hiermee menen we opgedane kennis, gedeeld in het handboek, efficiënt voor alle betrokkenen te kunnen borgen en uitvoeren. Zowel voor nu als later. • December 2020: Zlimsamen wordt aangeboden aan 10 huurders in Varsseveld. De resultaten van deze beknopte try-out zijn positief en leiden niet tot wijzigingen in de doorontwikkelde aanpak. <p>Heel deelproject 2, vanaf de start tot het moment van stilleggen, heeft een doorlooptijd gekend van bijna 1 jaar. Daar waar in eerste instantie rekening was gehouden met een doorlooptijd van een half jaar. Het project heeft moeten meeveren met corona. Het vermoeden bestaat dat als gevolg daarvan huurders wat terughoudend zijn geweest in hun deelname, maar ook het vliegwieleffect niet is ontstaan. Daarnaast leidde corona tot een extra doorlooptijd van het gehele project en meer projectkosten dan vooraf waren voorzien. De 'oogst' van alle inspanning in Q3/Q4 heeft zich niet vertaald in meer deelnemers. Maar heeft een doorontwikkeling van het concept opgeleverd, dat nu met veel vertrouwen ingezet zal gaan worden voor fase II van de regiodeal. Te beginnen met Wonion in Varsseveld.</p> <p><u>Gerealiseerde resultaten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 170 extra woningen aangesloten bovenop de 1.000 • 81 huurders in Gendringen hebben een Thuisscan ontvangen • 46 huurders in Gendringen aangesloten op het platform van Leefsamen (uitvoering zomer 2020) • 4 huurders in Varsseveld hebben een Wooscan ontvangen en zijn aangesloten op het platform van Leefsamen (uitvoering december 2020 – januari 2021). Uitvoering in Varsseveld is gestopt vanwege tweede lockdown en aangescherpte coronamaatregelen. • Zlimsamen aanpak met instrumentarium (Wooscan, Leefsamen, Monitor, informatieve website, handboek, instructiefilmpjes bewoners en naasten, brochure en offline/online aanmeldingsprocedure, belscript triage en frontoffice) gereed en de basis voor een aanpak in samenwerking met de vier corporaties.
<p>Sleutel tot een energieneutrale woning (afgerond)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regionale kennisontwikkeling, overdracht en borging van nieuwe concepten voor de verduurzaming van particuliere woningeigenaren. • Een (doorontwikkelde) integrale ontzorgaanpak op maat voor alle Achterhoekse woningeigenaren. • Een woonlastenneutrale gebouwgebonden financieringsvorm (GGF) als (noodzakelijke) aanvulling op de bestaande financiële arrangementen. • Regionale bedrijvencusters die niet alleen de benodigde maatregelen kunnen uitvoeren, maar ook hiervoor een 	<p>Regionale kennisontwikkeling, overdracht en borging van nieuwe concepten voor de verduurzaming van particuliere woningeigenaren</p> <p>Gerealiseerd: Samen met het (regionale) bedrijfsleven, regionale en landelijke experts en overige stakeholders zijn verschillende concepten voor verduurzaming van particulier woningbezit verkend, doorontwikkeld en in de praktijk getest. Deze kennis is regionaal gebord binnen het Agem Energieloket en zowel op regionaal als landelijk niveau gedeeld.</p> <p>Een (doorontwikkelde) integrale ontzorgaanpak op maat voor alle Achterhoekse woningeigenaren</p> <p>Deels gerealiseerd: De doorontwikkelde aanpak van de One Stop Shop richt zich op bepaalde kansrijke woningtypes (dus niet alle woningeigenaren). Hier is in het proces specifiek voor gekozen om zo een grotere kans op impact te kunnen realiseren. Binnen de</p>

	<p>EnergiePrestatieGarantie willen afgeven om de woonlastenneutraliteit te kunnen garanderen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bevorderen van regionale werkgelegenheid incl. (zij)instromers en economie. • Regionale samenwerkingen gericht op het opleiden van voldoende kwalitatieve handjes. • Verduurzaamde particuliere woningen. 	<p>ontwikkeling van de visie voor een Baanbrekende Aanpak (Bijlage xx) zijn vier programmalijnen benoemd die inspeelt in de volledige opgave. Deze vier programmalijnen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. One Stop Shop 2. Collectieve Warmte 3. Doe het Zelf 4. Overige woningen <p>Een woonlastenneutrale gebouwgebonden financieringsvorm (GGF) als (noodzakelijke) aanvulling op de bestaande financiële arrangementen. Deels gerealiseerd: Na uitvoerig onderzoek in samenwerking met BZK (zie bijlage xx) is gebleken dat een gebouwgebonden financieringsvorm onhaalbaar is op de korte termijn. Hier staat echter tegenover dat uit de praktijk blijkt dat altijd een zekere vorm van maatwerk nodig is. Om hier goed op in te spelen is een informatievorm ontwikkeld voor de bestaande financieringsmogelijkheden die in vrijwel ieder financieringsvraagstuk kan voorzien. Voorlopig lijkt dit een uitstekend alternatief te zijn voor de GGF en is de doelstelling voor de ontwikkeling van een GGF vanuit het Agem Energieloket komen te vervallen.</p> <p>Regionale bedrijvenclusters die niet alleen de benodigde maatregelen kunnen uitvoeren, maar ook hiervoor een EnergiePrestatieGarantie willen afgeven om de woonlastenneutraliteit te kunnen garanderen. Deels gerealiseerd: Er heeft zich een bedrijvencluster (consortium) gevormd die de benodigde maatregelen kunnen uitvoeren. Er is uitgebreid onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor een Energie Prestatie Garantie. Dit is echter in de praktijk nog onvoldoende haalbaar gebleken waarbij ook de toegevoegde waarde voor de bewoner in relatie tot de extra kosten niet</p> <p>Bevorderen van regionale werkgelegenheid incl. (zij)instromers en economie. Regionale samenwerkingen gericht op het opleiden van voldoende kwalitatieve handjes. Deels gerealiseerd: Binnen de projectperiode hebben lokale bedrijven vooral moeten investeren in de ontwikkeling van deze aanpak. De ontwikkeling van de aanpak heeft nog niet geleid tot verdere opschaling, maar kan hiervoor wel de basis vormen. De aanpak is erop gericht de werkstromen zo in te richten dat het relatief makkelijk is om nieuwe arbeidskrachten op te leiden. Binnen de projectperiode zijn hier echter nog geen concrete resultaten opgeboekt.</p> <p>Verduurzaamde particuliere woningen (nog) niet gerealiseerd: In de projectperiode zijn door het consortium geen concrete maatregelen uitgevoerd bij bewoners. Wel heeft de campagne en aanpak geleid tot meer bewustwording bij bewoners en de uitvoering van enkele enkelvoudige maatregelen.</p>
<p>Cirkelregio Achterhoek <i>(afgerond)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het opzetten van de eerste cirkelregio van Nederland: Cirkelregio Achterhoek. • Binnen de cirkelregio staat kennisdeling centraal, door middel van de cirkelregio wordt kennis omtrent de circulaire economie met elkaar gedeeld in verschillende CoP's. • Cirkelregio Achterhoek start met zeventien partners. Het beoogde resultaat is om na drie jaar vijftien partners te hebben verdeeld over de hele regio. Uiteindelijk is het doel om regionaal en nationaal te opereren en vervolgens wellicht ook buiten de landsgrenzen. • Na een periode van drie jaar staat Cirkelregio Achterhoek financieel op eigen benen en ligt er een businessmodel op basis van kennisdeling. 	<p>Op 5 maart 2020 heeft de allereerste (officiële) bijeenkomst van Cirkelregio De Achterhoek plaatsgevonden. Deze was in het kader van kennismaken met de Cirkelregio en de foundingpartners en het afstemmen van de jaarplanning. In de periode van 5 maart 2020 tot en met 30 juni 2022 heeft Cirkelregio De Achterhoek twintig bijeenkomsten georganiseerd. Dit waren COP's (Community of Practice) en ledenvergaderingen. Tijdens de COP's kwamen verschillende thema's aan de orde, van As a service contracten tot circulair ambachtscentrum of diverse praktijkcasussen. De COP bijeenkomsten zijn twee uur, het eerste gedeelte van de COP wordt gebruikt voor mededelingen en 'een rondje langs de velden' om te allen tijden up to date te zijn de ontwikkelingen van de partners, het tweede gedeelte wordt gebruikt voor een verdiepingsslag op een onderwerp of een project van een van de partners. Tijdens de COP's worden partners met elkaar gekoppeld om samen circulaire vraagstukken op te lossen en elkaar verder te helpen op het gebied van circulaire ontwikkeling.</p> <p>Daarnaast heeft Cirkelregio De Achterhoek met een 'top down' aanpak, drie projecten gestimuleerd in de beginfase die nu door verschillende consortia worden opgepakt. De projecten zijn; Materialenmarktplaats, Inventarisatie van de gebouwde omgeving en Inventarisatie reststromen en restcapaciteiten. De eerste twee projecten zijn verder ontwikkeld door het consortium Stadslijn Achterhoek, de projecten zijn samengegaan doordat er een sterke koppeling in zit. De Stadslijn Achterhoek is op dit moment bezig met de terreininrichting voor de locatie van de materialenmarktplaats; voor meer informatie.</p> <p>Het andere project, de inventarisatie van reststromen en restcapaciteiten, wordt opgepakt door een ander consortium. Dit consortium heeft al vergaande gesprekken met landelijke consortia en verschillende regio's in Oost Nederland. Verder zijn er in de regio al diverse inventarisaties uitgevoerd door REIN.</p> <p>Verder begeleidt Cirkelregio De Achterhoek ook diverse studenten die onderzoeken uitvoeren in opdracht van de Cirkelregio. Een</p>

		<p>voorbeeld hiervan is het onderzoek naar behoefte van nieuwe woonvormen in de Achterhoek, zoals Tiny Houses en Erf delen. Om hiermee een goed beeld te krijgen van de behoeftes en kansen die er in de regio Achterhoek zijn.</p> <p>In het laatste jaar van de beschikking, 2022, heeft Cirkelregio De Achterhoek gewerkt op basis van thema's. Deze thema's waren urgent in de regio en bij onze partners, de thema's zijn; Circulair Inkopen, WOCO2WOCO, GEM2GEM, Biobased Bouwen en Het Nieuwe Normaal. Binnen al deze thema's is Cirkelregio De Achterhoek de initiator en de katrekker. Nadat een project gestart is zullen de partners dat zelf moeten oppakken, zoals de gebruikelijke werkwijze.</p> <p>Kortom; Doordat Cirkelregio De Achterhoek veel circulaire initiatieven heeft ontplooit binnen de Regio 8RHK, is de regio sterk gegroeid in haar circulaire ontwikkelingen en ambities.</p>
<p>Zuiverende kas <i>Eind: april 2024</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Een fysiek living lab (kas en zuiverende tuin) met meetinstrumentaria • Lesmateriaal, Lessen • Demo's / excursies • Discussie met wetgevers op basis van verzamelde facts & figures • Innovatie en inspiratie omgeving • Gebruik van meststoffen in schoolkas vanuit afvalwater • Hergebruik afvalwater voor toiletspoeling • Geen afvalwater meer lozen • Bijdragen aan bewustwording dat water zuiveren niet eenvoudig • Bewustwording van hergebruik van water en grondstoffen, toepasbaarheid. • Meer operators beschikbaar • Duurzame samenwerking 3 O's 	<p>De installatie is gereed, de opening is een feit, een extra keuzevak is ontwikkeld en tot uitvoer gebracht. We ondervinden nog enkele uitdagingen met betrekking tot infrastructuur, in het bijzonder met een rioolput op gemeentelijke grond, waardoor we niet voldoende rioolwater kunnen ontvangen om continue te draaien. Hier wordt hard aan gewerkt en naar verwachting zal deze eind mei 2024 geplaatst worden. Voor een mooie en veilige operatie plaatsen we momenteel wanden in de kapschuur en een schutting in de kas. Er zijn diverse rondleidingen gegeven en alle scholieren en ouders zijn op de hoogte van ons mooie project.</p> <p><u>Resultaten:</u></p> <p>2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kas is gebouwd, ontwerp zuiverende tuin met meetinstrumentaria is gepresenteerd en goed gekeurd, onderdelen zijn besteld en prefab bouw is gestart. • Bij betrokken partijen is inmiddels duidelijk dat water zuiveren niet eenvoudig is, daarmee is de basis gelegd om het overdragen naar achterban en stakeholders. • Duurzame samenwerking is gestart tussen de 3 O's. Dit verloopt harmonieus en constructief. <p>2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle onderdelen zijn geprefabriceerd, bouw kan starten. • Lesmateriaal is in ontwikkeling. • Proces flows zijn bij alle betrokkenen bekend en worden doorgrond om dit vervolgens diepgaander in lesmateriaal op te nemen. <p>2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle zuiveringsonderdelen staan klaar en zijn verbonden. • Lesmodule ontwikkeld en klaar voor de start op 18 april 2023 . <p>2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De gehele installatie draait, is getest en werkt naar behoren. • Er is een extra lesmodule ontwikkeld binnen vak duurzaamheid en techniek. Basis is leren water zuiveren en eind opdracht is het bouwen van een hottub en het zuiveren van water naar en van de hottub. • Feestelijke opening.
<p>Makelaar als woningregisseur <i>(ingetrokken)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • 100 woningen worden met een verduurzamingsplan bij aan-/verkoop aan kopers voorgelegd. • Ten Hag stelt een werkproces op voor het te koop aanbieden van een woning, inclusief verduurzamingsadvies. • De duurzame aanbieders hebben zich verder ontwikkeld in de zo benodigde standaardisatie. • Het delen van de opgedane kennis met andere makelaars in de Achterhoek. 	<p>Het is (mede door Covid) niet gelukt om dit project van de grond te krijgen. Derhalve is door de aanvrager verzocht de beschikking voor dit project in te trekken. De hierdoor vrijgekomen gelden zijn in overleg met de provincie ingezet voor een ander project.</p>
<p>Vastgoedmonitor Achterhoek <i>Eind: september 2024</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Actueel inzicht in de ontwikkelingen op de woningmarkt en daaraan gelieerde onderwerpen. Waaronder mate van verduurzaming, prijsontwikkeling, vraag en aanbod. Door actueel inzicht kan flexibel ingespeeld worden op de ontwikkelingen in de markt. • Interactief dashboard voor de jaren 2020 t/m 2023. 	<p>Alle deelnemende gemeenten hebben halfjaarlijks een aanzienlijke hoeveelheid gegevens aangeleverd over de woningbouwplannen, de soorten daarin de periodes waarin deze plannen worden gerealiseerd en de gegevens over gesloopte woningen. Daarnaast hebben de woningcorporaties gegevens aangeleverd over de huurwoningmarkt en heeft de eerste flexmeting vanuit het AWLO plaats gevonden. Dit heeft geleid tot een operationeel dashboard in november 2022. De dashboards geven zowel op het niveau van de regio Achterhoek als op het niveau van de gemeentes inzicht in bevolkings- en huishoudenprognoses, de ontwikkeling van de woningmarkt en in de woningbouwplannen en realisatie daarvan. Naast het dashboard zijn er rapportages verschenen.</p>

<p>Pilot betaalbaar tijdelijk wonen in kleine kernen (afgerond)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oprichting Achterhoekse Wooncoöperatie U.A. • informatieverstrekking over dit concept aan alle kleine kernen en andere belangstellenden • uitgewerkt plan voor de wooncoöperatie (juridisch, financieel, verhuurproces, huurcontracten, beheer en onderhoud, reglement) • uitgewerkt plan voor de units en de locatie (keuze leverancier en type, plaatsing, inrichting terrein inclusief elektra, water, riool/helofytenfilter) • handboek voor vergelijkbare initiatieven in andere kleine kernen • realiseren van een eerste project in een kleine kern in overleg met de doelgroepen 	<ul style="list-style-type: none"> • Op 7 juli 2020 is bij notaris Roerdink in Groenlo de Achterhoekse Wooncoöperatie (AWC) formeel opgericht. • Informatieverstrekking over het concept en het model wooncoöperatie met lokale afdelingen is ingebracht op 23 oktober 2020 tijdens de verdiepingssessie “Flexwonen, kansen voor kleine kernen”, georganiseerd als vervolg op het landelijk congres Flexwonen, georganiseerd door het ministerie BZK, directie Wonen, Kenniscentrum Wonen Platform31 en de provincie Overijssel. • Tijdelijke huurovereenkomst en algemene voorwaarden zijn op 9 december 2020 door het AWC-bestuur vastgesteld. Huurovereenkomsten zijn vanaf 9 juli 2021 afgesloten met 6 huurders. Dit zijn jongeren die wonen in De Haart, Lintelo en de Heurne. In IJzerlo zijn twee flexwoningen begin januari 2022 geplaatst. Vanaf 11 februari 2022 wonen hier ook jongeren. • Procedure aanbesteding flexwoningen, de zgn. Uuthuuskes in samenwerking met de gemeente Aalten is gegund aan WAM & Van Duren uit Winterswijk. Afsproken was met WAM & Van Duren dat 8 van de 10 Uuthuuskes uiterlijk 1 mei 2021 worden opgeleverd. Vooralsnog Deze planning is door vertraging door de aansluiting van stroom en water niet gehaald. De eerste twee Uuthuuskes zijn 9 juli 2021 opgeleverd. • Het handboek is een groei-handboek geworden. Dit handboek is gereed en is als bijlage meegestuurd met deze rapportage. DKK Gelderland wil in de vorm van een (digitale) bijeenkomst het handboek op 10 maart presenteren na afloop van de Thematafel Wonen & Vastgoed in de DRU-cultuurfabriek in Ulft. • Realisatie eerste pilot samen met de gemeente Aalten en 5 belangenverenigingen in de kleine kernen Barlo, De Haart, De Heurne, Lintelo en IJzerlo is uitgevoerd conform plan. Er is een Ontwikkelgroep gevormd die begeleid wordt vanuit Platform31 door flexwonen deskundige Mieke Haanemaaijer. Alleen in Barlo zijn nog geen woningen geplaatst. Door bezwaren van omwonenden is de locatie in Barlo nog niet geschikt om ook twee flexwoningen te plaatsen. Najaar 2021 is met Bredevoorts Belang gesproken om flexwoningen aan de rand van Bredevoort te plaatsen. Het behoefte-onderzoek is in december gestart. • In Wichmond (gemeente Bronckhorst) is in samenwerking met het bestuur van de Protestantse Gemeente een plan ontwikkeld dat de instemming heeft van het college van B&W. Hier worden innovatieve woningen van het concept OriBee geplaatst.
<p>Coöperatie Zonvarken (afgerond)</p>	<p>De opstart van een testbedrijf: Het resultaat is een uitgewerkt en wetenschappelijk getest stalconcept, waarbij de stallen met een minimale uitstoot van ammoniak, fijnstof of geur functioneren en waarbij de varkens CO2 neutraal kunnen worden gehouden. Bovendien zal het geheel aansluiten bij het landschap van de Achterhoek. Op basis van de testresultaten van de pilot wordt het stalconcept uitgerold naar in totaal drie demonstratieprojecten (valt buiten deze beschikking).</p>	<p>Het jaar 2022 is het jaar van het verder uit testen en opschalen van het Zonvarken systeem, ontwikkeling stalinrichting en uitbouwen en uitrollen van ons concept. Stal 2 is dit jaar volledig in gebruik genomen en de leerpunten hieruit zijn meegenomen van Stal 1. Daarnaast zijn deze aanpassingen weer meegenomen op de andere lokaties waar ook Zonvarkens stallen gebouwd zijn in 2022. De ervaring die op zijn gedaan in de stallen 1 en 2, zijn gebruikt om de stallen in Winterswijk (2022 in gebruik) en Eibergen (mei 2023 in gebruik) verder te optimaliseren.</p> <p><u>Aanpassing stal:</u> Moduleer bouwen is geoptimaliseerd door wanden mee te nemen in de constructie, waardoor de maatvastheid beter is geworden en hierdoor de vloer lichter uitgevoerd kon worden. Dak elementen zijn in overleg met Hendriks Prefab aangepast, zodat er minder materiaal noodzakelijk is en er sneller gewerkt kan worden. Puttenplan is beter geïntegreerd met het meststelsel Separate floor Tangelder. Stal inrichting is geoptimaliseerd met AHC Cawi met het doel een beter mestgedrag te krijgen in de stal en betere omstandigheden voor de bigoverleving. (o.a kraamboxen). Uittesten twee verschillende voersystemen. Onderbouw CO2, bron gerichte aanpak emissies, geur en fijnstof zijn ook belangrijke pijlers geweest. Hiernaast is er veel gewerkt in het netwerk voor toekomstige boeren en afzet. De boeren die zich aanmelden komen naast uit de achterhoek ook verder in het land. In de afzet willen grotere afnemers ons vlees afnemen wanneer het volume op pijl is. De overeenkomsten voor de afzet voor een langere periode zijn gemaakt voor op dit moment bij een 4 tal zonvarkens bedrijven. Daarnaast zijn de afnemers bereid om voor meerdere bedrijven een contract te maken. Zo als het nu lijkt kan dit vanaf medio week 20 gecommuniceerd worden. Daarnaast zijn er verdere samenwerkingverbanden met Aerus hogeschool Dronten, faculteit Utrecht en het Zone College. Hierdoor kunnen we in 2023 stappen zetten met de uitbouw van het aantal bedrijven en onder vinden wij grote bereidwilligheid hiervoor bij overheden (vooral gemeentelijke en provinciaal (landelijk blijft achter dat is wel jammer)) en marktpartijen.</p> <p>In het jaar 2022 is het onderzoek door de Aerus hogeschool in samenwerking met de Marke naar onze LCA (CO2 Foodprint) afgerond. De eerste versie van het rapport is afgerond en zal in 2023 verder worden opgezet. Hiernaast hebben we een wetenschappelijk onderzoek laten uitvoeren door de WUR ten aanzien van onze brongerichte aanpak. Dit rapport is tevens gebruikt om een officiële proefstal status aan te vragen. Met de HealtyClimate monitor hebben we reeds gezien dat de reductie op ammoniak aanwezig is, alleen de wettelijke erkenning kan alleen gerealiseerd worden door officiële langjarige metingen. Deze vallen tevens buiten deze subsidie.</p> <p>Uitrol: Er zijn op dit moment 2 lokaties klaar en de derde komt eind april 2023 in gebruik. We zijn nu met 4 nieuwe zonvarken locaties aan het bekijken t.a.v. de vergunning om deze in 2023 te kunnen starten met de bouw. Model van de stal en de manier</p>

<p>Zorgeloos Samenwonen in de Kattenberg <i>Eind: december 2024</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wooncoach aanstellen in en rondom het complex (tijdelijk voor 4 jaar); • Aanpassingen doorvoeren in complex om intensievere zorg wettelijk en praktisch mogelijk te maken (2020/2021) o.a. (brand)veiligheid en zorginfrastructuur (toezicht, tuin, ontmoeting en kantoor); • Bij toewijzing van vrijkomende woningen (max 14) deze bij mutatie aanpassen voor rollator of rolstoeltoegankelijk 2020-2024); • Kennis over de werkzaamheden van de Wooncoach en de gebouwaanpassingen delen in de Regio voor opzetten van vergelijkbare initiatieven 2020-2024) 	<p>van houderij is zo ver ontwikkeld dat we klaar zijn voor de volgende fase! Wanneer de vergunning afgegeven is kunnen met een periode van 4 maand de stallen realiseren (mits het weer mee werkt).</p> <p><u>Resultaten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Door projectpartners is een zeer geschikte Wooncoach aangesteld voor 3 jaar waarbij 2023 het laatste jaar betrof. Het project loopt echter nog tot eind 2024. Om het project goed te verankeren in de praktijk en werkprocessen van de Wooncoach structureel bij de samenwerkingspartners in te kunnen bedden, wordt 2024 hiervoor benut. Om dit goed te doen, is met goedkeuring van De Stuurgroep en afstemming met subsidieverstrekker een herindeling van het projectbudget toegepast de wooncoach iets langer in te zetten om werkzaamheden te kunnen afbouwen en afronden in 2024. De specifieke werkwijze van de wooncoach is ook in 2023 essentieel geweest om de doelgroep te bereiken, selecteren en ondersteunen. De Wooncoach heeft inmiddels een goed contact opgebouwd met de huidige bewoners van het complex en vervult een actieve rol in de werving en ondersteuning van nieuwe bewoners uit de doelgroep voor dit nieuwe woonconcept. Er is intensief ingespeeld op de benadering van de doelgroep door de persoonlijke communicatie met toekomstige bewoners vooral te richten op het proces dat zij doormaken wanneer men met beginnende dementie wordt geconfronteerd en de meerwaarde die het wonen in De Kattenberg daarbij kan bieden. Dit heeft succes want het beoogde doel 14 passende woningen beschikbaar te stellen aan de doelgroep, is in het 3^e projectjaar behaald. Inmiddels zijn 14 echtparen op De Kattenberg komen wonen. Met een uitstroom van 2 komt het actuele aantal van de doelgroep op 12 echtparen. • Het complex en de woningen zijn geschikt gemaakt voor de doelgroep met aanpassingen voor intensieve zorg, zoals brandveiligheid, (camera-)toezicht en zorgoproep. Door het besluit van het zorgkantoor is de doelstelling van het project bijgesteld. We bieden een passende dementievriendelijke woonvoorziening voor echtparen van de doelgroep met de nadruk op zo lang mogelijk zelfstandig samen blijven wonen, welzijn, ondersteuning van mantelzorg en aanvullende thuiszorg dichtbij. • Na de projectfase is het doel deze bijzondere woonvorm als reguliere woonvoorziening te continueren. Daarvoor is structurele financiële dekking nodig van de 3 partners voor de inzet van de wooncoach en onderhoudsfonds voor de aanpassingen en voorzieningen. De stuurgroep gaat in overleg met het Zorgkantoor voor het leveren van een financiële bijdrage hierin die noodzakelijk is in de transitie naar nieuwe sociale woonvoorzieningen. • Met het omzetten van een reguliere woonfunctie naar een gespikkelde sociale woonvorm met complementaire zorg worden positieve dementievriendelijke effecten bereikt. Bewoners met en zonder dementie gaan met elkaar om en dit werkt positief uit naar alle bewoners en mantelzorgers. Om de onderlinge samenhang te versterken is dit gefaciliteerd door inrichting van het Atrium tot ontmoetingsruimte voor sociale activiteiten. • Van collega zorginstellingen/corporaties/gemeenten en kennisplatforms is interesse voor De Kattenberg zowel regionaal als landelijk. Meermaals is een presentatie gegeven en zijn werkbezoeken geweest. Vanuit het projectteam als vanuit de wooncoach nemen we deel aan een leer- en kennisnetwerk van Vilans. Zo hebben we meegewerkt aan een afstudeeronderzoek naar wooncoaches en verhuisbereidheid van ouderen naar een passende woonvoorziening.
<p>Ondermijning in zicht (afgerond)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Een beeld van misstanden en kwetsbaarheden in het buitengebied en op de bedrijventerreinen. • Ervaring opgedaan met gezamenlijke activiteiten om de data en informatie op te halen en te acteren op basis van die informatie. • Er zijn twintig Ondernemers Alert avonden georganiseerd om het bedrijfsleven te informeren over ondermijning. De BOA's en toezichthouders zijn bekwaam in het signaleren en oppakken van signalen van ondermijning. 	<p>Het project levert drie resultaten op:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een beeld van misstanden en kwetsbaarheden in het buitengebied en op de bedrijventerreinen in de Achterhoek. 2. Twintig Ondernemers Alert avonden waarin het bedrijfsleven is geïnformeerd over ondermijning. 3. Een training voor BOA's en toezichthouders om ze bekwaam te maken in het signaleren en oppakken van signalen van ondermijning. <p><u>Ad. 1</u> De gemeenten hebben van het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) Oost-Nederland gebiedsanalyses ontvangen. Iedere gemeente ontving één analyse van het buitengebied en één van een vooraf bepaald bedrijventerrein.</p> <p>Buitengebied De analyses van het buitengebied waren uniek voor ons land en hebben een vervolg gekregen buiten de regio. De Regiodeal heeft daarbij bijgedragen aan een waardevol experiment. De analyses leverden de gemeenten inzicht in de meest kwetsbare gebieden in hun uitgestrekte buitengebied. De kwetsbaarheden zijn aan de hand van een indicatorenlijst geanalyseerd. De gemeenten hebben vervolgens de kwetsbare gebieden nader bekeken. Tot nu leverde het – gelukkig – geen vormen van georganiseerde misdaad op. Het doel van de analyse was dan ook het verkrijgen van inzicht en niet het opsporen van criminelen.</p> <p>Bedrijventerreinen De analyses van de bedrijventerreinen hadden als doel om kwetsbare deelgebieden in kaart te brengen. Lokale professionals hebben plekken benoemd waar vanuit de overheid weinig zicht op was. Dat maakt deze plekken kwetsbaar, omdat criminelen het</p>

		<p>beste afgeschermd functioneren. Deze kwetsbare plekken zijn met behulp van data door het RIEC geanalyseerd. Door data te combineren kunnen kwetsbare panden worden gedefinieerd. Gemeenten zullen vervolgens overgaan tot een preventieve controle van deze panden.</p> <p><u>Ad. 2</u> De kracht van de Ondernemers Alert avonden, die door het Platform Veilig Ondernemen (PVO) Oost Nederland zijn georganiseerd, zit in het fysiek bij elkaar brengen van het bedrijfsleven en de overheid. De coronamaatregelen in het voorjaar 2021 hebben hun effect gehad op de opzet van de avonden. In iedere gemeente is een digitale bijeenkomst (webinar), onder het motto van <i>Kiek Uut!</i> georganiseerd voor het lokale bedrijfsleven. De burgemeester, een teamchef van de politie, een expert van het PVO en een vertegenwoordiger van het bedrijfsleven zaten aan tafel voor een gesprek.</p> <p><u>Ad. 3</u> Er is een praktijkdag voor de Achterhoekse BOA's en toezichthouders georganiseerd. In groepsverband van tien personen is door Bureau Drugzaken met behulp van een game en praktijkvoorbeelden, inzicht gegeven in de wereld van drugscriminaliteit. De deelnemers leerden deze vorm van criminaliteit te herkennen en leerden hoe te handelen. Naast het opdoen van kennis, waardeerden de deelnemers het feit dat ze dit met collega's uit andere gemeenten konden doen. Zo ontstond een mooie dynamiek tijdens de training, waarin de eigen praktijk ook aan bod kwam.</p>
<p>Leefsamen Achterhoekse woningcorporaties <i>(drie deelprojecten ingetrokken – één deelproject afgerond)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Ruim 3000 oudere huurders van woningcorporaties aansluiten op het Leefsamen platform. Voor Wonion gaat het om 679. Gemiddeld 2 naasten per deelnemer activeren om hen te ondersteunen via het Leefsamen platform. Voorkomen (of verder escaleren) van incidenten zoals woningbranden, dwaling, inbraken, panieksituaties, inactiviteit, etc. vergroten. Projectmatige samenwerking en uitrol van ruim 3000 deelnemers met alle partijen. Opleveren dataprofiel van woning en (indien toestemming) van bewoner voor risicogerichte sturing en opschaling van oplossingen om langer veilig thuis te blijven wonen. Na de gratis periode streven we ernaar om tussen de 60% en 70% van de huurders zelf het basis abonnement van Leefsamen te laten betalen. Voor minima tot 130% van het minimum inkomen beogen we in samenwerking met gemeenten, een vergoeding te realiseren. Dan wel vanuit de WMO, dan wel als bijzondere voorziening vanuit gemeenten. 	<p>Vanwege het niet meer kunnen uitvoeren van het project binnen de gemaakte afspraken a.g.v. organisatorische/financiële beperkingen bij de uitvoerende partijen is bij drie van de vier deelprojecten de beschikking voor het project ingetrokken. Het project van Wonion is wel gestart. Daarvan zijn onderstaand de resultaten weergegeven.</p> <ul style="list-style-type: none"> Bij 254 huishoudens is een woonscan uitgevoerd. Het maximaal aantal aan te schrijven 65 plussers bedroeg 1450 i.p.v. de ingeschatte 1580 bij de aanvraag. Tegelijkertijd blijkt een deelnamepercentage van 43% te hoog ingeschat; deze bedraagt 17% van het aandeel ouderen. Dit is echter een realistisch aandeel is gelet op het aandeel ouderen dat zorg nodig heeft en rekening houdend met het aandeel ouderen dat al in een geschikte woning woont. De betrokkenheid van naasten is erg belangrijk voor een goede werking van Leefsamen. Hieraan wordt veel aandacht geschonken tijdens het proces, zowel in de informatievoorziening als bij de telefonische intake en de aanmelding. De partner, de kinderen, de burens en/of anderen naasten worden betrokken en verwacht tijdens installatie en uitleg van Leefsamen. Met het installeren van de sociale alarmering van Leefsamen wordt de kans op deze ongewenste situaties voorkomen of verkleint. Zoals aangegeven heeft de uitrol niet meer plaatsgevonden vanwege organisatorische/financiële beperkingen bij de uitvoerende partijen. Op dit moment zijn we de data aan het opbouwen. Van daaruit en bij voldoende data kunnen we inzichten gaan delen/analyseren en mogelijk verder beleid ontwikkelen. Eind 2022 bedroeg het aandeel afgesloten abonnementen 57%, waarbij 40 adressen een verlengingsaanbod in overweging hadden. Bij (gedeeltelijk) afsluiten van een betaald abonnement van deze 40 huishoudens is bovenstaande doelstelling behaald. Met het stopzetten van de brede uitrol zijn de gesprekken om hiertoe te komen niet verder doorgezet.
<p>Werken aan Toekomstgerichte erven <i>Eind: juni 2024</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Het programmabureau verzorgt het werven (aanbesteding) en inzetten van de erfadviseurs en erfbegeleiders. Tijdens het project zijn door de erfadviseurs tenminste 1925 keukentafel gesprekken gevoerd; Deze gesprekken hebben geleid tot ten minste 500 begeleidingstrajecten; Aan het eind van het project is een advies opgeleverd m.b.t. de duurzame borging van de projectresultaten. 	<p>In 2023 is het project bijgesteld vanwege de gevolgen van corona en de bijbehorende lockdowns. Hierdoor werd het mogelijk om eigenaren telefonisch te benaderen. Gebleken is dat nabellen een hogere conversie tot gevolg heeft.</p> <p><u>Kwantitatieve resultaten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 612 bewoners hebben gebruik gemaakt van een gesprek met een erfadviseur. Daarvan hebben 214 bewoners daadwerkelijk een erfbegeleider voor een vervolg geselecteerd. Ook zijn door de erfadviseurs 81 bewoners doorverwezen naar de gemeente, waarvan 55 naar de afdeling RO en 6 naar het sociale team.
<p>Heuvelstraat Silvolde <i>Eind: december 2024</i></p>	<p><u>Deelproject Wonion:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Op basis van herbruikbare en hernieuwbare materialen/grondstoffen worden verouderde huurwoningen circulair gesloopt en worden 28 moderne sociale 	<p><u>Algemeen:</u> <i>Met betrekking tot circulaire bouw;</i></p> <p>De bouw van de woningen in fase 1 (totaal 16 stuks) zijn per 19 juli 2023 opgeleverd. Door uitvoeringsproblemen van de woonhuisaansluiting (water, elektra en communicatie) hebben we een flinke vertraging opgelopen van ca. 12 weken. Hierdoor zijn we later gestart met de sloop van fase 2 (bewoners moesten verhuizen naar fase 1) en de nieuwbouw van fase 2. Het wordt lastig</p>

	<p>huurwoningen die passen bij de toekomstige woningvraag teruggebouwd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op basis van centrale energie opwekking- en levering (E-Box) wordt een sprong gecreëerd in de huidige 36 label E/F woningen naar 28 NOM woningen. • Door herinrichting van de straat wordt een aantrekkelijke groene woonomgeving gecreëerd. Een slimme groene inrichting die meer ruimte biedt voor biodiversiteit en bijdraagt aan het voorkomen van hittestress, verdroging en wateroverlast. • Door het continue betrekken en actief stimuleren van de bewoners wordt een prettige participatie in de straat bewerkstelligd. • Kennisdeling via het onderzoeksprogramma van Saxion, onder andere d.m.v. <ul style="list-style-type: none"> (1) Advies aan de corporatie/bewoners betreffende gebouwgebruik (ventilatie, onderhoud, zonwering, etc.); (2) Lessons learned en terugkoppeling met betrekking tot toekomstige projecten c.q. aanpassingen in het huidige ontwerp door intensieve monitoring. (3) Participatie van bewoners bij de transitie naar een duurzame samenleving. • Kennisdeling via de lokale partners die kennis en ervaring hebben opgedaan binnen dit project en in nieuwe projecten in de regio kunnen inzetten. • Kennisdeling via Cirkelregio, hét platform in de Achterhoek m.b.t. de circulaire economie. <p><u>Deelproject Gemeente Oude IJsselstreek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Op basis van een gesloten waterkringloop in een deel van de woningen, door regenwater op te vangen, te bufferen en te zuiveren, is er per woning minder verbruik van schoon drinkwater. • Op basis van een innovatief systeem wordt zwart water decentraal opgevangen en gezuiverd, waardoor het water ter plekke geïnfilterd kan worden en de vaste stof gecomposteerd wordt. • Op basis van een zeer innovatief systeem wordt regenwater gezuiverd tot drinkwater en toegepast in twee woningen. 	<p>om de nieuwbouw van fase 2 eind 2024 gereed te hebben. Uiteraard stellen we alles in het werk om het toch gereed te hebben. De oude woningen in fase 2 zijn inmiddels gesloopt, kabels en leidingen zijn verlegd. Binnenkort starten we met het leggen van het riool in de straat. Daarna kunnen we starten met de nieuwbouw van fase 2.</p> <p><i>Met betrekking tot circulaire energie;</i> In de nieuwbouw van fase 1 is een energiemanagementsysteem geplaatst. Eind 2023 is dit systeem voorzien van software-update. De verwachting is dat we eind februari 2024 de eerste overzichten kunnen inzien. De gesprekken met Agem, Liander en de leverancier van de buurtaccu verlopen constructief. Echter zijn er verschillende belangen die zorgen voor een uitdagend traject. Het komende jaar gaan we ons inzetten om de buurtaccu toch gerealiseerd te krijgen.</p> <p><i>Met betrekking tot circulair groen;</i> Het inrichten van het openbaar gebied incl. de beplanting van fase 1 hebben we zo goed als afgerond. Samen met de bewoners en de gemeente hebben we een plan gemaakt. De bewoners hebben inspraak gehad op de beplanting en de inrichting van het groen. De reacties van de bewoners hiervan waren positief. Voor fase 2 gaan we dit in de loop van dit jaar op gelijke wijze oppakken.</p> <p><i>Met betrekking tot circulair onderzoek;</i> Saxion heeft in fase 1 blower-door-testen uitgevoerd en de concept rapporten Circulariteit kwantificeren en Prestatiewaarborging energie en binnenklimaat opgesteld.</p> <p><u>Deelproject Wonion:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De nieuwbouw van fase 2 (8 Levensloop bestendige woningen en 4 gezinswoningen) wordt uitgevoerd gelijkwaardig aan fase 1, dus met hergebruik van geogste gevelstenen en dakpannen. Ook het openbaar gebied wordt ingericht gelijkwaardig aan fase 1. • De keuzes die in 2021 en 2022 zijn gemaakt (Nul op de Meter en het energiemanagementsysteem) zijn in de nieuwbouw van fase 1 gerealiseerd. Dit wordt ook doorgezet naar de nieuw te bouwen woningen in fase 2. We hebben nog steeds de ambities om de buurtaccu eind 2024 te hebben gerealiseerd. • De plannen die we in 2021 en 2022 voor het gehele project hebben gemaakt zijn in 2023 voor fase 1 gerealiseerd. De bewoners hebben inspraak gehad in de keuze van de beplanting. Voor fase 1 is het openbaar gebied ingericht en aan geplant. Fase 2 van het project wordt op gelijkwaardige wijze uitgevoerd. • Toekomstige bewoners hebben inspraak in de te realiseren groene omgeving. Een aantal bijeenkomsten hebben plaats gevonden. Met de toekomstige bewoners van fase 2 gaan we dezelfde bijeenkomsten organiseren om tot een gelijkwaardige invulling van het openbaar gebied/ groen te komen inclusief de participatie van deze bewoners, nu en in de toekomst. • Van de onderzoeken waarvoor opdracht is verstrekt zijn conceptrapporten opgesteld. Er zijn blowerdoortesten gedaan waarvan rapporten zijn opgesteld. Saxion heeft tijdens de realisatie van fase 1 diverse bezoeken aan het project gebracht. • In de bijeenkomsten van de Cirkelregio wordt regelmatig de voortgang van het circulaire project Heuvelstraat gedeeld. <p><u>Deelproject Gemeente Oude IJsselstreek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ten aanzien van de huizen zijn de hydraloops aangebracht en in bedrijf gesteld. De Rainblocks en ondergrondse regenwatertanks zijn aangebracht, aangesloten en kunnen gebruikt worden door de bewoners. Ook zijn de ondergrondse bufferputten voor het te zuiveren regenwater en afvalwater rondom het waterhuis aangebracht en is het bijhorende leidingwerk naar en in het waterhuis aangebracht zodat vanaf 2024 de pilot gestart kan worden. • Het waterhuis is bouwkundig geneveerd en toegankelijk gemaakt voor de te plaatsen componenten van de waterzuivering in het waterhuis. Na het aanbrengen van het benodigde leiding- en installatie werk is de constructieve vloer aangebracht, zijn de stalen hulpconstructies aangebracht waarop de onderdelen van de waterzuivering (DWA en HWA) zijn en of worden geplaatst. • Buiten het waterhuis is het leidingwerk aangebracht en zijn de buffer en pomputten geplaatst waarna door de aangebrachte sparingen in de fundering van het waterhuis het leidingwerk is ingevoerd. • Begin 2024 staat in het teken van de afronding en plaatsing van de laatste in pandige componenten van de zuiveringsinstallatie in het waterhuis. Vervolgens wordt de periode tot aan de bouwvak gebruikt als proefperiode en na de bouwvak kan worden overgegaan tot het infiltreren van het gezuiverde afvalwater in de bodem en in overleg met Vitens een plan gemaakt kan worden voor het leveren van het gezuiverde regenwater tot drinkwater.
<p>Duurzame eiwitproductie Achterhoek (afgerond)</p>	<p>1. Nieuw innovatief concept voor de kosteneffectieve productie van hoogwaardige eiwitten en vetten voor feed en food;</p>	<p>Het project richt zich op het ontwikkelen van een nieuwe, innovatieve methode voor het op schaal kweken van meelwormen als duurzame bron van eiwit en vet. Deze wordt als concept ontwikkeld in een bestaande voormalige, leegstaande varkensstal. In 2021 is het gelukt om diverse ontwikkelingen rond te krijgen. Het voeren, klimaat en tegengaan van migratie is gelukt.</p>

2. Concept voor het geven van een nieuwe invulling aan bestaande varkensstallen op basis van geautomatiseerde continu productie van meelwormen;
3. Bij realisatie van de kostprijs en investeringsdoelstellingen wordt een doorbraak gerealiseerd in de teelt van insecten;
4. Een ontwikkelingsconcept voor circulaire, duurzame voeding voor de meelwormenkweek op basis van de biomassa reststromen van regionale groentetelers en – groenteverwerkers;
5. Het verminderen van de emissies van stikstof en broeikasgassen.

De prioriteiten in 2022 waren om de wormenproductie op niveau en stabiel te krijgen, door ontwikkeling van de watervoorziening en bestrijding van niet-gewenste insecten. Daarnaast was beoogd om een open dag te organiseren. Aan het eerste zijn we helaas in 2022 niet toegekomen, door de overlast van de spekkever (niet gewenste insect) die zeer moeilijk te bestrijden bleek. Het bestrijden van de niet-gewenste insecten bleek een zeer groot probleem. De spekkever heeft dezelfde leefomstandigheden als de meelworm. Maar het insect mag uiteindelijk niet in het eindproduct zitten. Het bestrijden van insecten in een insecten boerderij moet zonder insecticide gebeuren. Dit probleem heeft uiteindelijk alle inzet en 12 maanden gekost. Inmiddels is het gelukt om met een divers scala aan procesmatig en mechanische ingrepen de overlast van deze ongewenste insect tot een acceptabel niveau te reduceren (en met maandenlange minutieuze arbeid om deze handmatig 1 voor 1 bij de wormen weg te halen). Hierdoor kan inmiddels de focus verlegd worden naar het op niveau krijgen van de productie in 2023. In mei 2022 is daarnaast de open dag georganiseerd. Deze dag was zeer geslaagd met een goede opkomst, opening, rondleiding en sprekers. In 2023 is gefocust op het op niveau krijgen van de productie (meer wormen produceren) en het uitvoeren van de voeronderzoeken rondom gebruik van groenteresten.

Activiteit	resultaat
Onderzoek voedingsconversie meelwormen bij inzet van diverse beschikbare groenteresten	Gerealiseerd
Traject certificering GMP+ voor gebruik groenteresten en onderzoek emissies	Gerealiseerd
Onderzoek frass als bodemverbeteraar in samenwerking met De Marke	Gerealiseerd
Ontwikkeling kweekbanden	Gerealiseerd
Ontwikkeling systeem voor automatisering verpoppingsproces	Ontwikkeld, maar niet succesvol
Ontwikkeling systeem voor sexen van de kevers	Deels gerealiseerd
Ontwikkeling scheidingssysteem	Gerealiseerd
Ontwikkeling besturingssysteem voor aansturing alle componenten	Gerealiseerd
Onderzoek klimaatbeheersing met warmteterugwinning en warmtepomp	Deels gerealiseerd
Bouw klein schaal demo project in bestaande stal	Gerealiseerd
Onderzoek blancheren van de wormen om geschikt te maken voor humane consumptie	Deels gerealiseerd

Het is gelukt om kevers te sexen met behulp van hoog detail camera herkenning. Het geautomatiseerd nauwkeurig laten klaarleggen van de insecten voor de camera is nog niet uitgewerkt. Vandaar de vermelding 'deels gerealiseerd'. Bij de klimaatbeheersing is wel de warmteterugwinning in actie gekomen, maar nog niet de warmtepomp. Daarom staat deze ook op 'deels gerealiseerd'.

Naast deze resultaten hebben we veel activiteit verricht voor de communicatie. Naast de open dag zijn er tal van rondleidingen geweest. Open dag en rondleidingen gezamenlijk zijn er naar schatting zo'n 2.000 mensen rondgeleid om kennis te maken met het kweken van wormen op banden in een voormalige varkensstal. Er zijn diverse groepen op bezoek geweest, zoals agrariërs, wetenschappers van Universiteit Wageningen, ondernemers uit de Achterhoek en docenten uit het HBO.

Resultaten:

1. Gerealiseerd: het concept is bijna geheel als prototype gebouwd en gepresenteerd. Met het concept is bewezen dat hoogwaardige eiwitten en vetten (meelwormen) kosteneffectief geproduceerd worden.
2. Gerealiseerd: het prototype is geheel opgebouwd en functioneel werkend gerund in een bestaande varkensstal. Hier kunnen meelwormen met vergaande automatisering geproduceerd worden.
3. Gerealiseerd: bij niet-automatische meelwormenkweek bestaat 50% van de kostprijs uit arbeidskosten. Met het prototype is het gelukt om 80-90% van de arbeidskosten te automatiseren met enorme kostenprijs reductie tot gevolg.
4. Gerealiseerd: bij het concept kunnen functioneel lokale reststromen van groentetelers- en groenteverwerkers worden ingezet, mits voorzien van GMP certificering.

		<p>5. Gerealiseerd: dankzij het concept worden er op schaal hoogwaardige dierlijke eiwitten geproduceerd zonder stikstof of methaanuitstoot. Dankzij de lokale productie kunnen importeiwitten zoals vismeelimport worden vervangen, wat tot een nog grotere reductie van broeikasgassen leidt.</p>
<p>Oriëntatie opzet Biobased Kennis en ontwikkelplatform Innovatieregio Achterhoek (BKIA) (afgerond)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inzicht in de kansen voor hoogwaardige biobased bedrijvigheid in de Achterhoek. • Zicht op de nieuwe (business) modellen voor de verwerking van bestaande biomassa (rest)stromen van gemeenten in de Achterhoek. • Inzicht in de potentie voor de realisatie van nieuwe verdienmodellen voor de Achterhoekse landbouw - en productiebedrijven. • Intensivering van de regionale samenwerking met de omliggende kennis en onderwijsinstellingen. • Een plan voor de inrichting en exploitatie van een BKIA. • Aandacht van media voor Achterhoekse biobased ontwikkelingen. • Onderbouwing voor een gefundeerd go/no go besluit over de realisatie van een Biobased Kennis & Ontwikkelcentrum Innovatieregio Achterhoek (BKIA). 	<p>De beoogde resultaten van het project zijn behaald. In het kader van het project is een onderzoek uitgevoerd naar de kansen en financiële mogelijkheden voor het oprichten van een BKIA. De eindconclusie van het onderzoek is dat er in principe draagvlak is bij een groot aantal relevante partijen, zowel in als buiten de regio, terwijl er zeker ook kansen zijn voor biobased bedrijvigheid in de Achterhoek. Daarnaast zijn er ook kansen voor nieuwe teelten en daarop gebaseerde nieuwe verdienmodellen en businesscases. Tegelijk moet geconstateerd worden dat op dit moment het aantal bedrijven dat gebruik zou kunnen maken van een BKIA in de Achterhoek erg klein is, simpel omdat er nauwelijks bedrijven op dit terrein te vinden zijn. Dit gaat dan met name om bedrijven die zich met innovatieve biobased ontwikkelingen en producten richten op de toekomst. Dit is opmerkelijk, aangezien de Achterhoek al lange tijd bekend staat als een van de Nederlandse innovatieve dragers. Daarnaast is er maatschappelijk in het kader van het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen en klimaatverandering een toenemende behoefte aan biobased producten en oplossingen. De innovatieve biobased bedrijvigheid wordt mede hierdoor gezien als de bedrijvigheid van de toekomst. Het lijkt logisch dat als een traditioneel landbouwgebied als de Achterhoek niet voorop loopt in deze ontwikkeling, de regio op zijn minst als 'middenmoter' mee gaat in deze ontwikkeling. Op dit moment is dat niet het geval en is er in vergelijking met andere Nederlandse regio's sprake van een duidelijke achterstand. Uit zichzelf zal in deze situatie niet snel iets veranderen. Dat is onder andere het gevolg van het ontbreken in de Achterhoek van een universiteit of grootschalige HBO instelling. In andere regio's is dat vaak de drager van deze ontwikkeling. Het veranderen van de huidige situatie in de Achterhoek vergt een samenhangend pakket van maatregelen op het gebied van financiering, subsidies, onderwijs, ruimte, huisvesting en regelgeving. Een belangrijke voorwaarde is daarbij politiek draagvlak, omdat het gezien moet worden als een maatschappelijke opgave. Zodoende zal hier in samenwerking met andere relevante partners door de betrokken overheden specifiek beleid voor moeten worden ontwikkeld en overheidsfinanciering voor worden vrijgemaakt. Aangezien dit soort stimulering pas na jaren effect zal hebben, zal dit een langdurig proces zijn. Het advies is derhalve prioriteit te geven aan het vergroten van het politieke draagvlak voor het stimuleren van Achterhoekse biobased bedrijvigheid en deze stimuleringsactiviteit onder te brengen bij een reeds bestaande organisatie. Naast affiniteit met dit onderwerp is een belangrijke voorwaarde dat deze organisatie door de Achterhoekse partijen wordt gezien als volwaardige gesprekspartner. Als het stimuleringsbeleid succes heeft, kan hieruit op de middellange termijn op organische wijze een BKIA uit ontstaan. In die zin kan het BKIA als maatregel opgenomen worden in het stimuleringsbeleid.</p>
<p>Uuthuskes (afgerond)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De realisatie van tien Uuthuskes in Aalten <p>En uiteindelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behoud van de jeugd in de kleine kernen • Innovatie participatieproces met dorpsbelangen • Snelheid in proces en aanpak vanuit de gemeente • Innovatief bouwproduct, remontabel, flexibel, circulair en duurzaam • Betaalbaar voor de jeugd en inzicht in de financieel/juridische constructies die daarvoor nodig zijn 	<ul style="list-style-type: none"> • Behoud van de jeugd in de kleine kernen: Dit is in 4 van de 5 kleine kernen gerealiseerd door het bewonen van de Uuthuskes door jongeren met een binding met de kleine kern. • Innovatie participatieproces met dorpsbelangen: Dorpsbelangen zijn vanaf het begin betrokken bij het bepalen welke huurder voldoet aan de maatschappelijke of sociale binding en dus in het Uuthuske mag wonen. Door deze nieuwe rol is er participatie van begin tot eind. • Snelheid in proces en aanpak vanuit de gemeente: In dit project heeft de gemeente een proactieve rol. Door de digitale werkoverleggen met de betrokken partijen was de gemeente goed op de hoogte en konden we snel handelen bij tegenvallers. Zeker toen bleek dat er vertraging in het project zat, heeft de gemeente professionele druk uitgeoefend om te zorgen dat de Uuthuskes zo snel mogelijk gerealiseerd werden en niet verder vertraagden. • Innovatief bouwproduct, remontabel, flexibel, circulair en duurzaam: De gebouwde Uuthuskes voldoen aan deze omschrijvingen. Dat geldt ook voor degene die nog worden geplaatst. • Betaalbaar voor de jeugd en inzicht in de financieel/juridische constructies die daarvoor nodig zijn: De bewoners van de Uuthuskes betalen een maandelijks huur. De juiste financiële en juridische constructies zijn daarvoor geregeld en geborgd. De huur is betaalbaar, namelijk €525 per maand en is wordt vanaf 2022 jaarlijks geïndexeerd.
<p>Duurzame Onkruidbestrijding Ruwvoer (afgerond)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Een overzicht van de wensen van de lokale eindgebruikers (boeren & loonwerkers); • Mogelijkheden voor samenwerking met lokale MKB, onderwijs en andere organisaties; • Een opgesteld morfologisch diagram waarin mogelijke oplossingsruimtes worden beschreven 	<ul style="list-style-type: none"> • In kaart brengen van probleem en eisen van eindgebruikers. Er is in het voorjaar een sessie geweest met boeren en loonwerkers waarin hun problemen en eisen kenbaar zijn gemaakt. Deze zijn door de projectleden vastgelegd en meegenomen in de vervolgstappen. • Benaderen MKB en onderwijs De MKB bedrijven in de Achterhoek die werken aan innovaties in de landbouw zijn benaderd om hun interesse voor de ontwikkeling van een nieuw product te peilen.

	<ul style="list-style-type: none"> Een projectplan waarin wordt beschreven hoe de oplossing(en) in een vervolgproject gerealiseerd kunnen worden 	<ul style="list-style-type: none"> Schrijven projectplan. Op basis van alle input is er een projectplan geschreven om een vervolg te geven aan deze inventarisatiestudie. Uitwerken ontwerpmethodiek Met de projectpartners en input vanuit stakeholders zijn ontwerpstappen doorlopen om tot conceptuele uitwerkingen van mogelijke systemen te komen. Uitwerken projectvoorstel Alle resultaten van voorgaande activiteiten zijn gebundeld en vormen samen het projectvoorstel voor de toekomst.
--	---	--

Smart Governance	Beoogde doelen/resultaten project	Voortgang/gerealiseerde resultaten 2023
Regisseren en faciliteren Achterhoek Board en Thematafels (afgerond)	Projecten die bijdragen aan de Achterhoek Visie 2030 zijn uitgevoerd. <i>(Dit 'project' betreft de bijdrage van provincie Gelderland aan de governance van 8RHK Ambassadeurs.)</i>	<p>De Thematafels, Achterhoek Board en Achterhoek Raad komen periodiek bijeen. Naast het agenderen en oppakken van ontwikkelingen worden daar de projecten besproken en beoordeeld. Mede n.a.v. de uitgebreide evaluatie die in 2020/2021 is gehouden én de landelijke ontwikkelingen is er een aanvullende Governance opgezet rondom de Ruimtelijke opgaven in de Achterhoek. Gezien de omvangrijke opgaven lag het niet voor de hand dit onder te brengen bij één van de Thematafels. Voor de regie op de grote ruimtelijke opgaven is in december 2022 de stuurgroep Ruimtelijk Perspectief Achterhoek ingesteld. Deze stuurgroep RPA werkt aan een Achterhoeks Ruimtelijk Perspectief en fungeert als integrerende tafel voor de provinciale trajecten van het Regioarrangement en het Ruimtelijk Voorstel. Daarnaast bespreekt de stuurgroep de ontwikkelingen over het landelijk gebied (provinciaal programma VLGG) om input te leveren richting het BO-VLGG Achterhoek en Liemers. In de stuurgroep RPA nemen de 7 gemeenten, het Waterschap Rijn en IJssel en vertegenwoordigers vanuit de Achterhoek Board deel. De stuurgroep RPA vervult op verzoek van de Provincie de rol van 'integrerende tafel' voor de provinciale trajecten rond het Regioarrangement Achterhoek en het Ruimtelijk Voorstel. Daarvoor neemt ook de Provincie deel aan het overleg.</p> <p>In 2022 heeft de gemeente Montferland een verzoek ingediend om aan te sluiten bij de samenwerking binnen de Achterhoek. De raden van de zeven deelnemende gemeente zijn positief over dit verzoek. Op 31 januari 2024 neemt het algemeen bestuur een definitief besluit. Beoogd wordt om Montferland per 1-1-2024 toe te laten treden tot de samenwerking binnen de Achterhoek. Na de provinciale verkiezingen heeft gedeputeerde P. van 't Hoog afscheid genomen van de Achterhoek Board. In september is gedeputeerde H. Witjes door de Achterhoek Raad benoemt als lid van de Achterhoek Board. In september is ook het vijfjarig jubileum van 8RHK gevierd. Onder meer met een regio congres.</p> <p><u>Projecten:</u> In 2023 zijn er zeven projecten die bijdragen aan de Visie2030 goedgekeurd door Thematafels en Board. In totaal lopen er nu 108 projecten vanuit de thematafels en Board. Waarvan 92 met een bijdrage vanuit de provinciale Gebiedsopgavemiddelen. Naast de projecten zijn er vanuit de Thematafels en Board lijnen voor de toekomst uitgezet, acties ondernomen of ingezet op lobby. Daarnaast zijn de vergaderingen van de Achterhoek Raad voorbereid. Enkele mijlpalen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Het sluiten van de Woondeal Het vaststellen van de Regionale Woonagenda Indienen aanvraag Regio Deal tranche vijf Lentefestival en meerdere werkbezoeken van Kamerleden en bewindspersonen Actieve inzet n.a.v. rapport Elke Regio Telt! Gebiedsgerichte verkenning N18 Regio arrangement Achterhoek Winnaar Eo Weijersprijsvraag 'waar wij willen wonen' Regioplan Achterhoek (i.h.k.v. het Integraal Zorg Akkoord) Goedgekeurde Lokale Ontwikkelingsstrategie Achterhoek (LOS) voor het programma LEADER 2023-2027 Bijdrage van 9 ton vanuit LNV voor experimenten. Ondertekening intentieverklaring van vier boeren-netwerken De vierde Achterhoek Monitor gepresenteerd in een congres

Financiële rapportage 2019-2023 Bulk 2

Projectnummer	Omschrijving	Datum beschikking Regio	Einddatum project	prognose juli 2019-2024				werkelijk vanaf juli 2019-2023			
				kosten	achterhoekse partijen	regiodeal	provincie	kosten	achterhoekse partijen	regiodeal	provincie
SMART ECONOMY											
CE-01	Circulair en toekomstbestendig ondernemerschap	26-jul-19	31-dec-22	588.100	479.900	54.100	54.100	400.437	326.758	36.840	36.840
SW-01	Incubator de Steck	8-jan-20	1-jun-23	1.026.196	513.098	256.549	256.549	1.222.876	709.778	256.549	256.549
CE-05	Groene leerkennisswerkplaats	29-jan-20	31-dec-24	579.824	1.158.440	289.308	289.308	954.228	477.612	238.308	238.308
SW-03	SmartHub Development	20-feb-20	30-jun-24	189.880	148.300	20.790	20.790	196.901	153.784	21.559	21.559
MB-02	Onderzoek N18 tweede fase	eigen	31-mrt-20	60.000	50.000	0	10.000	57.500	47.917	0	9.583
SW-04	Smart Business Center +	23-sep-20	31-dec-23	1.474.350	737.176	368.587	368.587	1.706.183	969.009	368.587	368.587
SW-05	MKB deal	eigen	31-dec-23	400.000	350.000	0	50.000	220.486	192.925	0	27.561
SW-06	SmartHub Incubator Industry Civon	14-sep-20	31-mrt-23	250.034	143.015	77.321	29.698	250.034	143.015	77.321	29.698
SW-06a	SmartHub Incubator Industry SHII coöperatie			375.106	214.555	115.249	45.302	375.217	214.666	115.249	45.302
OA-01	Grensland College	14-dec-20	31-12-2024	3.831.377	2.246.963	1.184.414	400.000	2.236.740	1.311.767	691.455	233.518
OA-02	Leven Lang Ontwikkelen	15-sep-20	31-8-2021	799.500	399.500	199.750	199.750	942.527	543.027	199.750	199.750
OA-03	Achterhoeks Fonds voor Talentontwikkeling	23-nov-20	1-5-2024	4.232.250	2.220.125	1.350.000	662.125	2.971.182	1.558.603	947.745	464.834
MB-01	Procesbegeleider fijnmazige bereikbaarheid	26-sep-19	31-dec-22	125.000	0	62.500	62.500	124.800	0	62.400	62.400
MB-04	Opschaling Netmobiel	15-jun-20	31-okt-22	249.939	42.496	94.971	112.472	112.472	27.928	62.414	73.915
	Programma slimme en duurzame mobiliteit		zie spec hieronder								
MB-06	• Digitaliseringsopgave Mobiliteitsdata Achterhoek	2-nov-20	1-feb-22	35.200			35.200	35.200	0	0	35.200
MB-07	• Werk Achterhoek – Mobmak Achterhoek 20-21	23-nov-20	31-dec-24	200.000		pm	200.000	201.520	0	1.520	200.000
MB-08	• Elektrische deelvoertuigen Groenlo	11-jan-21	31-dec-24	13.107	pm	pm	13.107	64.170	36.127	19.201	8.842
MB-09	• Elektrische deelvoertuigen Zieuwent	25-jan-21	31-dec-24	6.893	pm	pm	6.893	13.213	4.355	5.985	2.873
MB-15	• Continuering Maas platform										
	tenderuitvraag/Technisch partner ADC	23-dec-21	1-jan-24	52.300	pm	pm	52.300	0	0	0	0
OA-06	Pilot Z-route	nbn	31-dec-21	376.720	124.000	188.360	64.360	292.895	96.408	146.448	50.039
MB-19	digitaliseringsopgave fase 3		30-jun-23	40.900			40.900	40.400	0	0	40.400
	werkgeversaanpak mobiliteitsmakelaar 2022-2023	24-mei-22	31-dec-24	366.720		91.680	275.040	175.064	0	43.766	131.298
	sub-totaal programma smart economy			15.851.512	8.248.952	4.353.579	3.248.981	12.645.830	6.813.677	3.295.097	2.537.056
	<i>Volgens beschikking Provincie okt 2023</i>			15.851.513	8.218.952	4.383.580	3.248.981				
SMART LIVING											
CE-02	Kunstmestvrije Achterhoek	23-jan-20	31-dec-23	3.763.420	1.881.710	1.381.710	500.000	3.856.467	1.974.757	1.381.710	500.000
CE-03	Vruchtbare Kringloop Achterhoek-Liemers	23-jan-20	30-jun-24	500.000	125.000	250.000	125.000	427.718	106.930	213.859	106.930
CE-04	Innovatiecentrum De Marke	10-feb-20	31-dec-22	316.017	79.004	158.009	79.004	316.017	79.004	158.009	79.004
CE-04a	De Marke via WUR		31-dec-24	462.983	115.746	231.491	115.746	225.697	56.424	112.848	56.424
CE-06	Cirke regio Achterhoek	2-mrt-20	31-dec-22	736.000	536.000	150.000	50.000	982.897	782.897	150.000	50.000
CE-07	Zuiverende kas	1-sep-20	30-apr-24	1.173.616	608.006	365.610	200.000	1.461.650	896.040	365.610	200.000
CE-08	Zonvarken	10-jun-20	31-dec-22	922.593	461.297	230.648	230.648	1.123.262	661.966	230.648	230.648
CE-09	Ondermijning in zicht	25-aug-20	31-mrt-23	260.000	100.000	72.500	87.500	249.962	100.000	67.952	82.010
CE-11	Werken aan toekomstgerichte erven	21-dec-20	30-jun-24	2.152.868	932.743	620.125	600.000	1.231.465	533.540	354.719	343.207
CE-12	Duurzame eiwitproductie Achterhoek	8-mrt-21	1-jul-23	932.495	536.660	195.835	200.000	989.600	569.524	207.828	212.248
CE-13	Biobased kennisontwikkelcentrum innovatieregio										
	Achterhoek (BKIA)	17-feb-21	31-mrt-33	45.615	13.685		31.930	42.674	12.803	0	29.871
CE-14	Duurzame onkruidbestrijding ruwvoer (DOR)	16-jun-21	30-jun-21	14.744	2.656	6.044	6.044	7.324	1.319	3.002	3.002
WV-01	Steuvel tot energieneutrale woning	4-mrt-20	31-dec-21	504.640	255.220	149.420	100.000	463.133	234.228	137.130	91.775
WV-02	Leefsamen	19-feb-20	28-feb-21	90.790	45.460	23.330	22.000	137.103	91.773	23.330	22.000
WV-05	Makelaar als woningmarktregisseur	ingetrokken		0	0	0	0	0	0	0	0
WV-06	Woon- en vastgoedmonitor	20-mei-20	1-sep-24	458.200	160.000	198.200	100.000	247.301	86.356	106.973	53.972
WV-07	Pilot betaalbaar tijdelijk wonen in kleine kernen	24-jun-20	31-dec-21	118.580	29.290	59.290	30.000	119.900	30.610	59.290	30.000
WV-08	Zorgeloos samenwonen in de Kattenberg	nbn	31-dec-24	982.300	495.000	412.300	75.000	704.840	355.182	295.842	53.816
WV-09	Leefsamen Achterhoekse woningcorporaties	nbn	31-dec-23	162.439	78.201	70.410	13.828	166.484	80.870	64.211	21.403
WV-11	Heuvelstraat Silvalde	nbn	31-dec-24	2.991.586	1.966.586	500.000	525.000	6.818.403	5.793.403	500.000	525.000
WV-12	Uthuuskjes	12-mei-21	31-dec-24	1.211.500	1.045.000	83.250	83.250	938.515	809.532	64.491	64.491
	sub-totaal programma smart living			17.800.386	9.467.264	5.158.172	3.174.950	20.510.412	13.257.159	4.497.452	2.755.802
	<i>Volgens beschikking Provincie okt 2023</i>			17.800.385	9.467.263	5.158.172	3.174.950				
SMART GOVERNANCE											
GOV-04	Regisseren en faciliteren Achterhoek Board en thematafels 2021-2023			1.723.256	0	0	1.723.256	2.562.486	0	0	2.562.486
	sub-totaal smart governance			1.723.256	0	0	1.723.256	2.562.486	0	0	2.562.486
	<i>Volgens beschikking Provincie okt 2023</i>			1.723.256			1.723.256				
	Totaal			35.375.154	17.716.216	9.511.751	8.147.187	35.718.728	20.070.835	7.792.549	7.855.344
	<i>Volgens beschikking Provincie okt 2023</i>			35.375.154	17.686.215	9.541.752	8.147.187				
					50%	27%	23%		56%	22%	22%

uitgave provincie tov beschikt 96,4%

Rapportage projecten Uitvoering Achterhoek Visie 2030 (Bulk 3)

Subsidiërager	Regio Achterhoek	
Projecttitel	Uitvoering Achterhoek Visie 2030	
Zaaknummer	2021-001899	
Rapportage betreft	☒	Verslag inhoudelijke voortgang over de periode 2023
	☐	Aanvraag tot subsidievaststelling

Smart Economy	Beoogde doelen/resultaten project	Voortgang/gerealiseerde resultaten 2023
Fieldlab Digital Twin <i>Eind: maart 2024</i>	<ul style="list-style-type: none"> Naast Varex Imaging zijn vier koplopers betrokken bij dit projectvoorstel als ook twee kennisinstellingen. Minstens vijftwintig bedrijven uit de maakindustrie hebben actief kennisgemaakt met digital twin technologie; dit zijn grotendeels bedrijven uit de Achterhoek. Het gaat om open innovatie. Minimaal 200 studenten van de HAN en het Graafschap College zijn betrokken bij digital twin basisopleidingen in de didactische labs en minimaal 40 studenten hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van digital twin toepassingen in het Fieldlab Digital Twin. 	<p>Binnen de koploperbedrijven is concreet gewerkt aan digitaliseringsprojecten. De digitalisering naar een Digital Twin, moet gestuurd zijn vanuit een digitaliseringsstrategie, hier zijn stappen ingezet. De eerste ontwikkeling van een fysiek Fieldlab bij Varex is opgeleverd, waar studenten en bedrijven samen kunnen werken aan Digital Twinning.</p> <p>Studentprojecten van diverse opleidingen van de HAN en het Graafschap College hebben gewerkt aan projecten bij: Van Raam, Hencon, Bronkhorst en Varex.</p> <p>De projecten van de HAN hadden betrekking op het ontwikkelen van datamodellen, het inzetten van machine learning en ontwikkelen van AI algoritmes en het bouwen van (real time) simulatiesystemen en simulatieconcepten. De projecten van het Graafschap College hadden betrekking op het fysiek aansluiten van processen voor digitalisering.</p> <p>In 2022 is veel aandacht gegeven aan de ontwikkeling naar Digital Twinning en de readiness van bedrijven. Veel is geleerd over deze eerste stappen en hoe bedrijven gereed kunnen worden gemaakt om aan het Digital Twin traject te beginnen. Een aanzet is gemaakt voor het ontwikkelen en realiseren van opleidingsmodules, gericht op werknemers in de Achterhoekse maakindustrie én studenten van de HAN en het Graafschap college. De tweede helft van het project en in 2023 is veel nadruk gelegd op de implementatie van digital twinning in de organisatie: Het leren van mensen, het inpassen in processen, het onderkennen van bottlenecks en de ankering van de ontwikkeling in een digitale strategie en beleid.</p> <p>Ook is een aanzet gegeven tot het definiëren van aandachtspunten voor toekomstige ontwikkeling.</p> <ul style="list-style-type: none"> Een praktische vorm van Technology Roadmapping om digitalisering naar een twin vorm te geven binnen maakbedrijven. Aandacht voor data ontsluiting en de basisdigitalisering van bedrijven (readiness). Dit betekent stap voor stap ontwikkelen van de aansluiting op de productie- en onderhoudsprocessen. Aansluiting van de digital twin (en eigenlijk digitalisering in bredere zin) en de organisatie (en productieprocessen). Leren van elkaar en bij elkaar zijn goede manieren om elkaar te stimuleren in het doen van innovatieve projecten. Studentprojecten zijn een goede manier om snel kennis te vermeerderen. <p>Bedrijven In de werksessies en andere bijeenkomsten zijn meer dan 25 individuele bedrijven aangehaakt. Zeker in introductiekennissessies was de opkomst divers. In de verdiepende sessies was een kern van peloton bedrijven aanwezig.</p> <p>Studentenparticipatie Van de HAN en het Graafschapcollege zijn meer dan 40 studenten in de projecten aanwezig geweest. De didactische labs hebben niet een directe disseminatie/ cursussen voor de HAN en Graafschapcollege studenten opgeleverd. Wel is de kennis uit het fieldlab omgezet in lespakketten. Deze lespakketten zijn weer proeflessen geweest van de seminars/webinars en cursussen die we aan het bedrijfsleven hebben gegeven en die opgenomen zijn in de Smart Makers Academy en op de Ozone site. De lessonslearned voor de opleidingen binnen de HAN worden steeds meer in de projecten en lessen opgenomen van de opleidingen Technische bedrijfskunde, Embedded systems engineering, Werktuigbouwkunde, Bedrijfskunde en elektrotechniek. De snelheid van curriculum verandering gaan helaas niet zo snel als we zouden willen.</p> <p>HAN Studenten Wel zijn door de onderzoekers van het fieldlab voor de minoren Lean &WCP en Smart Business basiscursussen gegeven aan ong. 50 studenten over het gebruik van digital twinning in de productie, en is in de opleiding TBK bij het vak simulatie ongeveer 30 studenten onderwezen. Daarnaast is bij de cursussen van de Siemenspakketten voor simulatie, datamanagement</p>

		<p>die we aan de koploperbedrijven hebben gegeven steeds een groep van werktuigbouw en Technische bedrijfskunde studenten aanwezig geweest (max. 15 per cursus). We hebben de inleidende cursus Data Mining in het fieldlab ontwikkeld en dit wordt nu als vast onderdeel aan studenten TBK (30 studenten per jaar), minor Lean & WCP (60 studenten per jaar) en minor smart business (20 studenten per jaar) gegeven. We stellen deze cursus ook beschikbaar aan de overige HAN studenten bij belangstelling.</p> <p>Graafschapcollege studenten Binnen de werkzaamheden van het CIVON zijn meerdere studentgroepen bezig geweest met de introductie voor Digital Twinning, voornamelijk hoe de datapunten aangesloten moeten worden in de productie en hoe de fysieke infrastructuur moet worden ontwikkeld en ingericht.</p> <p>In bijlage 1a is een uitgebreide toelichting van het project opgenomen.</p>
<p>Additive Manufacturing <i>Eind: augustus 2025</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het opzetten van een opleiding tot operator 3D metaalprinten voor zowel LLO als ook als keuzedeel binnen het reguliere onderwijs voor alle vakgebieden. • Binnen het project zullen de bedrijven kennis vergaren en delen, waarbij de samenwerking ook grensoverschrijdend (het cluster rond Fachhochschule Bocholt) zal zijn. • Een experimenteerruimte waarbij bedrijven die nog niet met 3D metaalprinten in aanraking zijn geweest kennis kunnen maken. • Inzetten voor werving van nieuwe instroom, bijvoorbeeld richting VMBO. 	<p>In 2023 is de opleiding 3D metaalprinter gestart waarbij onderwijs en bedrijfsleven gezamenlijk de inhoud, vorm en uitvoering van deze opleiding ter hand hebben genomen. Deze opleiding loopt nog en men heeft enorm veel kennis opgedaan over ontwerp, printen alsmede programmeren. Het gezamenlijke product wat is gemaakt is een multi-tool waarin diverse functionaliteiten zijn opgenomen als ringsleutel, bandenlichter, spakenspanner en schroevendraaier. Alles werkt, beweegt en is in één keer geprint.</p> <p>Tevens zijn de contacten aangehaald met Bocholt. Zo hebben wij met de opleidingsgroep woensdag 24 januari jl. een bezoek gebracht aan de firma Grünwald en de Fachhochschule in Bocholt. Een tegenbezoek staat gepland. Bocholt is veel meer gericht op onderzoek, maar wil qua uitvoering graag met ons samenwerken.</p> <p>Er zijn veel uren geprint op de machine en dan komen allerlei problemen naar voren die ons als groep enorm veel kennis en kunde hebben opgeleverd inzake het 3D metaalprinten. Van fouten leer je immers is zeker van toepassing.</p> <p>Deze zomer willen wij ook de korte introductiecursus afgerond hebben.</p> <p>Nog steeds heeft de 3D metaalprinter een enorme aantrekkingskracht op nieuwe studenten en andere bezoekers.</p> <p><u>Resultaten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Draait nu, is operationeel maar nog niet geheel afgerond. • Er wordt volop samengewerkt tussen onderwijs en bedrijfsleven, maar ook tussen bedrijven onderling. Daarnaast zij de eerste bezoeken aan Bocholt geweest en staan de bezoeken van Bocholt aan Terborg gepland. • De fysieke ruimte is er, maar eerst willen onze eigen medewerkers het printproces voldoende beheersen alvorens workshops kunnen worden gegeven. Zij lopen nu ook tegen allerlei technische storingen en vragen aan die ook steeds sneller kunnen worden verholpen/beantwoord. Zowel Van Raam als ook K3D hebben hetzelfde proces doorlopen. Belangstellenden zijn al op bezoek geweest, maar het is voor hen nog wachten op de introductiecursus. • Is al actueel vanaf de start.
<p>StartUp in Residence Achterhoek <i>Eind: december 2025</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • 25 StartUps nemen deel aan StartUp in Residence Achterhoek. • 25 maatschappelijke challenges opgehaald bij semi overheid in de Achterhoek. • minimaal 6 mentoren delen hun kennis en netwerk met 25 StartUps. • 5 StartUps stromen door in de StartUp faciliteiten van SHII en De Steck. • SIR verandert de werkwijze van de betrokken ambtenaren: <ul style="list-style-type: none"> - Meer klantgericht (user centric). - Werken sneller door wisselwerking overheid/startup. - Durven meer te experimenteren om tot een oplossing te komen 	<p>Zie bijlage 1b voor een uitgebreide rapportage.</p> <p><u>Resultaten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>25 startups nemen deel aan het programma:</i> 6 startups nemen nu deel aan het programma, in de tweede ronde naar verwachting 10 startups, in de derde ronde naar verwachting 12 startups. Werving van de start-ups loopt erg goed. Zowel Incubator managers als kennismakelaars hebben aangegeven zeer verrast te zijn door de hoge aantallen van inschrijven op de challenges. We zijn dus in staat om in een tijdspanne van 3 tot 4 weken een grote groep startups te interesseren voor deelname. Het programma, de werving, communicatie en aantrekkelijkheid van challenges weten we goed vorm te geven. • <i>25 maatschappelijke challenges ophalen bij achterhoekse overheden:</i> 7 challenges zijn opgehaald in ronde 1, via o.a. brainstormsessies brengen we momenteel de challenges in kaart voor de tweede ronde. Het streven is om 10 challenges in ronde 2 en 12 challenges in ronde 3 op te halen. • <i>6 mentoren delen kennis met startups:</i> Zoals aangegeven zullen we geen mentoren 1 op 1 inzetten voor startups maar een grotere groep ervaren ondernemers en ambtenaren verbinden met de startups om de startups zo te helpen bij het vergroten van hun netwerk en mogelijkheden tot opschalen van hun business.

		<ul style="list-style-type: none"> • 5 startups stromen door naar de bestaande faciliteiten in de regio (SHII en Steck): Insyte Technology heeft zich aangesloten bij SHII, verkenning loopt voor 2 andere startups om bij SHII aan te sluiten. Een van de startups heeft via het netwerk van De Steck kantoorruimte gevonden in de regio. • SIR verandert de werkwijze van de betrokken ambtenaren: <ul style="list-style-type: none"> - Meer klantgericht (user centric). - Werken sneller door wisselwerking overheid/startup. - Durven meer te experimenteren om tot een oplossing te komen. <p>Aan het eind van ronde 1 zullen we met de opdrachtgevers deze ontwikkeling bespreken en t.z.t. rapporteren.</p>
<p>SHII 2.0 Eind: april 2026</p>	<p><u>Jaarlijks:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 60 starters hebben een intake. • 40 starters klaarmaken voor pitch. • 20 starters actief begeleiden en tot succes (levensvatbaar) maken. <p><u>Neveneffecten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Er ontstaat meer bedrijvigheid in de Achterhoek. • Jong talent wordt behouden / aangetrokken door de Achterhoek. • Kennis over Smart Industry wordt uitgebreid. • Door betere kennis en implementatie van deze kennis wordt de arbeidsproductiviteit verhoogd door slimmer, flexibeler en dynamischer het werk te organiseren. <p><u>Achterhoek breed:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vestiging is nu in de Oude-IJsselstreek, de starters, partners en ondersteuning vanuit het ecosysteem komen uit de gehele Achterhoek. Om goed invulling te geven aan de geografische spreiding, aansluiting bij ondersteuningsbehoefte en het bereiken van nieuwe starters wil SHII ook "on-tour". Dit aanvullend op een thuishonk binnen CIVON. • De samenwerking en aanbod door de regio heen krijgt een boost, doordat we de Achterhoek intrekken en onze impact meer zichtbaar wordt voor andere gemeentes en industriekringen. <p><u>Business case:</u> Door ontwikkeling van nieuwe verdienmodellen en samenwerkingen in de komende jaren, zal de begroting een grote stap richting zelfstandigheid laten zien. Gedurende de looptijd zal ook een plan en borging voor de tijd na afloop subsidie worden vastgesteld, met partijen uit het verbonden ecosysteem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De doelstellingen m.b.t. het begeleiden van starters in het voortraject zijn niet in kwantiteit behaald. In de "samenvatting voortgang" hebben wij uiteengezet welke activiteiten ontplooid zijn met het om- en opbouwen van een organisatie die nodig is om de gestelde doelen gedurende het project te bereiken. Waar de nieuwe inflow en het selectie systeem (60 → 40 → 20) nog vorm moet krijgen, wordt een groot deel van de starters (90%) die bij SHII binnenkomen geholpen in de ontwikkeling van hun onderneming. In cijfers komt het neer op: <ul style="list-style-type: none"> ○ 30+ kennismakingen ○ 7 pitchers on stage ○ 13 in begeleiding • Op het gebied van neveneffecten zijn door SHII mooie verbindingen gelegd met nieuwe industriekringen, zijn er nieuwe KVK-inschrijvingen geweest in de Achterhoek (meer bedrijvigheid) en realiseren we in de samenwerking van de Ideeënfabriek uitbreiding van kennis op het gebied van Smart Industry. We steunen ook het initiatief iSHARE en R&D-Fieldlab en werken samen met Startup Achterhoek op de challenges die zij organiseren. Betere kennis en implementatie hiervan draagt bij aan de arbeidsproductiviteit. • Achterhoek breed bekendheid opbouwen en uitbreiden doen we door SHII activiteiten op diverse events te presenteren. Waar mogelijk i.s.m. onze starters. Denk hierbij aan de Talententuin, ACT-events en het Achterhoeks Ondernemersfestival bij De Radstake vanuit "SHII on-tour". Deelname aan Orion Gelderland draagt ook bij aan interactie met universiteiten en hogescholen in Gelderland en Overijssel. Aanhaken van industriekringen uit SIKa is een doelstelling. Met IKGL lopen gesprekken en is er wil om samen te werken. • Dat nieuwe verdienmodellen mogelijk zijn zonder de essentie van SHII teniet te doen is in 2023 aangetoond. Ondernemers uit de SHII achterban hebben een starter een substantiële lening verstrekt om een schaalbaar businessmodel te valideren. Bij negatief resultaat zouden de leningverstrekkers het geld kwijt zijn, bij positief resultaat wordt er terugbetaald én komt de rente toe aan SHII. Het resultaat heeft positief uitgedrukt. Opvolgend is er voor de starter een investeringsronde opgezet en uitgevoerd om sneller verder te kunnen opschalen. De investeerders in deze ronde komen wederom uit het SHII ecosysteem en hebben een bijdrage aan SHII toegezegd op het moment van investeren. Dit heeft een groot positief effect gehad op de inkomsten. Let op!: dit model is niet forceerbaar, maar wel kopieerbaar. Er kan niet gestuurd worden op X investeringen per jaar, maar wanneer het weer aan de orde komt liggen de draaiboeken klaar. <p>Een uitgebreide beschrijving van de voortgang is opgenomen in bijlage 1c.</p>
<p>SmartHub Young Talent Eind: december 2025</p>	<p>Bereik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Per jaar bereiken we via online inspanningen 500.000 jongeren. • Per jaar min. 200 nieuwe vacatures op de vacatureportal voor stages, afstudeeropdrachten, startersfuncties en doorverwijzingen naar intermediairs. • Per jaar dienen 15 studentambassadeurs als loketfunctie richting werkgevers en onderwijs. <p>Uitvoering</p>	<p>Bereik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2023 zijn 773.345 studenten online bereikt (2022: 762.713). • Er zijn 166 nieuwe vacatures geplaatst (2022: 103) op de in 2023 vernieuwde vacatureportal (op het moment van deze analyse stonden daadwerkelijk 207 vacatures online) → met een praktische workshop over de kansen en mogelijkheden van het cms van het platform gaan wij in Q1 2024 inzetten op een toename van het aantal en de kwaliteit. • Er zijn 6 actieve studentambassadeurs betrokken bij SmartHub Young Talent → als projectgroep hebben we moeten constateren dat de doelstelling 'jaarlijks 15 studenten-ambassadeurs actief' niet realistisch en wenselijk is; de tijdsinspanning op het vlak van werven en onderhouden van de relatie met hen staat niet in verhouding tot de opbrengst en duurzaamheid (studenten zijn moeilijk 'vast' te houden). Huidige en nieuwe geïnteresseerde studentenambassadeurs omarmen we maar vanaf

	<ul style="list-style-type: none"> Organisaties kunnen 4x per jaar deelnemen aan een workshop omtrent het werken met jongeren / hoe inrichten van de organisatie op diverse vlakken (recruitment, marketing, HR, werkplek etc.). 2x per jaar wordt er met elk individueel SmartHub lid een gesprek gevoerd omtrent de voortgang en om behoeftes te peilen rondom het aantrekken van jong talent. Actief promoten en bezoeken van de inspiratie/ontmoetingsplekken voor studenten in de Achterhoek (CIVON, Steck, SHII, De Marke) inclusief workshops rondom persoonlijke ontwikkeling en/of ondernemers skills. <p>Bewijslast</p> <ul style="list-style-type: none"> Ledengroei naar een totaal van 250 leden in 2024 (huidig aantal 160). Per jaar vinden 250 jongeren in de leeftijd 18 – 25 een stage, afstudeerstage of startersfunctie via Smarthub (direct en indirect), waarvan min. 20% van buiten de regio komt. Opzetten van één extra Innovatiehub per jaar met gemiddeld 30 studenten. Per jaar minimaal 150 deelnemers aan innovatiehubs. Opzetten Achterhoek traineeship met per jaar 15 - 25 (resultaten zoals opgenomen in het door u ingediende projectplan). 	<p>2024 willen we doelstelling anders en breder in gaan vullen door enerzijds op de website meer met testimonials van studenten te gaan werken en anderzijds veel meer in te gaan zetten op het verstevigen van een duurzame relatie met stagecoördinatoren en stagebureaus van opleidingen.</p> <p>Uitvoering:</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2023 zijn de volgende workshops voor de werkgevers georganiseerd: 1. Goede vacatures maken voor jong talent - Frontis (april), 2. Sollicitanten toen vs. Nu – Jesse Geul (oktober), 3. De kracht van innovatiehubs – Marij Striekwold (oktober). Ondernemers zijn 2 maal per jaar benaderd om een gesprek in te plannen (naar behoefte). We promootten de inspiratie-/ontmoetingsplekken actief bij studenten: de drie bijeenkomsten van de Achterhoekse inspiratiesessies bij o.a. Civon, De Steck en SHII, de Masterclass Bokskoaching en masterclass Creatief solliciteren vonden plaats tijdens de Talententuin (op het DRU Industriepark waar ook Civon gevestigd is), We voerden een succesvolle green graffiti guerrilla-actie uit op aanlooproutes naar diverse hogescholen en universiteiten om studenten te wijzen op (stages op) smarthub.nl met veel (social media) aandacht tot gevolg. In februari organiseerden we in samenwerking met partner Onverwachte Hoek een speeddatesessie tussen studenten en bedrijven In maart organiseerden we een bedrijfsbezoek voor studievereniging Sigma – van radboud universiteit. Bij SABA adhesives & sealants en Nijhuis Saur Industries. <p>Bewijslast:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ledenstabilisatie, eind 2023 zijn er 191 leden (2022: 188) → Er is sprake van een grote groep trouwe leden. Acquisitie voor nieuwe leden bleek afgelopen jaar moeizamer te verlopen en een aantal leden beëindigden het lidmaatschap. We verwachten vanaf 2024 en mede vanuit de samenwerking met de andere SmartHub-initiatieven, nieuwe leden te kunnen aantrekken en binden. In 2023 hebben wij 2.245 verbindingen gelegd tussen leden en studenten (2022: 1.936): <ul style="list-style-type: none"> 323 studenten (2022: 105) hebben gesolliciteerd/gemailed via SmartHub. 1.906 studenten (2022: 1.819) zijn via SmartHub online bij de aangesloten werkgevers terecht gekomen. 16 studenten (2022: 12) zijn via de Talentmail aan de aangesloten werkgevers voorgesteld. Hiervan kwam 55% van buiten de regio (2022: 75%). De verkenning van een Innovatiehub met zorgpartijen heeft niet tot een nieuwe Innovatiehub geleid. Vanwege capaciteitsproblemen is er dit jaar geen mogelijkheid geweest om hier verder op te acteren anders dan door de workshop De kracht van Innovatiehubs te organiseren. Er waren in 2023 318 studenten (2022: 228) die deelnamen in de bestaande Innovatiehubs (hiervan kwam 33% van buiten de regio). Via de Netwerkwerkplaats vonden in het najaar vanuit de gedachte van een traineeship voor de eerste keer 3 Achterhoekse inspiratiesessies plaats voor een twintigtal jongeren die op dat moment stage liepen bij SmartHub-leden en bij Innovatiehubs. Een succesvolle opzet voor alle deelnemers die in 2024 in het voorjaar en najaar een vervolg krijgt.
<p>Fit veur Altied Eind: december 2024</p>	<ol style="list-style-type: none"> Een regionaal en lokaal verbindingssysteem rondom vitaliteit is gevormd, bestaande uit vertegenwoordigers uit onderwijs, zorg, sport en het bedrijfsleven. Het systeem staat na einde project als een concreet, lokale infrastructuur. Lokale proeftuinen zijn de voorbeelden van beweegintegratie in het bedrijfsleven. >150 Achterhoekse bedrijven hebben gebruik gemaakt van deze interventies. 1.000 medewerkers nemen actief deel aan sport- en beweegactiviteiten. 30.000 Achterhoekers zijn door middel van de olievlekwerking geïnspireerd via door communicatiekanalen. 	<p>Een uitgebreide rapportage is opgenomen in bijlage 1d.</p>

	<p>7. Samenwerkende partijen, betrokken partners en bedrijven nemen de interventies op in de dagelijkse praktijk (cross-overs).</p> <p>8. In programma's zijn wetenschappelijke onderbouwingen toegepast (practice based/evidence based) zodat we weten wat voor wie werkt en waarom.</p> <p>9. Bedrijfsartsen, HR-medewerkers, bedrijfseigenaren en organisaties hebben kennis over interventies en aanpakken die werken en passen dit toe in hun bedrijf.</p>					
<p>Routekaart onderwijs-arbeidsmarkt Achterhoek (afgerond)</p>	<p>Dit project resulteert in een routekaart die door onderwijs, ondernemers en overheid kan worden gebruikt om een toekomstbestendige aansluiting voor onderwijs en arbeidsmarkt te creëren en zo kansengelijkheid te stimuleren. Daarvoor geeft het project op basis van kwantitatieve en kwalitatieve gegevens inzicht in de kansen en knelpunten voor het versterken én het structureel inbedden van onderwijs in regio dat past bij de behoeften van lerenden en bij de vraag vanuit de arbeidsmarkt. Concreet levert dit project de volgende producten op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een digitale routekaart met concrete tips en tools voor de drie O's; • Een projectrapportage in de vorm van een e-magazine; • Input voor de Achterhoek Monitor; • Kennisdeling via webinars, kennisdeelmiddagen en eventueel vakpublicaties 	<p>Het project bestaat uit twee werkpakketten, waarvan het eerste is afgerond in maart 2023. Werkpakket 1 richtte zich met name op het doen van onderzoek in de vorm van deskresearch, kwantitatief onderzoek (vragenlijsten) en kwalitatief onderzoek (focusgroepen en diepte-interviews) om helder te krijgen wat de stand van zaken is omtrent kansen voor leren in de regio, welke obstakels en mogelijkheden ervaren worden en welke facilitering vanuit de drie O's nodig is. Hierbij hebben we het activiteitenplan van de projectaanvraag gevolgd: we zijn gestart met deskresearch en daaropvolgend hebben we al snel een kick-off-bijeenkomst georganiseerd waarin de drie O's vertegenwoordigd waren en wij hen op basis van eerste ideeën uit deskresearch input vroegen op de thema's die aan bod moesten komen in de kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeksinstrumenten die we wilden inzetten. Naast het voortzetten van het deskresearch zijn we vervolgens de vragenlijsten gaan construeren en uitzetten. Op een aantal vragenlijsten hebben we gericht expertfeedback gevraagd, met name op de vragenlijsten gericht op directeurs/decanen vo, werkgevers en professionals. Het was onder sommige doelgroepen lastig voldoende respons te genereren, waardoor de kwantitatieve data wellicht minder betrouwbaar zijn. In die gevallen hebben we ook kwalitatieve data uit focusgroepen en interviews, maar op basis daarvan zijn algemene trends lastig vast te stellen. De interviews en focusgroepen zijn allemaal getranscribeerd. Tussentijdse resultaten zijn gedeeld, bijvoorbeeld in de groep Werkgeversaankpak, met de Thematafel Onderwijs & Arbeidsmarkt, in de speerpuntgroep LLO, met samenwerkingsverband PPO en tijdens een presentatie aan de gemeente Oude IJsselstreek. Naar aanleiding van werkpakket 1 en als startpunt van werkpakket 2 hebben we vier factsheets opgeleverd: een gericht op het po, een op het vo, een op het tertiair onderwijs en een op professionals. Deze factsheets zijn gedeeld via de Iselinge Hogeschool Kennisbank en de social media-kanalen van Iselinge Hogeschool en Gelijkschap. Ze zijn (nog) niet gedeeld via de kanalen van de 8RHK Ambassadeurs. Ter afsluiting van werkpakket 1 heeft in april 2023 wederom een bijeenkomst plaatsgevonden met de klankbordgroep die ook bij de kick-off aanwezig was om de factsheets te delen en op basis daarvan denkrichtingen te bepalen die tijdens de bijeenkomsten behorend bij werkpakket 2 uitgewerkt konden worden tot concrete interventies in de routekaart.</p> <p>Wegens het zwangerschaps- en bevallingsverlof van de projectleider (februari t/m mei 2023) is de start van werkpakket 2 wat naar achteren geschoven. Werkpakket 2 zou bestaan uit vijf bijeenkomsten met een werkgroep vanuit de drie O's die verspreid over een jaar zouden plaatsvinden. Door de afwezigheid van de projectleider en de lastigheid in het vinden van data waarop voldoende mensen in de werkgroep aanwezig konden zijn, zijn negen bijeenkomsten georganiseerd in kleinere groepen, waarvan de laatste zes in maart en april 2024 plaatsvinden. De eerste drie hebben in oktober en november 2023 en januari 2024 plaatsgevonden. Hoewel de werkgroepbijeenkomsten meer 'gefragmenteerd' zijn verlopen dan gehoopt en gepland, hebben ze wel concrete output opgeleverd voor de routekaart, d.w.z.: ideeën voor te zetten stappen naar een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt in de regio. Ten eerste wordt een pilot voorgesteld op de inzet van een vaardighedenportfolio voor zowel vo-leerlingen en studenten als professionals. Daarnaast wordt een drietal onderzoeksideeën verder uitgewerkt: (1) samenwerking tussen school en ouders, (2) het uitspreken van stimulerende verwachtingen naar lerenden, en (3) taalvaardigheid in de context van onderwijs én bijscholing van professionals, voor zowel NT1 als NT2. Bevindingen zijn in maart 2024 gepresenteerd op het Velon Congres en er wordt gewerkt aan een vakpublicatie.</p>				
<p>Servicepunt Techniek <i>Eind: december 2024</i></p>	<p>Het Servicepunt Techniek zorgt voor minder versnippering, het begeleiden, omscholen en matchen van werkzoekenden via Servicepunt Techniek partners of andere organisaties en het verbinden hiervan. Concreet worden de volgende resultaten opgeleverd:</p> <table border="1" data-bbox="543 1827 1261 1900"> <tr> <th colspan="2">Plaatsingen/bemiddelingen in de periode 2022-2024</th> </tr> <tr> <td>Van werk naar werk</td> <td>40 plaatsingen</td> </tr> </table>	Plaatsingen/bemiddelingen in de periode 2022-2024		Van werk naar werk	40 plaatsingen	<p>Het Servicepunt Techniek Achterhoek Liemers heeft een kick-off bijeenkomst gehad op sept 2021 in Wehl. Het proces van de werkgroep en stuurgroep overleg is in 2023 gecontinueerd om van daaruit te werken aan de realisatiedoelstellingen die voor eind 2024 behaald moeten worden. Er hebben in 2023 4 stuurgroepoverleggen en 4 reguliere werkgroepoverleggen plaatsgevonden. Daarnaast zijn er 2 extra sessies voor optimaliseren van de werkprocessen georganiseerd. Voor de sessies wordt een aanwezigheidsregistratie bijgehouden.</p> <p>Aanvragen voor ondersteuning bij instroom naar werk/werk naar werk en scholingsadvies komen meestal op één centraal punt bij de arbeidsmarktcoach van Gelders Vakmanschap binnen. Hij legt de vraag voor aan de werkgroep en daar wordt</p>
Plaatsingen/bemiddelingen in de periode 2022-2024						
Van werk naar werk	40 plaatsingen					

	<table border="1"> <tr> <td>Van werkloosheid naar werk</td> <td>40 plaatsingen</td> </tr> <tr> <td>Uitval voorkomen</td> <td>15 bemiddeling</td> </tr> <tr> <td>Leven Lang Ontwikkelen (scholingstrajecten)</td> <td>151 bemiddeling</td> </tr> <tr> <td>Statushouders</td> <td>22 plaatsingen</td> </tr> <tr> <td>PRO/VSO jongeren</td> <td>ntb</td> </tr> <tr> <td>Leren van elkaar sessies</td> <td>6 sessies</td> </tr> </table>	Van werkloosheid naar werk	40 plaatsingen	Uitval voorkomen	15 bemiddeling	Leven Lang Ontwikkelen (scholingstrajecten)	151 bemiddeling	Statushouders	22 plaatsingen	PRO/VSO jongeren	ntb	Leren van elkaar sessies	6 sessies	<p>besloten wie de aanvraag oppakt. Activiteiten worden geregistreerd in de registratiekaart voor kandidaten (104 registraties 2023) en voor werkgevers (83 registratie 2023 opgave AC GV). Naast de geregistreeerde gegevens over kandidaten en werkgevers vinden er door werkgroepenleden ook gesprekken met werkgevers, (potentiële) kandidaten en netwerken plaats die gelinieerd zijn aan het SPT Achterhoek-Liemers, die niet worden vastgelegd in de registratiekaart. De leren van elkaar sessies worden hierin ook niet geregistreerd maar zijn wel bij de realisatiedoelstellingen worden meegenomen. Reden voor het niet registreren zijn AVG of uitgevoerd vanuit de eigen organisatie.</p> <p>De websitepagina hangt onder de website van Opijver Servicepunt Techniek Achter-Liemers (opijver.nl). Hierop zijn XX reacties binnengekomen. Incidenteel wordt een verwezen naar de website in een linkedIn-post. De flyer wordt ge-update in 2024. Er is ook een nieuwe flyer voor het instrument 'Doorverwijzen naar afwijzing'. De banner wordt gebruikt tijdens oriëntatiemarkt, etc. Het SPT Achterhoek-Liemers heeft i.s.m. de DOE agenda werkgroep de oriëntatiemarkt georganiseerd en was aanwezig bij de Talententuin voor promotie van het SPT.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Resultaten t/m 2023:</th> <th>Plaatsingen/ bemiddelingen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Van werk naar werk</td> <td>27 kandidaten begeleid waarvan 11 geplaatst (waarvan 3 in een BBL traject gestart)</td> </tr> <tr> <td>Van werkloosheid naar werk</td> <td>55 kandidaten begeleid waarvan 25 geplaatst en 7 mensen in opleiding</td> </tr> <tr> <td>Uitval voorkomen</td> <td>14 kandidaten begeleid, waarvan 6 geplaatst en 4 mensen in opleiding</td> </tr> <tr> <td>Leven Lang Ontwikkelen (scholingstrajecten)</td> <td>432 contractonderwijs activiteiten bij Anton Tjink techniekopleidingen, IW contractonderwijs activiteiten worden nog doorgegeven.</td> </tr> <tr> <td>Statushouders</td> <td>5 statushouders, waarvan 2 geplaatst</td> </tr> <tr> <td>PRO/VSO jongeren</td> <td>2 jongeren in begeleiding</td> </tr> <tr> <td>Leren van elkaar sessies</td> <td>Vorbereiding kennisdelingssessie 21 februari 2023 voor intermediairs</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaten t/m 2023:	Plaatsingen/ bemiddelingen	Van werk naar werk	27 kandidaten begeleid waarvan 11 geplaatst (waarvan 3 in een BBL traject gestart)	Van werkloosheid naar werk	55 kandidaten begeleid waarvan 25 geplaatst en 7 mensen in opleiding	Uitval voorkomen	14 kandidaten begeleid, waarvan 6 geplaatst en 4 mensen in opleiding	Leven Lang Ontwikkelen (scholingstrajecten)	432 contractonderwijs activiteiten bij Anton Tjink techniekopleidingen, IW contractonderwijs activiteiten worden nog doorgegeven.	Statushouders	5 statushouders, waarvan 2 geplaatst	PRO/VSO jongeren	2 jongeren in begeleiding	Leren van elkaar sessies	Vorbereiding kennisdelingssessie 21 februari 2023 voor intermediairs
Van werkloosheid naar werk	40 plaatsingen																													
Uitval voorkomen	15 bemiddeling																													
Leven Lang Ontwikkelen (scholingstrajecten)	151 bemiddeling																													
Statushouders	22 plaatsingen																													
PRO/VSO jongeren	ntb																													
Leren van elkaar sessies	6 sessies																													
Resultaten t/m 2023:	Plaatsingen/ bemiddelingen																													
Van werk naar werk	27 kandidaten begeleid waarvan 11 geplaatst (waarvan 3 in een BBL traject gestart)																													
Van werkloosheid naar werk	55 kandidaten begeleid waarvan 25 geplaatst en 7 mensen in opleiding																													
Uitval voorkomen	14 kandidaten begeleid, waarvan 6 geplaatst en 4 mensen in opleiding																													
Leven Lang Ontwikkelen (scholingstrajecten)	432 contractonderwijs activiteiten bij Anton Tjink techniekopleidingen, IW contractonderwijs activiteiten worden nog doorgegeven.																													
Statushouders	5 statushouders, waarvan 2 geplaatst																													
PRO/VSO jongeren	2 jongeren in begeleiding																													
Leren van elkaar sessies	Vorbereiding kennisdelingssessie 21 februari 2023 voor intermediairs																													
<p>Digivaardige Achterhoeker Eind: september 2025</p>	<p>Fase 1 (oktober 2022 – juni 2023):</p> <ul style="list-style-type: none"> Het ontwikkelen van een offline leeromgeving (ontwikkelplein, workshops, begeleiding, communities). Het creëren van een online platform, een digitale infrastructuur. Het leggen van verbindingen met de sociale infrastructuur (het partneroverleg). Het vaststellen, ontwikkelen en formatteren van inhoud van modules (thema's) en themabladen voor de digikoffer. Het ontwikkelen van een communicatie- en marketingstrategie. Monitoring. Gebruikers klankbordgroep en testgroepen werven. <p>Fase 2 (juli 2023 – juni 2024): uitvoeren en doorontwikkelen.</p> <p>Fase 3 (juli 2024 – oktober 2025): uitvoering en borging.</p>	<p>Het project is eind 2022 gestart met fase 1 (ontwikkeling). Tijdens de tussenevaluatie in 2023 bleek dat het project onvoldoende heeft opgeleverd om door te kunnen met fase 2 en 3 (uitvoering). Momenteel wordt bekeken op welke wijze dit project voortijdig kan worden afgewikkeld.</p>																												
<p>Uitvoeringsprogramma Inclusieve arbeidsmarkt Eind: juni 2024</p>	<ul style="list-style-type: none"> Meer gelijke kansen op een duurzame plek voor iedereen op de arbeidsmarkt. Ondersteuning voor iedereen die dit nodig heeft bij het verkrijgen of behouden van werk. Vergroten van de arbeidsparticipatie van de beoogde doelgroep. Verbeterde regionale samenwerking. Meer inhoudelijke focus. Uitvoering van de meerjarige strategie op de inclusieve arbeidsmarkt in de Achterhoek. 	<p>A ONBENUT ARBEIDSPOTENTIEEL</p> <p>A1 Beter leren kennen en ondersteunen van (terugkerende) 'cliënten' ten behoeve van duurzame deelname aan de arbeidsmarkt</p> <p>Er wordt gewerkt aan de oplevering van een plan van aanpak voor implementatie sectorale werkleerlijnen onbenut arbeidspotentieel door kwartiermaker.</p> <p>De kwartiermaker is rond 1 november jl. gestart en er zijn 5 (van de circa 8) projectleiders vanuit de aangesloten uitvoeringsorganisaties gestart. Voor sectoren horeca, zorg, logistiek en transport, ICT en productie.</p> <p>Projectleiders zijn bezig met het ontwikkelen van de verschillende sectorale werkleerlijnen binnen de arbeidsmarktregio.</p> <p>A2 In beeld brengen van 'ongezien talent' buiten uitvoeringsorganisaties</p> <p>Na enige vertraging door wisseling in bemensing bij de VAKbeweging is eind 2023 een wijkgerichte aanpak in Winterswijk uitgevoerd. Daarbij is met inwoners en verschillende maatschappelijke organisaties in de wijk gesproken. De dienstverlening van het Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) is onder de aandacht gebracht. Er zijn inloopbijeenkomsten voor inwoners</p>																												

		<p>georganiseerd om ongezien talent in de wijk te bereiken. Helaas hebben we met deze aanpak nog weinig inwoners weten te bereiken. Wel is er meerwaarde gerealiseerd doordat professionals en vrijwilligers van de verschillende maatschappelijke organisaties meer op de hoogte zijn van de dienstverlening voor toeleiding naar werk. Op basis van deze ervaringen herijken we de werkwijze samen met het RMT/ Achterhoek Werkt Door.</p> <p>A3 Gewoon doen Via het project 'Gewoon Doen' zijn er verschillende 'anonieme' profielen aangeboden bij werkgevers in de regio. Factsheet is als bijlage toegevoegd. Met de afronding van project DOE-agenda wordt de werkwijze van de Gewoon Doen profielen structureel geborgd in de reguliere dienstverlening.</p> <p>A4 Inclusieve technologie De fase van oriënteren en voorbereiden heeft inmiddels geleid tot een geconcretiseerd concept implementatieplan voor het kenniscentrum inclusieve technologie. In het plan zijn voor de komende jaren 10 pilots met werkgevers beoogd. Op 14 maart toetsen we dit conceptplan bij de partners en werkgevers in de regio tijdens een ontbijtsessie. Ook zijn we in gesprek met de provincie Gelderland en andere partijen over de financiering voor de komende jaren.</p> <p><u>B JONGEREN</u></p> <p>B1 Gezamenlijk oplossingen vinden voor individuele casussen die zijn vastgelopen in het 'systeem' Er wordt geen casuïstiek overleg ingericht, daar is geen behoefte aan omdat de bestaande gremia waarin jongeren worden besproken afdoende zijn.</p> <p>B2 Continuëren van de Rode Loper aanpak Achterhoek Tot en met december 2023 zijn er in het project 575 jongeren geholpen en 362 opstart bonussen ingezet. Voor onder andere de aanschaf van studiemiddelen, begeleiding of proefplaatsingen. De jaarrapportage van de Rode Loper/ ZEG Achterhoek is als bijlage toegevoegd. Op het moment van deze tussentijdse verantwoording zijn nog niet alle kosten met betrekking tot de Rode loper inzichtelijk. Het bedrag zoals verwerkt in de tabel bij financiële voortgang onder prioriteit B valt waarschijnlijk hoger uit.</p> <p>B3 Actieplan Achterhoekse Jongeren 2.0 Deelproject 1: Opstart regionale jongerenmonitor. In samenwerking met Datalab GO. Datalab GO ontwikkelt een light variant van de monitor (een prototype) voorjaar 2024. Deelproject 2: De groep die benoemd wordt in deze actie (werkende jongeren met ondersteuningsbehoefte) wordt momenteel geholpen/begeleid door de jongerenconsulenten van Zeg/De Rode loper (zie Actie B2). Deelproject 2 wordt daarom niet uitgevoerd. Deelproject 3: Een pilot Lifecoaching is gestart vanaf 1 september 2022 en liep tot 1 september 2023. In die periode zijn 26 jongeren bereikt. Op 21 december 2023 heeft de speerpuntgroep IA ingestemd met een vervolg van de Pilot lifecoaching voor een periode van 1,5 jaar met bijbehorende financiering (tot aug 25). In het vervolg van de pilot worden 40 jongeren bereikt en werken we toe naar structurele inbedding in de regio.</p> <p><u>C INVESTEREN IN DIGITALE VAARDIGHEDEN</u></p> <p>C1: Project Digitale Vaardigheden Achterhoekers, C2: Ontwikkelen aanbod voor werkgevers om digitale vaardigheden te stimuleren, D2: Ontwikkelen aanvullend aanbod voor werkgevers Het plan voor de werkgeversaanpak (digitale) basisvaardigheden is ontwikkeld met een regionale projectgroep. Na regionale besluitvorming is gestart met de werving van een projectleider voor de uitvoering van het plan. Door de krappe arbeidsmarkt bleek dat weerbarstig en is er pas in november 2023 een projectleider gestart. In contact met diverse werkgevers gaan we nu over tot implementatie van de werkgeversaanpak (digitale) basisvaardigheden.</p> <p>C3 Stimuleren passend aanbod ten behoeve van arbeidsparticipatie (eerder als actie 'Klik en tik' opgevoerd) In de eerste periode van het uitvoeringsplan zijn 235 digitale trajecten ingezet om de arbeidsparticipatie te verhogen (Klik en tik cursus). De ontwikkeling van alternatief aanbod is verder stil blijven liggen door de moeizame werving van een projectleider.</p> <p>C4 Borging resultaten pilot Innovatiekamer Ervaringsdeskundigen Basisvaardigheden (taal en digitale vaardigheid) Er is een eerste groep ambassadeurs ervaringsdeskundigen basisvaardigheden begeleid en in positie gebracht om gekoppeld te worden aan de werkgeversbenadering, de sociale werkvoorziening en de zorg. De zoektocht naar meer ambassadeurs gaat</p>
--	--	---

		<p>door. Ook is er een folder gemaakt waarmee werkgevers en andere organisaties worden geïnformeerd over de toegevoegde waarde van de inzet van deze ervaringsdeskundigen.</p> <p><u>D LAAGGELETTERDHEID (BASISVAARDIGHEDEN)</u></p> <p>D1 Benutten mogelijkheden nieuwe Wet Inburgering Deze actie is niet van de grond gekomen. Het bleek dat we prioriteit moesten leggen bij het verhelpen van kinderziektes in de nieuwe Wet Inburgering. Dit vroeg veel van de beleidscapaciteit en uitvoeringscapaciteit in de regio. Bovendien hebben we te maken met een nijpend tekort aan NT2 docenten. Eind 2023 is een regionaal coördinator ‘statushouders aan het werk’ aangesteld. Deze kijkt welke acties met de beperkte capaciteit wel te realiseren zijn.</p> <p>D3 Evaluatie en borgen Methode Klasse! In september 2023 is gestart met het vervolg project Klasse! 2.0. Nog steeds staat het bereiken van de NT1 doelgroep centraal. Door het aanbieden van cursussen als ‘koken binnen je budget’ en ‘voor jouw en je kind’ (gericht op ouderbetrokkenheid). Een deel van de methode Klasse! is inmiddels geborgd in de structurele aanpak volwasseneneducatie in de Achterhoek.</p> <p><u>RANDVOORWAARDEN</u></p> <p>6.5 Organisatie en samenwerking: ondersteuning samenwerking In 2023 is voorzien in de monitoring, agendering en bijsturing op het uitvoeringsplan inclusieve arbeidsmarkt. Met de projecttrekkers en in het partneroverleg en de speerpuntgroep inclusieve arbeidsmarkt. In januari is er een master class voor bestuurders georganiseerd. En op 3 november een grootschalige kennisbijeenkomst waar we inspirerende voorbeelden en ervaringen uit het uitvoeringsplan hebben gedeeld. In de bijlage is de infographic toegevoegd. Via de volgende link is een filmpje te zien waarin een greep uit de resultaten in beeld wordt gebracht: Op weg naar inclusief?! » Arbeidsmarktregio Achterhoek.</p> <p>7. Financiële administratie en budgetbeheer De financiële administratie is bijgehouden. En er is een bijdrage geleverd aan de verantwoording 2023 en begroting 2024.</p> <p>8. Communicatie Begin 2023 is de communicatiecampagne ‘inclusief ondernemen’ opgestart door het werkgeversservicepunt Achterhoek. De communicatiecampagne is volledig gerealiseerd. De campagne bestond uit 4 onderdelen met de thema’s Via het WSPA Inclusief Ondernemen/ Bedrijfsadvies Inclusieve Arbeidsorganisatie / 2x Praktijkvoorbeeld inzet dienstverlening WSPA met werkgever. Zie bijlage voor tussentijdse resultaten van deze campagne.</p> <p>De communicatie over het uitvoeringsplan inclusieve arbeidsmarkt is meegenomen in de communicatieactiviteiten van de arbeidsmarktregio Achterhoek. In nieuwsbrieven, op sociale media en tijdens (kennis)bijeenkomsten.</p>
<p>Netmobiel 2021 <i>(afgerond)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inwoners van Aalten, Winterswijk en Berkelland, aanvullend op de inwoners van Oost Gelre uit fase 1, voelen zich eigenaar van de pilottoepassing. • Netmobiel is beschikbaar voor in totaal 500 inwoners in Oost Gelre, Aalten, Winterswijk en Berkelland. • Er is een Netmobiel-app die de keuze voor duurzaam vervoer stimuleert (bijdrage aan zero-emission-vervoer, een ambitie uit de uitvoeringsagenda Mobiliteit) • In samenwerking met studenten gemaakt eerste prototype van een dataplatform met dashboard 	<p>WP1 – Platformontwikkeling en overdracht</p> <p><i>T1.1 Afronding functionaliteit in Netmobiel-app en platform</i> Het planningsgedeelte van de ridesharingcomponent is omgezet naar de TOMP API. Zie voor meer informatie https://github.com/SaxionSmartCities/netmobiel-platform/blob/develop/doc/design.md#netmobiel-and-the-tomp-api. Omdat GAON nog niet klaar was voor de integratie van deelauto’s en deelfietsen door Netmobiel is deze deeltaak niet uitgevoerd. Ook de integratie met ZOOV was niet aan de orde door veranderingen rond ZOOV. Het koppelen van elektrokarretjes aan Netmobiel is wel mogelijk door op basis van het nummerbord karretjes aan te bieden voor ritten. De shout-out-functionaliteit is gerealiseerd. Dit is voor zover wij weten unieke functionaliteit voor mobiliteitsplatforms.</p> <p><i>T1.2 Overdracht</i> Overdracht naar technische partij en de support bij knelpunten heeft succesvol plaatsgevonden op basis van onder andere regelmatige afstemming tussen de software engineers van Saxion en Baseflow. Er is support geleverd bij de rebranding van Netmobiel naar GAON. Er is daarnaast veel tijd gaan zitten in (gesprekken over en onderzoek naar) de juridische aspecten van de overdracht van Netmobiel naar de Achterhoek en Baseflow.</p>

		<p>WP2 – Opschaling</p> <p><i>T2.1 Communicatie en ondersteuning Netmobiel naar GAON/ADC</i> De pilot is uitgesteld door corona en de overdracht van Netmobiel naar GAON is daardoor uiteindelijk uitgesteld tot na de pilot. De middelen zijn ingezet voor communicatie om de bekendheid van Netmobiel op peil te houden in afwachting van de pilot en voor de communicatiecampagne voor de pilot zelf. Een aantal communicatietools is terug te vinden op https://netmobielplatform.nl/tools/communicatie/. Daarnaast is er samen met KienhuisHoving advocaten uit Enschede een gewerkt aan de juridische borging van de pilot (met name rond persoonsgegevens) en de overgang naar GAON.</p> <p><i>T2.2 Aanvulling en revisie van toolkit voor shout-outs</i> De shout-out-functionaliteit is geïmplementeerd en er zijn generieke tools ontwikkeld voor community building (https://netmobielplatform.nl/tools/community-building/) maar vrijwillige chauffeurs zijn geworven via bijeenkomsten in verschillende pilotgemeenten waarin zij zijn geweest op de shout-out-functionaliteit in plaats van met een specifieke tool voor vrijwilligers. Deze keuze is gemaakt omdat het onder andere door corona lastig bleek de juiste netwerken te vinden die met de toolkit zelfstandig aan het werk gezet konden worden. Veel vrijwilligersnetwerken kwamen namelijk niet of nauwelijks bij elkaar door corona. Er is daarom gekozen voor een aanpak waarbij het projectteam waar mogelijk zelf voorlichting gaf.</p> <p><i>T2.3 Opschaling GAON naar Winterswijk, Aalten, Berkelland</i> Lokale stakeholders zijn geïdentificeerd en geactiveerd met behulp van onder andere de stakeholderanalyse uit de toolbox. Activatie heeft onder andere plaatsgevonden onder het algemene publiek via aanwezigheid op markten en evenementen, onder ouderen via bijeenkomsten van ouderenorganisaties, onder scholieren via informatieve bijeenkomsten en via acties op scholen met give-aways. Ook hebben een aantal sessies met het Graafschapcollege plaatsgevonden met het doel werknemers te stimuleren Netmobiel te gebruiken, maar dit heeft uiteindelijk niet tot expliciete betrokkenheid van de school geleid. Daarnaast zijn per gemeente een of twee goede doelen geïdentificeerd waar chauffeurs hun digitale foienpot aan konden doneren.</p> <p>WP3 – Duurzaam reisgedrag</p> <p><i>T3.1 In-app incentives voor verandering reisgedrag</i> Zowel in de vorm van een mock-up als via nieuwe incentives in de app is gewerkt aan het stimuleren van duurzaam reisgedrag en aan het stimuleren van inwoners van de Achterhoek om ritten aan te bieden. Denk het mogelijk maken van het aanbieden van gratis credits aan nieuwe aanbieders van ritten en aan nieuwe reizigers en aan informatie in de app over het de duurzaamheid van verschillende reisopties ten opzichte van elkaar.</p> <p><i>T3.2 Duurzaam woon-werkverkeer via Gaon-app</i> Op basis van diversie bijeenkomsten met o.a. mobiliteitsmakelaars en verantwoordelijken voor het mobiliteitsbeleid van het Graafschapcollege en relevante documenten van o.a. Ritz en het Graafschapcollege zijn requirements opgesteld. Er zijn focusgroepsessies gehouden met zowel medewerkers als manager van het Graafschapcollege over mogelijkheden voor het stimuleren van duurzaam woon-werkgedrag. Dit heeft geresulteerd in een interactieve mock-up die erop gericht is een bijdrage te leveren aan de parkeerproblemen bij het Graafschapcollege door alternatieven voor autorijden aan te bieden en door meerijden met collega's te stimuleren.</p> <p>WP4 Dataplatform</p> <p><i>T4.1 Requirementsanalyse</i> Projectteamleden hebben samen met studenten een requirementsanalyse uitgevoerd en requirements opgesteld op basis van interviews met o.a. gemeenten.</p> <p><i>T4.2 Architectuur en roadmap</i> Er is een rapport geschreven met een architectuur en roadmap voor een dataplatform voor Netmobiel/GAON (Dataplatform Architectuur NB-II T4.2-1.0.docx).</p> <p><i>T4.3 Proofs-of-concept</i></p>
--	--	--

		<p>Saxion-studenten hebben een proofs-of-concept ontwikkeld die inzicht geven in het type inzichten dat het dataplatform voor Achterhoekse gemeenten en andere bij mobiliteit betrokken stakeholders kan opleveren.</p> <p>WP5 Slotconferentie en boek <i>T5.1 Kennisdelen in slotconferentie en publicatie</i> Er vond een succesvolle slotconferentie plaats op 23 november 2022 in Deventer met naast presentaties over de projectresultaten een aantal keynotesprekers, een bijdrage van het ministerie van I en W en een feestelijke overhandiging van de ontwikkelde app en het boek over de totstandkoming van Netmobiel door het CvB van Saxion aan de voorzitter van de Thematafel Mobiliteit en Bereikbaarheid van de Achterhoek. Een verslag van de slotconferentie is hier te vinden: https://www.saxion.nl/nieuws/2022/12/het-eind-van-project-netmobiel-maar-het-startschot-voor-mobility-as-a-service-in-de-achterhoek. Een digitale versie van het boek 'Op weg naar slimme mobiliteit in de regio' is hier te vinden: https://www.saxion.nl/binaries/content/assets/onderzoek/smart-industry/smart-cities/op-weg-naar-slimme-mobiliteit-in-de-regio-gecomprimeerd.pdf. Fysieke exemplaren van het boek zijn hier aan te vragen: https://forms.office.com/pages/responsepage.aspx?id=VAd7p8H9YkqXLIQI_7_L0vFrrAn-AdxBiqThmgkgtNUMTVSQ0Y0ODZRNVRUUVBURzdKSE1ZOVpFWi4u&wdLOR=c904E7DF1-4125-8A43-AF95-F47353336401</p>
<p>Digitaliseringsopgave fase 2 (afgerond)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Werkprocessen voor het opleveren van kwalitatieve, digitale mobiliteitsdata verder optimaliseren en verbeteren. • Borging van een regionale aanpak conform beleidsvoorstel op lange termijn. • Overleg en afstemming over de implementatie van data items op basis van input van RDT en landelijke aanpak. • Aanpak en borging Logistieke data. • Aanpak en borging Parkeerdata. • Inventarisatie fietsdata. • Inventarisatie andere data items uit data top15, voor zover deze ook vanuit landelijk prioriteit krijgen in fase 2. 	<p>Aanpak en borging Parkeerdata is volledig afgerond en alle gemeenten hebben dit data item op orde. Voor de borging is met de gemeenten afgesproken om hier 1x per jaar een gezamenlijke bijeenkomst voor te organiseren, die zoveel als mogelijk wordt gecombineerd met een nieuw op te zetten Wegbeheerdersoverleg Achterhoek.</p> <p>Aanpak en borging Logistieke data is bijna op orde. Nog twee gemeenten hebben dit niet kunnen oppakken (Bronckhorst en Berkelland) en 1 gemeente wil nog een extra controleslag maken (Oude IJsselstreek). Het is merkbaar dat dit data item niet goed belegd kan worden binnen de organisaties, omdat het meerdere beleidsterreinen raakt. De verwachting is dat dit voor de zomer van 2023 is afgerond. Voor de borging van dit data item is met de gemeenten afgesproken om dit 1x per jaar in een gezamenlijke bijeenkomst op te pakken die zoveel als mogelijk wordt gecombineerd met een nieuw op te zetten Wegbeheerdersoverleg Achterhoek.</p> <p>Item Verkeersborden. Hierin hebben wij als regio Achterhoek een voorsprong op de andere gemeenten die vallen binnen het RDT Oost. Vier gemeenten (Aalten, Doetinchem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek) hebben inmiddels een overeenkomst met Ronnico / Pol voor het op orde brengen en houden van het verkeersborden bestand. Hierdoor wordt automatisch voorzien in het borgen van dit data item. De andere gemeenten (Bronckhorst, Berkelland, Winterswijk) zijn nog bezig met het uitvragen van de juiste offerte bij Ronnico / Pol en het voorzien in budget om dit te bekostigen. Het is de verwachting dat zij voor de zomer van 2023 hiertoe hebben besloten.</p> <p>Maximum Snelheden. Dit data item is nagenoeg afgerond, omdat alle gemeenten hebben aangegeven het NWB (Nationaal Wegen Bestand) actueel te houden in geval er wijzigingen zijn in hun wegen en de kenmerken van hun wegen, zoals de maximumsnelheden. De controle van de aanwezige data in landelijke databases is rond de zomer van 2022 gestart, maar tijdgebrek en onderbezetting maakt dat geen van de gemeenten dit heeft kunnen afronden. Hier zijn alle gemeenten op aangesproken en zij hebben daarin aangegeven dit in Q1 van 2023 te willen afronden.</p> <p>Andere data items: Er is gesproken over het oppakken van het data-item Fietsdata, waar binnen de gemeenten nog niet veel aandacht voor is geweest. Het item Fietsdata is door het RDT Oost aanvankelijk als belangrijk bestempeld, maar later ook weer van de agenda gehaald. De reden dat dit data item moet worden opgepakt is meer een interne aangelegenheid (lees: bedoeld voor beleidsdoeleinden) en minder voor publieke informatievoorziening. Gezien de onderbezetting bij gemeenten is dit data item niet verder opgepakt.</p> <p>Werkprocessen verder optimaliseren en verbeteren: Onderbezetting bij de gemeenten maakt dat het op orde brengen van data items een lastige klus blijkt, omdat 'het erbij moet gebeuren'. Daarnaast maakt het feit dat er wordt gewerkt met verschillende dashboards vanuit het RDT, de controleslag niet eenvoudiger. Binnen RDT Oost komen deze geluiden ook vanuit andere gemeenten in Gelderland en Overijssel, dus een herkenbaar probleem. Er is binnen RDT afgesproken dat er wordt gewerkt aan een eenduidig dashboard waarin alle data items terugkomen en de controle dus eenvoudiger kan worden vormgegeven. De verwachting is dat hier in Q1 van 2023 meer duidelijkheid over ontstaat.</p> <p>Afgelopen periode hebben er meerdere overleggen plaatsgevonden met de wegbeheerders, zowel fysiek (in de Steck) als digitaal. Hierin heeft het item van werkprocessen ook op de agenda gestaan en onderbezetting komt telkens terug als thema.</p>

		<p>Het probleem van onderbezetting kan niet binnen dit project worden opgelost, maar is wel kenbaar gemaakt binnen de Thematafel. Daarop hebben de aanwezige wethouders gevraagd om met een plan te komen: wat is het probleem en wat is er voor nodig? Hier wordt in Q1 2023 aan gewerkt en de verwachting is dat dit op de Thematafel van februari of maart ter sprake komt.</p> <p>Borging van een regionale aanpak conform beleidsvoorstel op lange termijn Hierin zijn twee besluiten genomen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) De borging van data items wordt 1x per jaar gezamenlijk uitgevoerd en zoveel als mogelijk gecombineerd met een Wegbeheerdersoverleg Achterhoek, dat nieuw leven wordt ingeblazen. Dit overleg dient er voor om kennis uit te wisselen tussen wegbeheerders, inhoudelijk afstemming te hebben over wegwerkzaamheden en geplande afwijkingen voor de komende periode (ism Rijkswaterstaat, Provincie, Arriva en nood- en hulpdiensten) en te werken aan borging van data items. Het eerste overleg is gepland 19 januari 2023 en zal 2x per jaar worden georganiseerd. Er wordt nog gekeken op welke wijze dit overleg ook blijft plaatsvinden in de toekomst. 2) Aan de Thematafel is besproken dat onderbezetting bij gemeenten leidt tot vertraging van de controle van data items en dat wegbeheerders hier niet goed de tijd voor kunnen vinden. Er wordt nu gewerkt aan een plan hoe dit mogelijk op te lossen, waarbij de gedachte uitgaat naar een centrale aanpak voor de regio. Dit wordt ook besproken tijdens het wegbeheerdersoverleg op 19 januari 2023 en in de periode daarna, om te komen tot een concreet voorstel. <p>Overleg en afstemming over de implementatie van data items op basis van input van RDT en landelijke Aanpak en Inventarisatie andere data items uit data top15, voor zover deze ook vanuit landelijk prioriteit krijgen in fase 2 Er vindt eens per 1-2 maanden overleg plaats met de andere procesbegeleiders vanuit het RDT in de verschillende gemeenten in Gelderland en daarin wordt kennis en ervaring gedeeld. Ook wordt er gewerkt aan een aanpak die door alle gemeenten binnen het RDT kan worden aangehouden, alsmede de wens voor een centraal dashboard met alle data items.</p>
<p>Onderzoek ZOOV en ADC (afgerond)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Een onderzoeksrapport waaruit blijkt hoe ZOOV toekomstbestendig kan worden ingericht om ook voor lange termijn het Wmo-vervoer voor de 7 Achterhoekse gemeenten uit te voeren. • Een adviesrapport over de governance structuur van ZOOV in relatie tot de samenwerking met de Achterhoek Deelvervoer Coöperatie (in oprichting). • Een geïmplementeerde pilot automatische planning ZOOV Op Maat en toepassing app/website voor ritboeking en -informatie, met een rapport met de resultaten, mede op basis waarvan het bestek voor de nieuwe Vervoercentrale in het najaar van 2022 wordt opgesteld. 	<p>Het onderzoeksrapport en het adviesrapport zijn in maart 2023 door Ecorys opgeleverd en gepresenteerd in de werkgroep ZOOV. Op grond van het onderzoeksrapport en de resultaten van de evaluatie is de formatie van het team van ZOOV beheer uitgebreid met een contractmanager. Daarnaast heeft ZOOV Beheer een deel van de taken van de (nog op te richten) ADC overgenomen en gesubsidieerd met medewerking van de provincie en Regio Achterhoek.</p> <p>De pilot automatische planning van VIA is inmiddels geïmplementeerd in het vervoer op maat. De pilot is nog gaande en er worden nog steeds onderdelen aangepast om de planning te optimaliseren. Een rapport met bevindingen wordt binnenkort opgeleverd. De voertuighardware die voor de pilot wordt gebruikt (Samsung smart phone) is eigendom van ZOOV Beheer en kan eventueel vanaf 1 januari 2024 voor een (planning-)systeem van de Vervoercentrale worden gebruikt.</p>
<p>Invulling taken ADC door ZOOV Eind: december 2025</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een aanpak binnen ZOOV Beheer die de gewenste taken van het ADC goed kan invullen. 2. Een uitbreiding van het aantal deelauto's in de Achterhoek met minimaal 5 deelauto's. 3. Het opzetten van een deelfietsen netwerk in de Achterhoek met minimaal 125 deelfietsen (combinatie van normale en e-bikes). 4. Een klantenservice waar klanten van ADC telefonisch en per e-mail hun vragen kunnen stellen. 5. Een integratie van het OV en HalteTaxiRRReis binnen de GAON MaaS app. 6. Een eerste versie van een data platform waar binnen beleidsdata over het gebruik van MaaS wordt samengebracht en kan worden gebruikt. 7. Een overzicht van taken de ADC moet uitvoeren c.q. een plek moet geven en in dit project bij ZOOV Beheer zijn ondergebracht. 	<p><u>Taken uit plan van aanpak:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Taken 1 en 2: voor het onderbrengen van het klantencontactcentrum zijn gesprekken gevoerd. Analyse van telefonie en voorstel voor inrichting ZOOV callcenter wordt uitgewerkt en verwachting is dat dit in 2024 is gerealiseerd. • Taak 3: de administratieve verwerking is geregeld: de subsidies zijn verstrekt via gemeente Winterswijk, ZOOV Beheer doet een deel van de taken (o.a. financiële afhandeling) en een deel is belegd bij WeGo (facturatie voor de deelauto's) Er is begin 2024 een marktconsultatie uitgezet via Tender om te komen tot de selectie van een systeem dat ons hierbij kan ondersteunen. • Taak 4: contractbeheer; is ondergebracht bij gemeente Winterswijk (ZOOV beheer) en deels (voor Baseflow) gemeente Berkelland. • Taak 5: uitrol deelauto's; er zijn 2 extra deelauto's in de Achterhoek bij gekomen (Doetinchem en Bredevoort), zodat er nu totaal 6 rijden. Er worden ook poolauto's ingezet. • Taak 6: uitrol deelfietsen: er zijn door Deelfiets Nederland in totaal 55 deelfietsen op 7 stations geplaatst. Daarnaast zijn, samen met Deelfiets Nederland, 3 toeristische locaties bepaald (o.a. in Uift en Doetinchem) waar ook (elektrische) fietsen geplaatst worden. Dit aantal wordt de komende jaren nog uitgebreid, o.a. met fietsen op 5 overige NS stations. • Taak 7 - Opschaling en coördinatie Netmobiel (ritdelen): De vereniging Netmobiel is qua naam omgezet naar vereniging GAON rittdelen. Uitrol wordt gecombineerd met marketing van GAON in 2024.

		<ul style="list-style-type: none"> Taak 8 - Integratie van OV & HalteTaxiRRReis: via 9292OV zijn de verschillende vervoerssoorten opgenomen en wordt, als een reis niet met OV gemaakt kan worden, ook verwezen naar ZOOV. Dit kan nu ook via de Gaon-app. Overigens wordt in de Achterhoek het vervoer voor de HalteTaxiRRReis uitgevoerd door ZOOV. Taak 9 - Realisatie data platform MaaS: In Winterswijk is reeds een Atlas omgeving gerealiseerd, waarbij op dit moment ook mobiliteitsdata hierin ondergebracht worden voor de Achterhoek. <p><u>Resultaten:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Diverse taken (subsidies, opdrachtverlening, rapportages) zijn nu bij ZOOV beheer ondergebracht. Aantal deelauto's is uitgebreid met 2 (totaal nu 6) en daarnaast enkele poolauto's, die ook als deelauto gebruikt kunnen worden. Aantal deelfietsen is 35 gewone fietsen op 7 stations, 5 elektrische fietsen in Doetinchem en 5 in Ulfst, 10 gewone bij hub Lichtenvoorde Richterslaan (busstation). Totaal staan er nu 55 deelfietsen. De deelfietsen zijn in 2023 totaal 329 x verhuurd, waarvoor een bedrag van €2463 in rekening is gebracht. Met Deelfiets Nederland is gesproken over verlenging en uitbreiding contract (nog 5 stations in de Achterhoek en 2 plaatsen in Montferland (vanaf 1-1-2024 ook onderdeel van de Achterhoek) in de periode 2024-2025) Klantenservice wordt vanaf 2024 geregeld via gemeente Winterswijk. De Gaon-app voor ritdelen is verbeterd en uitgebreid met deelauto's, OV, Haltetaxi en de deelfietsen. Platform en app zijn gerealiseerd i.s.m. Baseflow/WeGo Overzicht taken is gerealiseerd en voor zover nu mogelijk bij ZOOV Beheer ondergebracht.
<p>Regierol duurzame mobiliteit 2022-2024 <i>(afgerond)</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> Leiden projectgroep Duurzame Mobiliteit. Realiseren van "challenge" op semipublieke laadinfra. Realiseren plan voor logistieke laadinfra. Ontwikkelen plan voor netwerk snelladers. Creatieve oplossing voor netcongestie problemen rondom laadinfra. Mede ontwikkelen van Mobiliteitshubs. 	<ol style="list-style-type: none"> Leiden projectgroep Duurzame Mobiliteit De projectgroep komt maandelijks bij elkaar. Deelname vanuit wethouders, ambtenaren, werkgevers, laadconsulent, logistiek makelaar en 8RHK. Hierin worden voortgang en acties besproken rondom alle facetten van laadinfra. Dat is de GO-RAL uitrol van laadpalen voor 6 van de 7 gemeenten. Ook de plankaarten die gemaakt gaan worden voor elektrificatie van het logistieke transport op de bedrijventerreinen. Daarnaast is er gestuurd op realisatie van laadinfra bij ondernemers (semi-publiek). Andere uitdagingen rond laadpalen, zoals netcongestie, laadpleinen, -hubs, doelgroepenvervoer komen hier ook ter sprake. Realiseren van "challenge" op semipublieke laadinfra De website laadpalen - GAON, staat 'live' en de eerste reacties zijn binnen. We gaan bekijken hoe we een nieuwe impuls kunnen geven aan de realisatie van meer semi-publieke laadpalen. Realiseren plan voor logistieke laadinfra Pilot loopt op bedrijvenpark A18. Op basis van deze en andere pilot locaties in Overijssel en Gelderland gaan we de uitrol doen naar alle bedrijventerreinen in de Achterhoek. Ontwikkelen plan voor netwerk snelladers Een basiskaart met hierop mogelijke locaties is voor alle gemeenten gemaakt. Op 16 februari 2023 is een kennissessie georganiseerd voor alle gemeenten over de 'Aanpak Binnenstedelijk Snelladen'. Daarnaast is er in de opstartfase een project vanuit de GO-RAL om te kijken naar mogelijkheden rondom provinciale wegen. Tevens is er actief gekeken naar realisatie van snelladers met CPO's (Charge Point Operators) in de regio. Creatieve oplossing voor netcongestie problemen rondom laadinfra Plan van Aanpak voor Netimpact is opgesteld. Mede ontwikkelen van Mobiliteitshubs. Initiatieven rond hubs Lichtenvoorde en Doetinchem loopt. Lichtenvoorde is inmiddels in uitvoering. <p>Naast deze resultaten is er gewerkt aan ontsluiting van data vanuit Mobiliteit voor de 8RHK en inliggende gemeenten en ook aan cross overs naar andere TT's. Ook zijn er gesprekken om aanpakken te stroomlijnen met de mobiliteitsmakelaars, REIN en plankaarten logistiek opdat ondernemers slimmer bevraagd worden.</p>

Smart Living	Beoogde doelen/resultaten project	Voortgang/gerealiseerde resultaten 2023
<p>Flexwonen in de Achterhoek <i>Eind: december 2025</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Ondersteuning dorpsbelangenorganisaties en/of lokale werkgroep Wonen bij locatiekeuze, planontwikkeling en participatietraject omwonenden. 	<p>Gebleden is dat de realisatie van flexwoningen niet veel sneller gaat dan reguliere woningen. Processen verlopen zeer langzaam en waar overheden goed meewerken zorgen omwonenden met bezwaren voor vertraging. Ook de hogere rente en gestegen prijzen van flexwoningen maakt het ingewikkelder om betaalbare huurwoningen te ontwikkelen.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdragen aan circulair bouwen door de flexwoningen circulair te ontwikkelen. • Toepassing verschillende financieringsmodellen om wooneenheden in maatwerk te financieren. • Uitvoeren pilots Boerenflex, waar mogelijk. • Kennisdelen over dit concept aan alle buurtschappen en kleine kernen en andere belangstellenden. • Procesbegeleiding/ondersteuning bij diverse werkzaamheden om processen sneller te laten verlopen. • Uitbrengen nieuwsbrief voor brede doelgroep en bijhouden website en sociale media kanalen. 	<p>Helaas moeten we vaststellen dat op dit moment slechts 8 huurflexwoningen - de Uuthuuskes in de gemneete Aalten - verhuurd worden aan jongeren die zelfstandig willen wonen. Dit project verloopt naar wens. Ook is de doorstroming in combinatie met de woningtoewijzing door de lokale belangenorganisaties optimaal. In de kern Zieuwent wordt met 100% garantstelling door de gemeente Oost Gelre een vergelijkbaar project opgezet. Dit verloopt goed!</p> <p>Op dit moment zijn tussen de 60-70 huurflexwoningen in voorbereiding, waarbij de AWC betrokken is.</p> <p><u>Gerealiseerd:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ondersteuning werkgroep Flexwonen Wichmond (gemeente Berkelland) - Ondersteuning werkgroep Dorpsvisie Meddo (gemeente Winterswijk) - Ondersteuning werkgroep Kerkemeijer Rekken (gemeente Berkelland) - Ondersteuning flexwonen plan gemneete Oude IJsselstreek - Ondersteuning pilot boerenflex Huirne (gemeente Berkelland) - Informatie delen over flexwonen m.b.v. een wooncoöperatie zowel regionaal als landelijk - Notitie mogelijkheden garantstelling t.b.v. financiering door gemeenten 															
<p>Gebied zoekt ondernemende bewoners <i>Eind: december 2024</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 42 bijeenkomst zijn georganiseerd voor diverse doelgroepen (aanbod en vraag). • Ca. 60 -oudere- bewoners zijn bezocht en gesproken (latent aanbod) • Ca. 120 wekelijkse spreekuren gehouden • Ca. 36 nieuwsitems via diverse media verspreid • Een website worden opgezet en bijgehouden • Duidelijk en praktisch informatiemateriaal gemaakt zijn voor initiatiefnemer, erfeigenaren die willen blijven wonen en erfeigenaren die op termijn willen verkopen • Frequent overleg -minimaal 12 keer- met de gemeente Winterswijk zijn om werkzaamheden praktisch en inhoudelijk goed op elkaar af te stemmen. • Frequent overleg zijn met samenwerkingspartners en andere stakeholders. • Een inhoudelijk verslag met de leerervaringen, een toolkit en een tweetal workshops bedoeld als concreet hulpmiddel voor andere gemeenten en organisaties om het project in hun gemeente, aangepast aan de lokale situatie, uit te kunnen rollen. 	<p>Op 13 januari 2023 is het project -voor de buitenwereld- van start gegaan met een mooie startbijeenkomst in de Woord in Winterswijk-Corle. De bijeenkomst werd goed bezocht door belangstellenden en de pers. De website van het project ging tijdens de bijeenkomst 'live'. In forumvorm werd het project toegelicht en konden er vragen worden gesteld, de wethouder van de gemeente Winterswijk maakte deel uit van dat forum en gaf aan het project van harte te ondersteunen.</p> <p>In maart en april zijn in totaal vijf informatieavonden gehouden, steeds in verschillende buurtschappen. De avonden hebben in totaal ruim 200 belangstellenden getrokken. Opvallend is dat men overwegend erg positief was over het project en vooral over de mogelijkheden die het project wil stimuleren. Ook het onderdeel 'matchen' werd behoorlijk positief en uniek bevonden. Daarnaast was er veel scepsis over de vraag of de gemeente wel zou meewerken aan de vergunningen.</p> <p>Na de startbijeenkomst en de informatieavonden kwamen er steeds meer meldingen binnen. De meeste meldingen kwamen van mensen die een plek zoeken. Met een groot aantal daarvan zijn kennismakingsgesprekken gevoerd. Vanaf eind september is daarmee gestopt en is er een wachtlijst ingesteld. Daarnaast werd het project benaderd door mensen die ontevreden waren met de manier waarop hun aanvraag werd behandeld en/of afgewezen. Er waren weinig erfeigenaren die hun erf aanboden. Degenen die we gesproken hebben hadden best oren naar nieuwe mogelijkheden maar waren vooral erg sceptisch over de medewerking bij de gemeente. De oudere erfeigenaren zien op tegen een moeizame procedure van jaren.</p> <p>In cijfers:</p> <table border="1" data-bbox="1288 1186 2789 1528"> <tr> <td>Zoeken van een plek</td> <td>83</td> <td>Dit zijn vaak meerdere mensen, zeg gemiddeld twee personen.</td> </tr> <tr> <td>Daarvan gesproken</td> <td>61</td> <td>Voldoende informatie om hen te kunnen matchen als er aanbod is</td> </tr> <tr> <td>Op wachtlijst</td> <td>22</td> <td>Door gestandaardiseerde vragenlijst wel informatie over hun behoefte, maar niet gesproken</td> </tr> <tr> <td>Advies en aanbod</td> <td>27</td> <td>Erfeigenaren. Mix van 'vastzittende aanvragen', advies en echt aanbod. <ul style="list-style-type: none"> - Een deel geïnterviewd in 2022 om het college te informeren. - Een deel opgepakt als 'second opinion' en daarin begeleid bij de gemeente - Een deel maatwerkadviezen en uitleg. - Een deel vooral potentieel aanbod. Luisteren, aandacht en proberen scepsis te overwinnen. Daarna start matching. </td> </tr> <tr> <td>Overig</td> <td>28</td> <td>Allerlei vragen over het project.</td> </tr> </table> <p>Opvallend is dat een groot aantal 'zoekers' uit Winterswijk of de directe regio komt. Daaronder ook een groot aandeel senioren die graag kleiner willen wonen, buitenaf en met meer mensen op een erf. Zij laten bij succes meestal eengezinswoningen achter. Ook zijn er jonge gezinnen met kinderen bij.</p> <p>Er is ook een behoefte aan plekken voor Tiny Houses. De meesten daarvan willen vooral buitenaf, kleiner en betaalbaar wonen, dus naast een tiny house passen ook een kleiner deel van een boerderij of een verbouwde schuur bij hun wensen.</p> <p>Op een erf in Kotten is via het project een jong gezin met kinderen gekoppeld aan een erfeigenaar die bewust koos voor 'verjonging'. Een tweede jonge gezin is ook gekoppeld maar kreeg helaas door de gestegen bouwkosten hun plan niet rond. Met een ander erf zijn op dit moment gesprekken gaande tussen de erfeigenaren en mensen uit ons bestand die daar mogelijk zouden passen. Dat levert straks drie a vier extra woningen op.</p>	Zoeken van een plek	83	Dit zijn vaak meerdere mensen, zeg gemiddeld twee personen.	Daarvan gesproken	61	Voldoende informatie om hen te kunnen matchen als er aanbod is	Op wachtlijst	22	Door gestandaardiseerde vragenlijst wel informatie over hun behoefte, maar niet gesproken	Advies en aanbod	27	Erfeigenaren. Mix van 'vastzittende aanvragen', advies en echt aanbod. <ul style="list-style-type: none"> - Een deel geïnterviewd in 2022 om het college te informeren. - Een deel opgepakt als 'second opinion' en daarin begeleid bij de gemeente - Een deel maatwerkadviezen en uitleg. - Een deel vooral potentieel aanbod. Luisteren, aandacht en proberen scepsis te overwinnen. Daarna start matching. 	Overig	28	Allerlei vragen over het project.
Zoeken van een plek	83	Dit zijn vaak meerdere mensen, zeg gemiddeld twee personen.															
Daarvan gesproken	61	Voldoende informatie om hen te kunnen matchen als er aanbod is															
Op wachtlijst	22	Door gestandaardiseerde vragenlijst wel informatie over hun behoefte, maar niet gesproken															
Advies en aanbod	27	Erfeigenaren. Mix van 'vastzittende aanvragen', advies en echt aanbod. <ul style="list-style-type: none"> - Een deel geïnterviewd in 2022 om het college te informeren. - Een deel opgepakt als 'second opinion' en daarin begeleid bij de gemeente - Een deel maatwerkadviezen en uitleg. - Een deel vooral potentieel aanbod. Luisteren, aandacht en proberen scepsis te overwinnen. Daarna start matching. 															
Overig	28	Allerlei vragen over het project.															

		<p>Medio juli is er nog een speciale avond georganiseerd voor de ‘zoekers’ in ons bestand om het bij te praten en de gelegenheid te geven onderling kennis te maken en ervaringen te delen.</p> <p>Samenvattend: de vraag is groot. De doelstelling van het project om ‘vitaliteit in het buitengebied’ stimuleren kan bij voldoende erven die beschikbaar komen zeker gerealiseerd worden. Deels door jonge gezinnen en kinderen. Maar ook senioren die verantwoording nemen voor hun volgende levensfase, kleiner willen wonen, noaberschap op het erf en woningen achterlaten. Eigenlijk sluiten bijna alle vragen van mensen aan op de doelstelling van het project, passen in de Omgevingsvisie en bovenal zijn het oplossingen voor reële maatschappelijke problemen. Wat het realiseren hiervan op dit moment in de weg staat is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De uitvoering van de gemeente zie hierna. • De scepsis bij erfeigenaren als onderdeel daarvan. • Gestegen bouwkosten. • De nog steeds hoge huizenprijzen en een beperkt woningaanbod. <p><u>De samenwerking met de gemeente.</u></p> <p>In 2022 zijn afspraken gemaakt met de gemeente, vooral met de afdeling RO die de vergunningen moet verlenen. Helaas bleek in 2023 dat deze afspraken onvoldoende resultaat opleverden, o.a. door het grote verloop in medewerkers bij de afdeling RO. De gemeente heeft het probleem erkend en verwacht in 2024 meer informatie te kunnen geven over de wijze waarop ze met dit project omgaat. Voor het project is het van cruciaal belang om de scepsis bij erfeigenaren met potentieel aanbod weg te kunnen nemen.</p> <p><u>Resultaten:</u></p> <table border="1" data-bbox="1285 890 2789 1457"> <tr> <td>Ca 42 bijeenkomsten</td> <td>9 bijeenkomsten</td> </tr> <tr> <td>Ca 60 -oudere- bewoners</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Ca 120 wekelijkse spreekuren</td> <td>160 uur met gesprekken deelnemers</td> </tr> <tr> <td>Ca 36 nieuwsitems</td> <td>Publiciteit rond de beide bijeenkomsten</td> </tr> <tr> <td>Een website</td> <td>‘life’ sinds 13-1-2023</td> </tr> <tr> <td>overleg met de gemeente Winterswijk</td> <td>48 uur in 21 ontmoetingen</td> </tr> <tr> <td>overleg zijn met samenwerkingspartners</td> <td>16 gesprekken</td> </tr> <tr> <td>1^e jaar:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4 oudere bewoners die graag met ‘nieuwe burenen’ willen blijven wonen.</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>Een ander resultaat is een inhoudelijk verslag met de leerervaringen, een toolkit en een tweetal workshops bedoeld als concreet hulpmiddel voor andere gemeenten en organisaties om het project in hun gemeente, aangepast aan de lokale situatie, uit te kunnen rollen.</td> <td>Deze toolkit is gepland voor jaar 3. Wel is er een relevante leerervaring opgedaan die t.z.t. zeker overgedragen kan worden.</td> </tr> </table>	Ca 42 bijeenkomsten	9 bijeenkomsten	Ca 60 -oudere- bewoners	20	Ca 120 wekelijkse spreekuren	160 uur met gesprekken deelnemers	Ca 36 nieuwsitems	Publiciteit rond de beide bijeenkomsten	Een website	‘life’ sinds 13-1-2023	overleg met de gemeente Winterswijk	48 uur in 21 ontmoetingen	overleg zijn met samenwerkingspartners	16 gesprekken	1 ^e jaar:		4 oudere bewoners die graag met ‘nieuwe burenen’ willen blijven wonen.	6	Een ander resultaat is een inhoudelijk verslag met de leerervaringen, een toolkit en een tweetal workshops bedoeld als concreet hulpmiddel voor andere gemeenten en organisaties om het project in hun gemeente, aangepast aan de lokale situatie, uit te kunnen rollen.	Deze toolkit is gepland voor jaar 3. Wel is er een relevante leerervaring opgedaan die t.z.t. zeker overgedragen kan worden.
Ca 42 bijeenkomsten	9 bijeenkomsten																					
Ca 60 -oudere- bewoners	20																					
Ca 120 wekelijkse spreekuren	160 uur met gesprekken deelnemers																					
Ca 36 nieuwsitems	Publiciteit rond de beide bijeenkomsten																					
Een website	‘life’ sinds 13-1-2023																					
overleg met de gemeente Winterswijk	48 uur in 21 ontmoetingen																					
overleg zijn met samenwerkingspartners	16 gesprekken																					
1 ^e jaar:																						
4 oudere bewoners die graag met ‘nieuwe burenen’ willen blijven wonen.	6																					
Een ander resultaat is een inhoudelijk verslag met de leerervaringen, een toolkit en een tweetal workshops bedoeld als concreet hulpmiddel voor andere gemeenten en organisaties om het project in hun gemeente, aangepast aan de lokale situatie, uit te kunnen rollen.	Deze toolkit is gepland voor jaar 3. Wel is er een relevante leerervaring opgedaan die t.z.t. zeker overgedragen kan worden.																					
<p>Verkenning landelijk gebied (afgerond)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsagenda-Oost en de verdere uitwerking en uitvoering daarvan; • Het vormgeven en uitwerken van de Achterhoek als pionier gebied voor het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG); • De vertaling van Kracht van Oost 2.0 naar de Open Regio benadering en de uitwerking daarvan, onder andere door het versterken van de netwerkkracht; • Inzet van de Achterhoek Ambassadeurs op het thema Landelijk gebied (zoals natuur, droogte, stikstof, kringlooplandbouw en energietransitie) om te verkennen op welke wijze dit ingericht zou kunnen/moeten worden. 	<p>Op 10 maart 2022 is het voorstel ‘Sturen in het landelijk gebied Achterhoek’ door de Achterhoek Board vastgesteld. Er is gekozen om geen aparte thematafel Landelijk gebied in te stellen maar te kiezen voor een Regiekamer landelijk gebied. Deze Regiekamer heeft tot doel om opgaven in samenhang te zien en te verbinden en zo de juiste keuzes te agenderen (gebiedsgericht, interbestuurlijk en geïntegreerd). Deze Regiekamer wordt in 2022 verder uitgewerkt en geconcretiseerd. Na 10 maart is door een interim-stuurgroep met Provincie Gelderland, Waterschap Rijn en IJssel en 8RHK ambassadeurs gestart met de verdere uitwerking. Daartoe hebben meerdere bijeenkomsten plaatsgevonden. In de tussentijd trad een nieuw kabinet aan die meerdere Tweede Kamer brieven publiceerde die sterk van invloed waren op het programma landelijk gebied (NPLG) en de ruimtelijke ordening in het geheel (Novex). De aanleiding voor het Novex-programma is de keuze van het Rijk om weer regie op de ruimtelijke ordening te gaan voeren. Daarnaast is een bijzondere rol weggelegd voor enkele programma’s die invulling moeten geven aan het ruimtelijke inrichtingsprincipe “water en bodem sturend”. Al deze programma’s, twintig in totaal, geven gezamenlijk richting aan wenselijke ontwikkelingen. Realisatie daarvan vindt uiteindelijk via interbestuurlijke regionale gebiedsprocessen plaats. De provincies krijgen voor de organisatie van deze processen een regisserende rol. Deze ontwikkeling maakte dat de Regiekamer landelijk gebied in een ander daglicht kwam te staan en de oprichting ervan is opgeschort. Vanaf</p>																				

		<p>november 2022 is onder leiding van de Provincie een Bestuurlijk Overleg GPLG gestart voor het gebied van 14 gemeenten: Achterhoek+ en Liemers. De reden hiervoor is de leidende rol van het watersysteem. De 7 Achterhoekse gemeenten zijn daarin vertegenwoordigd en werken samen aan de voorbereiding en uitwerking. De 8RHK ambassadeurs faciliteert daarbij.</p>
<p>Onderzoek Eco Accus Storage Packs (afgerond)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • inzicht in de betrouwbaarheid van het functioneren van Eco Accu Storage Packs onder praktijkomstandigheden in alle seizoenen, inclusief verlies, onderhouds- en andere kosten, alsook ontwikkelingen daarin gedurende het gebruik. • inzicht in de situaties waar Eco Accu Storage Packs een duurzame en rendabele oplossing kan zijn voor de opslag en benutting van hernieuwbare energie • inzicht in het energieverbruik van verschillende soorten (agrarische) ondernemingen in de tijd en afhankelijk van de seizoenen en de mogelijke besparingen. • de ontwikkeling van een managementsysteem voor het automatische beheer van energie opwek, opslag, teruglevering en benutting • inzicht in de technische en financiële haalbaarheid van EASP energie opslag voor het balanceren van het energieverbruik van Achterhoekse ondernemingen. • inzicht in de bijdrage die Eco Accu Storage packs kunnen leveren aan het oplossen van de huidige congestieproblematiek in het Achterhoekse stroomnet. 	<p>Sinds het afkomen van de beschikking is er in 2021 in overleg met de diverse projectpartners gewerkt aan de plaatsing van accu pakketten op drie locaties. In 2022 en 2023 zijn op hoofdlijnen de volgende ontwikkelingen in het project geweest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Heelweg. De installatie op de locatie van een paardenhouderij te Heelweg werkt sinds 2021. In 2022 is de betrouwbare werking van de installatie getest en deze functioneert tot nu toe probleemloos. 2. mts Prinsen te Haarlo. In 2022 is intensief overleg geweest met mts Prinsen over de daar te plaatsen installatie. Medio april zijn een container en pallets met loodaccu's op de locatie afgeleverd. Ook is er bekabeling gelegd voor het aansluiten van de installatie. Op het dak van de stal zijn tegelijkertijd ook een aantal zonnepanelen gelegd. Voor de installatie is een zogenaamde unidirectionele UPS besteld conform de eerste opzet van het project waarbij niet in teruglevering naar het net werd voorzien. Door wereldwijde leveringsproblemen voor elektronica duurde het lang voordat deze kon worden afgeleverd. Vanwege de leveringstijden is tegelijk ook een unidirectionele UPS besteld voor het project bij WAM van Duuren ofschoon dat nog in de ontwerpfase verkeerde. Door het tijdig te bestellen was de hoop vertraging in het project te voorkomen. <p>In de maanden hierna is een uitgebreide discussie met mts Prinsen en Wam van Duuren gevoerd. De uitkomst van deze discussie was dat vanwege de businesscase de installatie ook moet kunnen terugleveren aan het net. In de praktijk levert dit de nodige problemen vanwege de vigerende regelgeving rond de opwek van groene energie, de subsidie die daarop wordt verstrekt en de eisen van de netbeheerders. Dit kan alleen wanneer de accu installatie wordt voorzien van een speciaal toegeruste bidirectionele UPS. Deze is in het najaar voor het project ontworpen en besteld. Deze is tegen de verwachting in van maart 2023 pas in juli geleverd en de installatie bij Mts Prinsen is snel daarna in werking gesteld.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Wam van Duuren/ Carpe Diem / mts Sessink Gezien de ontwikkelingstijd om tot een terugleverende installatie te komen en de realisatie van de daken bij Wam van Duren is door Wam van Duren besloten om uit het project te stappen. Vanuit het project is in het najaar van 2022 een vervangende locatie gezocht. Die was gevonden in Carpe Diem te Velthuizen. Zij hebben uiteindelijk geen oplossing in verduurzaming gezocht maar zich volledig gericht op besparing. We zijn voor ons project uitgeweken naar mts Sessink. Een varkenshouderij in Hengelo. Met het verbruiksprofiel van 24*7 stroomverbruik, 49% overdag en 51% in de nacht een interessante opstelling voor onze batterijen. Door de wisselende inzichten die zijn ontstaan in de loop van 2022 stonden er twee unidirectionele UPS installaties in opslag. Omdat de installaties specifiek zijn afgestemd op het vermogen van de groene stroom installaties bij Prinsen en Wam van Duuren is het de vraag of hiervoor nog een toepassing binnen of buiten het project kan worden gevonden. In de installatie van Sessink kon een van de twee UPS installatie worden toegepast. <p>Voor BaaS werd duidelijk dat deze drie installaties het grootste deel van de vraag in de markt kan beantwoorden.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. basis-installatie van Heelweg de geijkte oplossing is voor opslag van stroom in lood accus voor gebruik op de eigen locatie. Lokaal produceren, lokaal consumeren is het motto. Zeker met een mogelijke situatie waarbij het net instabiel wordt is dit een goede oplossing. De installatie is grotendeels onafhankelijk van het net. 2. De situatie bij Sessink is dat 51% van de energie wordt gebruikt in de nacht. Deze energie wordt overdag gewonnen uit de zonnepanelen om snachts uit de accus geleverd te kunnen worden. 3. Bij prinsen is in de afgelopen twee jaar doorontwikkeld om de installatie het net te helpen stabiliseren. Dat vindt plaats via verschillende energie markten. <p>Er zijn meerdere situaties denkbaar waar dit systeem kan worden toegepast.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vastgoed met een te kleine aansluiting, aanvullen met opslag. Bijvoorbeeld 's nachts laden voor gebruik overdag. 2. Vastgoed in congestiegebied, aanvullen met eigen productie en opslag. 3. Batterij om op verschillende markten te handelen. Dit binnen de kaders van de lood batterijen.

<p>Ontwikkeling concept halvering stikstofemissie melkstal Eind: september 2024</p>	<ul style="list-style-type: none"> De beschrijving (rapportage) van een in de praktijk uitgewerkt en getest concept voor bewustwording bij melkveehouders t.a.v. stalemissies. De beschrijving (rapportage) van een in de praktijk uitgewerkt en getest concept voor het halveren van stikstofemissies uit Achterhoekse melkveestallen, ongeacht het staltype. De beschrijving (rapportage) van een in de praktijk uitgewerkt en getest systeem voor het automatisch verwerken van staldata en het weergeven van dagelijkse NH3-stikstofemissies uit melkveestallen, aangevuld met het voorbeeld van een concreet werkend systeem. Significante vermindering van stikstofemissies uit de stallen van de deelnemende twintig Achterhoekse melkveehouders t.o.v. de emissie, zoals: <ul style="list-style-type: none"> Bepaald voordat maatregelen in de stal zijn genomen volgens de vigerende normen hiervoor van RVO/LNV/WUR. Bepaald via de metingen in het kader van dit project voordat emissieverminderende maatregelen zijn genomen. Een bijdrage leveren aan het toekomstperspectief van de deelnemende en andere Achterhoekse melkveehouders doordat ze met het in dit project ontwikkelde concept en meetsysteem aantoonbaar kunnen maken dat ze aan de in de startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied (juni 2022) gevraagde vermindering van stikstofemissies. De opgedane kennis in dit project wordt breed verspreid en is voor iedereen toegankelijk. 	<p>Na een inventarisatie van stallen is besloten het systeem te re-engineeren. Het ophangen van losse sensoren in de stal levert door de hoogte waarop ze moeten worden opgehangen (2 meter onder de nok, nokhoogte tot 12 meter hoog) en het werken te midden van loopruimte van koeien teveel problemen op bij onderhoud en kalibratie. In het nieuwe ontwerp wordt de lucht aangezogen door een centrale teflon slang die over de lengte van de stal op 2 meter onder de nok loopt (opgave WUR). De lucht wordt in een centrale meetunit met sensoren elke tien minuten gemeten. De ontwikkeling wordt vertraagd door leveringsproblemen van de luchtpomp. Daarnaast geeft de elektronica waarmee de sensoren worden uitgelezen op onverwachte moment problemen (spikes) waardoor de sensoren van slag zijn en opnieuw gekalibreerd moeten worden. In een test opstelling in het lab wordt geprobeerd de oorzaak van de spikes te achterhalen. Dit duurt lang omdat de storingen onverwacht optreden en er een storing moet optreden om met controle apparatuur metingen te verrichten. In het najaar 2023 is het systeem zover ontwikkeld dat het in de stallen bij drie melkveehouders wordt geïnstalleerd. Parallel is de software voor het berekenen van de emissies aan de hand van concentratiemetingen ontwikkeld en is er een koppeling gemaakt met een weidegang controle systeem van Dorset. Presentatie van de mogelijkheden van het systeem op een landelijk congres van bedrijven en organisaties die te maken hebben met metingen in stallen te Ede levert zeer positieve reacties op. Er wordt nu hard gewerkt aan het meetprotocol en het installeren van het systeem in een groter aantal melkveestallen. Tegelijk wordt overleg gevoerd met WUR over praktische problemen en lab en veldvalidatie van de sensoren door de WUR bij o.a. De Marke.</p> <p><u>Gerealiseerd:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ontwikkeling betaalbaar systeem voor meten NH3 concentraties in melkveestallen Ontwikkeling software voor berekenen emissies Installatie en starten testen systeem bij drie Achterhoekse melkveehouders Planning voor installatie bij overige melkveehouders Overleg met WUR en andere expertise centra over correcte uitvoering van metingen en meetplannen/-protocollen Bewustwording bij melkveehouders met systeem in de stal over stikstof emissies Pilot met koppeling automatisch weidegang controle systeem nodig voor emissieberekeningen Overleg gestart met leveranciers over koppeling stalmanagement data aan Nemis systeem Brainstorm met melkveehouder en deskundigen over beperken stikstof emissies.
<p>Samen Biobased Bouwen Eind: december 2024</p>	<p>Fase 1 <u>Grondstoffendomein:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Bewustwording en ervaring opdoen met agrarische ondernemers t.a.v. telen voor de bouw; <p><u>Industriedomein:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Onderzoeksplan en plan van aanpak t.a.v. certificering, LCAs, MKIs van relevante biobased bouwproducten; <p><u>Bouwdomein:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Twee toepasbare (prefab) biobased bouwelementen ontwikkeld voor gevel en dak: <ul style="list-style-type: none"> Ontwerpoplossingen opgeleverd; Uitvoeringsplan voor toepassing in 3 projecten van 10 woningen; 3-6 recreatiewoningen gerealiseerd als testlocatie voor gebruik en beleving biobased materialen in woonsituatie: <ul style="list-style-type: none"> Biobased concepten ontwikkeld voor toepassing in bestaande en in nieuwe recreatiewoning; locatie(s) bepaald; Schalingsplan voor gebruik biobased materialen in prefab woningbouw en bouwelementen: Opschalingsplan uitgewerkt met producenten prefab woningen en bouwelementen met de volgende voorwaarde 	<p>In het Grondstoffendomein hebben we in 2023 het volgende gedaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zaaien, telen en oogsten 25 ha hennep Pilot met GreenInclusive t.a.v. hennepoogst t/m gebruiksklaar maken. De pilot heeft tot belangrijke inzichten geleid t.a.v. de bemestingsbehoefte, de opbrengst per type bodem, de oogst en de invloed van weersomstandigheden en het verdienmodel. Oogst proefpercelen miscanthus (2ha) Proef met 7ha natuurgras met Staatsbosbeheer Aanleg en beheer proef- en demovelden bij de Marke (sorghum, miscanthus en graan) Bijeenkomst op proefboerderij de Marke met het eerste aantal van 23 geïnteresseerde boeren Materiaal verwerken voor toepassing in de Achterhoek De business case voor de teelt van hennep, miscanthus, tarwestro en graan ontwikkeld, in nauwe samenwerking met Building Balance. Bijeenkomst van GreenInclusive bij Kamps de Wild met 40 deelnemers Bijdrage aan de opendagen van de Marke en de innovatie Coöperatie Verbinding gelegd met de betrokken partijen waar het gaat om grondgebruik. VKO, Innovatie Coöperatie, LTO, Vereniging Achterhoeks Landschap Onderzoek naar verzeulingslocatie bermmaaisel, sorghum en zonnekroon <p>In het Industriedomein hebben we een morfologisch overzicht opgesteld van de verschillende routes van land tot pand, een verkenning uitgevoerd naar de realisatie van een vezel applicatielab en een aantal gewas-productcombinaties ontwikkeld. Daarnaast heeft de firma Takkenkamp veel tests uitgevoerd met het inblazen van diverse soorten stro ten behoeve van na-isolatie van daken. De activiteiten in de drie domeinen, Biograndstoffen, Industrie en Bouw hebben in 2023 geleid tot de focus op vijf verschillende ketens van gewas-productcombinaties:</p>

	<p>en de periode tot eind fase 1 (juni 2023) voor financiering van fase 2 komen tot een definitieve percentage bepaling in uitvragen door de Achterhoekse woningcorporaties met een definitieve uitwerking van de voorwaarde:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Voor de vier in Samen Biobased (Ver)Bouwen te realiseren projecten committeren de vier regionale woningcorporaties zich binnen hun project aan 100% biobased, onder voorwaarde dat het technisch mogelijk is en niet meer dan 10% duurder dan gangbaar. ○ Op basis van de ervaringen in de eerste fase, zullen de projectpartners zich aan het einde van de eerste fase voor de lange termijn committeren om in 2030 tot percentages boven de door de provincie vastgestelde percentages in hun uitvragen te komen (huidige provinciale percentages zijn 30% biobased in nieuwbouw en 50% biobased bij renovatie en na-isolatie). ○ Projectpartners en 8RHK werken een methode uit voor verificatie van de percentages, mede op basis van projectinformatie verschaft vanuit de woningcorporaties. <p>Fase 2</p> <p><u>Grondstoffendomein:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzicht in teelt en oogstwaardigheid van zes bouwgewassen in Achterhoekse omstandigheden; <p><u>Industriedomein:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Businesscase voor opwerking biogene (rest-)stromen tot halffabrikaten (prefab) bouw; <p><u>Bouwdomein:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Twee toepasbare (prefab) biobased bouwelementen ontwikkeld voor gevel en dak: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gecommitteerd % biobased producten in uitvragen woningbouwcoöperaties; • 3-6 recreatiewoningen gerealiseerd als testlocatie voor gebruik en beleving biobased materialen <ul style="list-style-type: none"> ○ 2 Recreatiewoningen geplaatst o.b.v. bestaand concept, 2 woningen ontwikkeld o.b.v. nieuwe concepten; ○ Aandeel biobased producten in woning toegenomen gedurende project; • Schalingsplan voor gebruik biobased materialen in prefab woningbouw en bouwelementen: <ul style="list-style-type: none"> ○ (Zicht op) eerste marktvraag en contract; 	<ul style="list-style-type: none"> • Inblazen tarwestro, hennep en miscanthus in dakconstructies, rechtstreeks gehakseld vanaf het land, ontstoft en verpakt in 20 kilozakken. Deze keten is inmiddels georganiseerd en gaat in 2024 166 zolderdaken inblazen bij de vijf woningcorporaties. Hierbij maken we gebruik van de reststroom tarwestro uit de Achterhoek en van eerder geplante miscanthus uit de regio. Voor dit proces is Takkenkamp samen met Building Balance het certificeringstraject ingegaan. • Prefab Strobouw: stro verbalen voor de ontwikkeling van prefab strobouw. Gebruikmaken van stro van winter- en zomertarwe zodra deze geoogst is. Lokale partijen hebben bijgedragen in de ontwikkeling van deze biobased verkenning. Deze keten is vervolgens opgepakt door Building Balance en wordt nu voortgezet op landelijk niveau onder regie van Peter Davids, in opdracht van Building Balance. • Verkenning van de toepassing van biobased plaatmaterialen in de prefab bouw: Op dit moment wordt nauw samengewerkt met Building Balance om de plaatmaterialen toegepast te krijgen. Onze bijdrage in dit proces is in deze fase het verbinden van de plaatmaterialen producenten (Plantics, Sam Panels en Biopanel) aan de betrokken partners in het Bouwdomein. • Toepassen van biobased materialen in gebouwconstructies door lokale bouwbedrijven. Het Biobased inblazen op prefab wanden is inmiddels standaard toepasbaar. De bouwers kunnen een inblaasunit aanschaffen. Echter op dit moment wacht deze toepassing op klantverzoeken. • Een raffinageketen: onderzoek naar realisatie van een verzevelingslocatie in Gelderland ten behoeve van meervoudige verwaarding van bermmaaisel en andere biogene grondstoffen, waaronder sorghum en zonnekroon. Voor deze keten is een consortium georganiseerd dat een bioraffinagefabriek wil gaan realiseren. In deze fabriek worden biogene grondstoffen verwerkt tot plaatmateriaal, grasisolatiemateriaal, bodemverbeteraar en grondstof voor papier en karton. <p>Het Bouwdomein heeft zich gericht op de inzet van meer biobased materialen in aankomende renovatie- en nieuwbouwprojecten van corporaties en particuliere ontwikkelaars. De zes-wekelijkse reeks van Bouw workshops is met meer dan 80 deelnemers per workshop een effectieve aanpak gebleken, die ook in 2024 zal worden doorgetrokken. De plenaire sessies bestaan standaard uit een update uit het veld en één of meer inhoudelijke inleidingen van sprekers, waarna de groep uiteengaait in Renovatie en Nieuwbouw. Binnen Renovatie hebben de workshops geleid tot de afspraak om in 2024 166 zolderdaken bij wijze van test in te blazen met stro. Binnen Nieuwbouw zijn er drie parallelle ontwikkelingen, beide gericht op de inzet van meer biobased materialen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de ondersteuning van grootschalige projecten van gemeenten/corporaties (De Kwekerij, Silvolde, Terborg) . Samen Biobased Bouwen heeft er voor gezorgd dat Welling nu in onderhandeling is met Broekhout om de woningen in De Kwekerij te voorzien van houtskeletconstructie en strogebaseerde isolatie • de ondersteuning van een aantal particuliere ontwikkelingen (Vergaderpaviljoen De Marke, Place-to-Be en de Enerlodge) • de ontwikkeling van een standaard nieuwbouwconcept voor een PMC16 grondgebonden en toekomstbestendige woning. <p>De ontwikkeling van het nieuwbouwconcept is uitgebreid naar een serie separate workshops onder begeleiding van P5COM, mede gefinancierd door de deelnemende bedrijven en woningcorporaties. De ambitie is om dit concept door te ontwikkelen tot een Achterhoekse standaard die door gemeenten op voorhand geaccepteerd wordt in projectrealisaties in verband met het hoge aandeel van biobased materialen (tenminste 30 procent) en het installatie-arme karakter van de woning. Los van deze ontwikkeling hebben we samen met Cirkelregio het ‘Huisje van ’t Land’ ontwikkeld, waarvan de eerste 80 exemplaren inmiddels zijn uitverkocht. Voor meer informatie zie: https://www.samenbiobasedbouwen.nl/binnenkort-huusje-van-t-land/</p> <p>Coördinatie en Regie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Building Balance is in 2023 door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit benoemd tot uitvoeringsorganisatie van de Nationale Aanpak Biobased Bouwen. Samen Biobased Bouwen is één van de regionale ketens die hierbinnen worden gerealiseerd. Vanuit deze positie is een belangrijke onderlinge versterking ontstaan in het realiseren van de keten in de regio, de positionering van en de samenwerking tussen de verschillende ketens in Oost-Nederland (SBB, Salland, Twente, Stedendriehoek), kennisdeling (onderzoek naar landelijke vezelcoöperatie versus regionale coöperaties), het samenwerken in meer landelijke ontwikkelingen (certificering, opzetten plaatmaterialenfabriek, LCAs) en de presentatie van SBB bij bijvoorbeeld de Dutch Design Week. • Reagerend op het verzoek vanuit de Thematafels zijn we in het najaar in samenwerking met 8RHK en de Cirkelregio gestart met een serie workshops 'Toekomstig bestendig bouwen / het Achterhoekse Normaal'. De workshops zijn gericht op de Achterhoekse
--	---	---

		<p>gemeenten. O.a. door wisselende samenstelling van de deelnemers en de behoefte om dit traject breder te trekken dan alleen Wonen zijn we op dit moment de focus en aanpak van deze serie aan het heroverwegen om in 2024 toe te werken naar deels algemene en deels gemeente-specifieke ondersteuning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na de lancering van de nieuwe website in augustus heeft de communicatie vanuit Samen Biobased Bouwen nu vaste vorm gekregen. Op wekelijkse basis worden SBB website en de SBB LinkedIn community voorzien van informatie, berichten en evenementen. Inmiddels heeft de SBB pagina op LinkedIn meer dan 1.500 volgers.
<p>Vergaderpaviljoen De Marke <i>Eind: mei 2024</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ten minste 2 nieuwe gewas/product combinaties gebruikt in het paviljoen. • Realisatie Biobased vergaderpaviljoen van gewassen geteeld in de Achterhoek. • Organisatie ten minste 4 inspiratiesessies met totaal minimaal 150 deelnemers. • Organiseren consortium t.b.v. proeftuin en ontwikkeling paviljoen met 15 partijen. • Versterken van Agro Innovatiecentrum De Marke als Innovatiehub in de regio. 	<p><i>Dit project heeft eind 2023 de beschikking gekregen.</i></p>
<p>Slimme energiesystemen Achterhoek <i>Eind: juli 2024</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kaart van de Achterhoek met alle bedrijvenparken en hun belangrijkste kenmerken, inzicht in de knelpunten m.b.t. netcongestie (nu en te verwachten komende jaren) en een beoordeling van kansen (organisatorisch, technisch, financieel) om congestieproblemen geheel of gedeeltelijk op te lossen door middel van een vorm van netbalancing. • Overzicht van bedrijvenparken die het meest urgent zijn c.q. het meest kansrijk als het gaat om het oplossen van netcongestie. • Een start bij 1 tot 3 bedrijvenparken om met bedrijven te werken aan de knelpunten en oplossingen daarvan. 	<p><i>Dit project heeft eind 2023 de beschikking gekregen.</i></p>

Smart Governance	Beoogde doelen/resultaten project	Voortgang/gerealiseerde resultaten 2023
Governance 2024	<i>Dit 'project' betreft de bijdrage van provincie Gelderland aan de governance van 8RHK Ambassadeurs voor het jaar 2024.</i>	Start in 2024.

Financiële rapportage 2023 Bulk 3

Projectnummer	Omschrijving	Datum beschikking Regio	Einddatum project	prognose mei 2021-2025				werkelijk vanaf mei 2021			
				kosten	inkomsten			kosten	inkomsten		
					achterhoekse partijen	regiodeal	provincie		achterhoekse partijen	regiodeal	provincie
SMART ECONOMY en LIVING											
SW-08	Fieldlab Digital Twin	28-jun-21	31-mrt-24	600.000	300.000	150.000	150.000	315.000	157.500	78.750	78.750
SW-11	Additive Manufacturing Achterhoek	28-sep-22	31-aug-25	535.716	267.858	133.929	133.929	202.260	101.130	50.565	50.565
SW-12	StartUp in Residence Achterhoek	19-dec-22	31-dec-25	880.000	560.000	160.000	160.000	123.700	78.718	22.491	22.491
SW-13	SHII 2.0	26-apr-23	30-apr-26	1.060.541	727.140	0	333.401	131.082	89.874	0	41.208
OA-08	SmartHub Young Talent	13-apr-22	31-dec-25	991.877	518.800	236.539	236.538	506.151	264.742	120.705	120.704
OA-09	Fit veur Altied	20-jul-21	31-dec-24	924.790	444.360	280.430	200.000	420.238	201.924	127.431	90.883
OA-10	Routekaart onderwijs-arbeidsmarkt Achterhoek	24-mei-22	31-mrt-24	102.047	27.001	51.203	23.843	90.612	23.975	45.465	21.171
OA-11	Servicepunt Techniek	18-aug-22	31-dec-24	255.195	144.015	51.180	60.000	143.721	81.107	28.824	33.791
OA-12	Digivaardige Achterhoeker	11-nov-22	30-sep-25	5.571.958	2.833.417	1.988.541	750.000	1.076.336	41.534	751.403	283.399
OA-13	Uitvoeringsprogramma Inclusieve Arbeidsmarkt	28-nov-22	30-jun-24	1.581.480	808.280	658.200	115.000	365.029	186.563	151.922	26.544
MB-12	Netmobiel 2021	7-jul-21	31-dec-22	179.308	17.878	105.343	56.087	188.916	27.486	105.343	56.087
MB-14	Digitaliseringsopgave fase 2	1-dec-21	30-jun-22	40.900	0	0	40.900	40.900	0	0	40.900
MB-16	Onderzoek ZOOV en ADC	30-mrt-22	31-mrt-23	104.800	45.000	29.900	29.900	109.687	49.887	29.900	29.900
MB-17	Invulling taken ADC door ZOOV	30-mrt-22	31-dec-25	777.800	342.500	360.919	74.381	196.517	86.535	91.189	18.793
MB-20	Regierol duurzame mobiliteit 2022-2024	25-aug-22	31-dec-24	58.930	9.552	21.163	28.215	58.930	9.552	21.163	28.215
WV-19	Flexwonen in de Achterhoek	12-mei-22	31-dec-25	204.910	51.227	102.455	51.228	84.485	21.121	42.243	21.121
WV-20	Gebied zoekt ondernemende bewoners	24-mei-22	31-dec-24	187.635	93.817	46.909	46.909	72.978	36.489	18.245	18.245
CE-15	Verkenning landelijk gebied	eigen project	1-apr-22	90.000	45.000	0	45.000	90.000	45.000	0	45.000
CE-16	Onderzoek Eco Accus Storage Packs	4-nov-21	1-dec-23	235.440	125.220	55.110	55.110	276.511	166.291	55.110	55.110
CE-18	Ontwikkeling concept halvering stikstofemissie melkstal	12-okt-22	1-sep-24	366.015	146.406	109.805	109.804	207.489	82.996	62.247	62.246
CE-19	Samen Biobased Bouwen	22-dec-22	31-dec-24	885.110	356.325	264.393	264.392	529.752	213.266	158.243	158.243
CE-22	Vergaderpaviljoen De Marke	11-sep-23	31-mei-24	156.500	131.500	0	25.000	0	0	0	0
CE-23	Slimme energiesystemen	30-nov-23	31-jul-24	100.000	0	0	100.000	0	0	0	0
sub-totaal programma smart living				15.890.952	7.995.296	4.806.019	3.089.637	5.230.294	1.965.689	1.961.239	1.303.366
<i>Volgens beschikking Provincie december 2023</i>				<i>13.660.000</i>	<i>6.830.000</i>		<i>6.830.000</i>				
SMART GOVERNANCE											
GOV	Regisseren en faciliteren board en TT's 2024			450.000	0	0	450.000	0	0	0	0
sub-totaal smart governance				450.000	0	0	450.000				
<i>Volgens beschikking Provincie december 2023</i>				<i>450.000</i>	<i>0</i>		<i>450.000</i>				
Totaal				16.340.952	7.995.296	4.806.019	3.539.637	5.230.294	1.965.689	1.961.239	1.303.366
<i>Volgens beschikking Provincie december 2023</i>				<i>14.110.000</i>	<i>6.830.000</i>		<i>7.280.000</i>				
					48%		52%		38%	37%	25%

uitgave provincie tov beschikbaar 36,8%

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d. : 29 mei 2024
Agendapunt : 6
Onderwerp : Portefeuilleverdeling dagelijks bestuur
Portefeuillehouder : De heer M. Boumans

Voorstel

Kennismemen van de portefeuilleverdeling

Portefeuilleverdeling dagelijks bestuur

Op 17 april 2024 heeft het dagelijks bestuur de onderstaande portefeuilleverdeling vastgesteld.

De heer Boumans: Voorzitter

De heer Bengevoord: Lobby (binnenlandse en buitenlandse betrekkingen inclusief Leader).

Tevens vicevoorzitter

De heer de Vries: Alle zaken rondom de bedrijfsvoering, waaronder financiën, personeel en organisatie

Procedure:	Vervolgactie:	Bijlagen:	Consequenties:
AB d.d.: 29 mei 2024	Communicatie: Mededeling beslissing aan:	Meegezonden: Ter inzage: -	Financieel: - Personeel: -

Nadere informatie bij: W. Stortelder **Tel.nr.:** 0314-321242

Regio Deal Achterhoek II (5^e tranche)

Hoger Springer, Krachtiger Landen

Partijen:

1. de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, [Hugo de Jonge], hierna te noemen: BZK;
2. de Minister van Economische Zaken en Klimaat, [Micky Adriaansens], hierna te noemen: EZK;
3. de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, [Karien van Gennip], hierna te noemen: SZW;
4. de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, [Robbert Dijkgraaf], hierna te noemen: OCW;
5. de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, [Conny Helder], hierna te noemen: VWS;
6. de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, [Piet Adema of Christianne van der Wal], hierna te noemen: LNV;
7. de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, [Mark Harbers], hierna te noemen: I&W

Partijen genoemd onder 1 tot en met 7 ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan en als Staat hierna samen te noemen: het Rijk;

8. Algemeen bestuur van Regio Achterhoek, namens deze: de heer Mark Boumans (voorzitter) hierna te noemen: Regio Achterhoek;
9. Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, namens deze: mevrouw Helga Witjes (gedeputeerde), hierna te noemen: Provincie Gelderland;

Partijen genoemd onder 8 tot en met 9 ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan hierna samen te noemen: Regio;

Alle Partijen hierna allen tezamen te noemen: Partijen.

Partners

De volgende partners zijn betrokken bij de Regio Deal:

1. Achterhoek Board (zie steunverklaring in de bijlage van het convenant)
2. Achterhoek Thematafels

Begripsbepaling:

In dit convenant wordt verstaan onder:

- *Regio Deal*: convenant dat door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, eventueel een andere minister/staatssecretaris en één of meer regiopartners is gesloten om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers in een regio te verbeteren;
- *Regio Envelop*: het bedrag van € 900 miljoen dat het kabinet Rutte IV beschikbaar heeft gesteld om in de periode van 2022 - 2025 nieuwe Regio Deals af te sluiten;
- *Regiokassier*: publieke regiopartner, zijnde een provincie, gemeente of openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen of een van de openbare lichamen Bonaire Sint-Eustatius of Saba, die ten behoeve van de uitvoering van de Regio Deal de taak van kassier vervult of zal vervullen;
- *Regionale private financiering*: voor de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal beschikbaar gestelde financiële bijdragen of bijdragen in natura van een private regiopartner;

- *Regionale publieke financiering*: voor de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal beschikbaar gestelde financiële bijdragen of bijdragen in natura van een publieke regiopartner, niet zijnde een specifieke uitkering, opdracht of subsidie van het Rijk;
- *Specifieke uitkering/Bijzondere uitkering ten behoeve van de uitvoeringsactiviteiten Regio Deals*: betreft de specifieke uitkering of bijzondere uitkering waarin de juridische- en financiële kaders en verplichtingen voor het toekennen van de rijksmiddelen uit de Regio Envelop aan een regiokassier door het Rijk staan.
- *Partners*: organisaties die betrokken zijn bij de Regio Deal, maar de Deal niet ondertekent en waarvoor geen specifieke actie in de Regio Deal kan staan.
- *Steunverklaring*: een schriftelijke verklaring van een Partner van steun aan de Regio Deal die als bijlage bij het convenant wordt gevoegd.

Algemene overwegingen

1. Rijk en regio werken samen in Regio Deals aan complexe, regionale opgaven gericht op het vergroten van de kwaliteit van leven, wonen en werken in de regio ('brede welvaart').
2. Regio Deals beogen de samenwerking tussen overheden, onderwijs, bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners in de regio en tussen Rijk en regio te versterken.
3. Voor de Regio Deals zijn middelen beschikbaar uit de Regio Envelop, waarbij vanuit het partnerschap vertrekpunt is dat de Rijksbijdrage gepaard gaat met minimaal eenzelfde bijdrage aan regionale (publieke en/of private) financiering.
4. De Regio Deals onderscheiden zich door haar integrale en gezamenlijke programmatische aanpak met lerend en adaptief karakter en met financiering van zowel Rijk als regio van reguliere beleidsinstrumenten.
5. De Regio Deals zijn bedoeld als een tijdelijke impuls voor regionale ontwikkeling met een duurzaam effect, waarbij geleerde lessen en structurele exploitatiekosten van lange termijn investeringen worden geborgd.
6. De middelen uit de Regio Envelop voor de Regio Deals vijfde tranche worden door BZK beschikbaar gesteld als specifieke uitkering of bijzondere uitkering op grond van de Specifieke uitkering of bijzondere uitkering ten behoeve van de uitvoeringsactiviteiten Regio Deals.

Specifieke overwegingen

1. Kenmerk regio

De Achterhoek omvat 8 gemeenten met ruim 300.000 inwoners. De Achterhoek wordt alom geprezen om haar innovatiekracht, deelcultuur en samenwerking. Dit uit zich in de vele coöperaties die de regio rijk is. Een regio die economisch groeit, de grens als kans ziet, die groeit qua inwoneraantal en die volop experimenteert. Dankzij onze unieke regionale samenwerkingsstructuur weten overheden, ondernemers en maatschappelijke organisaties elkaar door alle lagen heen te vinden. Ondernemers, organisaties en overheden hebben samen de Achterhoek Visie 2030 'Ruimte voor innovatie, groeien in kwaliteit' opgesteld. Deze laat zien voor welke grote opgaven de regio staat en waar vanuit eigen kracht samen aan wordt gewerkt.

Die samenwerking is ook hard nodig: de Achterhoek staat er nu weliswaar goed voor, maar De Staatscommissie Demografische Ontwikkeling 2050 stelde in het rapport 'Gematigde Groei' (januari 2024) onder meer dat de Achterhoek voorloopt op andere regio's met betrekking tot (dubbele) vergrijzing en ontgroening. Veel eerder dan in de rest van Nederland komt daarom in de Achterhoek door deze ontwikkelingen de zorg onder druk te staan, neemt de krapte op de arbeidsmarkt sneller toe en komen brede welvaart en het voorzieningenniveau verder onder druk te staan. Deze situatie is zowel pijnlijk en urgent voor de regio als ook een kans voor Nederland om hier programma's en interventies te ontwikkelen die later ook op andere plekken toegepast zouden kunnen worden.

Opgave 1 Voorzieningen onder druk door vergrijzing en ontgroening

De dubbele vergrijzing en ontgroening hebben grote invloed op de leefbaarheid en wendbaarheid van de samenleving. De toegang tot en kwaliteit van zorg, een passend woonaanbod en het ov-netwerk zijn hierdoor steeds minder vanzelfsprekend. Het raakt direct aan de kwaliteit van wonen, werken en leven, onze brede welvaart.

Opgave 2 Toenemende krapte op de arbeidsmarkt

De Achterhoek komt jaarlijks 1900 arbeidskrachten tekort, een veel groter tekort dan in de omliggende regio's. Vooral in de sectoren ICT, techniek, zorg en onderwijs. Het tekort is zo groot dat maatschappelijke transitie nodig zijn en geaccepteerd moet worden dat met minder mensen het werk moet worden gedaan.

Opgave 3 Rem op de groei van ons MKB

Onze mkb-bedrijven, vaak gevestigd in kleine kernen, groeien hard, duurzaam en innovatief. De keerzijde is een steeds groter tekort aan woningen voor werknemers en een gebrek aan goede bereikbaarheid voor deze bedrijven. Ook kent de Achterhoek een negatieve pendelbalans: er werken meer inwoners buiten de Achterhoek dan dat er inwoners uit andere regio's in de Achterhoek komen werken. Dit zet een rem op de groei en vraagt om meer integrale oplossingen voor wonen, werken én bereikbaarheid. Daarnaast vormen Equity-overnames een risico voor de binding tussen bedrijfsleven en lokale gemeenschappen.

Opgave 4 Klimaat en landelijk gebied onder druk

Ons landelijk gebied staat onder druk door maatschappelijke opgaven als de energietransitie, de woningbouwopgave, de landbouwtransitie, droogte, en herstel van de biodiversiteit. Deze opgaven hebben veel ruimtelijke consequenties. Tegelijkertijd willen wij ons waardevolle coulisselandschap en Achterhoekse DNA behouden. Dat vraagt om groene keuzes en circulair werken.

2. Nationale doelstellingen: deze opgaven haken aan op/geven uitwerking aan:

- Het programma's Regio's aan de grens, waar grensoverschrijdende samenwerking onderdeel van is, is belangrijk voor onder meer de arbeidsmarktkrapte en de mobiliteitsaanpak.
- De Achterhoek is één van de tien regio's waar een regiodialoog plaatsvindt voor de uitwerking van Elke Regio Telt. Op basis van de opbrengsten van de regiodialogen wordt gekeken welke oplossingsrichtingen en aanpakken het meest passend zijn om vanuit regionaal perspectief te verkennen wat de bouwstenen zijn voor langjarige regionale toekomstagenda's.
- De Achterhoek is als experimenteerregio voor de landbouw, met haar lerende aanpak, dienstbaar aan het Nationaal Programma Landelijk Gebied en biedt daarmee handelingsperspectieven voor de opgaven water, natuur en klimaat, met doorwerking naar ruimtelijke ontwikkelingen in een gebied
- Eind 2023 is de Nationale Aanpak Biobased Bouwen (NABB) gepresenteerd om grootschalig gebruik van biobased bouwmaterialen te stimuleren. De ketenaanpak in de Achterhoek is een van de regionale voorlopers van dit programma.

Komen het volgende overeen:

1. Doelen, aanpak en resultaten Regio Deal Achterhoek

Artikel 1 – Doelen

LEEFBARE GEMEENSCHAPPEN (opgaven 1 en 2)

We zetten ons met elkaar in voor leefbare gemeenschappen voor iedereen, met passende en nabije voorzieningen met een goede woon-werkpendel. Dat betekent een grotere (ervaren) gezondheid, een dekkend vervoersaanbod en passend woningaanbod voor iedereen.

TOEKOMSTBESTENDIGE ARBEIDSMARKT (opgaven 2 en 3)

Iedereen die wil werken, kan werken in de Achterhoek. Daartoe willen we onbenut arbeidspotentieel ten volle benutten, participatie op de werkvloer verbeteren, regeldruk verminderen bij werkgevers, ruimte bieden aan asielzoekers en statushouders en de regionale leercultuur bevorderen.

DUURZAME ECONOMIE (opgaven 3 en 4)

Een duurzaam verdienvermogen voor ondernemers in de Achterhoek. Om onze concurrentiekracht te vergroten, klimaatverandering tegen te gaan en ons landelijk gebied in stand te houden en te verbeteren, willen we onze bedrijvigheid (bouw, landbouw en andere industrie) de komende jaren verder innoveren.

Artikel 2 - Aanpak

Vanuit de 3 programmalijnen werken we integraal aan de vier opgaven. Dit doen we vanuit de 6 Thematafels en de Achterhoek Board. Er zijn 11 springplanken geformuleerd met concrete resultaten welke de basis zijn voor projecten die worden gestart. Concrete projecten worden ingebracht in de Thematafels. Daar vindt de inhoudelijke en financiële toets plaats. De Achterhoek Board beoordeelt alle projecten integraal en geeft een go/no go.

PROGRAMMALIJN LEEFBARE GEMEENSCHAPPEN

Springplank Gezondheid voorop

- De inwoner is het vertrekpunt van de aanpak. In buurten en kernen wordt samen met de inwoner gekeken wat nodig is aan brede maatschappelijke (zorg)voorzieningen, gezonde leefomgeving en nieuwe vormen van samenwerking. Daarmee wordt ingezet op het versterken van impactvolle transformaties in de zorgsector en domein overstijgende samenwerking binnen zorg en welzijn. Eventueel kan dit aansluiten bij een dorpendeal van de provincie Gelderland, waar de gemeenschap zelf het initiatief kan nemen om de leefomgeving te verbeteren.
- Initiatieven om zo lang mogelijk de eigen regie te houden over ondersteuning en zorg en om inwonersbetrokkenheid te creëren worden vanuit de partners en met de hele keten ondersteund. Hierbij wordt ingezet op technologie en zorg op afstand, preventie, en een stimuleringsfonds voor projecten die een bijdrage leveren aan gezonde Achterhoekers.

Springplank Publieke mobiliteitsaanpak

- De fijnmazige bereikbaarheid wordt coöperatief opgepakt. Dat betekent dat niet zoals in grote steden de publieke mobiliteit bij één partij wordt neergelegd, maar dat bottom-up en vraag- en aanbod gestuurd diverse modaliteiten in één regionaal platform worden aangeboden en ontsloten. Voor de borging zal uiteindelijk een mobiliteitscentrale moeten worden op- en ingericht.
- De basis hiervoor is met Gaon al gelegd, maar vraagt om opschaling waardoor het aantal gebruikers zal toenemen: meer vormen van vervoer en modaliteiten met elkaar integreren, experimenteren met vraag gestuurd flexibel publiek vervoer, het netwerk uitbreiden en de infrastructuur versterken. Uiteindelijk doel is een integraal regionaal dataplatform.

- Vanuit de samenwerking worden ov, ov-vangnet en doelgroepenvervoer met andere vormen van vervoer geïntegreerd en ontsloten. Voor een goede ketenreis wordt ingezet op onder meer mobiliteitshubs, (snel)fietsinfrastructuur, gedragscampagnes en grensoverschrijdende verbindingen.
- Voor de publieke mobiliteitsaanpak is het wendbaar maken van ov-concessies belangrijk.

Springplank Bouwen naar Achterhoekse identiteit

- De Achterhoek kenmerkt zich door een veelheid aan kleine, groene en saamhorige kernen, waar grote betrokkenheid is van zowel inwoners als ondernemers. Om dit karakter te behouden en de woningmarktdruk te lijf te gaan, zal overal moeten worden gebouwd, zonder de leefbaarheid aan te tasten.
- Dat vraagt vooral om de bouw van veel kleine projecten, waaronder collectieve woonvormen, die zeer impactvol zijn maar ook meer capaciteit en investering vragen dan grote bouwprojecten. Omdat de huidige instrumenten ontoereikend zijn voor deze kleinere woonprojecten nemen we een voortrekkersrol voor het verbeteren van het instrumentarium hiervoor.
- Om de druk op de capaciteit en de hoogte van investeringen te verkleinen wordt een regionale visie ontwikkeld op het proces en de uitvoering van deze kleinere projecten. Processen in de regio worden op elkaar aangesloten en er wordt een regionaal loket opgestart om bouwprojecten een eenduidige ingang te bieden en tot een snellere beoordeling van de kans te komen.
- Middels een pilot mkb-wooncorporatie wordt onderzocht welke rol het bedrijfsleven kan spelen in woningbouw. Dit vanwege de sterke lokale verbondenheid van het bedrijfsleven in specifieke kernen en de grote behoefte bij hun (toekomstige) werknemers aan woningen in de directe omgeving.

Springplank Datagedreven Achterhoek

- Data en digitale technieken worden op regionale schaal verzameld, ontsloten, verbonden, geanalyseerd en toegepast. Hiermee kunnen de data beter benut worden voor maatschappelijke vraagstukken en daarmee voor het bereiken van de welvaartsdoelen.
- De aanpak is integraal en gericht op ketensamenwerking zoals bijvoorbeeld in de zorg en voor slimme mobiliteit.
- Er wordt een basis gelegd voor een 30-data ecosysteem. Maatschappelijk relevante beslisdata die de projecten van deze Regio Deal genereren en die binnen afzonderlijke 30 spelers beschikbaar zijn, worden gezamenlijk ontsloten en zijn beschikbaar voor alle partners. De voorwaarden waaronder dat veilig, rechtmatig, ethisch en met vertrouwen van gebruikers kan zijn nadrukkelijk onderdeel van deze aanpak, waarbij conform het Estlandse Model inwoners meer 'eigen regie' geven over data.
- Er wordt een verbinding gelegd met de Achterhoek Monitor en het Datalab Go.

PROGRAMMALIJN TOEKOMSTBESTENDIGE ARBEIDSMARKT

Springplank Inclusieve arbeidsmarkt

- Inwoners die behoren tot het onbenut arbeidspotentieel (geregistreerd werklozen, onderbenutte deeltijders en semi-werklozen), alsook mensen die nergens geregistreerd staan, worden begeleid naar (meer) betaald werk. Hierbij wordt gebruik gemaakt van al opgedane doelgroepgerichte ervaringen in eerdere projecten. De aanpak naar betaald werk richt zich op praktijkleren en taalonderwijs, waarbij ook asielzoekers en statushouders (meer) mogelijkheden krijgen om aan het werk te gaan.
- Samen met het ministerie van SZW wordt een pilot uitgewerkt om inkomensval van werkloosheid naar werk te dempen, samen verkennen we knelpunten en oplossingsrichtingen om zo te leren hoe dit in de praktijk zou kunnen werken.
- Samen met het ministerie van SZW belemmeringen in kaart brengen van door werkgevers ervaren belemmeringen en via experimenten komen tot creatieve oplossingen. Hoe deze

experimenten er precies uit komen te zien is onderdeel van de kennis en ervaring die we ophalen in de eerste fase van de uitvoering van deze Regio Deal.

- Met een kenniscentrum en pilots wordt ingezet op inclusieve technologie (technische hulpmiddelen) om inwoners digivaardig te maken en duurzaam aan het werk te helpen en te houden.

Springplank Bestrijding arbeidsmarktkrapte

- Met een meerjarige aanpak werken we integraal samen aan het oppakken van alle loopbaanvraagstukken. Hierbij staat de vraagstelling – en niet het systeem – centraal en vergroten we de kansengelijkheid.
- Er wordt aangesloten op de landelijke ontwikkeling naar één regionaal leerwerkcentrum RWC.
- De aanpak richt zich op de instroom en het behoud van alle (potentiële) werknemers van jong tot oud. De focus ligt op de kraptesectoren techniek, zorg en onderwijs.
- Er wordt geleerd van en/of aangesloten bij al lopende aanpakken. Voorbeeld hiervan is het leggen van de verbinding met programma's als de Onderwijsregio Achterhoek-Veluwe Zoom waarbij ingezet wordt op de aanpak van tekorten in het onderwijs.
- Door ervaring is bekend welke vervolgslagen nodig zijn om tot een toekomstbestendige leercultuur in de Achterhoek te komen. Met pilots wordt ingezet op het beter bekend maken van bestaande en op het ontwikkelen van aanvullende dienstverlening bij werkgevers, werknemers en werkzoekenden.
- Ingezet wordt op het corresponderen van wederzijdse kansen en verwachtingen rondom werken en leren met de Duitse arbeidsmarkt.

PROGRAMMALIJN DUURZAME ECONOMIE

Springplank Verdienvermogen breed bedrijfsleven

- In de Achterhoek is een sterk open innovatiesysteem dat vooral de koploperbedrijven weten te vinden. De aanpak is erop gericht om ook het breed MKB (organisaties van 2 tot 200 medewerkers) hieraan te verbinden, zodat ook zij meer kunnen innoveren.
- Onderzocht wordt welke doelgroepen het meest interessant zijn voor de verbreding. De verbinders in het Achterhoekse ecosysteem spelen hierbij een belangrijke rol. Zij kunnen vanuit kenniskringen en netwerken (communities) de nieuwe doelgroepen bereiken en vraag gestuurd verder helpen en het aanbod van onze innovatiecentra hierop aansluiten.
- De versterking van deze communities worden opgepakt via het programma Actieagenda MKB-dienstverlening.
- Met behulp van de top 25 van Achterhoekse bedrijven wordt ingezet op het verbeteren van het vestigingsklimaat, zodat grote bedrijven in onze regio gevestigd kunnen blijven en waar mogelijk ook groeien. Voor de Achterhoek zijn deze bedrijven van groot belang omdat er vaak een regionale toeleverketen achter zit en deze bedrijven veel maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen.
- Bedrijven worden ondersteund om door (sociale) innovatie te komen tot nieuwe businessmodellen en nieuw werkgeverschap.

Springplank Biobased Achterhoek

- Er wordt een zelfstandige circulaire en natuurinclusieve biobased (land)bouweconomie voor de Achterhoek ontwikkeld.
- In de vezelketen is een start gemaakt met mogelijke teelten en de verwerking en toepassing daarvan in de bouw. Deze ketenaanpak wordt opgeschaald door meer volume in vezelaanbod en vraag naar bouwmaterialen te ontwikkelen. Een belangrijke stap voor die opschaling is om ook de boeren en bouwers in het peloton aan te haken. Daarvoor wordt ingezet op regio-brede kennis- en leerprogramma's met het onderwijs, ondernemers en overheden.
- Innovaties worden ondersteund. Voorbeeldprojecten en kenniskringen gebruikt en er komen publiekscampagnes voor particulieren.

- Tegelijk wordt gewerkt aan een duurzame inpassing die economisch, ecologisch en ruimtelijk waarde toevoegt aan de regio. Voor een aantal locaties wordt in beeld gebracht hoe teeltsystemen kunnen bijdragen aan gebiedskenmerken en specifieke opgaven zoals natuurherstel, aanpak droogte en verbetering bodemkwaliteit, groenblauwe-dooradering, biodiversiteit en waterkwaliteit.
- Voor de regionale economie wordt in kaart gebracht welke kansen de grondstoffentransitie naar een biobased (land)bouwecosysteem biedt om nieuwe bedrijvigheid te creëren.

Springplank Innovatieve woningbouw

- Nieuwbouwproducten, -processen en -projecten vragen om een meer innovatieve en duurzame aanpak, zoals het gebruik van biobased bouwmaterialen. Er wordt een innovatiecentrum opgezet waarin onderwijs, bouw, gemeenten en corporaties deel uitmaken van het open innovatiesysteem. Zo kunnen alle partijen die betrokken zijn bij de woningbouw met elkaar spreken over innovatieve (proces)vraagstukken en de Achterhoek laten profiteren van goede voorbeelden.
- Vanuit dit innovatiecentrum wordt gekeken hoe projecten met andere materialen kunnen worden gerealiseerd en hoe innovatieve concepten kunnen bijdragen aan het terugdringen van de installatie(capaciteit). Productmarktcombinaties worden in kaart gebracht, waarmee duidelijk wordt welke vormen van bouwen toepasbaar zijn bij welke doelgroepen en type woningen. Er worden doelen afgesproken om zo toe te werken naar een resultaat (hoeveel woningen gaan we biobased/conceptueel/flex/klimaatadaptief bouwen).
- Er komt een regionale aanpak van hernieuwd opdrachtgeverschap, om de samenwerking te versterken en een maximaal gezamenlijk resultaat te bereiken.

Springplank Slimme energiegemeenschappen

- Inzet is een regionale omslag in de energietransitie. Het lokale organiserend vermogen wordt versterkt om met bedrijven, agrariërs en inwoners te voorkomen dat netcongestie de verduurzaming gaat blokkeren.
- Er worden lokale, collectieve en vernieuwende oplossingen ontwikkeld om de energietransitie te versnellen. Door netcongestie (in gebied FGU) is de noodzaak om oplossingen binnen de bestaande infrastructuur te vinden groter geworden (vooral achter de meter). Hierbij wordt gebruik gemaakt van buurtinitiatieven (bijvoorbeeld als onderdeel van een dorpendeal) zodat inwoners betrokken worden om te komen tot coöperatieve oplossingen. Hierdoor wordt gebruik, verdeling en benutting van energie niet als een individueel probleem gezien, maar als een gemeenschappelijke opgave.
- Er worden meerdere energiegemeenschappen gestart die scenario's ontwikkelen voor oplossingen op verschillende functiegebieden en met een integrale benadering: wonen, landbouw, bedrijventerreinen, mobiliteit en duurzame opwekking. Met deze aanpak bieden we inzichten en handelingsperspectieven aan de verschillende stakeholders.

Springplank Toekomstige landbouw en duurzame voedselsystemen

- Op basis van goede ervaringen die zijn opgedaan als experimenterregio voor de landbouw (zoals de eerste experimenten met het Markemodel) gaan we doorontwikkelen.
- Experimenten, waaronder praktijkproeven samen met de kennispartners en andere stakeholders. Deze manier van werken heeft vertrouwen en draagvlak opgeleverd. De ondernemers weten wat werkt en met de (boeren)netwerken ontwikkelen en delen we innovaties en oplossingen van 'onderop'.
- Er worden concrete handelingsperspectieven voor agrarische ondernemers geboden om de omslag te maken naar een toekomstbestendige bedrijfsvoering met een goed verdienmodel
- We zetten in op concrete oplossingen voor overheden in het kader van de integrale gebiedsgerichte aanpak stikstof, klimaat, water, bodem, natuur en biodiversiteit, en op het ontwikkelen van kennis en ervaring toegespitst op de specifieke Achterhoekse) situatie.
- Er wordt ingezet op mineralenkringloop voor een gezonde bodem, klimaatneutrale bedrijfsvoering binnen de melkveehouderij en doelsturing. Nieuwe onderdelen zoals

aanpak droogte en groenblauwe-dooradering worden ingebracht, om uitwerking van die maatregelen te vertalen naar realistische bedrijfsplannen.

Monitoring en sociale innovatie

- Overkoepelend aan de 11 springplanken wordt ingezet op het monitoren en verankeren van sociale innovatie. Jaarlijks geeft de Achterhoek Monitor met concrete data en duiding inzicht in hoe de Achterhoek ervoor staat op het gebied van de Brede Welvaart. Data uit de monitor worden gebruikt om tussentijds te evalueren, te toetsen en programma's waar nodig bij te stellen.
- Sociale innovaties met maatschappelijke meerwaarde zijn onderdeel van meerdere projecten. Gelijkwaardige samenwerking tussen zowel de verschillende overheden als ook andere partners in die samenwerkingsvormen zijn daar een wezenlijk onderdeel van.
- Hoe sociale innovatie nog beter kan worden verankerd en geborgd wordt samen met het Rijk en deskundigen verder onderzocht.
- De ervaringen willen we inzetten om, ook met het oog op het verbeteren van de relatie tussen Rijk en regio, stappen te zetten naar een meer integrale en ontschotte samenwerking.

Artikel 3 – Beoogde resultaten

PROGRAMMALIJN LEEFBARE GEMEENSCHAPPEN

Springplank Gezondheid voorop

1. Het ondersteunen van 2 tot 4 lokale initiatieven gericht op het van onder op anders organiseren, monitoren of financieren van ondersteuning en zorg;
2. Het uitvoeren van innovatiepilots zoals 'zorg op afstand', met bijbehorende effectmeting op leefbaarheid en eigen regie;
3. Het opzetten van een stimuleringsfonds voor projecten gericht op positieve gezondheid, preventie, leefstijl en sociale cohesie;
4. Het inrichten van een regionale digitale plek voor inwoners op het gebied van eigen regie en ouder worden;
5. Het verder ontwikkelen van de integratie van regionale data met een koppeling naar zorg, maatschappij en welzijn (Datagedreven Achterhoek).

Springplank Publieke mobiliteitsaanpak

1. Het vormgeven en realiseren van een samenwerkingsstructuur waarin gemeenten, regio, provincie en Rijk vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid werken aan het borgen van publieke mobiliteit;
2. Integratie van vervoersvormen door bijvoorbeeld een gezamenlijke governance, een mobiliteitscentrale en een integraal platform;
3. Het verzamelen van data en gebruiken om te komen tot een soort dashboard/platform voor het inzichtelijk maken van verkeers- en mobiliteitsstromen (Datagedreven Achterhoek);
4. Het uitbreiden van het Gaon-aanbod met 50 tot 100 deelfietsen en 10 tot 15 deelauto's;
5. Het vergroten van het Gaon-netwerk met meer gebruikers en deelnemers (bedrijven en organisaties) onder meer door gedragsaanpak en marketingcampagnes;
6. Het onderzoeken van een (grensoverschrijdend) MaaS-netwerk;
7. Het onderzoeken en realiseren van 2 tot 6 mobiliteitshubs;
8. Het onderzoeken en realiseren van 2 tot 4 (grensoverschrijdende) fietsverbindingen.

Springplank Bouwen naar Achterhoekse identiteit

1. Het starten van een regionaal loket om bouwprojecten een eenduidige ingang te bieden en tot een snellere beoordeling van de kans te komen.
2. Het verkennen van collectieve woonvormen, hiervoor starten we 2 tot 4 projecten hiervoor op;
3. Het vergunnen van 500 tot 750 woningen in kleine projecten en versnellen van het proces hiervoor;

4. Het uitbreiden van 30 tot 40 kernen met een 'kleiner' project waarin ook de leefbaarheid en sociale verbondenheid worden meegenomen.

Springplank Datagedreven Achterhoek

1. Het ontwikkelen en coördineren van een 30 data ecosysteem. Hierin is data toegankelijk voor de partners in de samenwerking, met lerende doe netwerken. Bijvoorbeeld voor de ketensamenwerking in de zorg, het verder doorontwikkelen van slimme mobiliteit en het gebruik van reststromen;
2. Het experimenteren met 2 tot 4 goed evalueerbare pilots 'Self-Sovereign Identity' (SSI) waarin enkele Achterhoekse 30 partners samen (conform het Estlandse model) hun inwoners/leden/cliënten/klanten eigen regie over hun data hebben gegeven.
3. Het starten van een Europese samenwerking in EDIH-verband (European Digital Innovation Hubs).

PROGRAMMALIJN TOEKOMSTBESTENDIGE ARBEIDSMARKT

Springplank Inclusieve arbeidsmarkt

1. Het onbenut arbeidspotentieel is in beeld en er is een programma hoe een groot deel van deze groep te bereiken en te activeren;
2. Het begeleiden van 300 tot 400 mensen van het onbenut arbeidspotentieel naar duurzaam werk;
3. Het opzetten van een kenniscentrum inclusieve technologie. Binnen dit centrum ontsluiten we kennis, advisering en dienstverlening voor en door partners binnen de Achterhoek;
4. Het uitvoeren van 2 tot 3 pilots op het gebied van inclusieve technologie gericht op het duurzaam inzetbaar houden van werknemers;
5. Het uitvoeren van een pilot met 10 tot 15 bedrijven ter bevordering van digivaardigheid op de werkvloer;
6. Het uitvoeren van een programma (inclusief taaltraining) om asielzoekers en statushouders sneller inzetbaar te krijgen voor de arbeidsmarkt;
7. Het samen met het ministerie van SZW uitvoeren van een pilot inkomensval tijdens opleidingstrajecten (van niet werk naar werk);
8. Het -samen met het ministerie van SZW- onderzoeken en vormgeven van 2 experimenten gericht op het uittesten van creatieve oplossingen voor ervaren belemmeringen.

Springplank Bestrijding arbeidsmarktkrapte

1. Het helpen van 3.000 tot 5.000 mensen bij hun loopbaanontwikkelingsvraagstuk, zowel vanuit human capital als vanuit inclusiviteit;
2. Het bevorderen van de leercultuur bij 20-30 MKB bedrijven door het aanbieden van pilots voor aanvullende dienstverlening;
3. Ten opzichte van de afgelopen periode worden er 20% meer opleidingsvouchers van Opijver toegekend aan deelnemers richting of voor MBO 1, MBO 2 en HBO 5 niveau, waarbij de focus ligt op de tekortsectoren;
4. Het verstrekken van 1.000 opleidingsvouchers via Opijver;
5. Het uitvoeren van 2 pilots gericht op het behouden van medewerkers en 3 tot 4 pilots gericht op wendbaarheid van werknemers en werkzoekenden voor de 3 kraptesectoren;
6. Het opzetten van een vierjarig stimuleringsprogramma voor leerlingen, studenten en zij-instromers;
7. Het Grensland College is bestendigd qua instroom en doorontwikkeld door het aanbieden van meer AD opleidingstrajecten.
8. Er zijn verschillende sessies met Duitse partners gehouden om tot een gezamenlijke aanpak voor werken en leren aan beide zijden van de grens te verkennen.

PROGRAMMALIJN DUURZAME ECONOMIE

Springplank Verdienvermogen breed bedrijfsleven

1. Het onderzoeken welke ondernemers behoefte hebben aan ondersteuning bij innovatie-, arbeidsmarkt- en verduurzamingsvraagstukken en hoe zij bij kunnen dragen aan maatschappelijke transitie;
2. Het open innovatiesysteem is verder versterkt voor de juiste doelgroepen in het brede MKB;
3. Het uitrollen van een brede voucheraanpak voor sleuteltechnologieën, waaronder Artificial Intelligence, voor 100 tot 120 bedrijven uit de nieuwe doelgroepen;
4. Het organiseren van voldoende capaciteit van verbinders om samenwerking, ontwikkeling en innovatie op de transitie (digitaliseren, vergroenen, innoveren, aantrekkelijk werkgeverschap) aan te jagen;
5. Het op eigen benen laten staan van de innovatiecentra die strak aansluiten op de behoeften van de ondernemers;
6. Het vestigingsklimaat in de Achterhoek is verbeterd;
7. Het investeren in capaciteit (netwerkmakelaar) over de grens. Naast Kreis Bocholt is dit ook met andere Duitse grensgemeenten gedaan.

Springplank Biobased Achterhoek

1. Het realiseren van een vezelketen met 500 ha vezelteelt;
2. Het ontwikkelen van kennis- en leerprogramma's met onderwijs, ondernemers en overheden die actoren stimuleren hun bestaande werkwijze, opdrachtgeverschap en bedrijfsvoering aan te passen;
3. Het uitvoeren van 3 tot 6 innovatieprojecten;
4. Het vergroten van bewustwording, kennis en inzicht bij particulieren, gemeenten, woningcorporaties en bedrijven door innovaties, voorbeeldprojecten, kenniskringen en publiekscampagnes;
5. Het uitvoeren van een sociaaleconomische verkenning om inzicht te krijgen welke activiteiten kansrijk zijn en wat daarvoor nodig is;
6. Het ontwikkelen van nieuwe bestaansmodellen, verdienmodellen en biobased (woning)bouwconcepten die middels het toepassen van kennis van nieuwe teelten bijdragen aan biodiversiteit, groenblauwe-dooradering, natuur, klimaat en landschappelijke kwaliteit.

Springplank Innovatieve woningbouw

1. Het starten van een innovatiecentrum voor innovatieve en duurzame woningbouw, waar onderwijs, de markt, corporaties en gemeenten samen de volgende stap zetten;
2. 60 tot 70 Achterhoekse partijen hebben elkaar gevonden in trajecten rond het stimuleren van innovatie in de bouw;
3. Het vergunnen van nieuwbouwplannen, doel is 30% innovatieve woningbouw in 2026;
4. Het bouwen van 75 tot 150 woningen (in verschillende betaalbaarheidscategorieën) in voorbeeldprojecten die dienen als best practices in de woningbouw en helpen innovatie in bouw en proces te versnellen;
5. Het opstarten van 6 tot 8 innovatieprojecten met kruisbestuivingen tussen verschillende sectoren.

Springplank Slimme energiegemeenschappen

1. Het maken en doorvoeren van een aanpak met verduurzamingsmaatregelen voor 5 tot 10 bedrijventerreinen en 150 tot 200 bedrijven;
2. Het uitvoeren van 2 tot 4 (deel)experimenten met lokale, collectieve oplossingen;
3. De samenhang en regie in de energieketen versterken bij het aanpakken van de actuele vraagstukken en daarbij actief delen van kennis;
4. Het ontwikkelen van scenario's voor een integrale benadering van energiegemeenschappen, waarvan 1 tot 2 (onderdelen hiervan) daadwerkelijk worden gerealiseerd. Gedacht wordt onder meer aan een energiegemeenschap met oplossingen voor delen van (virtuele) capaciteit om de onbalans in duurzame energieproductie en consumptie aan te pakken, waarvoor ruimte in regelgeving nodig is. Dit gaat om oplossingen voor 'wetcongestie';

5. Het maken van concrete handelingsperspectieven voor energiebesparing en (gezamenlijk) gebruik van lokaal opgewekte duurzame energie voor inwoners, bedrijven en bedrijvenparken;
6. Het verkennen van grensoverschrijdende energiegemeenschappen om opwek, opslag en gebruik over en weer te optimaliseren.

Springplank Toekomstige landbouw en duurzame voedselsystemen

1. Het ondersteunen van 3-6 boerenexperimenten met kennis, waarvan resultaten benut zijn voor handelingsperspectieven en oplossingsrichtingen voor overheden, kenniskringen en onderwijs;
2. Het ontwikkelen van een vernieuwend instrumentarium voor de bedrijfsvoering van de agrarische ondernemers en gebiedsgerichte aanpak;
3. Het inzetten op meerdere lerende netwerken met kennissessies en praktijkbijeenkomsten (zo mogelijk in samenwerking met andere (experimenteer-)regio's);
4. Het ontwikkelen van werkbare (onderdelen van) oplossingen voor de transitie naar klimaatneutrale bedrijfsvoering melkveehouderij, door natuurinclusieve landbouw, technische oplossingen of aanpassing van dier en voeding;
5. Het geven van oplossingsrichtingen voor het verduurzamen van de mineralenkringloop voor een gezonde bodem met een Achterhoeks bouwplan (zoals onderzoek nitraat, waterkwaliteit, droogte, bodemverbetering en biodiversiteit).

MONITORING EN VERANKERING SOCIALE INNOVATIE

1. Het jaarlijks updaten en duiden van de Achterhoek Monitor, inclusief congres om hierover met elkaar het gesprek aan te gaan;
2. Het onderzoeken hoe sociale innovatie nog beter verankert kan worden en hoe initiatiefnemers daarin kunnen worden ondersteund.

2. Inzet middelen Regio Envelop voor uitvoering Regio Deal Achterhoek II

Artikel 4 – Uitgangspunten

1. Partijen beogen een gecoördineerde beleidsmatige inzet van hun gezamenlijke financiële middelen op basis van de afspraken in deze Regio Deal. De Regio geeft met die middelen uitvoering aan de Regio Deal Achterhoek II zoals het initiëren en/of realiseren van programma's en projecten en andere uitvoeringsactiviteiten in het kader van de doelen en interventies van de Regio Deal Achterhoek II zoals bedoeld in artikelen 1 tot en met 3. Op deze wijze zetten Partijen zich in om de regionale opgave van de regio Achterhoek te realiseren
2. BZK reserveert maximaal € 25 mln. inclusief eventueel verschuldigde BTW vanuit de Regio Envelop als Rijksbijdrage voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid, volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling. Hierin zijn ook de uitvoeringskosten oftewel VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht) opgenomen, waarbij uitgegaan wordt van maximaal 3% van de Rijksbijdrage.
3. De Regio reserveert minimaal een bedrag van in totaal € 25 mln. aan regionale financiering voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling:

Uitvoeringsactiviteiten	Maximale rijksbijdrage¹⁾	Regionale financiering	Totaal bedrag
Leefbare gemeenschappen	€ 8.891.000	€ 13.867.000	€ 22.758.000
Toekomstbestendige arbeidsmarkt	€ 7.698.000	€ 7.374.000	€ 15.072.000
Duurzame economie	€ 7.400.000	€ 7.076.000	€ 14.476.000
Monitoring en verankeren sociale innovatie	€ 261.000	€ 259.000	€ 520.000
Uitvoeringskosten (VAT)	€ 750.000	€ 0	€ 750.000
Bijdragen totaal maximaal	€ 25.000.000	€ 28.576.000	€ 53.576.000

1) Dit bedrag is inclusief eventueel verschuldigde BTW.

4. De verdeling opgenomen in de tabel in het tweede lid geldt als uitgangspunt. Partijen zijn zich ervan bewust dat gedurende de looptijd van de Regio Deal omstandigheden en/of prioriteiten kunnen wijzigen. Partijen kunnen, na bespreking in het Rijk-Regio-overleg, een gewijzigde verdeling over de programmalijnen afspreken. Op deze wijziging van Regio Deal Achterhoek II is artikel 11 van toepassing.

Artikel 5 - Regiokassier

Partijen spreken af dat in het kader van de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal Achterhoek II de Regio Achterhoek de rol zal vervullen van regiokassier. De regiokassier draagt zorg voor het nakomen van de voorwaarden en verplichtingen, zoals verwoord in de Specifieke uitkering/Bijzondere uitkering ten behoeve van de uitvoeringsactiviteiten Regio Deals.

3. Governance uitvoering Regio Deal Achterhoek II

Artikel 6 - Rijk-Regio-overleg

1. Periodiek treden Partijen in overleg over de onderlinge samenwerking in het kader van de Regio Deal Achterhoek II en met andere publieke en/of private samenwerkingspartners. Dit Rijk-Regio-overleg ziet toe op de uitvoering van de Regio Deal zoals beschreven in dit convenant.
2. Het Rijk-Regio-overleg vergadert tenminste eenmaal per jaar, over de voortgang van, en eventuele knelpunten of risico's in, de uitvoering van de Regio Deal en andere actualiteiten in de regio.
3. Het in het eerste lid bedoelde Rijk-Regio-overleg bestaat uit de volgende vertegenwoordigers:
 - a. vanuit de ministeries van het Rijk:
 - i. Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties;
 - ii. Economische Zaken en Klimaat;
 - iii. Sociale Zaken en Werkgelegenheid;
 - iv. Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
 - v. Volksgezondheid, Welzijn en Sport
 - vi. Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
 - vii. Infrastructuur en Waterstaat.
 - b. vanuit de Regio:
 - i. Provincie (gedeputeerde);
 - ii. Regio/Achterhoek Board (voorzitter);
 - iii. Ondernemers (Boardlid namens de ondernemers);
 - iv. Maatschappelijke organisaties (Boardlid namens de maatschappelijke organisaties);
 - v. Gemeenten (Boardlid namens de gemeenten).
4. Het Rijk-Regio-overleg voorziet in zijn eigen werkwijze, waarbij het uitgangspunt is dat de regio bij het organiseren, uitnodigen en verslagleggen de lead heeft.
5. Het Rijk-Regio-overleg spreekt een escalatieregeling af.

6. Betrokken partijen zien zelf toe op een adequate verantwoording aan achterbannen en/of volksvertegenwoordigers.

4. Evaluatie, voortgang en communicatie Regio Deal Achterhoek II

Artikel 7 – Evaluatie en voortgang

1. De Regio brengt de beginsituatie van de regionale opgave in kaart. Daarnaast bepaalt de Regio een evaluatie-aanpak waarmee bijgehouden kan worden of de afgesproken aanpak (artikel 2) bijdraagt aan de doelen (artikel 1) van de Regio Deals. De beginsituatie en evaluatie-aanpak zijn beschreven in het voorjaar van 2025.
2. De Regio stelt éénmaal per jaar een voortgangsrapportage op, met daarin:
 - a. de voortgang van de initiatieven en projecten;
 - b. in hoeverre partijen op schema liggen om de beoogde resultaten (artikel 3) te behalen.
3. De jaarlijkse voortgangsrapportage wordt in concept voor 15 juni van ieder jaar voorgelegd aan Partijen, gelet op indiening voor 15 juli bij de minister van BZK in het kader van de specifieke of bijzondere uitkering.
4. De Regio kan met de jaarlijkse voortgangsrapportage de betrokkenen informeren, zoals de Thematafels en de Achterhoek Raad. BZK gebruikt de jaarlijkse voortgangsrapportage als input voor de periodieke voortgangsrapportage van alle Regio Deals voor de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.
5. BZK draagt zorg voor onderzoek, betreffende het geheel van de Regio Deals (o.m. de resultaten en effecten van de Deals voor brede welvaart). De Regio verleent haar medewerking hieraan.

Artikel 8 – Communicatie

1. Partijen zien toe op een gezamenlijke communicatiestrategie en -plan, waarbij de Regio in de lead is.
2. De Regio zal bij projecten die deel uitmaken van de uitvoering van de Regio Deal Achterhoek II vragen om in de communicatie over die projecten kenbaar te maken dat het project mede mogelijk is gemaakt in samenwerking tussen Rijk en regio.

5. Slotbepalingen

Artikel 9 - Uitvoering in overeenstemming met Unierecht

De afspraken van deze Regio Deal en/of de daaruit voortvloeiende maatregelen worden in overeenstemming met het recht van de Europese Unie uitgevoerd en uitgewerkt in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Artikel 10 - Gegevensuitwisseling

1. De in het kader van (de uitvoering van) deze Regio Deal uitgewisselde dan wel uit te wisselen informatie is in beginsel openbaar. Indien een Partij verzoekt om geheimhouding zullen de overige Partijen deze informatie in beginsel geheimhouden en deze geheel noch gedeeltelijk aan enige derde bekendmaken, behoudens voor zover een verplichting tot openbaarmaking voortvloeit uit de wet, een rechterlijke uitspraak of deze Regio Deal.

2. Partijen dragen er zorg voor dat concurrentiegevoelige en/of privacygevoelige informatie uitsluitend wordt gedeeld voor zover dit in overeenstemming is met de relevante internationale, Europese en nationale wettelijke kaders. Zij kunnen hiertoe nadere afspraken vastleggen.

Artikel 11 - Wijzigingen

1. Elke Partij kan schriftelijk verzoeken deze Regio Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de instemming van alle Partijen.
2. Partijen treden in overleg binnen 6 weken nadat een Partij het verzoek kenbaar heeft gemaakt bij BZK. BZK informeert de overige Partijen over de voorgestelde wijziging en vraagt hen om instemming.
3. Nadat alle Partijen aan BZK kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot wijziging wordt de wijziging en de verklaringen tot instemming als bijlage aan dit convenant gehecht.

Artikel 12 - Opzegging

1. Elke Partij kan de Regio Deal Achterhoek II met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden schriftelijk opzeggen, indien een zodanige verandering van omstandigheden is opgetreden dat deze Regio Deal billijkheidshalve op korte termijn behoort te eindigen. De opzegging moet de verandering in omstandigheden vermelden.
2. Wanneer een Partij deze Regio Deal opzegt, blijft de Regio Deal voor de overige Partijen in stand voor zover de inhoud en de strekking ervan zich daartegen niet verzetten.
3. Ingeval van beëindiging van de Regio Deal Achterhoek II krachtens opzegging is geen van de Partijen jegens een andere Partij schadelijkt.

Artikel 13 - Toetreding nieuwe partijen

1. In overeenstemming met alle Partijen kunnen anderen tijdens de looptijd van de Regio Deal Achterhoek II als nieuwe partijen toetreden tot deze Regio Deal. Een toetredende partij dient de verplichtingen die voor haar uit de Regio Deal voortvloeien te aanvaarden.
2. Het schriftelijke verzoek tot toetreding met daarbij de concrete bijdrage aan de Regio Deal Achterhoek II wordt gericht aan BZK. BZK informeert Partijen en vraagt hen om instemming.
3. Zodra alle Partijen aan BZK schriftelijk kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot toetreding, ontvangt de toetredende partij de status van Partij van de Regio Deal Achterhoek II en gelden voor die partij de voor haar uit de deal voortvloeiende rechten en verplichtingen.
4. Het verzoek tot toetreding en de verklaringen tot instemming worden als bijlagen aan de Regio Deal Achterhoek II gehecht.

Artikel 14 - Ongeldigheid

Indien een bepaling van de Regio Deal in enige mate als nietig, vernietigbaar, ongeldig, onwettig of anderszins als niet-bindend moet worden beschouwd, bijvoorbeeld wegens strijdigheid met de Regeling Specifieke uitkering/Bijzondere uitkering ten behoeve van de uitvoeringsactiviteiten Regio Deals (zoals deze luidt op het moment dat de strijdigheid zich voordoet of alsdan in bestuursrechtelijke zin is vastgesteld), wordt die bepaling, voor zover nodig, uit de Regio Deal verwijderd en vervangen door een bepaling die wel bindend en rechtsgeldig is en die de inhoud van de niet-geldige bepaling zoveel mogelijk benadert. De overige bepalingen van de Regio Deal blijven in een dergelijke situatie ongewijzigd en onverminderd geldig.

Artikel 15 - Publiekrechtelijke medewerking en toepasselijk recht

1. De in het kader van Regio Deal door Partijen te verlenen (publiekrechtelijke) medewerking laat de publiekrechtelijke positie en bevoegdheden van Partijen onverlet.
2. Op deze Regio Deal is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

Artikel 16 – Nakoming

De Regio Deal is niet in rechte afdwingbaar. Partijen kunnen elkaar aanspreken op tekortkomingen in de nakoming van de Regio Deal in het Rijk-Regio overleg.

Artikel 17 - Ondertekening in verschillende exemplaren

De Regio Deal Achterhoek II kan worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren, die samengevoegd hetzelfde rechtsgevolg hebben alsof deze Regio Deal is ondertekend door alle Partijen in één exemplaar.

Artikel 18 - Citeertitel

Deze Regio Deal kan worden aangehaald als Regio Deal Achterhoek II.

Artikel 19 – Inwerkingtreding en looptijd

1. Deze Regio Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en eindigt op 31 december 2028.
2. Partijen kunnen, na bespreking in het Rijk-Regio-overleg, de looptijd van de Regio Deal wijzigen. Hierna moet door regiokassier een verzoek tot wijziging van de beschikking Specifieke uitkering of bijzondere uitkering ten behoeve van de uitvoeringsactiviteiten Regio Deals worden gedaan bij BZK.

Artikel 20 - Publicatie

1. Deze Regio Deal zal net als andere Regio Deals openbaar worden gemaakt door publicatie in de Staatscourant, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de Regio Deals.
2. BZK rapporteert over de Regio Portefeuille, alsmede de hieruit voortvloeiende Regio Deals naar de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

** Handtekeningenpagina volgt * (per partij 1 pagina; statutaire naam en ondertekenaar(s))*

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Hugo de Jonge

Memo Regio Deal

t.b.v. Thematafels april 2024

Van: Achterhoek Board

Voorstel

1. Bespreken van de voor de thematafel relevante springplanken in het concept convenant (aanpak en beoogde resultaten).
2. Kennisnemen van de begroting.
3. Kennisnemen van het vervolgproces voor de uitvoering van de Regio Deal.

Toelichting

Op 8 maart zijn de Thematafels geïnformeerd over het proces en planning van de Regio Deal. Eerste stap daarin is het opstellen van een convenant met het Rijk inclusief het terugbrengen van de gevraagde 34,6 miljoen naar 25 miljoen.

Een concept convenant is nu opgesteld en ligt voor bij de Thematafels. Tegelijkertijd halen we ambtelijk een inhoudelijk préadvies op van de departementen.

Eind april worden de reacties verwerkt en het eindconcept afgestemd in de Stuurgroep Regio Deal, zodat deze vóór 1 mei kan worden aangeboden aan het Rijk.

Inhoud convenant

Het convenant bouwt voor op de aanvraag die we hebben gedaan. In het format dat we hiervoor gekregen hebben is het vooral belangrijk doelen, aanpak en resultaten per springplank helder te formuleren. Hierbij is -samen met het Rijk- goed gekeken naar haalbare doelen en resultaten gelet op de toekenning van 25 miljoen (i.p.v. de gevraagde 34,6 miljoen) én het feit dat de uitvoering eind 2028 gereed moet zijn. Dit is strenger dan bij de vorige Deal, toen moesten de middelen binnen 4 jaar weggezet worden, maar mocht de uitvoering nog twee jaar doorlopen. Vanuit de haalbare resultaten is ook gekeken naar de benodigde middelen per springplank en is een berekening gemaakt om te komen tot 25 miljoen cofinanciering van het Rijk.

De Board heeft het conceptconvenant en de nieuwe financiële verdeling 11 april geaccordeerd.

Welke lijnen zijn gevolgd bij het concretiseren van de resultaten, het terugbrengen van de middelen en wat betekent dit

- Alle springplanken zijn belangrijk, er is dus geen springplank vervallen.
- De doelen en resultaten zijn voor de meeste springplanken naar beneden bijgesteld. Denk daarbij aan het doen van minder pilots, minder vouchers, minder procesbegeleiding etc. Hierbij is ook expliciet rekening gehouden met wat haalbaar is binnen de looptijd van vier jaar. En het feit dat in oktober op onderdelen een flinke ophoging is gedaan, die nu weer naar beneden is bijgesteld.
- Van daaruit is de financiële onderbouwing per springplank opnieuw berekend om te komen tot 25 miljoen cofinanciering van het Rijk .
- Deze financiële onderbouwing is een onderliggend ambtelijk document en maakt geen onderdeel uit van het convenant (en wordt dus ook niet gedeeld met het Rijk). Het geeft

inzicht in hoeveel middelen waarvoor begroot zijn en geeft daarmee richting aan de uitvoering van de Deal.

- Met het Rijk worden financiële afspraken gemaakt op programmalijnniveau. Ook de verantwoording vindt op dit niveau plaats. Dit betekent dat gedurende de uitvoering - indien nodig- nog geschoven kan worden met de middelen. De wijze waarop zal nog uitgewerkt worden en zal altijd in overleg met de betreffende Thematafel zijn. Hierin heeft de stuurgroep Regio Deal een beslissende rol.

Vervolgproces convenant

- Eind mei/begin juni ontvangen we de laatste reacties van de verschillende departementen op het concept
- Eerste helft juni verwerken we de reacties en zetten we de puntjes op de i
- Vaststellen van het convenant door de Stuurgroep Regio Deal
- Op 19 juni (Lentefestival) akkoord van de departementen
- Ophalen handtekeningen departementen en afgeven beschikking door Rijk
- Startdatum naar verwachting 1 september (maar uiterlijk 1 november)

Cofinanciering

- Op 26 maart hebben de gemeenten de brief en letter of support ontvangen voor ondertekening van de cofinanciering vanuit de gemeenten.
- Via de stuurgroep Regio Deal worden de letters of support van de 3 andere partners (ondernemers, maatschappelijke organisaties en provincie) opgehaald.

Uitvoering Regio Deal

Nadat de beschikking van het Rijk is ontvangen kunnen we starten met de uitvoering. Hierbij wordt de werkwijze gevolgd die ook bij de vorige Deal is gehanteerd:

- De Thematafels zijn eerste aanspreekpunt voor initiatieven/projecten die worden aangedragen. Dit kan leiden tot een pitch van een project in de Thematafel om de haalbaarheid te toetsen.
- Projectvoorstellen worden ingebracht in de Thematafels. Waarbij steeds één tafel leading is. De Thematafel beoordeelt de projecten, stuurt bij indien nodig en legt een advies voor aan de Board.
- Thematafels sturen op de realisatie van de doelen en resultaten zoals opgenomen in het convenant (en ook breder op de Visie 2030). Dit kan ook betekenen dat de Thematafels zelf initiatief nemen voor een onderzoek of project.
- Projecten met een positief advies van de Thematafels worden integraal beoordeeld door de Achterhoek Board. Na positief advies van de Board kan via het dagelijks/algemeen bestuur de beschikking worden afgegeven.

In de komende weken wordt gekeken of en waar het aanvraagformulier aanpassingen behoeft en of er beoordelingscriteria (actualisatie rapport van bevindingen van de thematafel) voor Regio Deal projecten worden opgesteld. Dit laatste kan de Thematafel helpen bij de afweging. Om voortvarend van de start te gaan kan nu al begonnen worden met het voorbereiden van projecten.

Monitoring en bijsturing

Jaarlijks wordt er vóór 15 juni een voortgangsrapportage opgesteld. Deze wordt besproken in het Rijk-regio overleg. Dit is ook een moment om bij te sturen. Aan het Rijk-Regieoverleg neemt vanuit de Achterhoek de stuurgroep Regio Deal deel. (M. Boumans, H. Witjes, M. Koster, A. Jansen en T. Kok).

Verslag Algemeen Bestuur

Datum	17-04-2024
Tijd	10:00 - 11:30
Locatie	De StecK (Raadhuisstraat 25, 7001 EX Doetinchem)
Voorzitter	Joris Bengevoerd

1 **Opening en mededelingen**

J. Bengevoerd heet H. de Vries en M. Maasdam van harte welkom.

M. van der Tas sluit digitaal aan.

M. Boumans is afwezig.

Bestuurlijk zijn A. Stapelkamp en A. Schutten afgevaardigd naar de Lokale Actie Groep (LAG) Leader.

M. van der Tas en J. Bengevoerd (bij de start) waren aanwezig bij het Onverwachte Hoek diner op 10 april. De afdrank is positief. S. Veneman geeft aan dat er gestart is met een dialoogsessie o.l.v. de Rabobank. Dit in het kader van een onderzoek dat zij uitvoeren in en voor de Achterhoek. De dialoogsessies waren intensief en ook vrij lang. Wel ontstonden er goede gesprekken. Mooi om te zien dat binnen Onverwachte Hoek weer andere ondernemers verbonden zijn dan vanuit de Thematafels.

J. Bengevoerd meldt dat er vier wethouders zich kandidaat gesteld hebben voor een commissie binnen de VNG:

- E. Blaauw (Commissie asiel en integratie)
- E. Dusseldorp (Commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs)
- M. Bennink (Commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs en Commissie Financiën)
- A. van Gijssel (Commissie Europa en Internationaal)

Doetinchem heeft ook kandidaten, maar het is nog onduidelijk wie.

Vraag is of er een ondersteuningsbrief wordt gestuurd vanuit de Achterhoek. Lastig daarbij is dat er meerdere kandidaten voor dezelfde commissie zijn.

Afgesproken worden een algemene aanbevelingsbrief uit te doen voor de Achterhoekse kandidaten. In deze brief worden wel de namen van de kandidaten genoemd, maar niet de commissie of motivatie. **Actie: W. Stortelder**

J. Bengevoerd meldt dat er mogelijk tijdens het AB van 29 mei een filmpje wordt opgenomen met de burgemeesters, om inwoners op te roepen 6 juni te gaan stemmen. J. van Oostrum is dan afwezig. Dat moet dan separaat opgenomen worden.

2 **Lobby**

J. van Oostrum vraag wat het zijn van pilot regio voor Elke Regio Telt! ons brengt.

S. Veneman antwoordt dat BZK het traject zeer serieus oppakt. Er zijn drie lijnen waarlangs gewerkt wordt: investeringslogica, langjarige kansenagenda's en versterken relatie Rijk-regio. We zitten dicht op deze drie lijnen. Het is nog onzeker wat het nieuwe kabinet hier uiteindelijk mee gaat doen. Ook gelet op de regionale investeringsagenda die zou moeten worden opgesteld.

In het kader van de “investeringslogica” zijn de miljoenen die voor Brainpoort beschikbaar zijn gesteld bijzonder.

A. Bronsvort geeft mee dat Oost Gelre graag wil meedenken. **Actie: S. Veneman/J. van Donk.**

Vanuit het algemeen bestuur wordt meegegeven ook de politiecapaciteit en cultuur (de Achterhoek is nu cultuurregio) mee te nemen in de dialoogsessies.

Enkele burgemeesters zijn uitgenodigd voor de ontbijtsessie op 16 mei. B. Kortjes coördineert dit. A. Schutten heeft aangegeven graag aan te willen sluiten.

3 Voortgang en proces Regio Deal

W. Stortelder licht de voortgang toe. Samen met het Rijk is gewerkt aan een concept convenant. Hierin worden de afspraken -volgens een format- tussen Rijk en regio vastgelegd. Er is vooral gekeken naar haalbare doelen en resultaten. Gelet op enerzijds het bedrag van 25 miljoen en anderzijds de korte uitvoeringstijd van 4 jaar (eind 2028). Het concept convenant is goedgekeurd door de stuurgroep Regio Deal en de Achterhoek Board en ligt nu voor bij de Thematafels en de departementen voor inhoudelijk toets. Eind april gaat het definitieve concept richting Rijk voor laatste toets (juridisch/financieel).

Afgesproken wordt dat deze versie ook naar de leden van het algemeen bestuur gaat. **Actie: W. Stortelder**

H. de Vries vraagt hoe het zit met de cofinancieringsverklaring (letter of support). S. Veneman geeft aan dat het nu gaat om een intentieverklaring voor cofinanciering. Het is aan de gemeenten op welke wijze zij dit borgen. Daar wordt verschillend mee omgegaan: een apart budget reserveren of inzet uit bestaande budgetten. De daadwerkelijke cofinanciering is gekoppeld aan de projecten die gaan lopen. Daar besluiten de gemeenten separaat over.

M. Maasdam vraagt of helder is waar we aan beginnen, gaan we de goede dingen doen? S. Veneman antwoordt dat de Visie 2030 de basis is. De Regio Deal is een van de instrumenten die we inzetten om de Visie te realiseren.

4 Auditverslag archiefinspectie 2023

Akkoord.

5 Verslag van de vergadering van 6 maart 2024

Het verslag wordt vastgesteld.

6 Rondvraag en belangrijke data

W. Stortelder meldt dat er voldoende hotelkamers zijn gereserveerd voor de ERWC (Open Days Brussel). Ook zijn er kamers voor woensdagavond gereserveerd. De gemeenten hoeven dat dus niet zelf te doen. Naar verwachting wordt het conceptprogramma geagendeerd voor het AB van 29 mei. Ook zal geïnventariseerd worden wie mee gaat. De Open Days zijn van 7 t/m 10 oktober.

J. van Oostrum vraagt om -als er geen besluiten gevraagd worden- het AB digitaal te houden. **Actie: W. Stortelder.**

19 april Werkbezoek Tweede Kamerlid Hester Veltman (VVD) voor N18, mobiliteitshubs, publieke mobiliteit en snelle fietsverbindingen. Bestuurlijk vanuit de Achterhoek zijn Bart Porskamp, Rens Steintjes en Ria Ankersmit aangehaakt.

24 april: Aspergediner (M. Boumans en J. Bengevoerd)

16 mei: TK Commissiedebat Regio's en grensoverschrijdende samenwerking (Elke Regio Telt)

6 juni Verkiezingen Europees Parlement

19 juni Lentefestival (Nieuwspoor, Den Haag)

21 juni: Werkbezoek Tweede Kamerlid Eline Vedder (CDA) met betrekking tot experimenteerregio voor de Landbouw. Bestuurlijk is i.i.g. Wilko Pelgrom aangehaakt.

Vastgesteld d.d. 29 mei 2024

**drs. S. Veneman MBA,
secretaris/directeur**

**mr. M. Boumans MBA MPM,
voorzitter**

Doetinchem, 28 mei 2024

Geachte leden en plaatsvervangers van de Achterhoek Raad,

Met veel plezier nodigen wij u uit voor **een werksessie, een rondleiding en een zomerborrel op vrijdag 21 juni a.s. bij Van Raam**, de welbekende fabrikant van aangepaste fietsen, aan de Guldenweg 23 in Varsseveld.

Programma

Van 16.00 – 17.00 uur: Werksessie Uitvoeringsplannen

In deze interactieve sessie zullen we met elkaar in gesprek gaan over de concrete voortgang van het Uitvoeringsplan 2024 én zullen we samen kijken welke ideeën er zijn om het uitvoeringsplan 2025 meer smart te maken. Dit doen we naar aanleiding van motie 2023-M6 en het door u aangenomen raadsvoorstel (zie ook de 'Save the date'-mail van 24 april jl.).

Tijdens de werksessie gaat u in groepjes, samen met de programmaregisseurs van de Thematafels op weg langs de acties in het uitvoeringsplan 2024 richting doelen in de Visie 2030.

Van 17.00 – 17.30 uur: Rondleiding Van Raam - fabrikant van aangepaste fietsen

U kunt deelnemen aan een rondleiding door dit mooie bedrijf. Van Raam is al meer dan 35 jaar specialist in de productie van aangepaste fietsen en produceert al bijna 100 jaar fietsen. Van Raam is een innovatief en duurzaam bedrijf. Daarnaast is Van Raam een modelbedrijf voor de Smart Industry, Smart Working en samenwerkingen met bedrijven in de regio. Bekijk hier [het filmpje over Van Raam](#).

Van 17.30 – 18.30 uur: Zomerborrel

Tijd om met elkaar het glas te heffen, terug te kijken op het eerste half jaar van 2024 en om elkaar een mooie zomer toe te wensen.

Genodigden

Voor deze bijeenkomst zijn alle leden en plaatsvervangers van de Achterhoek Raad, de leden van de Achterhoek Board en van het Algemeen Bestuur van harte uitgenodigd.

Aanmelden

Via deze link kunt u zich aanmelden en aangeven of u geheel of gedeeltelijk deel wilt nemen aan het programma. Uw aanmelding zien wij graag uiterlijk 14 juni a.s. tegemoet.

<https://8rhk.nl/aanmelding-interactieve-bijeenkomst-achterhoek-raad-rondleiding-en-borrel/>

Heel graag tot ziens op 21 juni a.s. in Varsseveld!

Mark Boumans
Voorzitter Achterhoek Raad